

Helsinki

Tilinpäätös 2022

Helsingin kaupungin
tilinpäätös 2022

Kaupunginhallitus 20.03.2023

HELSINGIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2022

Julkaisija:
Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2023:2

ISBN 978-952-386-232-6 (nidottu)
ISBN 978-952-386-233-3 (pdf)
ISSN-L 2242-4504
ISSN 2242-4504 (painettu)
ISSN 2323-8135 (verkkossa)

Tilinpäätöksen aineisto:
Taloushallintopalvelu (Talpa)
Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto

Taitto: Innocorp Oy
Paino: Helsingin kaupungin digipaino

www.hel.fi/tilinpaatos

Tilinpäätös 2022 kaupunginvaltuustossa 21.06.2023.

Helsingin kaupunki

Tilinpäätös 2022

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	4	3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	152
1.1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa.....	4	3.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelma	152
1.1.1 Pormestarin katsaus	4	3.2 Helsingin kaupungin rahoituslaskelma.....	153
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5	3.3 Helsingin kaupungin tase	154
1.1.3 Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla.....	7	3.4 Helsingin kaupungin konsernituloslaskelma	156
1.1.4 Kaupungin henkilöstö	9	3.5 Helsingin kaupungin konsernirahoituslaskelma	157
1.1.5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	13	3.6 Helsingin kaupungin konsernitase	158
1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä tulevasta kehityksestä....	14		
1.1.7 Ympäristötekijät.....	17	4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	162
1.1.8 Harmaan talouden torjunta sekä muut ei-taloudelliset asiat.....	19	4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	162
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	20	4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	162
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen	22	4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	164
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	22	4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	165
1.3.2 Toiminnan rahoitus	24	4.3 Tasetta koskevat liitetiedot	169
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	28	4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	169
1.5 Kokonaistulot ja -menot	30	4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	179
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	31	4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	183
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä ja säätiöistä	31	4.5 Ympäristövastuut	191
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	31	4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	192
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32		
1.6.4 Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen	36	5 ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	196
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	51	5.1 Kunnallisten liikelaitosten tilinpäätökset.....	196
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	52	5.2 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat	221
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely.....	58	5.3 Kilpailulain 30 d § mukaan eriytetty toiminnot, kaupunki	229
		5.4 Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kaupungin talouteen.....	235
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	60	6 ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	238
2.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	60		
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	118	7 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTSTAVASTA	240
2.2.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelman toteutumisvertailu.....	118		
2.2.2 Helsingin kaupungin talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	119	8 TILINTARKASTUSKERTOMUS 2022.....	242
2.2.3 Tuloslaskelmaosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen.....	120		
2.3 Investointiosan toteutuminen	124		
2.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	144		
2.4.1 Helsingin kaupungin rahoituslaskelman toteutumisvertailu.....	144		
2.4.2 Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	146		
2.4.3 Rahoitusosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen.....	148		

Toimintakertomus

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

1.1.1 Pormestarin katsaus

Olisimme vuonna 2022 varmasti kaikki mieluusti siirtyneet päättämään Helsingin asioista ilman voimakkaita ulkoisia vaikutuksia tai kriisejä. Yllätykset olivat ja varmasti tulevat silti olemaan läsnä kaikessa päätöksenteossamme.

Vuosi 2022 on jäänyt aikakirjoihin Ukrainan sodan täysimittaisen syttymisen vuotena. Helsinki on osallistunut Ukrainan tukemiseen materiaalisten ja rahallisten lahjoitusten muodossa. Tämän lisäksi olemme tukeneet Ukrainasta tulevien sotaa pakenevien perheiden majoittamista.

Venäjän raakalaismaisen hyökkäyssodan seurauksena myös Eurooppa on maksanut kovaa hintaa naiiveista energiajärjestelyistä. Vaikka tilanne näytti alkutalvesta haastavalta, olemme kuitenkin välttyneet laajamittaisilta ongelmilta energianjakelussa.

Koronapandemia on ehkä poistunut otsikoista, mutta sen vaikutukset näkyvät yhä. Pandemian suorat vaikutukset on saatu hallintaan, ja elämää haittaavat rajoitukset ovat pääosin poistuneet. Tauti on kuitenkin yhä keskuudessamme eikä sitä sovi unohtaa. Kriisistä on jäänyt myös hyvinvointivelkaa, jota kuromme umpeen. Helsingille tärkeät palvelualat ovat olleet suurimmassa kurimuksessa. Kaupunki elää kaupunkilaisten ja kaupungissa toimivien yritysten toime-laisuudesta ja menestyksestä.

Haluan jälleen kiittää kaupungin henkilöstöä, joka on uurastanut poikkeusoloissa esimerkillisesti.

Helsingin tilikauden tulos vuonna 2022 oli 347 miljoonaa euroa, mikä oli 320 miljoonaa euroa talousarviossa ennus-tettua parempi. Tulos on samalla tasolla kuin vuonna 2021, joskaan kaikki tilinpäätöksen luvut eivät ole vertailukelpoi-sia, mikä johtuu koronakustannusten ja -avustusten muutoksista sekä HKL toimintojen yhtiöittämisestä.

Kaupunkistrategian keskeinen teema on kaupungin kasvu. Olemme tällä valtuustokaudella jatkaneet rohkealla investointipolulla, vaikka sote-uudistus ja valtakunnallisesti heikkenevä huoltosuhde kaventavatkin välillisesti kau-punkimme taloudellista liikkumavaraa. Koronakriisin ja Venäjän hyökkäyssodan lisäksi maailmantalouden tilan-ne on epävarma. Inflaatio on korkeissa lukemissa ja korot ovat nousseet pitkän nollakorkojakson jälkeen. Toteutu-neet investointimenot olivat 767 miljoonaa euroa, mikä oli 107 miljoonaa euroa alle talousarvion. Asuntorakentaminen osoittikin selkeää laskua kaikilla mittareilla vuonna 2022.

Henkilöstöpula on palvelutuotantomme suurin ongelma, eikä se hellitä ilman merkittäviä kansallisia uudistuksia ja myös Helsingin vahvoja toimia. Mutta miten ongelmaa ratkommekin, tarvitsemme vahvaa kaupunkitaloutta. Halu-an siis vielä kerran muistuttaa, että vain hyvin hoidettu kaupungin talous mahdollistaa selviämisen näistä sisäisis-tä ja ulkoisista paineista. Tämä onkin syytä pitää mielessä tehdessämme tulevaisuudessa päätöksiä kaupunkilaisten ja kaupunkimme taloudesta. Olemme todennäköisesti monien priorisointia vaativien kysymysten edessä. Helsingin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja vastuullisesti ja tällä tiellä haluan meidän myös pysyvän vastekin.

Juhana Vartiainen

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Helsingin kaupunginvaltuustoon kuuluu 85 jäsentä. Vuoden 2022 aikana valtuusto kokoontui 21 kertaa. Valtuuston paikat jakautuivat vuoden lopussa ryhmittäin seuraavasti: Kokoomus 22, Vihreät 18, Sosialidemokraattinen puolue 13, Vasemmistoliitto 11, Perussuomalaiset 9, Ruotsalainen kansanpuolue 5, Liike Nyt 3, Keskusta 2 ja Kristillisdemokraatit 1. Ilman ryhmää oli yksi valtuutettu. Valtuuston puheenjohtajana toimi Fatim Diarra (Vihr.), I varapuheenjohtajana 24.8.2022 asti Wille Rydman (Kok.) ja 24.8.2022 alkaen Harry Bogomoloff sekä II varapuheenjohtajana Pilvi Torsti (SDP).

Kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä. Toimikautena 2021–2023 paikat jakautuvat seuraavasti: Kokoomus 5, Vihreät 4, SDP 2, Vasemmistoliitto 2, Perussuomalaiset 1 ja Ruotsalainen kansanpuolue 1. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii pormestari Juhana Vartiainen (Kok.), I varapuheenjohtajana kaupunkiympäristön apulaispormestari Anni Sinnemäki (Vihr.) ja II varapuheenjohtajana kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestari Nasima Razmyar (SDP). Apulaispormestarit toimivat puheenjohtajina toimialalautakunnissa ja jäseninä kaupunginhallituksessa. Sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestarina toimi Daniel Sazonov (Kok.) ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan apulaispormestarina Paavo Arhinmäki (Vas.).

Kaupunginvaltuusto teki vuoden 2022 aikana hallintosääntöön useita tarkistuksia. Keskeisimmät niistä liittyivät sotepe-uudistuksen toimeenpanoon (kvsto 16.3.2022 § 62): Kaupungille perustettiin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ja sen pelastusjaosto sekä yksilöasioiden jaosto. Muutosten myötä pelastustoimi siirtyi pois kaupunkiympäristön toimialan yhteydestä, ja perustettiin sosiaali-, ja terveys- ja pelastustoimiala, jonka alaisuuteen perustettiin pelastustoimen palvelukokonaisuus. Hallintosääntöön kirjattiin myös velvoite sotepe-toimialan talouden eriyttämiselle, velvoitteet valtion sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toiminnan ja talouden seurantaan sekä valtiontalouden tarkastusviraston tiedonsaantioikeuteen ja avustamiseen näihin liittyen. Lisäksi kaupungille perustettiin kansalliskielilautakunta huolehtimaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:ssä säädettyistä tehtävistä. Uudistus edellytti hallintosääntöön myös muutoksia liittyen kotouttamistoiminnan järjestämiseen sekä HUS-yhtymän toimielintoimintaan (kvsto 7.12.2022 § 316).

Hallintosääntöön toteutettiin myös muutokset liittyen liikenneliikelaikoksen yhtiöittämiseen (kvsto 19.1.2022 § 7) ja liikelaikosten toimitusjohtajien määräaikaaisuuteen sekä toimivaltuuksien siirtoon liikelaitosten johtokunnille. Lisäksi valtuutettujen aloitevastausjärjestelmä muutettiin enemmän lautakuntakäsittelyä painottavaksi (kvsto 13.4.2022 § 86). Hallintosäännöstä poistettiin Taidemuseon säätiöittämisen myötä taidemuseotoimintaa koskevat kohdat (kvsto 7.12.2022 § 316).

Nuorten aloitteita käsiteltiin kaupunginvaltuustossa kaksi kertaa, 13.4.2022 ja 2.11.2022.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta. Kaupunginhallituksen hyväksymässä Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Helsingin kaupunkikonsernissa -ohjeessa on määritelty, että kaupungin toimintoissa tulee noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Sillä tarkoitetaan toiminnan ja talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon laillisuutta ja tuloksellisuutta.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Johtavana viranhaltijana voidaan pitää toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä hänen toimiessaan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä. Lisäksi tilivelvollisten määrittelyssä on otettu huomioon kaupungin tilintarkastajan näkemys tilivelvollisista. Helsingissä johtavat viranhaltijat ja toimielinten esittelijät on pääsääntöisesti määritelty hallintosäännössä. Johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamansa hallinnollisen kokonaisuuden toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Määritelmää tilivelvollisista sovelletaan ottaen huomioon, että kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalle ja esittää vastuuvapauden epäämistä. Vaikka kaupungin työntekijä ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on hoidettava tehtävänsä asianmukaisen huolellisesti. Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimerkiksi esimiestä valvontavastuusta. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan sisällytettävä lausunto muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Tarkastusviraston toimittama luettelo tilivelvollisista

Luottamushenkilöt

- Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen jäsenet
- Lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
- Liikelaitosten johtokuntien jäsenet
- Pormestari

Keskushallinto

- Kansliapäällikkö
- Elinkeinojohtaja
- Hallintojohtaja
- Henkilöstöjohtaja
- Strategiajohtaja
- Rahoitusjohtaja
- Viestintäjohtaja
- Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden johtaja
- Palvelukeskusliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Taloushallintopalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Työterveysliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Rakentamispalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja
- Kaupunginlakimies
- Sisäisen tarkastuksen päällikkö
- Hankintajohtaja
- Digitalisaatiojohtaja

Tarkastusvirasto

- Tarkastusjohtaja

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
- Varhaiskasvatusjohtaja
- Perusopetusjohtaja
- Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
- Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
- Hallintojohtaja

Kaupunkiympäristön toimiala

- Kaupunkiympäristön toimialajohtaja
- Maankäyttöjohtaja
- Tekninen johtaja
- Asiakkuusjohtaja
- Hallintojohtaja
- Rakennusvalvontapäällikkö
- Ympäristöjohtaja
- Elintarviketurvallisuusyksikön päällikkö
- Ympäristöterveysyksikön päällikkö
- Ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikön päällikkö
- Ympäristöseuranta ja -valvontayksikön päällikkö
- Rakennetun ympäristön valvontayksikön päällikkö
- Lupayksikkö 1:n päällikkö
- Lupayksikkö 2:n päällikkö

- Talotekniikkayksikön päällikkö
- Rakenneyksikön päällikkö
- Kunnallinen pysäköinninvalvoja
- Pelastuskomentaja
- Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
- Kirjastopalvelujen johtaja
- Kulttuurijohtaja
- Nuorisosiainjohtaja
- Liikuntajohtaja
- Hallintojohtaja
- Museonjohtaja
- Intendentti
- Taidemuseon johtaja
- Kulttuurin edistämisen päällikkö
- Kulttuurikeskuksen päällikkö
- Liikuntapalvelupäällikkö
- Liikuntapaikkapäällikkö
- Ulkoilupalvelupäällikkö
- Aluepäällikkö (itäinen nuorisotyö)
- Aluepäällikkö (pohjoinen nuorisotyö)
- Aluepäällikkö (läntinen nuorisotyö)

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

- Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
- Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
- Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja
- Hallintojohtaja
- Lastensuojelun johtaja
- Vammaistyön johtaja
- Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja
- Palvelualueen johtaja (pohjoinen)
- Perheiden erityispalveluiden päällikkö
- Neuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö
- Pohjoisen aikuissosiaalityön päällikkö
- Asiakasmaksupäällikkö
- Nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja
- Talous- ja suunnittelupäällikkö

1.1.3 Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla

Talouskehitys ja elinkeinotoiminta

Maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi vuonna 2020 supistunut Suomen talouden kokonaistuotanto kääntyi vuonna 2021 kasvuun ja kasvu jatkui myös vuonna 2022. Suomen BKT kasvoi vuonna 2022 Suomen Pankin ennakoarvioiden mukaan 1,9 prosenttia vuotta aiemmasta ja ylitti jo selvästi koronakriisiä edeltäneen tason. Suomen työllisyysasteen trendi oli joulukuussa 2022 lähes ennätyksellisen korkea eli 74,5 prosenttia, mikä sekin kertoo talouden kasvusta.

Helsingin seudulla tuotanto kasvoi vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä hieman koko maata nopeammin. Tuotannon kasvuvauhti alkoi kuitenkin hidastua vuoden loppua kohden, ja vuonna 2023 kokonaistuotannon odotetaan jo hieman supistuvan niin koko maassa kuin Helsingin seudullakin. Helsingissä toimialoista parhaiten ovat viime vuosina menestyneet informaatio- ja viestintäala, liike-elämän palvelut sekä rahoitus ja vakuutus. Näiden toimialojen yritysten nettotulos ja liikevaihto sekä yhteen laskettu henkilöstömäärä kasvoivat läpi koronapandemian. Tämä kehityssuunta on ollut näkyvissä jo joitakin vuosia ja sen odotetaan jatkuvan 2020-luvun loppuun asti.

Vuoden 2022 talouskehitykseen vaikutti keskeisesti nopeutunut inflaatio. Sitä vauhdittivat globaalit tarjontahäiriöt ja energian hinnan nopea nousu. Näiden takana olivat yhtäältä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama energian hintapiikki ja monien raaka-aineiden kallistuminen sekä toisaalta tuotannon ja kuljetusten pullonkaulat, jotka liittyvät muun muassa Kiinan tiukkoihin koronarajoituksiin. Kaikki edellä mainittu yhdessä korkotason nousun ja ostovoiman heikkenemisen kanssa johti kuluttajaluottamuksen laskuun ennätysheikolle tasolle joulukuussa 2022. Epävarmassa tilanteessa kuluttajat välttävät suuria hankintoja ja velkaantumista, mikä heikentää kysyntää erityisesti monilla palvelualoilla sekä esimerkiksi autokaupassa ja rakentamisessa. Myös yritysten suhdannenäkymät heikkenivät selvästi epävarmassa tilanteessa loppuvuonna 2022.

Työllisyys ja työttömyys

Taloustilanteen palautuminen pandemian aiheuttamista häiriöistä heijastui vuonna 2022 myös työmarkkinoille. Avoimien työpaikkojen määrä kääntyi kasvuun vuoden 2021 keväällä ja kasvu jatkui voimakkaana vuoden 2022 syksyyn saakka. Helsingissä oli vuonna 2022 ennakkotiedon mukaan 471 400 työpaikkaa. Työpaikkamäärä kasvoi 4 prosenttia verrattuna vuoteen 2021 ja 8 prosenttia koronapandemiaa edeltävään aikaan, eli vuoteen 2019 verrattuna. Koko Helsingin seudun työpaikkamäärä oli 852 600. Helsingin osuus koko maan reilusta 2,6 miljoonasta työpaikasta oli 18 prosenttia ja Helsingin seudun osuus 33 prosenttia. Talouskasvun hiipuminen vuoden loppua kohden näkyi Helsingin työmarkkinoilla. Vuoden lopussa TE-toimistoon ilmoitettujen avoimien työpaikkojen määrä kääntyi laskuun ja joulukuussa Helsingissä oli 18 prosenttia vähemmän avoimia työpaikkoja kuin vuotta aiemmin. Monilla toimialoilla koettiin avoimien työpaikkojen ja työttömien työnhakijoiden kohtaanto-ongelmia sekä todellista työvoimapulaa erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen aloilla.

Alkuvuoden hyvä talouskehitys näkyi työllisyysasteen kehityksessä. Vuonna 2022 Helsingissä oli 357 100 työllistä. Työllisyysaste (15–64-vuotiaista) oli 76 prosenttia, mikä oli 1,9 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeammalla tasolla. Työllisten määrä kasvoi Helsingissä vuonna 2022 ennakkotiedon mukaan yli 4 prosenttia edellisvuodesta. Myös tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 4 prosentilla vuoden takaisesta. (TK, Työvoimatutkimus)

Hyvä työllisyyskehitys näkyi myös helsinkiläisten palkkasummassa, joka oli vuonna 2022 tulorekisterin tietojen mukaan 6,1 prosenttia suurempi kuin vuonna 2021. Koko vuoden palkkasumman kehitys oli Helsingissä hieman heikompi kuin Espoossa ja Vantaalla, joissa kasvuvauhti oli hieman yli 7 prosenttia. Palkkasumman kasvuvauhti hidastui kuitenkin erityisesti vuoden 2022 viimeisinä kuukausina. (Vero, tulorekisteri)

TEM:n työnvälitystilaston mukaan työttömien määrä pieneni Helsingissä vuonna 2022 keskimäärin 20 prosenttia edellisestä vuodesta. Vuoden loppua kohden työttömien määrän väheneminen hidastui ja joulukuussa työttömiä oli 7 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden lopussa 5 prosenttia työttömistä työnhakijoista oli kokoaikaisesti lomautettuja. Hyvästä työllisyyskehityksestä huolimatta työttömiä työnhakijoita oli edelleen 4 900 henkilöä enemmän kuin ennen koronapandemiaa (vuoden 2019 joulukuussa). Vuoden 2022 lopussa Helsingin työttömyysaste oli 10,4 prosenttia, mikä oli 0,8 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Vastaava työttömyysprosentti oli koko maan tasolla 9,9. (TEM)

Työttömyys väheni eniten nuorten keskuudessa, joilla työttömyys oli kasvanut koronapandemian aikana erityisen voimakkaasti. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden 2022 lopussa 19 prosenttia edellisvuotta pienempi. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 9 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt. Pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleet) määrä kasvoi koronapandemian alussa ja kasvu jatkui vuoden 2022 maaliskuuhun saakka. Vuoden 2022 lopussa pitkäaikaistyöttömien määrä oli 21 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Hyvin pitkään työttömänä olleiden määrä oli kuitenkin edelleen edellisvuotta suurempi.

Väestönkehitys

Helsingin väestönkasvu palasi vuoden 2022 aikana lähelle koronapandemiaa edeltänyttä tasoa. Vuoden 2022 lopussa Helsingin väkiluku oli ennakkotietojen mukaan noin 664 920 asukasta. Väestön määrä kasvoi 6 460 asukkaalla eli 4 930 hengellä enemmän kuin vuonna 2021. Suhteellinen kasvu oli 1,0 prosenttia. Vieraskielisten osuus väestöstä on ennakkotiedon mukaan yli 18,5 prosenttia. Lopulliset tiedot vuoden 2022 väestönkasvusta ja rakenteesta tarkentuvat maaliskuun lopussa.

Helsingin väestönkasvu koostui lähes kokonaan muuttoliikkeestä, sillä luonnollinen väestönkasvu jäi vuonna 2022 ennätyksellisen alhaiseksi, 260 henkeen. Syntyneiden määrä, noin 6 170 lasta, pieneni edellisvuodesta 910 lapsella. Edellisen kerran syntyneiden määrä oli yhtä pieni vuonna 2007. Kun kuolleita oli samaan aikaan edellisvuotta enemmän, 5 910, jäi luonnollinen väestönkasvu poikkeuksellisen alhaiseksi. Aiempina vuosina syntyneiden määrä on vaihdellut huomattavastikin, mutta kuolleiden määrä on pysynyt suhteellisen tasaisena.

Helsinki sai ennakkotietojen mukaan kokonaisuudessaan muuttovoittoa 6 180 henkeä. Kotimaan muuttoliike pysyi kahden edellisen vuoden tapaan tappiollisena. Muuttotappio kuitenkin pieneni selvästi. Vuonna 2022 kotimaan muuttotappio oli 560 henkeä, kun se edellisellä vuotena oli ennätyksellisen suuri, yli 4 200 henkeä. Edelliseen vuoteen verrattuna Helsingistä poismuuttaneiden määrä laski selvästi. Helsinki sai muuttovoittoa Helsingin seudun ulkopuolelta Suomesta 2 810 henkeä, mutta menetti asukkaitaan muualle seudulle 3 360 henkeä.

Ulkomaan muuttoliikkeestä tullut väestönlisäys oli ennätyksellisen suuri, 6 740 henkeä. Määrä oli edellisvuotta 2 530 henkeä suurempi. Muuttoliikkeen kasvu perustui ulkomailta Helsinkiin muuttaneiden määrän selkeään kasvuun, kun taas Helsingistä ulkomaille muuttaneiden määrä pysyi lähes edellisvuoden tasolla, mutta oli kuitenkin 2010-luvun keskiarvoa pienempi.

Vuoden 2022 muuttoliiketiedoissa ei vielä ollut ollut nähtävissä Ukrainan kriisin vaikutuksia. On oletettavaa, että osa Ukrainasta sotaa paenneista henkilöistä hakee kotikuntaoikeutta Helsingistä vuoden 2023 aikana, mikä tulee omalta osaltaan lisäämään muun muuttoliikkeen lisäksi vieraskielisen väestön määrää ja osuutta väestöstä. Tilanteen ennakointi on kuitenkin toistaiseksi haasteellista.

Varhaiskasvatusikäisiä, 1–6-vuotiaita, oli ennakkotiedon mukaan 37 200 henkeä. Ikäryhmän koko lisääntyi vain 40 lapsella edelliseen vuoteen verrattuna. 0-vuotiaiden määrä väheni alentuneen syntyvyyden seurauksena 6 040 lapseen, mikä oli 840 lasta edellisvuotta vähemmän. Peruskouluikäisten, 7–15-vuotiaiden, määrä oli ennakkotiedon mukaan 57 260 lasta, ja ikäluokan koko kasvoi 1 190 lapsella. Toisen asteen ikäluokan koko kasvoi vuoden aikana 550 hengellä ollen 17 870 henkeä. 65–74-vuotiaiden määrä väheni edellisvuodesta 1 100 hengellä, kun taas 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvoi 2 300 hengellä. Yhteensä 65 vuotta täyttäneitä asui Helsingissä vuoden 2022 lopussa 117 180 henkeä. Työikäisten, 19–64-vuotiaiden, määrä kasvoi 4 330 hengellä.

Väestön määrä kasvoi Östersundomin suurpiiriä lukuun ottamatta kaikissa suurpiireissä, eniten Keskisessä suurpiirissä, 2 700 hengellä. Muissa suurpiireissä kasvu jäi alle tuhanteen henkeen.

Rakentaminen Helsingissä vuonna 2022

Asuntorakentaminen Helsingissä tasaantui edeltävien vuosien huippulukemista. Korkojen nousu, nopea inflaatio ja talouden epävarmuudet vähensivät sekä kuluttaja- että sijoittajakysyntää asuntomarkkinoilla. Nopeasti kasvaneet rakennuskustannukset haastoivat myös säännellyn tuotannon toteuttamista. Helsinkiin valmistui vuoden aikana 6 047 asuntoa. Myös aloitettujen ja rakennusluvitettujen asuntojen määrissä oli laskua edeltäviin vuosiin verrattuna. Vuoden aikana aloitettiin 5 134 asunnon rakentaminen ja rakennuslupia myönnettiin 5 809 asunnon rakentamiseksi.

Rakenteilla olevan asuinkerrosalan määrä laski huhtikuusta alkaen ollen vuoden lopussa noin 745 000 kerrosneliömetrin tuntumassa. Rakenteilla on tällä hetkellä kuitenkin noin 10 000 asuntoa. Muun kuin asuntorakentamisen rakenteilla olevan kerrosalan määrä laski vastaavasti kevään tasosta. Vuoden viimeisellä neljänneksellä rakenteilla olevan kerrosalan määrässä oli kuitenkin havaittavissa tasaantumista ja muuta kuin asuntorakentamista oli vuoden lopussa keskeneräisenä miltei 440 000 kerrosneliömetriä.

Vuoden aikana valmistuneista asunnoista sääntelemätöntä asuntotuotantoa oli noin 67 prosenttia (4 028 asuntoa) ja välimuodon asuntotuotantoa noin 19 prosenttia (1 164 asuntoa). Sääntelemättömästä tuotannosta vuokra-asuntoja valmistui 1 499 ja omistusasuntoja 2 529 kappaletta. Välimuodon asuntotuotannosta noin puolet (571) oli Hitas- ja hintakontrolloituja asuntoja ja noin puolet (555) asumisoikeusasuntoja. Valtion korkotukemien ARA-vuokra-asuntojen osuus vuoden kokonaistuotannosta oli 14 prosenttia (855 asuntoa), joista 345 asuntoa on opiskelija- ja nuorisotasuntoja.

Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) mukaisesti 1 500 valmistunutta asuntoa vuosittain. Vuodesta 2023 alkaen tuotantotavoitteena on 25 prosentin osuus toteutuvasta asuntotuotannosta. Kaupungin oman tuotannon osuus vuoden 2022 aikana valmistuneista asunnoista oli noin 17 prosenttia (1 002 asuntoa). Tästä kokonaistuotannosta ARA-vuokra-asuntoja oli 199, asumisoikeusasuntoja 439 sekä Hitas- ja hintakontrolloituja asuntoja 364. Kaupungin omana tuotantona aloitettiin 585 asunnon rakentaminen.

Talotyypeittäin tarkasteltuna kaikista valmistuneista asunnoista noin 87 prosenttia rakentui kerrostaloihin. Rivitaloasuntojen osuus oli noin 4 prosenttia, omakoti- ja paritaloasuntojen osuus 6 prosenttia ja loput asunnot sijaitsivat muissa rakennuksissa. Kaikkien vuoden aikana valmistuneiden uudisrakennuskerrostalojen huoneistoalan keskiarvo laski viime vuoden 51,1 neliömetristä 50,7 neliömetriin.

Muuna kuin asuntorakentamisena eli toimitilarakentamisena valmistuneiden rakennusten kerrosala oli hieman reilu 210 000 kerrosneliömetriä. Valmistuneen kerrosalan määrässä on havaittavissa selkeää laskua edeltäviin vuosiin verrattuna. Toimitilarakentamisena aloitettiin noin 280 000 kerrosneliömetriä, mikä on suunnilleen vuosien 2019 ja 2020 tasoa. Muuhun kuin asuntorakentamiseen myönnettyjen rakennuslupien kerrosalan määrä kattoi noin 290 000 kerrosneliömetriä.

Uusista alueista asuntoja valmistui runsaasti Pasilaan. Myös Kalasatamaan keskittyi paljon uusia asuntoja. Suurten aluerakentamisen projektialueiden ulkopuolella asuntoja valmistui eniten Malmin, Vanhankaupungin, Mellunkylän, Vuosaaren ja Oulunkylän peruspiireihin. Uusien asuinalueiden osuus rakenteilla olevasta asuntotuotannosta on 39 prosenttia ja täydennysrakennettavien alueiden 61 prosenttia. Aloitusten osalta uusia asuntoja aloitettiin rakentamaan tasaisesti ympäri kaupunkia.

1.1.4 Kaupungin henkilöstö

Kaupungilla henkilöstöpula jatkui edelleen. Suurin työvoimapula oli varhaiskasvatukseen ja sosiaali- ja terveystoimen suurissa ammattiryhmissä. Molemmilla toimialoilla erityisesti ruotsinkielisen työvoiman saatavuus oli erityisen haastava. Henkilöstön saatavuutta työvoimapula-aloille edistettiin muun muassa palkkakehitysohjelman ja edunvalvonnan keinoin. Vuonna 2022 kaupungin oma palkkakehitysohjelma nosti lähes 2 600 ihmisen palkkaa. Kaupunki kartoitti kriittisimmät ammattiryhmät, minkä seurauksena palkkakehitysohjelmalla parannettiin erityisesti varhaiskasvatukseen kelpoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön saatavuutta osassa päiväkoteja. Vuoden 2022 aikana vahvistettiin yhteistyötä henkilöstön saatavuuden edistämiseksi erityisesti työllisyyspalveluiden ja oppilaitoksien kanssa. Sisäisen liikkuvuuden malli luotiin tukemaan oppimista ja erilaisia osaajakiertoja.

Johtamisen kehittämisessä panostettiin esihenkilöiden ja johdon osaamiseen onnistumisen johtamisessa. Keinoina olivat lyhytvalmennukset ja uudet digitaaliset kurssit. Työn sujuvuuden toimintamallia vahvistettiin toimialoille tarjottuilla johtoryhmien työskentelyillä. Osaamisen johtamiseen kehitettiin kaupunkiyhteinen osaamisen johtamisen toimintamalli ja esihenkilöpolun valmennusten sisältöjä päivitettiin.

Työhyvinvointi- ja työkykyjohtamisessa käynnistyi vuonna 2022 uusi työhyvinvointiohjelma. Toimenpiteinä edistettiin muun muassa mielenterveyden tukimuotoja kuten digitaalisia verkkovalmennuksia. Työterveyshuollon kilpailuttamisesta päätettiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 1.6.2022. Kilpailutuksen valmistelu ja neuvottelumenettely tehtiin vuoden 2022 aikana.

Kunta10-tutkimus toteutettiin syksyllä. Tutkimuksen avulla seurataan muun muassa henkilöstökokemusta sitoutumisen, muutosmyönteisyyden, sosiaalisen pääoman, vaikutusmahdollisuuksien ja johtamisen näkökulmista. Tuloksista käy ilmi, että lähiesihenkilötyö on hyvää ja esihenkilöt ovat onnistuneet työssään haasteidenkin keskellä. Lähiesihenkilötyö koetaan onnistuneeksi, työyhteisöt toimivat ja henkilöstö kokee työnsä mielekkääksi. Toisaalta kaupungin strategiamittariksi valittu työnantajan suosittelu laski.

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ TOIMIALOITTAIN VUOSIEN 2022 JA 2021 LOPUSSA

Toimialat	Vakinaiset			Määräaikaiset			Yhteensä		Muutos 2021-2022
	2022	2021	Muutos	2022	2021	Muutos	2022	2021	
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	9 178	11 071	-1 893	5 413	3 637	1 776	14 591	14 708	-117
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	9 178	11 071	-1 893	5 413	3 637	1 776	14 591	14 708	-117
Kaupunkiympäristön toimiala	2 180	3 469	-1 289	216	177	39	2 396	3 646	-1 250
Kaupunkiympäristön toimiala	1 433	1 532	-99	199	138	61	1 632	1 670	-38
Liikennelaitos		1 204	-1 204		16	-16		1 220	-1 220
Pelastuslaitos	747	733	14	17	23	-6	764	756	8
Keskushallinto	3 768	3 827	-59	623	519	104	4 391	4 346	45
Kaupunginkanslia	719	776	-57	311	236	75	1 030	1 012	18
Palvelukeskus	1 472	1 390	82	72	55	17	1 544	1 445	99
Rakentamispalvelu	1 140	1 177	-37	111	140	-29	1 251	1 317	-66
Taloushallintopalvelu	316	344	-28	117	66	51	433	410	23
Tarkastusvirasto	17	16	1				17	16	1
Työterveys Helsinki	104	124	-20	12	22	-10	116	146	-30
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	1 486	1 585	-99	425	322	103	1 911	1 907	4
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	1 486	1 585	-99	425	322	103	1 911	1 907	4
Sosiaali- ja terveystoimiala	10 562	11 081	-519	3 662	3 567	95	14 224	14 648	-424
Sosiaali- ja terveystoimiala	10 562	11 081	-519	3 662	3 567	95	14 224	14 648	-424
YHTEENSÄ	27 174	31 033	-3 859	10 339	8 222	2 117	37 513	39 255	-1 742

Järjestelmän vaihtumisen johdosta uudella raportointitavalla vakinaisten ja määräaikaisten suhde on muuttunut.

Vuoden 2022 osalta näkyy aktiivinen työsuhte. Näin ollen luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset vuosien välillä työsuhteen lajien osalta.

Vuoden 2022 lopussa kaupungin palveluksessa oli vakinaisessa tai määräaikaisessa työsuhteessa yhteensä 37 513 työntekijää (ilman palkkatuella työllistettyjä), mikä oli 1 742 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstömäärä väheni 4,4 prosenttia. Edellisenä vuonna kasvua oli 0,25 prosenttia. Isoin muutos tapahtui kaupunkiympäristön toimialalla, josta väheni noin 1 200 henkilöä Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen yhtiöittämisen vuoksi. Kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstö väheni noin 100 työntekijällä vuokratyövoiman kustannusten kasvaessa 5 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimessa henkilöstö väheni noin 400 työntekijällä. Henkilöstömäärän vähenemistä sekä kasvatuksessa ja koulutuksessa että sosiaali- ja terveystoimessa selittää erityisesti saatavuuden haasteet.

Kaupungin käyttämän vuokratyövoiman kustannukset kasvoivat hieman verrattuna edelliseen vuoteen. Vuokratyövoiman kustannukset kasvoivat noin 500 000 euroa, eli noin 0,5 prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Koko kaupungin vuokratyövoiman kustannukset olivat vuonna 2022 hiukan yli 91 miljoonaa euroa (noin 91 miljoonaa euroa vuonna 2021, noin 63 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja noin 59 miljoonaa euroa vuonna 2019). Vuokratyövoiman kustannukset nousivat koronavuosina reilusti. Vuonna 2022 vuokratyövoimankustannukset pysyivät lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna. Osasyynä tähän olivat koronan lisäksi saatavuuden haasteet, jotka pitivät vuokratyövoimankustannukset edelleen korkeina.

Vuonna 2022 henkilöstöstä 77,2 prosenttia oli naisia ja 22,8 prosenttia miehiä. Henkilöstön suurin ikäryhmä oli edelleen 50–59-vuotiaat. Vakinaisesta henkilöstöstä 14,5 prosenttia oli 50–59-vuotiaita. Henkilöstö jakautuu ikäluokkien kesken tasaisemmin kuin aiemmin. Henkilöstön keski-ikä on hieman noussut viime vuodesta noin vuodella (44,8:sta 45,6:een). Virallisesta henkilömäärästä muunkielisten määrä on 9,7 prosenttia. Tässä on hieman kasvua edelliseen vuoteen (0,5 prosenttiyksikköä). Edelleen suurin vieraskielisten määrä toimialoista on sosiaali- ja terveystoimella (12,2 prosenttia).

Sairaus-, työtapaturma- ja kuntoutuspoissaolot olivat yhteensä 5,04 prosenttia. Sairauspoissaolot kattavat tästä suurimman osan: 4,84 prosenttia.

Vuoden 2022 loppuun mennessä kaupungin palkkakustannukset olivat 1 544 miljoonaa euroa, mikä oli 0,14 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2021. Vaikka kaikkiin palkkoihin tuli yleiskorotus valtakunnallisten virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti, Helsingin kaupungin liikelaitoksen yhtiöittäminen laski hieman kokonaispalkkasummaa.

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

Koronapandemian pitkittyminen vaikutti koko vuoden ajan kaupungin henkilöstöön. Vuonna 2020 aloitettu Osaajapankki jatkoi toimintaansa. Sen kautta siirrettiin henkilöstöä tilapäisesti koronatilanteen mukaan sinne, missä tarvetta ilmeni.

Tarkempia tietoja henkilöstöasioiden strategian mukaisesta kehittämisestä löytyy kaupunginkanslian vuoden 2022 toimintakertomuksesta henkilöstöosaston osuudesta.

Tarkempia tietoja henkilöstöstä esitellään erillisessä Henkilöstöraportti 2022 -julkaisussa ja sen tilastoliitteessä.

Vuonna 2022 toteutetun palkkalaskennan uudistuksen vaikutuksia

Helsingin kaupunki otti käyttöön uuden palkanmaksujärjestelmän huhtikuussa 2022. Uuden järjestelmän tarve perustui siihen, että Helsingin kaupungilla aiemmin käytössä ollut HR-järjestelmä oli elinkaarensa päässä ja järjestelmätoimittaja oli ajamassa järjestelmää alas. Vanhaa järjestelmää yritettiin yhdessä järjestelmätoimittajan kanssa uudistaa, mutta uudistusprojekti ei tuottanut toimivaa ratkaisua.

Päätöksen uuden järjestelmän hankinnasta teki kansliapäällikkö 3.11.2020 (§ 241). Tätä edelsi päätös aikaisemman järjestelmätoimittajan kanssa tehdyn sopimuksen purkamisesta 3.6.2020 (§ 135) sekä kaupunginhallituksen päätös Sarastia Oy:n osakemerkinnästä sidosyksikköhanhinnan mahdollistamiseksi 26.10.2020 (§ 672). Uuden järjestelmän käyttöönottoa Sarastia Oy:n kanssa valmisteltiin joulukuusta 2020 alkaen. Käyttöönottoprojektin aikana tuotantokäyttöä päätettiin siirtää vuodenvaihteesta huhtikuulle 2022, jotta Sarastia olisi saanut järjestelmään valmiiksi Helsingille välttämättömät, vielä puuttuvat ominaisuudet. Ennen tuotantokäyttöä järjestettiin palkkaprosessin toimijoille runsaasti koulutuksia ja julkaistiin ohjeita tukemaan järjestelmään omaksumista.

Tuotantokäyttö käynnistyi huhtikuussa 2022 ja palkat ryhdyttiin maksamaan Sarastia-järjestelmää käyttäen. Tämän jälkeen ilmeni, että palkkajärjestelmän muutos ei onnistunut suunnitellusti ja palkanmaksussa alkoi esiintyä virheitä. Palkanmaksuvirheiden määrä nousi ja Taloushallintopalveluliikelaitos Talpan palkkahallinnon asiakaspalvelu ruuhkautui. Kesäkuussa palkanlaskennan tilanne kriisiytyi. Palkka- ja muiden virheiden määrää ryhdyttiin seuraamaan Talpan palkkahallinnon keräämän tilaston pohjalta. Palkkavirheet kirjattiin työntekijöiden ilmoitusten perusteella. Virheiden määrä suhteutettuna kaikkien palkkalaskelmien kokonaismäärään oli kesäkuussa 2022 oli 12,3 prosenttia, näistä varsinaisia palkkavirheitä oli 8,8 prosenttia. Kaikkiaan erilaisia palkkavirheitä ilmoitettiin Talpaan toukokuussa lähes 6 000 ja kesäkuussa noin 7 500.

Pääasialliseksi palkanlaskennan kriisiytymisen syyksi tunnistettiin, että muutoksen vaativuus ja muutoksen tueksi osoitettu lisähenkilöstömäärä aliarvioitiin. Palkkavirheiden syntyyn vaikuttivat myös haasteet tietojen siirtämisessä vanhasta järjestelmästä uuteen järjestelmään, uuden järjestelmän käytettävyyden, toiminnallisuuden ja suorituskyky sekä uuden järjestelmän edellyttämä iso toimintatapamuutos. Uuden järjestelmän käyttöönoton myötä prosessin useita vaiheita digitalisoitiin ja pääperiaatteena oli, että tieto syötetään järjestelmään siellä, missä se syntyy. Toimintatapamuutos ja järjestelmän käytön oppiminen eivät edenneet suunnitellusti. Myöskään järjestelmän automaation taso ei ohjaa loppukäyttäjää riittävällä tasolla.

Tilanteen hallitsemiseksi ja vakauttamisen tueksi päätettiin hankkia konsultointiapua Deloitte Consulting Oy:ltä (kansliapäällikkö § 148). Kesällä ryhdyttiin keräämään kaupunkitasoista sekä toimiala- ja liikelaitoskohtaista tilannekuvaa sekä kehittämään tilannekuvaa koskevaa tietopohjaa. Palkkavirheiden vähentämiseksi lisättiin fokusta systemaattiseen virhelähdetööhön.

Uusien palkkavirheiden määrä lähti vähenemään kesän 2022 lukemista, mutta pysyi loppuvuotta kohden tavoitteisiin nähden yhä korkealla tasolla. Vaikka palkkavirheiden määrä saatiin vähenemään, virheitä kirjattiin yhä selvästi enemmän kuin niitä ehdittiin korjata. Tämä kasvatti entisestään virheiden korjausvelkaa ja pitkitti virheiden käsittelyaikoja. Keväällä käynnistynyttä Talpan palkkahallinnon asiakaspalvelun ruuhkautumista ei saatu vakautettua normaalitilannetta vastaavaksi, eikä palkkavirheiden korjauksia kyetty palkanlaskennassa tekemään kaikilta osin kohtuullisessa ajassa.

Palkkatietojen ilmoittamisessa Sarastia-järjestelmästä tulorekisteriin ilmeni vaikeuksia. Vaikeudet tietojen oikea-aikaisessa siirtämisessä tulorekisteriin juontui etenkin Helsingin kaupungin suuresta volyymista. Loppuvuoteen mennessä tulorekisteri-ilmoitukset saatiin siirtymään lähes ajallaan tulorekisteriin, mutta perusteettomien etujen korjaamisessa oli edelleen korjausvelkaa, jota puretaan alkuvuoden 2023 aikana. Myös palkkakirjanpidon täsmäyttämässä pääkirjanpitoon ilmeni suuria haasteita, jotka aiheuttivat koko loppuvuoden ajan paljon lisätöitä etenkin Talpassa.

Hankkeelle nimettiin uusi kokopäiväinen johtaja lokakuun 2022 alusta lukien. Vakauttamishanke uudelleenorganisoi-
ttiin, sen tavoitteita ja niiden mittareita täsmennettiin ja projektit priorisoitiin. Vakauttamishankkeen kahdeksi pää-

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

tavoitteeksi linjattiin palkanmaksun oikeellisuus ja palkanmaksua koskevien viranomaistietojen oikeellisuus. Pääta-voitteiden toteuttamiseksi vakauttamishanke jatkoi jo käynnistettyä työtä korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi kolmella osa-alueella: palkkajärjestelmän toimivuus, Talpan palkkahallinnon toiminta- ja suorituskyky sekä toiminta-tapojen vakiinnuttaminen.

Vakauttamishankkeessa todettiin järjestelmän käyttöönoton jälkeen, että henkilöstöä ei ollut tarpeeksi hoitamaan asiakaspalvelun yhteydenottojen purkua ja virheiden korjaamista. Heti alkukesästä ryhdyttiin tekemään tehostettuja toimenpiteitä työn organisoimiseksi, uuden palkkajärjestelmän vaatiman osaamisen vahvistamiseksi ja henkilös-tömäärän lisäämiseksi. Lisähenkilöstöä palkanlaskentaan ja sen asiakaspalveluun sekä tulorekisteritiimiin saatiin yhteensä noin 50 määräaikaisen työntekijän verran. Virheiden ehkäisemiseksi tehtiin kesä-syyskuun kuluessa palk-kaprosessin palkanlaskentavaiheen prosessikontrollit, jotta virheet pystyttiin paremmin tunnistamaan ennen palk-ka-ajoa. Talpassa aloitti uusi toimitusjohtaja 1.11.2022.

Uuden palkanmaksujärjestelmän käyttöönoton myötä toimintatapamuutos oli suuri ja että uuden järjestelmän toi-mintalogiikan omaksuminen osoitti vevän kaupungin henkilöstöltä ennakoitua enemmän aikaa. Käyttöönoton myö-tä havaittujen virhelähteiden pohjalta parannettiin ohjeistuksia ja tarjottiin lisäkoulutusta sekä käytiin jatkuvaa vuo-ropuhelua eri toimijoiden kesken uusien toimintatapojen vahvistamiseksi. Marras-joulukuun aikana käynnistettiin uusien väliaikaisten tukitoimenpiteiden valmistelu. Uusia tukitoimenpiteitä todettiin tarvittavan siksi, että toimialo-jen esihenkilöiden palkkajärjestelmään liittyvää osaamista tulee yhä vahvistaa ja lisäksi helpottaa järjestelmän käyt-töön liittyvää työkuormaa. Lisäksi tukitoimenpiteillä todettiin tavoiteltavan sen mahdollistamista, että tilanne pidem-mällä tähtäimellä vakiintuu ja myös Talpan palkkahallinnon määräaikaisesta lisähenkilöstöstä pystytään vuoden 2023 aikana luopumaan.

Toimenpiteiden myötä virheiden osuus palkkalaskelmista oli pudonnut vuoden loppuun tultaessa selvästi alle vii-den prosentin tasolle ja varsinaisten palkkavirheiden osuus noin 3 prosentin tasolle. Tämä helpotti tilannetta, mutta kesän ja syksyn kuluessa kertyneen palkkavirheiden korjausvelan vuoksi se oli edelleen vuoden lopulla vaikea. Van-hempien virheiden käsittely hidasti uusien virhetapausten käsittelyä ja piti siten uusien virheiden korjausajan vielä tavoiteaikaa pidempänä.

Epäonnistuminen Helsingin kaupungin palkanmaksujärjestelmän käyttöönotossa aiheutti henkilöstön keskuudessa epäluottamusta työnantajaa kohtaan ja sai paljon mediahuomiota. Tilannetta pyrittiin hallitsemaan säännöllisen sisäi-sen viestinnän keinoin sekä julkaisemalla ajankohtaista tilannetietoa Helsingin kaupungin intrassa ja hel.fi-sivulla. Elokuussa käynnistettiin Helsinki-kanavalla koko kaupungin henkilöstöinfot, joita pidettiin kahden viikon välein. Infois-sa käsitellään tilannekuva sekä toteutettuja ja suunnittelussa olevia vakauttamisen toimenpiteitä. Sisäistä viestintää toteutettiin myös yhdessä toimialojen kanssa. Erityisesti esihenkilöille suunnatuissa Johdossa! -lähetyksissä käsitel-tiin palkanlaskennan tilannetta ja vastattiin esihenkilöiltä tullessiin kysymyksiin.

Helsingin kaupunki päätti maksaa tilanteesta johtuen lakisääteisten viivästyskorkojen lisäksi kertaluonteisen viiväs-tysmaksun. Viivästysmaksun suuruus riippuu työntekijän saamien viivästyskorkojen yhteenlasketusta summasta. Vii-västysmaksu on vähintään viisinkertainen viivästyskorkojen yhteismäärään nähden. Viivästysmaksu on vähintään 50 euroa, mutta se voi olla suurempi, jos maksettavia viivästyskorkoja on kertynyt useita. Viivästysmaksujen maksatus tapahtuu vuoden 2023 puolella.

Tilinpäätökseen kirjattiin vuodelle 2022 noin 1,4 miljoonaa euroa palkkojen viivästysmaksuja sekä siirtovelkaa hen-kilöstölle. Kaupunki arvioi, että vuonna 2022 palkanmaksuhaasteista aiheutui projektiin kuulumattomia ylimääräi-siä kustannuksia kaikkiaan 4,5 miljoonaa euroa. Ylimääräisistä kustannuksista 1,8 miljoonaa euroa kohdistui Talpaan palkanlaskennan lisäresurssointiin. Lisäksi kaupunki hankki Deloitte Consulting Oy:ltä 1,3 miljoonalla konsulttitu-kea. Verohallinnon seuraamusmaksut olivat 30 000 euroa sekä työntekijöille maksetut vahingonkorvaukset joitakin tuhansia euroja. Näiden lisäksi palkkasaataviin on kirjattu palkkajärjestelmän tietojen perusteella 4 miljoonaa euroa palkkaperinnöistä johtuvia ylimääräisiä maksuja, joita peritään henkilöiltä takaisin. Saldo näkyy kumulatiivisena palk-kasaatavien määränä tilinpäätöstilanteessa 2022.

1.1.5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin toimintaympäristöä leimasi vuonna 2022 epävarmuuden jatkuminen. Alkuvuonna 2022 pyrkimys oli palauttavilla toimilla korjata koronapandemian vaikutuksia kaupungin palveluihin ja kaupunkilaisiin, muun muassa varaamalla kaupunginhallituksen käyttövaroihin 70 miljoonaa euroa koronasta toipumiseen vuosille 2022 ja 2023 (kvsto 19.1.2022 § 5). Maaliskuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota aiheutti kuitenkin epävarmuuksia toimintaympäristöön ja tuotti muutoksia kaupungin toimintaan. Ukrainalaisten pakolaisten saapuminen, energiahintojen nousu sekä kiihtynyt inflaatiokehitys edellyttivät muutoksia palveluihin sekä kaupunkiyhteisiä varautumistoimia.

Vuonna 2022 valmistauduttiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoon 1.1.2023 alkaen (esimerkiksi kvsto 16.3.2022 § 62, 27.4.2022 § 99 ja 16.11.2022 § 276). Osana uudistuksen toimeenpanoa päätettiin opiskeluhuollon palvelut säilyttää osana kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen liittyen päätettiin Helsingin vuoden 2023 talousarvion (kvsto 23.11.2022 § 284) yhteydessä, että talouden ohjauksessa ja suunnittelussa Helsingin kaupungin taloutta tarkastellaan jatkossa kahdessa kokonaisuudessa: talouden tunnuslukujen näkökulmasta muihin kuntiin vertautuva kunta-Helsinki ja valtion rahoittama sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe). Talouden raportoinnissa Helsingin kaupungin taloutta tarkastellaan jatkossa kolmessa kokonaisuudessa: Helsinki yhteensä, kunta-Helsinki sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe).

Lisäksi talousarviossa vuodelle 2023 (kvsto 23.11.2022 § 284) päätettiin siirtää sotepe-uudistuksen myötä aiemmin sosiaali- ja terveystoimialan vastuulla olleet asukastalotoiminta ja Stadin Safka - ruoka-apu henkilöstöineen sekä järjestöyhteistyön ja kaupungin avustustoiminnan kaupunkiyhteinen malli, yhteensä 2,5 miljoonaa euroa, kaupungin kansliaan vuoden 2023 alusta lukien.

Kaupungin toimintaan vuonna 2022 vaikuttaneista keskeisistä muutoksista uuden palkanmaksujärjestelmän käyttöönoton vaikutuksia käsitellään luvussa 1.1.4 Kaupungin henkilöstö.

Kaupungin talousarviossa 2022 linjattiin, että kaupungin sisäisten digitaalisten peruspalvelujen tuottamista varten perustetaan in house -yhtiö, ja vuoden 2022 aikana tehtiin valmistelut perustietotekniikan palveluita tarjoavan Digi-Helsinki Oy:n käynnistymiseksi 1.1.2023 alkaen (kvsto 1.6.2022 § 142). Lisäksi valmistauduttiin mahdolliseen työvoimapaalveluiden hallintoreformiin, TE2025-uudistukseen, jonka myötä pääosa valtion työllisyyden edistämisen palveluista siirtyy kuntien järjestettäväksi 1.1.2025 alkaen (muun muassa kvsto 7.12.2022 § 316).

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n toiminta käynnistyi 1.2.2022. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.5.2022 (§ 107) liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon. Alun perin kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.9.2021 (§ 282) liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen, metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta, liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustetulle osakeyhtiölle (Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenneyhtiö Oy).

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat -yhtiölle päätettiin myöntää 260 000 000 euron omavelkainen takaus kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammattiopiston käyttöön rakennettavien Myllypuron ja Roihupellon kampusten sekä Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston investointeja varten (kvsto 22.6.2022 § 187).

Kaupungin taidemuseon toiminta ja henkilöstö päätettiin siirtää HAM Helsingin taidemuseosäätiöön 1.1.2023 alkaen (kvsto 16.11.2022 § 278). Taidekokoelma jää kuitenkin kaupungin omistukseen ja säätiö hallinnoi sitä erillisellä sopimuksella. Taidekokoelmaan liittyvät investoinnit jäävät myös jatkossa kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toteutettaviksi.

Keskeisiä periaatteellisia ja toiminnallisia muutoksia toteutettiin päättämällä muuan muassa uudet asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärityksessä ja vuokraamisessa noudatettavat yleiset periaatteet (kvsto 2.2.2022 § 22). Päätettiin hyväksyä käynnistettäväksi Helsingin kaupungin omana toimintana tuottamien työterveyspalvelujen kilpailuttamisprosessi (kvsto 1.6.2022 § 143) sekä muuttaa Helsingin äänestysaluejakoa vastaamaan väestömuutoksia (kvsto 24.8.2022 § 206). Helsingin hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin vuosille 2022–2025 (kvsto 16.11.2022 § 277) ja HUS-yhtymälle hyväksyttiin perussopimus (kvsto 27.4.2022 § 99).

Vuoden 2021 arviointikertomus ja tilinpäätös käsiteltiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.6.2022. Kokouksessaan 16.11.2022 kaupunginvaltuusto päätti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen verotusmuutosten myötä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 5,36 prosenttia. Kiinteistöveroprosentit päätettiin pitää ennallaan. Talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.11.2022.

Kaupunginvaltuusto käsitteli vuonna 2022 kaikkiaan 33 asemakaavaa tai asemakaavan muutosta, 19 tontin luovutusta tai vuokrausta koskevaa asiaa sekä 9 hankesuunnitelmaa. Kaupunginhallitus käsitteli näiden lisäksi toimivaltansa puitteissa lukuisia vähäisempiä suunnitelmia ja tontinvarauksia.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä tulevasta kehityksestä

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Helsingin kaupungin työterveyspalvelujen kilpailutus jouduttiin helmikuussa 2023 keskeyttämään, koska kilpailutukseen ei tullut tarjouksia. Alkuperäisen suunnitelman mukaan työterveystoiminnan oli tarkoitus käynnistyä uuden toimijan kanssa syksyn 2023 aikana. Kilpailutuksen tilanteesta johtuen tämä aikataulu ei tule toteutumaan. Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarviossa todettiin, että kaupungin tuottamista työterveyspalveluista tullaan järjestämään laatukilpailutus, jolla pyritään parantamaan työterveyspalveluiden laatua ja saatavuutta. Kaupunginvaltuusto päätti kilpailutuksen aloittamisesta kesäkuussa 2022, ja se käynnistyi syyskuussa 2022.

Kilpailutuksen keskeytyksestä ja aikataulun muuttumisesta aiheutuu riski Työterveys Helsingin toiminnalle henkilöstöresurssien saatavuuden takia. Tämä aiheuttaa riskin Helsingin kaupungin lakisääteiselle työterveyshuollon toiminnalle.

Taloudelliset ja strategiset riskit

Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022 heikensi radikaalisti Euroopan turvallisuustilannetta. Tällä oli välittömiä vaikutuksia myös Suomessa ja Helsingissä. Kaupungissa nostettiin valmiutta tilanteesta johtuen ja varautuminen aloitettiin. Keskeisinä varautumisen toimina aloitettiin valmistautuminen maahantuloon Ukrainasta sekä humanitäärisen avun lähettäminen. Sota on vaikuttanut myös energiatilanteeseen.

Kaupungin Sarastia 365 HR-järjestelmän käyttöönoton seurauksena toteutui kaupunkitasoinen riski, jonka seurauksena kaupungin palkanlaskenta ja asiakaspalvelu kriisiytyivät. Käyttöönoton ongelmat on heikentänyt henkilöstökemusta kaupungista työnantajana. Sarastian käyttöönoton tilanne jatkuu edelleen kriittisenä. Vuonna 2022 käyttöönoton epäonnistumisesta aiheutui kaupungille huomattavat kustannukset.

Kaupungin työterveyspalvelujen kilpailutuksen aiheuttama muutostilanne epävarmuuksineen aiheutti henkilöstön keskuudessa irtisanoutumisten lisääntymistä. Palvelujen korvaamista ostopalveluilla ja vuokratyövoimalla on vaikeuttanut terveydenhuoltoalan yleinen vaikea henkilöstötilanne, työterveyshenkilöstön saatavuus kansallisesti ja suuri palvelujen kysyntä eri toimijoilla. Toiminnan turvaamiseksi on tehty sisäisiä organisaatiomuutoksia ja toiminnan priorisointia.

Toimintaympäristön merkittävimmät riskit liittyvät Venäjän hyökkäyssodan jatkumiseen Ukrainassa ja muun muassa sen vaikutuksiin talouteen, energiatilanteeseen, turvallisuuteen ja pakolaisuuteen, sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen uudistuksen vaikutukseen kaupunkien rahoituspohjaan ja investointikyvyn heikkenemiseen, henkilöstön saatavuuteen sekä valtion muiden toimenpiteiden epävarmuustekijöihin, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia Helsingin kaupunkiin. Työllisyydenhoidon järjestämisvastuun mahdollinen siirto valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa on laaja uudistus, jonka epätarkoituksenmukainen toteutuminen on kaupungille merkittävä riski.

Sosiaali- ja terveystoimialalla koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi toimialan tehtäviin koko vuoden ajan. Palautuminen kohti normaalia alkoi käytännössä vasta kesällä, ja vielä vuoden lopussa toimiala oli johtamisvalmiudessa pandemian takia. Toiminnassa on tukeuduttu pandemiasuunnitelmaan ja pandemian aikana kehitettyihin toimintamalleihin. Pandemia on aiheutunut merkittäviä kustannuksia ja vaatinut resursseja muusta toiminnasta. Tämä taas on aiheuttanut hoitovelkaa ja kuormittanut henkilöstöä. Kuormitus on osaltaan pahentanut henkilöstöpulaa (henkilöstön määrä, laatu ja riittävyys), joka myös on toteutunut riski. Henkilöstöpulaa on hallittu kaikilla käytössä olevilla henkilöstöjohtamisen ja palkitsemisen keinoin, vuokratyövoiman käyttö mukaan luettuna. Kiristynyt kansainvälinen tilanne työllisti toimialaa keväällä. Toimiala aloitti ukrainalaisten vastaanoton ja tukemisen sekä luovutti vastuun Maahanmuuttovirastolle, kun virasto sai valmiiksi omat palvelunsa. Maahanmuuttovirasto sai nostettua oman valmiutensa sekä palvelunsa kesään mennessä sellaisiksi, että se ei enää tarvinnut toimialan tukea.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla henkilöstön saatavuushaasteet ovat jatkuneet, vaikka lukuisia toimenpiteitä on toteutettu henkilöstön saatavuuden takaamiseksi. Toimialan toimintoja on jouduttu järjestämään uudelleen ja henkilöstöjärjestelyjä on tehty lakisääteisten palvelujen jatkuvuuden turvaamiseksi. Henkilöstöstä on pulaa suo-

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

men- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa sekä suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa. Henkilöstön saatavuusongelmien ennakoidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Alueellisen segregaaation kasvu tuottaa haasteen koulujen yhdenvertaiselle kehitykselle. Alueiden sekä koulujen leimautumisesta voi syntyä mainehaittoja ja vetovoimaisuuden laskua. Koronapandemian aiheuttama opiskelijoiden oppimisvaje ja hyvinvointivaje ja mielenterveyshaasteiden kasvu yhdessä alueiden erilaistumiskehityksen kanssa muodostavat haasteen sekä henkilöstön, että oppijoiden hyvinvoinnille ja turvallisuudelle. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vaikeuttaa asiakasmäärän, erityisesti valmistavan opetuksen tarpeiden ja palvelutilojen tarpeen arviointia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla koronapandemian vaikutukset näkyvät kaikkein haavoittuvimpien asiakasryhmien, kuten lasten, nuorten ja vieraskielisten sekä ikääntyneiden hyvinvoinnissa. Kielteiset vaikutukset helsinkiläisten hyvinvoinnille ja omaehtoiselle toimeliaisuudelle kulttuurin ja vapaa-ajan toiminnoissa ovat pitkäkestoisia ja tulevat näkyviin vaihteittain. Nuoret voivat entistä huonommin, mikä näkyy erilaisena oireiluna ja jopa uhkaavana käyttäytymisenä nuorisopalveluissa. Myös kirjastoissa turvallisuuden tunne on heikentynyt, etenkin varhaisnuorten pahoinvoinnin myötä.

Kaupunkiympäristön toimialalla haasteena on korkea henkilöstön vaihtuvuus ja uuden henkilöstön saatavuusongelmat. Ukrainan sota ja kasvaneet kustannukset aiheuttivat rakentamisen hintojen ja korkojen nousua sekä merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen (sotepe) uudistuksen seurauksena Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos yhdistyivät uudeksi toimialaksi 1.1.2023. Uudistuksessa valtion ohjaus kasvaa, kun sosiaali- ja terveystoimen palvelut sekä pelastustoimen rahoitetaan valtion rahoituksella. Helsinki toimii jatkossakin palvelujen järjestäjänä.

Helsingin valtiolta saama rahoitus perustuu lainsäädännössä määritellyn tarvetekijöihin perustuvaan laskennalliseen rahoitukseen sekä siirtyvien kustannusten ja laskennallisen rahoituksen erotusta tasoittavaan siirtymätasaukseen. Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen uudistus tuo epävarmuutta uudistuksen jälkeiseen kuntien rahoituksen sekä myös sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen rahoituksen toimintaympäristöön. Uudistus hidastaa kaupungin verokertymän kasvua ja siten riskinä on kaupungin heikentynyt investointikyky tulevaisuudessa.

Riskien hallinta:

Kaupunginkanslia koordinoi kaupungin korona-koordinaatioryhmän ja Ukraina-kriisiryhmän toimintaa sekä käynnisti syksyllä energiavarautumisen koordinaatioryhmän tukemaan energiansäästämistä sekä sähköpulaan varautumista.

Sarastia-järjestelmän käyttöönoton ongelmien takia perustettiin vakauttamishanke. Hallintatoimenpiteiksi on tehty mm. uusia rekrytointia, toimintaa on uudelleen organisoitu ja tehtäviä priorisoitu.

Kaupungin työterveyspalvelujen kilpailutuksen aiheuttamassa muutostilanteessa riskienhallinnassa keskitytään työterveyshuollon palvelujen tuottamiseen muutosvaiheen aikana sekä valmistaudutaan työterveyspalvelujen onnistuneeseen siirtoon uudelle toimijalle ja liikelaitoksen toiminnan lakkauttamiseen.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen uudistukseen liittyvien riskien hallitsemiseksi keskitytään uudistuksen taloudellisten vaikutusten arviointiin ja edunvalvonnan toteuttamiseen. Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen uudistuksen rahoitusmuutosten vaikutukset kaupungin talouteen ovat merkittäviä. Kaupunki onkin uudessa kaupunkistrategiassaan määrittänyt selkeät taloudenpidon vastuuperiaatteet. Tulevina vuosina Helsinki joutuu taloussuunnitelmassa 2023–2025 rahoittamaan investointejaan viime vuosia olennaisesti suuremmalta osin lainarahoituksella.

Riskiä, joka liittyy työllisyydenhoidon järjestämisvastuun siirtymiseen valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta, hallitaan varmistamalla elinvoimatoimintojen tarkoituksenmukainen organisointi, resursoimalla uudistuksen valmistelua kaupungin sisällä, kuntien yhteistyöllä sekä panostamalla edunvalvontaan.

Kaupungin johtoryhmä on määritellyt edunvalvonnan tavoitteet ja vastuut. Kaupunki on pyrkinyt vaikuttamaan valtion suunnittelemiin lainsäädäntö- ja muihin uudistuksiin. Kaupunki on määritellyt hallitusohjelmatavoitteensa vuoden 2023 eduskuntavaaleihin vaikuttamiseksi. Lisäksi on määritellyt yhteiset tavoitteet kuuden suurimman kaupungin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä C21-verkoston kanssa.

Operatiivisia ja muita riskejä

Kaupunginkanslian, liikelaitosten ja toimialojen vuodelle 2022 asetetusta 32 sitovasta tavoitteesta 13 toteutui täysin ja vähintään joltain osin jäi toteutumatta 19.

Kiinteistöihin ja turvallisuuteen kohdistuu muun muassa onnettomuus-, palo- ja vuotoriskejä. Kaupunki on varautunut henkilö- ja omaisuusriskeihin riskien ennaltaehkäisyyn lisäksi vakuutusrahastolla ja vakuutuksilla. Vakuutusrahastosta maksettiin vuoden 2022 aikana Liikenneliikelaitokselle korvauksia yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Kaupunkiympäristötoimialan korvaushakemuksen käsittely koskien Malmin peruskoulun vesivahinkoa on kesken. Arvio maksettavasta korvauksesta on noin 460 000 euroa.

Riskien hallinta:

Kaupunginkanslia sekä kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinaatioryhmä ohjaavat ja tukevat toimialoja, liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä. Ne antavat tarvittaessa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista koskevia täydentäviä ohjeita. Lisäksi ne avustavat kaupunkikonsernin johtoa kokoamalla ja arvioimalla kaupunkikonsernin merkittävimpiä riskejä sekä niiden hallintakeinoja.

Vuoden aikana käynnistettiin kaupunkikonsernin merkittävien riskien arviointiprosessi. Kaupunkikonsernin merkittävillä riskeillä tarkoitetaan sellaisia strategian ja talouden riskejä sekä toiminnallisia ja ulkoisia riskejä, jotka uhkaavat kaupunkikonsernin tavoitteita tai ovat toteutuessaan muuten hyvin laajoja vaikutuksiltaan. Kaupunkikonsernin merkittäviä riskejä arvioidaan omana erillisenä prosessinaan valtuustokausittain. Edellisen kerran kaupunkikonsernin merkittävien riskien arviointi tehtiin vuosina 2018–2019. Vuoden 2022 arvioinnissa toimialoja, liikelaitoksia ja suurimpia tytäryhteisöjä pyydettiin tunnistamaan kolme merkittävintä kaupunkikonsernin riskiä sekä toimintaympäristöstä yhden ns. nouseva riskin / heikon signaalin, joka voi olla tulevaisuudessa merkittävä kaupunkikonsernin kannalta. Myös henkilöstöltä pyydettiin suoraan huomioita kaupunkikonsernin merkittävistä riskeistä.

Kartoituksessa tunnistettiin yhteensä riskialuetta 15, joista seitsemän (7) otettiin jatkotarkasteluun. Tavoitteena on, että arvioinnissa tunnistettujen riskialueiden mahdollisiin riskeihin ja niihin liittyviin aukkoihin käynnistetään riskienhallintatoimenpiteitä. Kaupunkikonsernin merkittävät riskit on ohjeistettu ottamaan huomioon myös toimialojen ja liikelaitosten talousarvioennusteiden riskien raportoinnissa.

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinaatioryhmän ohjauksessa jatkettiin kaupungin riskienhallinnan kehitystyötä. Kehitystyön tuloksena muun muassa päätettiin kesällä ottaa käyttöön kaupunkiyhteinen riskienhallintajärjestelmä. Järjestelmän käytön tueksi järjestettiin syksyllä yhdeksän samansisältöistä riskienhallintajärjestelmäkoulutusta. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin kaksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta esihenkilöille ja asiantuntijoille osaamisen kehittämisen tueksi. Marraskuussa järjestettiin jokavuotinen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ajankohtaispäivä teemalla riskienhallinnan kehittyvä toimintatapa sekä kaupunkikonsernin merkittävät riskit. Vuoden aikana kehitettiin toiminnan ja talouden suunnitteluprosessin ja kaupunkistrategian riskienhallintaprosessia.

Vuoden aikana otettiin käyttöön myös kaupunkiyhteinen sisäinen ilmoituskanava, jonne henkilöstö voi tehdä väärinkäytösilmoituksen epäilystä lakien tai sääntöjen vastaisesta toiminnasta tai muusta epäeettisestä toiminnasta. Vuoden aikana määriteltiin myös Helsingin kaupungin toimittajayhteistyön yleiset periaatteet. Vuoden lopussa valmistui ”Helsingin kaupunki ja korona - Toimintakertomus pandemiavuosista 2020–2022” -raportti. Raportissa tarkastellaan mm. Helsingin kaupungin toimintaa ja päätöksentekoa, johtamista, hallinnon organisoitumista, tehtyjä rajoitustoimenpiteitä sekä koronan vuoksi kaupungissa aloitettuja uusia toimintoja maaliskuun 2020 ja kesäkuun 2022 välillä.

Kaupunginkanslia, liikelaitokset ja toimialat arvioivat ja raportoivat talousarvioiden ennusteiden yhteydessä merkittävimmät taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä tilinpäätöksen yhteydessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteoissa. Arvio merkittävimmistä riskeistä pohjautuu sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoihin.

1.1.7 Ympäristötekijät

Kaupungilla on keskeinen rooli ympäristön turvaamisessa, sillä kaupunki vastaa monilta osin siihen liittyvistä toiminnoista kuten paikallisista ilmaston- ja ympäristönsuojelutoimista, viher- ja virkistysalueiden ylläpidosta, kaupunkisuunnittelusta ja infrastruktuurista. Kaupungin kasvaessa suurimmat haasteet aiheutuvat kaupunkirakenteen tiivistämisestä ja liikenteen vaikutuksista ilmanlaatuun, meluun ja luontoon.

Kaupungin oman toiminnan ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupunkistrategia, ympäristöpolitiikka sekä ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmat. Lisäksi toimialoilla ja liikelaitoksilla on käytössään omia ympäristöjärjestelmiä ja -ohjelmia. Ekotukitoiminnan avulla ympäristöasiat tuodaan lähelle työntekijöiden arkea.

Kaupungin emo-organisaation ympäristökulut olivat vuonna 2022 noin 81 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä ympäristökuluja aiheuttivat alueiden puhtaanapito ja jätehuolto (20,8 miljoonaa euroa) sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistäminen (13,2 miljoonaa euroa).

Kaupungin ympäristöinvestoinnit olivat vuonna 2022 noin 104 miljoonaa euroa. Investoinnit laskivat merkittävästi, koska Helsingin kaupungin liikennelaitos yhtiöitettiin. Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävälliseen liikkumiseen (72,5 miljoonaa euroa) sekä pilaantuneiden maiden kunnostuksiin (14 miljoonaa euroa).

Ympäristötuotot vuonna 2022 olivat noin 3,9 miljoonaa euroa. Myös ympäristötuotot laskivat HKL:n yhtiöittämisen myötä. Merkittävimmät tuotot tulivat ajoneuvojen siirtomaksuista katujen puhdistukseen liittyen (1,6 miljoonaa euroa) ja kiertotaloudesta (0,6 miljoonaa euroa).

Tulevaisuudessa ympäristökustannuksia tulevat lisäämään entisestään ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, energiatehokkuuden velvoitteet, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja vahvistaminen, paikallisen ilmanlaadun parantaminen sekä meluntorjunta. Ympäristökulut ovat viime vuosina olleet noin 2 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista.

Tarkemmin Helsingin kaupungin ympäristötyötä ja ympäristökuormituksen kehitystä seurataan vuosittain kesäkuussa julkaistavassa ympäristöraportissa, joka viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Ympäristöraportissa raportoidaan myös ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien kuten Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman, kierto- ja jakamistalouden tiekartan ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisen -toimintaohjelman sekä ympäristöpolitiikan toteutumisesta.

Energia- ja ilmastopolitiikka

Helsingin ilmastotyötä ohjataan kaupunkistrategian, ympäristöpolitiikan, Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman ja ilmastomuutokseen sopeutumisen linjausten kautta. Kunnianhimoinen ilmastovastuu on yksi kaupungin neljästä poikkihallinnollisesta strategisesta ohjelmasta. Kaupunki on mukana TEM:n energiatehokkuussopimuksessa (KETS), EU:n kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjassa (Global Covenant of Mayors for Climate & Energy) sekä kansainvälisessä johtavien ilmastokaupunkien Carbon Neutral Cities Alliance -verkostossa.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 on linjattu, että Helsinki on hiilineutraali vuonna 2030 ja hiilinelävyysasetetaan vuodelle 2040. Sen jälkeen tavoitteena on hiilinelävyys. Sopeutumisen osalta tavoitteena on Helsinki, joka on varautunut sään ääri-ilmiöihin ja niiden välillisiin vaikutuksiin. Vuoteen 2021 mennessä Helsingin kokonaispäästöt olivat vähentyneet noin 33 prosenttia verrattuna vuoteen 1990.

Luonnon monimuotoisuus ja Itämeren suojelu

Kaupunkistrategia 2021–2025 linjaa, että Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Lisäksi tavoitteena on perustaa vähintään viisi uutta luonnonsuojelualueita vuosittain. Vuonna 2022 viiden luonnonsuojelualueen perustamisesitykset vietiin ympäristö- ja lupajaoston käsittelyyn.

Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden vahvistamista ohjaa Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen -toimintaohjelma, jonka keskeisenä tavoitteena on ottaa luonnon monimuotoisuus huomioon kaikessa kaupungin toiminnassa. Vuoden 2022 loppuun mennessä ohjelman 95 toimenpiteestä oli käynnissä kaksi kolmasosaa.

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki vaalii Itämeren rantoja ja vähentää päästöjä Itämereen. Itämeren tilaa pyritään parantamaan omien toimintojen kehittämisen lisäksi Itämerihaasteen avulla. Itämerihaaste on Helsingin ja Turun kaupunkien yhteistä vesiensuojelutoimintaa, joka pitää sisällään kaupunkien yhteisen Itämeri-toimenpideohjelman ja kaikille avoimen laajan kansainvälisen verkoston. Itämerihaasteen verkostossa on noin 300 jäsentä.

Ilmansuojelu

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvä. Viime vuosina Helsingissä ei ole enää mitattu EU:n asettaman typpidioksidin vuosiraja-arvon ylityksiä. Viime vuonna typpidioksidin vuosipitoisuudet nousivat jonkin verran verrattuna kahteen edelliseen vuoteen. Vuosina 2020 ja 2021 koronapandemia vähensi selvästi ihmisten liikkumista ja siten myös liikenteen päästöjä. Liikenteen pakokaasuperäiset päästöt ovat kuitenkin laskeneet pitkällä aikavälillä ja laskun ennustetaan jatkuvan edelleen.

Katupöly eli hengitettävät hiukkaset säilyvät haasteena myös tulevaisuudessa. Katujen tehokkaan puhtaanapidon lisäksi kaupunki pyrkii vähentämään katupölyn muodostumista edistämällä kitkarenkaiden käyttöä. Puun pienpolton päästöt heikentävät ajoittain erityisesti pientaloalueiden ilmanlaatua.

WHO:n terveysperusteiset, aiempia tiukemmat ohjeavrot ylittyvät kaupungissa. EU:n komissio julkaisi syksyllä 2022 ilmanlaatudirektiiviehdotuksen, jonka mukaan myös sitovat raja-arvot kiristyisivät merkittävästi vuonna 2030. Kaupungin ilmansuojelusuunnitelma 2017–2024 sisältää toimenpiteitä ilmanlaadun parantamiseksi. Vuonna 2023 valmistellaan uutta ilmansuojelusuunnitelmaa.

Helsinki osallistuu aktiivisesti ilmanlaadun tutkimushankkeisiin ja kansalliseen ilmansuojelutyöhön sekä edistää ilmanlaatuun liittyvää viestintää.

Meluntorjunta

Kaupungin meluntorjuntatyötä ohjaa meluntorjunnan toimintasuunnitelma, joka pohjautuu viiden vuoden välein laadittavaan meluselvitykseen. Uusin kaupungin kattava meluselvitys valmistui vuonna 2022. Suurin osa toimintasuunnitelman toimista on virkatyönä toteutettavaa suunnittelutyötä, jolle ei ole varattu erillistä budjettia.

Meluhaittoja ennaltaehkäistään Helsingissä huolellisella maankäytön ja liikenteen suunnittelulla. Lisäksi toteutetaan monia muita ääniympäristöä parantavia toimia. Näitä ovat esimerkiksi nopeusrajoitusten alentaminen ja bussiliikenteen sähköistyminen. Meluesteitä tarvitaan meluisimmissa kohteissa, joissa ei muilla toimin voida saavuttaa riittävää vaikuttavuutta. Kaupungin määrärahojen vähäisyys on hidastanut meluesteiden toteutusta merkittävästi. Helsinki vastaa katujen meluntorjunnasta ja maanteiden meluntorjunnasta vastaa Uudenmaan ELY-keskus ja Väylävirasto. Helsinki osallistuu maanteiden meluesteiden kustannuksiin ja suunnitteluun.

Maaperän ja kaatopaikkojen kunnostaminen

Helsingissä otetaan käyttöön alueita, joiden maaperää joudutaan esirakentamaan ennen uutta käyttöä. Osa esirakentamisesta on pilaantuneen maan kunnostamista. Helsingin entiset kaatopaikat kunnostetaan ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisesti.

Kaupunki varautuu tulevana vuosina Iso-Huopalahden kaatopaikan kunnostamiseen. Kaatopaikkojen jälkihoitoon on lisäksi tehty varaukset. Pilaantuneiksi arvioitujen alueiden kunnostusten määrärahatarpeet arvioidaan vuosittain kymmenelle seuraavalle vuodelle. Arvio tarkentuu siten aina vuosittain. Merkittävimmät puhdistamiskohteet vuonna 2022 olivat Kalasatamasta Pasilaan ja Kruunusillat raideallianssihankkeiden yhteydessä toteutetut kunnostukset. Vuosaaren kaatopaikan kunnostaminen on käynnissä.

1.1.8 Harmaan talouden torjunta sekä muut ei-taloudelliset asiat

Kaupunkikonsernin hankinnoissa tulee noudattaa lainsäädäntöä ja konserninsisäistä harmaan talouden torjunta-ohjetta. Hankintojen kautta valituilta sopimuskumppaneilta ja näiden alihankkijoilta tarkastettiin tilaajavastuulain ja harmaan talouden torjuntaohjeen mukaiset selvitykset viimeistään ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista. Sopimuskauden aikana sopimuskumppaneiden veronmaksu- ja lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen tiedot tuli tarkastaa tilaajavastuulain mukaisesti vähintään 12 kuukauden välein.

Kaupungin ja Verohallinnon välistä sopimuskumppaneita koskevaa vapaaehtoista seulontatiedonvaihtoa ei tehty Verohallinnon tietojärjestelmien uudistamisen vuoksi. Urakkatietojen ilmoittaminen Verohallintoon tehtiin verotusmenettelylain mukaisesti.

Kaupunginhallituksen hyväksymät Helsingin kaupungin eettiset periaatteet velvoittavat henkilöstöä ja luottamushenkilöitä ohjaten heidän toimintaansa koko kaupunkikonsernissa. Ohjeistuksessa veloitetaan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä toimimaan hyvän hallinnon mukaisesti ja työskentelemään asukkaiden parhaaksi. Rasismia, syrjintää, epäasiallista kohtelua, seksuaalista häirintää tai korruptiota ei sallita. Hankinnoissa tulee toimia vastuullisesti ja ihmisoikeuksia edistäen kansainvälisen työelämän perusnormeja noudattaen muun muassa lapsityövoiman käytön vähentämiseksi. Läpinäkyvyyttä tulee edistää kaikessa toiminnassa ja talouden hoidossa korruption ja lahjonnan ehkäisemiseksi. Henkilökohtainen tai lähipiirin etu ei saa vaikuttaa päätöksentekoon tai sen valmisteluun millään tasolla. Lahjaa tai muuta etua, jolla vaikutetaan, pyritään vaikuttamaan tai joka on omiaan vaikuttamaan toimintaan, ei saa ohjeistuksen mukaan vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä.

14.12.2020 hyväksyttyyn hankintastrategiaan sisällytettiin vastuullisuuden teeman alle tavoite, jonka mukaan hankinnoilla edistetään sosiaalisen vastuun eli ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien toteutumista. Tavoitetta työs-
tetään hankintastrategian toimenpidetasolla.

Kaupunkitasoinen ostopalveluiden työperäisen hyväksikäytön torjuntaan tarkoitettu ohje valmistui. Valmistelu koordinoitiin Hankinta-Suomen eli Vaikuttavat julkiset hankinnat -toimenpideohjelman vastaavan ohjeistuksen valmistelun kanssa.

Kaupunkitasoinen Code of Conduct – sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -materiaali valmistui. Hankintasopimukseen liitettävä materiaali on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.

Työllistämistä hankintojen avulla jatkettiin talousarvion noudattamisohjeen mukaisesti.

Edellisvuosina valmistelussa ollut liittyminen oikeusministeriön koordinoimaan korruptionvastaiseen kampanjaan, Korruptiontorjunta.fi-kampanjaan, ei edennyt koronarajoitusten vuoksi. Kampanjassa mukana olevat organisaatiot vastustavat korruptiota ja edistävät avointa, oikeudenmukaista toimintaa.

1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla toimielimet, johtavat viranhaltijat ja muut esihenkilöt pyrkivät varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, resurssien ja omaisuuden turvaamisen sekä raportoinnin ja tietojen luotettavuuden. Riskienhallinta puolestaan tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko perustuu kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinaatioryhmän vuoden aikana tekemään ohjaukseen ja seurantaan sekä lauta- ja johtokuntien hyväksymiin selontekoihin. Lisäksi kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen tekemiin tarkastuksiin ja tilintarkastajan väliraportin arviointitietoihin.

Kaupunginvaltuusto on kuntalain 14 §:n perusteella hyväksynyt 30.1.2019 (§ 29) Helsingin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Päätöksellä valtuusto on ohjannut koko kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttänyt, että kaupungin ja sen tytäryhteisöjen kaikissa toiminnoissa on oltava riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut.

Kaupunginhallitus huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä valvoo sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa. Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet (13.1.2020 § 12) sekä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen (4.1.2017 § 1093). Lautaja johtokunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimeenpanon valvonnasta. Lautaja ja johtokunnat sekä tytäryhteisöjen hallitukset hyväksyvät vastuualueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaukset, joissa esitetään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeisimmät tavoitteet, toimintaperiaatteet, menettelyt ja vastuut. Kansliapäällikkö, tarkastusjohtaja, toimialajohtajat ja muut johtavat viranhaltijat huolehtivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisesta toimeenpanosta vastuualueellaan.

Hallintosäännön lisäksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu toimintasääntöihin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksiin, toimintasuunnitelmiin ja ydinprosessien kuvauksiin ja vastuiden määrittelyihin. Riskienhallinnan toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden seurantaprosessia.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Toteutuneet merkittävät riskit

Kaupungin Sarastia 365 HR-järjestelmän käyttöönoton seurauksena toteutui kaupunkitasoinen riski, jonka seurauksena kaupungin palkanlaskenta ja asiakaspalvelu kriisiytyivät. Sarastian käyttöönoton tilanne jatkuu edelleen kriittisenä. Hallintatoimenpiteinä on tehty mm. uusia rekrytointia ja kohdistettu resursseja vakauttamishankkeeseen. Vuonna 2022 käyttöönoton epäonnistumisesta aiheutui kaupungille huomattavat kustannukset.

Kaupungin työterveyspalvelujen kilpailutuksen aiheuttama muutostilanne epävarmuuksineen aiheutti henkilöstön keskuudessa irtisanoutumisten lisääntymistä. Palvelujen korvaamista ostopalveluilla ja vuokratyövoimalla on vaikeuttanut terveydenhuoltoalan yleinen vaikea henkilöstötilanne, työterveyshenkilöstön saatavuus kansallisesti ja suuri palvelujen kysyntä eri toimijoilla. Toiminnan turvaamiseksi on tehty sisäisiä organisaatiomuutoksia.

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sosiaali- ja terveystoimialalla koronapandemia aiheutti hoitovelkaa ja kuormitti henkilöstöä. Toimiala aloitti ukrainalaisten vastaanoton ja tukemisen kunnes Maahanmuuttovirasto otti asiasta vastuun kesällä. Aiheutunut lisäkuormitus on osaltaan pahentanut henkilöstöpulaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla henkilöstön saatavuushaasteet ovat jatkuneet, vaikka lukuisia toimenpiteitä on toteutettu henkilöstön saatavuuden takaamiseksi. Toimialan toimintoja on jouduttu järjestämään uudelleen ja henkilöstöjärjestelyjä on tehty lakisääteisten palvelujen jatkuvuuden turvaamiseksi. Henkilöstön saatavuusongelmien ennakoidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla koronapandemian negatiiviset vaikutukset näkyvät kaikkein haavoittuvimpien asiakasryhmien, kuten lasten, nuorten ja vieraskielisten sekä ikääntyneiden hyvinvoinnissa.

Kaupunkiympäristön toimialalla haasteena on korkea henkilöstön vaihtuvuus ja uuden henkilöstön saatavuusongelmat. Ukrainan sota ja kasvaneet kustannukset aiheuttivat rakentamisen hintojen ja korkojen nousua sekä merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Kappaleessa 1.1.6 on arvioitu merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä tulevaa kehitystä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koordinaatioryhmän puheenjohtajana toimi strategiajohtaja. Koordinaatioryhmä ohjaa ja tukee toimialoja, liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä sekä avustaa kaupunkikonsernin johtoa kokoamalla ja arvioimalla kaupunkikonsernin merkittävimpiä riskejä ja niiden hallintakeinoja.

Valtuustokausittain tehtävä kaupunkikonsernin merkittävien riskien arviointiprosessi käynnistettiin alkuvuodesta. Kaupunkiyhteisen riskienhallintajärjestelmän käyttöönotto alkoi kesällä. Kaupunginkanslia koordinoi kaupungin korona-koordinaatioryhmän ja Ukraina-kriisiryhmän toimintaa sekä käynnisti syksyllä energiavarautumisen koordinaatioryhmän tukemaan energiansäästämistä sekä sähköpulaan varautumista. Vuoden aikana määriteltiin myös Helsingin kaupungin toimittajayhteistyön yleiset periaatteet.

Sisäinen ilmoituskanava avattiin kaupungin sisäiseen käyttöön lokakuussa 2022. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta järjestettiin kaksi kaupunkiyhteistä koulutusta esihenkilöille ja asiantuntijoille sekä marraskuussa järjestettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ajankohtaispäivä.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen tarkoitus, tehtävät, valtuudet ja raportointi on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Sisäinen tarkastus toimii kansliapäällikön alaisuudessa. Sen tehtävänä on arvioida, varmistaa ja tukea hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumista sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tuloksellisuutta. Sisäinen tarkastus raportoi pormestarille, kansliapäällikölle ja tarkastuskohteen johdolle. Ulkoisen laadunarvioinnin mukaan Helsingin kaupungin sisäinen tarkastus noudattaa työssään kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja.

Vuoden aikana valmistui 25 tarkastusta ja muistiota. Tarkastuksissa arvioitiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta toimialoilla, liikelaitoksissa ja tytäryhteisöissä. Tarkastuskohteiden johto on sitoutunut tarkastuksissa annettujen suositusten toteuttamiseen valvonnan parantamiseksi.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Toimintatuotot	1 164 676	1 324 665
Valmistus omaan käyttöön	119 598	146 576
Toimintakulut	-5 126 058	-5 027 069
TOIMINTAKATE	-3 841 784	-3 555 828
Verotulot	4 099 817	3 828 749
Valtionosuudet	377 643	330 345
Rahoitustuotot	113 052	170 172
Rahoituskulut	-15 912	-16 362
VUOSIKATE	732 815	757 075
Poistot ja arvonalentumiset	-386 962	-408 494
Satunnaiset erät	1 098	1 000
TILIKAUDEN TULOS	346 952	349 581
Tilinpäätössiirrot	17 269	7 082
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	364 221	356 663

	2022	2021	2020	2019	2018
Toimintatuotot toimintakuluista, prosenttia	23,3	27,1	25,6	27,9	28,0

	2022	2021	2020	2019	2018
Vuosikate, miljoonaa euroa	732,8	757,1	863,4	741,4	752,0
Vuosikate, prosenttia poistoista	189,4	185,3	229,7	203,4	216,8
Vuosikate, euroa/asukas ¹	1102	1150	1314	1134	1160

¹ Vertailuvuoden 2021 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

Kaupungin tilikauden tulos oli 347,0 miljoonaa euroa, joka on 320 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Edellisen vuoden 2021 tulos oli 349,6 miljoonaa euroa ja useampia viime vuosia tarkastellen vuoden 2022 tulos oli jokseenkin keskimääräistä tasoa. Suhteutettuna vertailukelpoiseen investointitasoon oli vuoden 2022 tulos jonkin verran vuosia 2020 ja 2021 parempi.

Kaupungin toimintakate toteutui lähes talousarvion mukaisena valtionavustuksina maksettujen koronakompensaatoiden seurauksena. Toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta 8 prosenttia. Heikkeneminen johtui menokasvusta sekä osittain HKL:n yhtiöittämisen vaikutuksista vuosien väliseen vertailuun. Maan-, rakennusten- ja osakkeiden myyntituloja (sisältyy muihin toimintatuloihin) kertyi hieman talousarvion alle, yhteensä 88,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittivät talousarvion 85 miljoonalla eurolla ja kasvu edelliseen vuoteen oli vertailukelpoisesti 5,6 prosenttia HKL:n yhtiöittäminen ja koronakustannusten muutos huomioiden. Vuonna 2021 vastaava kasvu oli 7,8 prosenttia ja vuonna 2020 noin 3,6 prosenttia.

Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittava taloustavoitteen, eli ns. vastuuperiaatteen, mukaiset menot kasvoivat vuonna 2022 noin 1,8 prosenttia. Vertailukelpoinen kasvu on noin 3 prosenttia HKL:n yhtiöittäminen

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

ja koronakustannusten menoja pienentävä vaikutus huomioiden. Kasvuvauhti oli hitaampi kuin tavoitetaso, joka oli tuorein peruspalveluiden hintaindeksin ennuste (VM 12/2022) huomioiden 4,0 prosenttia. Arvioitu kustannustason muutos (peruspalveluiden hintaindeksi) toteutui huomattavasti korkeampana kuin mitä talousarviota laadittaessa syksyllä 2021 oli ennustettu, ja siten vastuuperiaate toteutui, vaikka toimintamenot ylittivät talousarvion 85 miljoonalla eurolla.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 7,1 prosenttia (vuonna 2021 vastaava kasvu oli 7,4 prosenttia ja vuonna 2020 2,1 prosenttia). Verotulototeuma oli yhteensä 330 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Kunnallisverotilitykset kasvoivat Helsingille 7,4 prosenttia edellisvuodesta. Kunnallisveropohjan kehittymistä kuvaa se, että tulorekisteriin tilitetyt palkkatulot kasvoivat vuonna 2022 koko maan tasolla 6,4 prosenttia. Yhteisöveron tilitykset Helsingille kasvoivat 6,7 prosenttia edellisvuodesta, vaikka kuntaryhmän osuutta yhteisöverotilityksistä vuodelle 2022 alennettiin 10 prosenttiyksikköä. Yhteisöveron veropohjan hyvä kehitys johtuu siitä, että koko maassa yhteisöjen ennakkoerojen tilitykset kasvoivat 29 prosenttia vuodesta 2021. Valtionosuuden toteutuivat 12 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana ja ne olivat 377,6 miljoonaa euroa. Yhteensä vero- ja valtionosuustulot olivat 342 miljoonaa euroa talousarviota korkeammat.

Vuosikate 733 miljoonaa euroa toteutui 336 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana, mutta hieman edellisvuotta heikompana (757 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Koronan suorat talousvaikutukset Helsingin kaupungin toimintakatteeseen vuonna 2022 olivat arviolta -24 miljoonaa euroa, joka on noin neljäsosa siitä, mitä niiden arvioitiin olleen vuonna 2021. Toimialojen palveluissa on kuitenkin muodostunut palveluvelkaa, jonka kattaminen vuodesta 2022 eteenpäin lisää kaupungin menoja. Koronapandemiasta johtuvia taloudellisia menetyksiä korvanneet, kertaluonteiset vuosille 2020–2021 kohdentuneet kompensaatiot yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuuden noston kautta poistuivat vuodelle 2022 eivätkä ne olleet enää kattamassa koronan suoria kustannuksia sekä muodostuneesta palveluvelasta kaupungille muodostuneita kustannuksia.

Koronan aiheuttamia toimintatulojen menetyksiä kaupungille kertyi vuonna 2022 yhteensä hieman yli 5 miljoonaa euroa (vuonna 2021 vastaava luku oli 23 miljoonaa euroa).

Menolisäyksiä koronasta kertyi yhteensä 79 miljoonaa euroa (vuonna 2021 vastaava luku oli 276,2 miljoonaa euroa), joista suurin osa, 71,5 miljoonaa euroa, kohdistui sosiaali- ja terveystoimialalle. Suurimpia lisämenoeriä olivat palkat, tarvikkeet, asiakaspalveluiden ostot, testaus, HUS-tarvikkeet, erilliset koronayksiköt. Sosiaali- ja terveystoimiala sai 58,6 miljoonaa euroa valtionavustuksia suorien koronakustannusten kattamiseen.

Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan aiheuttamat talousvaikutukset vuonna 2022 olivat arviolta noin 5 miljoonaa euroa koostuen pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialan kautta toteutetusta hätämajoituksesta, elintarvikkeista ja maahanmuuttoyksikön lisähenkilöstöstä sekä toisaalta perusopetuksen valmistavan opetuksen kustannuksista.

HKL-liikenneliikelaituksen toiminta siirtyi 1.2.2022 alkaen, metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta, liikelaituksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustetulle Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle. Tämän muutoksen yhteisvaikutus Helsingin kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen tulokseen oli lähes neutraali. Metrohenkilöstön siirron myötä yhtiöön siirtyvät varat ja velat kirjautuivat kaupungin tuloksessa noin 1 miljoonan euron kirjanpidolliseksi voitoksi. Tilikauden ylijäämä parani noin 13 miljoonalla eurolla johtuen mm. yhtiön toteutettavaksi siirtyneiden investointeihin kohdistettujen HKL:n investointivarausten purkamisesta tammikuun 2022 lopussa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	31.12.2022	HKL:n yhtiöittämisen osuus	Ilman HKL:n yhtiöittämisen vaikutusta 31.12.2022	31.12.2021
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	732 815		732 815	757 075
Satunnaiset erät	1 098	764	334	1 000
Tulorahoituksen korjauserät	-80 815		-80 815	-114 632
	653 099	764	652 335	643 443
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 032 173	-265 115	-767 059	-889 557
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 125		8 125	28 609
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	855 631	757 833	97 798	127 738
	-168 418	492 718	-661 136	-733 210
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	484 681	493 482	-8 801	-89 768
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-542 586	-492 982	-49 604	-92 099
Antolainasaamisten vähennys	104 911		104 911	106 566
	-437 675	-492 982	55 308	14 467
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	115 000		115 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-76 922		-76 922	-78 922
	38 078		38 078	-78 922
Oman pääoman muutokset	-14 061		-14 061	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	115 910		115 910	-10 918
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 976	6 867	-14 843	17 935
Saamisten muutos	-221 512	30 800	-252 311	11 246
Korottomien velkojen muutos	300 219	-51 291	351 509	-36 301
	186 642	-13 624	200 266	-18 038
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-227 016	-506 606	279 590	-82 493
RAHAVAROJEN MUUTOS	257 665	-13 124	270 789	-172 261
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 405 575	-13 124	1 418 699	1 147 910
Rahavarat 1.1.	1 147 910	0	1 147 910	1 320 170
	257 665	-13 124	270 789	-172 261

HKL=Liikenneliikelaitos

Laskelmassa otettu huomioon myös Liikenneliikelaitoksen yhtiöittäminen omissa sarakkeissaan

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

Rahoituslaskelman tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti:

	2022	2021	2020	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2018–2022), 1 000 euroa	503 908	264 278	512 854	354 671	789 658
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollista vaikutusta vuonna 2014 ¹ ja vuonna 2022 ²	10,4 ²	264,3	512,9	354,7	410,3 ¹
Investointien tulorahoitus, prosenttia	71,6	87,9	84,6	96,9	122,6
Investointien tulorahoitus, prosenttia ilman liikelaitoksen yhtiöittämistä vuonna 2022	96,6	..	..	..	..
Lainanhoitokate	8,1	8,2	9,1	7,4	6,3
Kassan riittävyys, päivää	77	70	85	77	91

Toiminnan rahoitus Liikenneliikelaitoksen yhtiöittäminen huomioiden

Helsingin kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen rahoituslaskelmaa tarkasteltaessa on huomioitava HKL:n toiminnan yhtiöittäminen. Virallisen rahoituslaskelman luvuissa on mukana omaisuuden siirrosta yhtiöön aiheutuvia kirjanpidollisia eriä, jotka tulee vertailukelpoistaa arvioitaessa Helsingin kaupungin tasapainon toteutumista rahoituslaskelman tunnusluvuista. Vertailukelpoiset luvut on esitetty yllä rahoituslaskelmataulukossa.

HKL:n toiminnan yhtiöittämisen myötä Helsingin kaupungilta siirtyi Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle HKL:n omistuksessa ja taseessa ollut omaisuus ja sopimukset varoineen ja velkoineen (metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta). Koko apportin bruttoarvo oli 808,6 miljoonaa euroa. Apporttuluovutuksessa omaisuuserät siirtyivät yhtiölle kirjanpitoarvosta. Apporttina siirtyneen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä osakkeiden ja osuuksien kirjanpidollinen arvo oli 758 miljoonaa euroa. Apporttisiirrosta aiheutui kirjanpidollisesti kertaluonteisesti pysyvien vastaavien luovutustuloja ja osakkeiden merkinnästä johtuen investointimenot ja omaisuuden siirrosta velkaa yhtiön ja kaupungin välille. Siirtyvään omaisuuteen liittyen kaupunki merkitsi osakkeita 265 miljoonalla eurolla ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin välille muodostui 493 miljoonan euron suuruinen velka (antolainoiksi kirjautuva perustamislaina). Omaisuuden siirrosta ei syntynyt merkittävää rahavirtaa kaupungin ja yhtiön välille vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Kaupungin vertailukelpoiset investointimenot (kun toteumasta huomioidaan pois Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä 265 miljoonaa euroa) vuonna 2022 olivat 767,1 miljoonaa euroa, mikä oli 122,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Vuoden 2022 investointimenot toteutuivat aiempia vuosia matalampina, koska HKL-liikenneliikelaitos yhtiöitettiin, ja muut kuin metroinfraan liittyvät investoinnit siirtyivät kaupunkiliikenne-yhtiöön 1.2.2022 alkaen.

Vertailukelpoinen investointitaso nousee 911 miljoonaan euroon, kun huomioidaan Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n toteuttamat joukkoliikenneinvestoinnit. Tämä on vuoden 2021 vastaavaan toteumaan, 889,6 miljoonaa euroa, verrattuna hieman enemmän.

Investointimenot ilman liikelaitoksia olivat 689,1 miljoonaa euroa (kun Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintää ei huomioida), eli 44,9 miljoonaa euroa suuremmat kuin edellisvuonna. Vuonna 2021 käytettiin 644,2 miljoonaa euroa, 2020 käytettiin 761,5 miljoonaa euroa ja 639,9 miljoonaa euroa vuonna 2019.

Vuoden 2022 talousarvion investointiosan (PL 8) rakennetta muutettiin aiempiin vuosiin verrattuna siten, että projektialueiden ja kaupunkiuudistusalueiden kehittämiseen sekä suuriin liikennehankkeisiin kohdistuvat määrärahat tehtiin aiempaa selvemmin näkyviksi. Kaikki projektialueihin kohdistuvat investoinnit siirrettiin yhden talousarviokohdan (80 8 Projektialueiden infrarakentaminen, Khn käytettäväksi) alle. Lisäksi perustettiin uudet talousarviokohdat kaupunkiuudistusalueiden investoinneille sekä suuriin liikennehankkeisiin kohdistuville investoinneille. Rakennusten vuosikorjauskustannusten osalta toteutettiin kirjanpitokäytännön muutos, jossa yhteensä 35 miljoonaa euroa aiemmin investointimäärärahoihin sisältyneitä vuosikorjausmenoja siirrettiin käyttömenoihin. Vuoden 2022 investointeja koskevat tiedot eivät kaikkien talousarviokohtien osalta ole siten vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa.

Talonrakennushankkeisiin käytettiin yhteensä 220,7 miljoonaa euroa, joka on 34,9 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2021, jolloin määrärahaa käytettiin 255,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 vastaava käyttö oli 298,1 miljoonaa euroa.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

Uudis- ja lisärakennushankkeisiin käytettiin 97,9 miljoonaa euroa, kun vuonna 2021 käytettiin 126,3 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin käytettiin 122,8 miljoonaa euroa, kun vuonna 2021 käytettiin 129,3 miljoonaa euroa.

Suuriin liikennehankkeisiin käytettiin yhteensä 146,2 miljoonaa euroa. Kruunusillat-hankkeessa käyttö oli 82 miljoonaa euroa, Kalasatama-Pasila-hankkeessa 50,9 miljoonaa euroa ja Sörnäistentunnelin suunnitteluun ja toteutukseen käytettiin 13,2 miljoonaa euroa. Talousarviokohdan Projektialueiden infrarakentaminen, Khn käytettäväksi, käytettiin vuonna 2022 yhteensä 79,8 miljoonaa euroa. Katuihin ja liikenneväyliin käytettiin yhteensä 66,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 talousarvion investointiosaan tehdyn rakenteellisen muutoksen takia suurten liikennehankkeiden, projektialueiden infrarakentamisen sekä katujen ja liikenneväylien talousarviokohtien vuoden 2022 toteumaluvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa.

HKL:n investoinnit vuonna 2022 olivat 71,1 miljoonaa euroa, johon sisältyvät metroliiketoiminnan investointien lisäksi yhtiöittämistä edeltäneet entisen HKL:n tammikuussa toteutuneet investoinnit mm. muuhun raideliikenteeseen. Vuonna 2021 HKL:n investoinnit olivat 242,9 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n toteuttamat joukkoliikenneinvestoinnit olivat 144 miljoonaa euroa, siten HKL:n ja kaupunkiliikenneyhtiön investoinnit olivat yhteensä noin 215 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 joukkoliikenteen toteuttamiseen liittyvät investoinnit olivat siis hieman matalammalla tasolla kuin vuonna 2021.

Toiminnan ja investointien rahavirta, joka on keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava tunnusluku, toteutui (HKL:n yhtiöittämisen osalta vertailukelpoisilla luvuilla tarkastellen) -8,8 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui kuitenkin 455,5 miljoonaa euroa talousarviota parempana johtuen budjetoitua paremmista verotuloista sekä talousarviota matalammasta investointitasosta. Tulorahoitus investointitason kattamiseen, eli vuosikate, toteutui jokseenkin edellisen vuoden tasolla.

Vuonna 2022 investointitaso pysyi korkeana, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta jäi alijäämäiseksi. Kaupungin talouden tasapainossa on edelleen alijäämäinen trendi tarkasteltaessa tasapainoa toiminnan ja investointien rahavirran kautta.

Vuosikate suhteessa toteutuneeseen investointitasoon (investointien tulorahoitusprosentti) vuonna 2022 oli vertailukelpoisilla luvuilla (huomioiden HKL:n yhtiöittäminen) 97 prosenttia, kun vuonna 2021 vastaava tunnusluku oli 88 prosenttia. Helsingin vuoden 2022 luku on jokseenkin samalla tasolla kuin esimerkiksi Espoolla ja Vantaalla.

Vuosikate on ollut myös viiden viimeisen vuoden aikajaksolla vuosittain noin 750 miljoonan euron tasolla (poikkeuksena vuosi 2020, jolloin vuosikate nousi hieman tätä korkeammaksi). Koska investoinnit ovat olleet useamman edellisen vuoden aikana hieman vuosikatetta korkeammat, on toiminnan ja investointien rahavirta ollut edelliset neljä vuotta alijäämäinen.

Vuoden 2022 talousarviossa oli varauduttu uusien 115 miljoonan euron lainojen nostoon (kun huomioidaan vain kaupungin budjetoitu lainannosto ilman HKL:ään liittyneitä lainannostosuunnitelmia) ja tämä toteutui. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 65 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen määrä kasvoi vuonna 2022 nettomääräisesti yhteensä 38 miljoonaa euroa ja siten kaupungin ottolainakanta oli vuoden lopulla 951 miljoonaa euroa (vuoden 2021 lopussa 913 miljoonaa euroa).

Kaupungin rahojen ja pankkisaamisten sekä rahoitusarvopaperien yhteenlaskettu määrä kasvoi kuluneella tilikaudella 270,8 miljoonaa euroa (kun se vuonna 2021 väheni 172,3 miljoonaa euroa). Kassavarojen määrän muutosta selittää pääosin se, että hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisen seurauksena myös Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan alkuvuoden 2023 toiminnan rahoittamiseksi tarkoitettu hyvinvointialueiden 2023 valtionrahoituksen ensimmäinen maksuerä maksettiin hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille jo joulukuussa 2022. Tämä Helsingin vuodenvaihteen 2022/2023 maksuvalmiutta parantanut 215 miljoonan euron suuruinen erä näkyy rahoituslaskelmassa muissa maksuvalmiuden muutoksissa (korottomien velkojen muutos; siirtovelat valtiolle).

Likvidien kassavarojen määrä kasvoi vuoden aikana 257,7 miljoonalla eurolla, ja kaupungin maksuvalmius säilyi vahvana. Likvidien varojen määrä oli vuoden lopun tilanteessa 1,4 miljardia euroa (varoihin sisältyvät kaupungin tytäryhteisöjen konsernitilivarat).

Maksuvalmius kehittyi vuonna 2022 merkittävästi paremmalla uralla, kuin mitä vuotta 2022 koskevan talousarviovalmistelun yhteydessä ennakoitiin. Tähän vaikutti monta tekijää. Verotulot ja siten vuosikate toteutuivat talousarviota parempana ja investoinnit toteutuivat talousarviota matalampina. Lisäksi talousarviovaiheessa arvioitiin, että

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus alakohtineen

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n vuoden 2022 investointeja rahoitettaisiin kaupungin myöntämällä antolainoilla, mutta vuoden 2022 kyseisten yhtiön investointien rahoittamiseen toteutettiin muita keinoja. Neljäs keskeinen vuoden 2022 lopun maksuvalmiustilannetta talousarvioluvuista parantanut tekijä oli hyvinvointialueiden 2023 valtionrahoituksen ensimmäisen erän maksaminen jo joulukuussa 2022.

Kaupungin taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät myös kaupungin konsernitiliin kuuluvien yhteisöjen tilivarat kaupungin konsernitilillä. Kaupungin velka edellä mainituille yhteisöille näiden varoista konsernitilillä näkyy kaupungin taseessa vastaavasti lyhytaikaisten velkojen määrässä. Kaupungin konsernitilijärjestelmässä oli tytäryhteisöjen varoja nettomääräisesti vuoden lopussa yhteensä 312,1 miljoonaa euroa ja tässä oli laskua viime vuodesta 170,1 miljoonaa euroa. Tämä muutos vuoden 2021 lopusta kasvattaa saamisten muutoksen negatiivisuutta kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

Toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Luvun ollessa negatiivinen menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Lainanhoitokate ilmaisee tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, jos tunnusluvun arvo on yli 2. Vuonna 2022 lainanhoitokate oli 8,1 (vuonna 2021 se oli 8,2).

Kassan riittävyys päivissä -tunnusluku kertoo, kuinka monen päivän kassasta maksut voidaan kattaa vuoden viimeisen päivän rahavaroilla.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	44 176	33 690
Muut pitkävaikutteiset menot	65 635	102 873
Ennakkomaksut	233	2 166
	110 044	138 729
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 658 325	3 561 001
Rakennukset	1 920 596	1 889 218
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 779 519	1 804 247
Koneet ja kalusto	294 817	446 051
Muut aineelliset hyödykkeet	13 586	13 181
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	421 414	741 783
	8 088 258	8 455 481
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 525 341	3 261 419
Muut lainasaamiset	2 317 890	1 880 215
Muut saamiset	546	546
	5 843 777	5 142 180
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	68 051	75 909
Lahjoitusvarojen varat	5 695	5 522
Muut toimeksiantojen varat	536 788	694 455
	610 533	775 887
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8 476	14 737
Keskeneräiset tuotteet	31 417	17 183
Muu vaihto-omaisuus	96	94
	39 989	32 014
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	155	155
Muut saamiset	20 205	23 929
	20 360	24 084
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	66 412	87 145
Lainasaamiset	120 397	289
Muut saamiset	291 468	133 551
Siirtosaamiset	92 708	124 763
	570 984	345 748
Saamiset yhteensä	591 344	369 832
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	855 863	545 423
Joukkovelkakirjalainasaamiset		20 000
	855 863	565 423
Rahat ja pankkisaamiset	549 711	582 487
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 689 519	16 062 032

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 407	2 972 407
Arvonkorotusrahoasto	1 789 372	1 791 370
Muut omat rahastot	695 057	695 703
Muu oma pääoma	729 031	729 031
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	6 850 371	6 507 769
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	364 221	356 663
	13 400 458	13 052 943
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	47 331	62 338
Vapaaehtoiset varaukset	3 580	5 197
	50 911	67 534
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	54 861	47 120
	54 861	47 120
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	68 051	75 909
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 695	5 522
Muut toimeksiantojen pääomat	536 788	578 545
	610 533	659 976
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	897 166	828 743
Lainat muilta luotonantajilta	7 438	7 438
Saadut ennakot	4 743	4 709
Ostovelat	1 013	1 240
Liittymismaksut ja muut velat	4 600	4 699
	914 960	846 828
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	46 577	76 922
Saadut ennakot	14 508	18 014
Ostovelat	275 803	299 855
Liittymismaksut ja muut velat	673 893	646 790
Siirtovelat	647 015	346 050
	1 657 796	1 387 631
Vieras pääoma yhteensä	2 572 756	2 234 459
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
	16 689 519	16 062 032

Kaupungin taseen loppusumma vuonna 2022 kasvoi 627 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2021 kasvu oli 216 miljoonaa euroa.

Korkean investointitason kautta aineellisten hyödykkeiden erät ovat kasvaneet. Samalla kuitenkin aineellisten hyödykkeiden erissä muun muassa koneet ja kalusto -kohdassa näkyy se, että HKL:n toiminnan yhtiöittämisen myötä Helsingin kaupungilta Kaupunkiliikenne Oy:lle siirtyi HKL:n omistuksessa ja taseessa ollut omaisuus. Tämä omaisuuden siirto pienentää kokonaisuudessaan aineellisten hyödykkeiden kokonaistasoa.

Siirtynyttä omaisuutta vastaavasti apporttisiirron myötä tehty osakkeiden merkintä sekä antolaina yhtiön ja kaupungin välille kasvatti sijoituksissa osakkeita sekä muita lainasaamisia.

Vieraassa pääomassa näkyy siirtovelkoja kasvattavasti 214 miljoonaa euroa hyvinvointialueiden 2023 valtionrahoituksen ensimmäisen erän maksaminen jo joulukuussa 2022.

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet seuraavasti:

Taseen tunnusluvut	2022	2021	2020	2019	2018
Omavaraisuusaste, prosenttia	80,7	81,8	80,8	81,6	80,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	45,3	40,3	44,7	43,8	45,8
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	951	913	992	1 014	1 100
Lainat, euroa/asukas ¹	1 431	1 387	1 510	1 550	1 698
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	2 318	1 880	1 895	1 950	1 944
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa ²	1 561	1 501	1 483	1 250	1 394
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas ^{1,2}	2 348	2 279	2 258	1 912	2 151
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	7 215	6 864	6 541	6 102	5 753
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas ¹	10 850	10 425	9 957	9 333	8 877

¹ Vertailuvuoden 2021 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää
² Vertailuvuoden 2021 vuokravastuiden määrää on korjattu vastaamaan todellista määrää
Vastaavat päivitykset on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

Omavaraisuusaste, joka kuvaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä, on pysynyt samalla tasolla kuin parina aikaisempina vuosina. Omavaraisuuden yleisenä tavoite-tasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vahva-na pysynyt vuosikate on mahdollistanut kaupungin investointien rahoittamisen viime vuosina pääosin tulorahoituk-sella sekä samanaikaisesti kaupungin pitkäaikaisten lainojen nettomääräisen lyhentämisen. Kuitenkin vuonna 2022 kaupungin pitkäaikaiset lainat kasvoivat 38 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2022 myöskin kaupungin velka tytäryhteisöille kasvoi nettomääräisesti, koska näiden varat konsernitilillä kasvoivat edellisvuodesta nettomääräisesti noin 170 miljoonalla eurolla. Tästä johtuen suhteellisen velkaantuneisuu-den tunnusluku kasvoi eli heikentyi vuonna 2022.

Vuokravastuiden määrän kasvua selittää vuonna 2022 valmistuneet vuokrahankkeet.

Kertyneen ylijäämän kasvu viime vuosien aikana on ollut seurausta siitä, että Helsingin kaupungin tulos on ollut posi-tiivinen ja kaupungin mittavat vuosittaiset investoinnit on voitu kohtuullisen suurelta osuudelta rahoittaa tuloslaskel-man ylijäämäisyydellä.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -laskelma kuvaa kaupungin rahan lähteet ja käytön. Siihen on koottu yhteen kaikki tulot ja menot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Kokonaistulojen ja -menojen erotus 71 miljoonaa euroa on sama kuin maksuvalmiuden muutosten erotus.

TULOT	Miljoonaa euroa	MENOT	Miljoonaa euroa
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 165	Toimintakulut	5 126
Verotulot	4 100	Valmistus omaan käyttöön	-120
Valtionosuudet	378		
Korkotuotot	74	Korkokulut	15
Muut rahoitustuotot	39	Muut rahoituskulut	1
Satunnaiset tuotot	1	Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-89	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-1
		Pakollisten varausten muutos	-8
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	Investointimenot	1 032
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	856		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	105	Antolainasaamisten lisäykset	543
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	115	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	77
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	14
Kokonaistulot yhteensä	6 751	Kokonaismenot yhteensä	6 680

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot = 6 751 - 6 680 = 71

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 258 - 187 = 71

Kokonaistulot ja – menot – laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja – menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman Rahavarojen muutos vähennettynä Muut maksuvalmiuden muutokset -erän summalla.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä ja säätiöistä

Helsingin kaupungin konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 88 kaupunkikonserniin kuuluvaa tytäryhteisöä. Konsernitilinpäätökseen sisältyy yhdisteltyjen tytäryhteisöjen kautta myös 37 alikonserniyhteisöä. Tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuusi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä sekä kaikki 13 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin yksi yhteisöyhteisö ja 35 osakkuusyhteisöä. Yksityiskohtainen luettelo konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä yhteisöistä ja säätiöistä on konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Helsingin kaupunki on aktiivinen ja vahva omistaja. Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia. Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen. Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujakoja.

Kaupunkikonserni on omistus- ja hallintorakenne, jonka tarkoituksena on mahdollistaa siihen kuuluvien yksiköiden välinen yhteistyö, josta koituu hyötyä kaupungin asukkaille ja alueelle. Kaupunki emoyhteisönä vastaa kehityksen ohjaamisesta sekä järjestettävien palvelujen määrittämisestä. Kaupunkikonsernia johdetaan ja kehitetään kaupungin ja sen määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamana kokonaisuutena kokonaistaloudellisesti. Helsingin kaupunkikonsernin muodostavat Helsingin kaupunki ja ne yhteisöt sekä säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta. Suurin osa tytäryhteisöistä on kaupungin sataprosenttisesti omistamia.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Kaupungin tytäryhteisöille on vahvistettu omistajastrategiat, joissa tehdään omistukseen, strategiseen tahtotilaan sekä hallitukseen liittyviä linjauksia kunkin tytäryhteisön tai niiden muodostaman alikonsernin osalta. Näiden linjauksen tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä. Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa. Omistajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitsemään vuotta ja niitä päivitetään jatkossa vähintään kaupunkistrategiakaussittain tai yksittäistapauksessa aina tarpeen mukaan esimerkiksi toimintaympäristön merkittävien muutosten johdosta.

Kaupungin konserniohjauksen periaatteet määritellään konserniohjeessa, jonka tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata kokonaisuutena yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuuteen huomioon ottaen. Konserniohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Konserniohjeen mukaisesti omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä, vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvelaa palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Kaupungin omistuksella yhteisöissä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Näin ollen omistuksen osalta keskeinen omistajastrategioissa linjattava asia on edelleen se, säilytetäänkö kaupungin omistus entisellään vai onko siihen tarkoitus tehdä muutoksia. Lisäksi määritellään muun muassa yhteisön tarkoitusta ja tehtävää, yhteisön merkitystä kaupungille sekä yhteisön salkutusta eli kuulumista markkinaehtoisesti toimivien tai muiden tytäryhteisöjen ryhmään.

Vuoden 2022 aikana päivitettiin tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiapäivitykset sekä valmisteltiin konserniohjeen muutokset. Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen vuonna 2021, kaupunkistrategian 2021–2025 painotukset sekä konserniohjeen käytännön soveltamistyössä havaitut täsmennystä vaativat kohdat aiheuttivat perustellun tarpeen päivittää konserniohjetta.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Markkinaehtoiset yhtiöt

Finlandia-talo Oy:n vuoden 2022 budjetti tehtiin tilanteessa, jossa tulevaisuuden kuva oli erittäin epävarma, toiminta oli suljettu, uusi tapahtumatila oli kesken ja tapahtuma-alan tulevaisuutta verhosi epävarmuus ja asiakkaiden luottamus tapahtumiin oli heikko. Vertailu edellisiin vuosiin on myös poikkeava, koska pandemian aikainen toiminta oli repaleista. Pääosa vuoden 2021 liikevaihdosta tuli Finlandia-talossa muutaman syyskuukauden aikana, ja vuonna 2022 yhtiö operoi Pikku-Finlandiassa maaliskuusta alkaen tapahtumaliiketoiminnan sulun takia. Vuoden 2022 liikevaihto kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna ja tilikauden tulos oli voitollinen.

Helen-konsernin liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta ja päättyneen vuoden tulos oli taloudellisesti edellisvuotta parempi. Haastavat markkinaolosuhteet ja energian tuotantorakenteen kehityssuunta ylläpitivät suurta hintojen vaihtelua. Tuulivoimasta rakentui Helenin yksi kestävänsä energiajärjestelmän peruspilareista. Lakiakangas 3 -tuulipuiston 20 tuulivoimalaa aloittivat säännöllisen sähköntuotannon huhtikuussa 2022, Juurakon seitsemän voimalaa marraskuussa 2022 ja lisäksi yhtiö on kertonut vuoden aikana kolmesta muusta mittavasta tuulivoimainvestoinnista Kalistannevan, Karahkan ja Niinimäen tuulipuistoihin.

Sataman kehittämisohjelman valmistelua jatkettiin yhteistyössä kaupungin toimijoiden kanssa. Keskeisintä oli satamatunnelin vaihtoehtojen suunnittelu ja YVA prosessi aloitettiin Länsisataman kapasiteetin laajentamisesta. Arvioinnissa on kolme tunnelivaihtoehtoa ja tunnelin YVA ja yleissuunnitelma valmistuvat 2023 jälkipuoliskolla.

Helsingin satamien matkustajaliikenne ei ole palautunut pandemiaa edeltäneeseen tasoon, mutta kehitys oli erittäin positiivista edellisvuoteen verrattuna. Tavaraliikenne kasvoi voimakkaasti vuoden aikana loppusyksyyn saakka. Vuoden 2022 aikana konsernin kokonaistavaraliikenne oli 15,1 miljoonaa tonnia (+5,4 prosenttia).

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vaikutti Helsingin Satama Oy:n toimintaan vuoden aikana. Pakolaisten virta Suomeen keskittyi lähinnä alkuvuoteen ja tavaraliikenteen puolella tilanne vaikutti lähinnä suuryksiköiden kiertonopeuksiin ja reitityksiin. Helsingin Satamissa ei ole merkittäviä määriä Venäjän kauttakululiikennettä.

Helsingin sataman hiilineutraaliusohjelman päivitys tehtiin alkuvuonna 2022 ja ohjelman mukaisia toimenpiteitä toteutettiin vuoden aikana.

Kiinteistö Oy Kaapelitalo teki merkittävästi tappiota raportointikaudella. Syynä olivat huomattavasti kasvaneet sähkökustannukset sekä yhtiön riita-asiasta koituneet asianajokustannukset. Yhtiö voitti riita-asian käräjäoikeudessa, mutta vastapuoli valitti tuomiosta hovioikeuteen, mikä kasvatti kustannuksia ennakoidusta. Tilikaudella 2022 otettiin käyttöön vuoden 2021 lopussa valmistunut Tanssin talo sekä Kaapelitehtaan Lasipiha.

Kaupunkiympäristön toimialan käynnistämä **Kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Sähkötalon** myyntiprosessi jatkui tilikaudella 2022 ja jatkuu vielä keväälle 2023.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti käynnistää **Palmia Oy:**n omistuksesta luopumista koskevan myyntiselvityksen tammikuussa 2022. Palmian myyntiselvitys tuli päätökseen 12.12.2022 kun Helsingin kaupunginhallitus teki päätöksen Palmian osakekannan myymisestä. Kauppasopimus uuden omistajan kanssa allekirjoitettiin 14.12.2022.

Elinvoima- ja markkinointiyhtiöt

Forum Virium Helsinki Oy on menestynyt hyvin projektirahoituksen hauissa ja onnistui kotiuttamaan vuonna 2022 yhteensä 8,2 miljoonaa euroa uutta EU-rahoitusta tuleviin toimenpiteisiin. Yhtiön perustamien digikyvykkäiden roolien myötä on pystytty myös vahvistamaan yhteistyötä kaupungin sisäisten tahojen kanssa, ja projektirahoituksen ulkopuolella toimittaessa identifioimaan vapaammin yhteisiä kehitystarpeita.

Vuosi 2022 oli **Helsingin kaupunkitilat Oy:**n ensimmäinen toimintavuosi. Merkittäviä tapahtumia olivat yhtiön perustaminen, liiketoiminnan, organisaation sekä toimintakulttuurin yhtenäistäminen ja kehittäminen yhtiön tavoitteiden mukaisiksi.

Helsinki Partners Oy aloitti toimintansa vuoden 2022 tammikuussa. Ensimmäisen puolen vuoden aikana luotiin rakenteet henkilöstön hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille. Osaavan työvoiman houkutteleva ulkomailta määriteltiin yhtiön tehtäväksi maaliskuussa 2022 hyväksytyssä strategiassa 2022–2024.

Korkeasaarella kävi 523 468 vierailijaa ja tämä on **Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr:n** säätiöajan korkein kävijämäärä. Vilkkaimmat päivät olivat Kissojen Yöt. Onnistuneen Lux-tapahtuman ansiosta tammikuu 2022 oli ennätysellisen vilkas. Suurin osa vierailuista tehdään kesällä, mutta syyskuukaudet näyttävät vilkastuvan trendinomaisesti. Vuoden suurin rakennushanke Korkeasaarella oli Kruunusiltojen urakka. Raitiotiesillan rakentamisen takia osa eläintiloista on jouduttu tyhjentämään, mutta valmistuttuaan silta tuo ratikat suoraan Korkeasaaren portille. Korkeasaaren rakennetaan uusi sisäänkäyntirakennus ja sen suunnittelu oli käynnissä koko vuoden 2022.

Lähtökohtaisesti vuoden 2022 piti olla **Stadion-säätiö sr:n** uudistetun Olympiastadionin ensimmäinen täyden liiketiedon ja toiminnan vuosi koronapandemian jälkeen. Liiketoiminta kuitenkin käytännössä kiellettiin kokonaan koronarajoituksin vielä tammikuun ja helmikuussa. Koronapandemian rajoitusten purkautumista 1.3.2022 alkaen Olympiastadionilla päästiin vähitellen avaamaan kaikki viisi liiketoiminta-aluetta. Kun koronarajoitusten vuoksi vuonna 2021 Stadionilla oli vain 250 000 kävijä ja vuonna 2022 oli lähes miljoona kävijää. Erityisesti energian kallistuminen saatetaan edelleen vaikuttaa siihen, etteivät säätiön tuotot riitä kattamaan kasvavia Stadion toiminnan ja kiinteistön ylläpidon kuluja myöskään vuonna 2023.

Toimitilayhtiöt

Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat valmisteli yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen uudisrakennushanketta, joka on tarkoitus toteuttaa yhtiön omistukseen. Kaavasta valittiin. Kaupunki kantaa hankkeen riskit rakentamispäätökseen saakka. Stadin ammatti- ja aikuisopiston Myllypuron kampuksen elinkaarihankkeen investointivaihe (rakentamisvaihe) jatkui. Kohde valmistuu 2023. Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston rakentaminen käynnistyi ja yhtiö sopi laskutyöurakasta Helsingin kaupungin kanssa. Kohde valmistuu syksyllä 2024. Stadin ammatti- ja aikuisopiston Roihupellon kampuksen elinkaarihankkeen investointivaihe (rakentamisvaihe) käynnistyi. Kohde valmistuu vuodenvaihteessa 2025–2026.

Asuntoyhtiöt

Syyskuun 2022 lopussa siirtyi **Hekalle Oy** Helsingin Asuntohankinta Ab jakautumisen yhteydessä 1 653 ARA-rahoitettua asuntoa yksittäisissä asunto-osakeyhtiöissä.

Vuonna 2022 päätettiin muuttaa Hekan toimintamallia siten, että luovutaan aluetoimistoista ja keskitetään kaikki aluetoimistoissa tehtävä työ Viipurinkadulle. Kiinteistöhoito- ja siivoustoiminta jäävät alueella tehtäväksi. Muutos on tarkoitus toteuttaa vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2022 EU-rahoitusta saavassa Helena-hankkeessa on teetetty monitavoiteoptimointi useampaa kiinteistöä koskevalle korttelitason energiaremontille, jossa energia hankittaisiin palveluna. Joulukuussa otettiin käyttöön ensimmäinen asuinkerrostaloa varten rakennettu energiavarasto, joka varastoi sähköä sekä talon katolle asennetuista aurinkopaneeleista että sähköverkosta. Energiavarasto on koottu uuden elämän saaneista alkuperäiskäytöstä poistetuista Tesla-sähköautojen akuista.

Helsingin Asumisoikeus Oy on Helsingin alueella toimiva asumisoikeusyhtiö ja samalla osa Helsingin kaupungin strategiaa ylläpitää ja rakennuttaa kustannus- ja laatuolosuhteiden kilpailukykyistä ns. välimuodon asuntotuotantoa. Yhtiössä on yhteensä 109 kohdetta, joissa on 5 752 asuntoa ja noin 389 000 vastikeliötä sekä yli 10 000 asukasta. Asuntolukumäärällä mitattuna yhtiö on Helsingin suurin asumisoikeusyhtiö. Yhtiö omistaa lähes puolet Helsingin asumisoikeusasunnoista. Maanlaajuisesti yhtiö on neljänneksi suurin aso-yhtiö.

Oy Helsingin Asuntohankinta Ab:n jakautuessa **Kiinteistö Oy Auroranlinnalle** siirtyi yhteensä 1 863 osakehuoneistoa, jotka sijaitsevat yhteensä 661 eri taloyhtiössä.

Yhtiön vuoden 2021 aikana alkanutta käyttöasteen putoamista ei saatu tilikauden aikana korjattua tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Jo tehdyillä toimenpiteillä ja vuoden 2023 alussa sovittavilla toimenpiteillä tyhjäkäynti kuitenkin arvion mukaan saadaan pienentymään merkittävästi vuoden 2023 aikana.

Alueelliset ja infrayhtiöt

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 (§ 282) Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. HKL:n toiminta (sisältäen mm. HKL:n omistuksessa ja taseessa olleen omaisuuden ja sopimukset) on yhtiöitettävien toimintojen osalta siirtynyt sen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustetulle **Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy**:lle (kaupunkiliikenneyhtiö) 1.2.2022 apporttiluovutuksena. Kaupunkiliikenneyhtiö aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämiseen liittyneistä talousarviomuutoksista päätettiin kaupunginvaltuustossa 18.5.2022.

Kaupunki allekirjoitti Vantaan kaupungin kanssa yhtiön osakassopimuksen vuoden 2022 lopussa. Osakassopimuksen mukaan yhtiön toiminnan alkaessa se harjoittaa sille erillisen sopimuksen mukaisesti siirtynyttä osaa HKL:n toiminnasta. Omistajat kehittävät yhtiön toimintaa siten, että tulevaisuudessa yhtiö toimii kaupunkiliikennekonsernin emoyhtiönä ja yhtiön liiketoiminta-alueet ja omaisuuserät on tarkoituksenmukaisella tavalla eriytetty erillisiin konserniyhtiöihin sen jälkeen, kun Vantaan kaupunki on tehnyt Vantaan ratikkaa koskevan hankepäätöksen, eikä ole ilmoittanut irtautuvansa yhtiöstä osakassopimuksessa määritellyllä perusteella.

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni merkittävästi Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ssä. Rakennustyöt valmistuivat lähes koko ratalinjan osuudelta. Työt jatkuvat vuoden 2023 aikana vielä ratasähköistyksen, koestuksen ja testauksen osalta. Raide-Jokerin varikko Roihupellossa valmistui vuoden 2022 aikana. Kruunusillat-hanke eteni vuoden 2022 aikana rakentamiselle useilla eri hankkeen osa-alueilla. Kalasatamasta Pasilaan -raitiotiehankeen allianssien toteutus eteni vuoden 2022 aikana niin katurakentamisen kuin itse raitiotien rakentamisen osalta. Länsi-Helsingin raitiotie -hanke käynnistyi vuoden 2022 aikana Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymän yleissuunnitelman mukaisesti hankkeenhankesuunnittelun käynnistämällä. Hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2023 aikana ja hankkeen rakentaminen voisi käynnistyä aikaisintaan vuoden 2025 aikana. Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon rakennusurakka eteni vuoden 2022 aikana ja uusi varikko valmistuu vuonna 2024.

Matkustajamäärät ovat edelleen noin 15–20 prosenttia alhaisemmat kuin ennen koronaviruspandemiaa. Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien saatavuus heikentyi, mikä hankaloitti kunnossapidon toimintaa. Matkustajien väheneminen, energian hinnan nousu ja korkotason muutokset loivat epävarmuutta muun muassa laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien joukkoliikenneinvestointien ajoitukseen.

Kulttuuriyhteisöt

Helsingin kaupunginteatterin vuoden 2022 toiminnassa näkyi vielä koronaviruspandemian vaikutukset, sillä vuosi käynnistyi esitystoiminnan sululla aluehallintoviraston päätöksellä. Sulku oli voimassa tammikuun loppuun saakka ja Kaupunginteatteri päätti itse perua helmikuun esitykset, jotta teatteri pystyi turvamaan kevään teatteritoiminnan. Pandemia vaikutti merkittävästi koko vuoden toimintaan, sillä lukuisia esityksiä jouduttiin perumaan. Vuoden 2022 aikana peruttiin yhteensä 163 esitystä, joista 106 oli kevätkaudella ja syyskaudella 57.

Liikuntayhteisöt

Useiden viihdetapahtumien vahvistuminen järjestettäväksi **Jääkenttäsäätiö sr:n** ylläpitämässä Helsingin jäähallissa toi positiivista ruuhkaa tapahtumatoiminnoille. Tämä vaikutti osaltaan Jääkenttäsäätiön liikevaihdon, kulujen ja tuloksen kasvuun. Helsinki Garden hankkeen aikataulun ennustaminen hankaloittaa tilaisuuksien myyntiä sekä korjausinvestointien suunnittelua ja toteuttamista.

Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Etelä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksellä sisäliikuntapaikat olivat suljettuina koronapandemian takia 28.12.2021-31.1.2022. Toimintaympäristö on koronapandemian jälkeen ollut haastava, mutta kävijämääriä silti kyettiin kasvattamaan jonkin verran ennakoitua paremmin.

Tukipalvelu- ja muut yhtiöt

Vuoden 2022 alussa **Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:**llä oli 10 myymälää ja verkkokauppa. Myymälöiden asiakasmäärä vuonna 2022 oli noin 1 063 000. Palveluverkoston kehittämistä jatkettiin avaamalla kehittämishankkeessa kesäkuussa uusi pienmyymälä kauppakeskus Redissä. Myymälä toimii osana kiertotaloustoimijoiden keskitymää kauppakeskuksessa. Elokuussa avattiin uusi myymälä Triplan kauppakeskuksen viereen Pasilassa.

Tarkastelujaksolla myytiin noin 2,7 miljoonaa tavaraa (kasvua 30 prosenttia). Vastikkeetta jaettavien tavaroiden määrä kasvoi 16 prosenttia. Kaiken kaikkiaan uudelleenkäyttöön ohjattiin lähes 6,5 miljoonaa tavaraa.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n palveluiden kysyntä oli tilikaudella vilkasta. Yhtiön henkilöstövuokrauspalveluiden kysyntä kasvoi tilattujen työvuorojen näkökulmasta 11 prosenttia viime vuoteen nähden. Vuoden aikana erityisen voimakasta kasvu oli varhaiskasvatuksen toimialalla. Tilattuja työvuoroja vastaanotettiin edellä mainitulta toimialalta 29 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Yhtiö pystyi kasvattamaan täytettyjen työvuorojen määrää 7 prosenttia. Kasvua vaikeuttaa jatkuvasti vaikeutuva tilanne osaavista työntekijöistä. Kyvykkyys täyttää tilauksia on muun muassa tietojärjestelmän automaation kautta parantunut merkittävästi, mutta pula työntekijöistä haastaa toimintaa.

1.6.4 Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

Tilinpäätöksessä esitetään tytäryhteisökohtaiset omistajastrategioiden mukaiset tavoitteet ja mittarit kaupungin avustusta saaville tytäryhteisöille sekä muille keskeisimmille tytäryhteisöille.

Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteumaa on arvioitu talousarvion noudattamisohjeiden (khs 13.12.2021) mukaisesti (Toteutui/Ei toteutunut)

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Finlandia-talo Oy	Kaupungin vetovoimaisuus	- Käyttöaste tai myynti per m ² - Kävijämäärä/vuosi	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Sijoitetun pääoman tuotto	- Kolmen vuoden keskiarvo vähintään 15 % peruskorjauksen jälkeen	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Asiakas- ja kävijäkeskeisyys	- Asiakas- ja kävijätyytyväisyys	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Tuloksellisuus ja tehokkuus	- Liiketulos/htv	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen	- Ekokompassi tai vastaava ja energiankulutus/kävijä/vuosi	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
Forum Virium Helsinki Oy	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Toiminnan vaikuttavuus	- Vaikuttavuusmittaristo	Toteutui	- Yhtiön toiminnan vaikuttavuutta mitataan kolmen eri kokonaisuuden osalta, joiden mittareiden keskiarvoinen kehitys viime vuoteen verrattuna on ollut positiivinen. 1. Oppiminen ja kumppanuudet (kehitys -7 prosenttia) 2. Kokeilujen ja pilotointien tulokset (+5 prosenttia) 3. Mediaseuranta (+8,2 prosenttia) - Vaikuttavuusraportin mittareiden perusteella yhtiön vaikuttavuus on kasvanut 2,06 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.
	Osaava henkilöstö	- Säännöllinen henkilöstön työtyytyväisyyskysely	Toteutui	- Yhtiössä mitataan vuosittain henkilöstön työtyytyväisyyttä. Vuonna 2022 henkilöstön työtyytyväisyyttä mittaavan kyselyn keskiarvo oli 4,3 / 5 (2021: 4,18). Työtyytyväisyys on myös yhtiön tulostietojen seurattava indikaattori, joka raportoidaan hallitukselle vuosittain.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui	- Yhtiö on määritellyt mittarin ja tavoitteet Hiilineutraali Helsinki-ohjelman tavoitteiden tukemiseksi ja raportoi sen toteutumista hallitukselle osana vuoden 2022 tulostietoa. Hallituksen asettamana mittarina vuodelle 2022: Hankkeista vähintään 2/3 tukee Hiilineutraali Helsingin tai Digitalisaatio-ohjelman tavoitteita. Forum Virium Helsingin 37 käynnissä olevasta hankkeesta 24 tukee vuoden 2022 alussa voimassa olleen HNH-ohjelman toimenpiteitä: 27. Uudet liikkumispalvelut (AirMour, Liidi2, Mobility Data Lab, Stara eRetroFit) 115. Tila- ja resurssivarauspalvelu (Circular Green Blocks), 121. Kiertotalouden yhteistyö (Automod, Treasource), 125. Kaupunkilaisten vaikuttavuusmahdollisuuksien älykkäiden ja puhtaiden ratkaisujen kehittämisessä (B.Green, DVECE, Fiksu Kaupunki, FINEST Twins, MySMARTLife, Ride2Rail, UIA HOPE, URBANAGE,) 128. Älykkään ja puhtaan liiketoiminnan yhteiskehittäminen (AI4Cities, BEYOND, Carbon neutra).
	Riittävä maksuvalmius	- Quick ratio 0,5	Toteutui	- Riittävää maksuvalmiutta kuvaava Quick ratio -arvo on vuoden 2022 osalta 8,1 (vuoden 2021: 4,9).
Helen Oy	Omistajastrategia vahvistettiin vuonna 2023			
Helsingin Asumisoikeus Oy	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	- Vastikkeiden kehitys - Ylläpitokustannukset (€/m ²) - Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui	Yhtiön käyttövastiketaso pysyi kohtuuhintaisena ARAn yhtiökohtaisen keskiarvostikkeen vertailun perusteella. Yhtiön keskimääräinen käyttövastike pinta-alapainotettuna keskiarvona oli 10,44 €/m ² /kk ilman vesimaksua (vuosi 2021: 10,27 €/m ² /kk). Ylläpitokustannukset nousivat ennusteen 12/2022 mukaisesti noin 8 prosenttia per m ² edelliseen vuoteen verrattuna (inflaation verran). Ylläpitokustannukset ilman korjauksia olivat 16,5 miljoonaa euroa eli 3,54 euroa/m ² /kk (vuosi 2021: 14,3 miljoonaa euroa eli 3,27 euroa/m ² /kk). Erityisesti kaukolämmön ja korjausten hinnat nousivat merkittävästi. Inflaation kiihtyminen nosti muitakin kustannuksia. Siivouksen, sähkön sekä jätehuollon ja vakuutusten kustannukset pysyivät samoina. Veden ja jäteveden sekä käytön ja huollon hinnat laskevat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Poistot olivat 15,5 miljoonaa euroa ja investoinnit 99 miljoonaa euroa.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen.	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta.	Ei toteutunut	Tavoitteet toteutuivat muuten paitsi peruskorjausten lämmön talteenoton parantamisessa. Yhtiö määritteli mittarit, niiden tavoitetasot ja seurannan yhteistyössä muiden kiinteistöyhtiöiden ja Asuntotuotannon kanssa. Yhtiön tavoitteena oli toteuttaa kolmeen pilotti-kohteeseen poistoilmalämpöpumpputarvikkeita, mutta hankinta keskeytettiin, koska tarjoajat eivät täyttäneet hankinnan edellytyksiä.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Ei toteutunut	Vuosittainen asukastyytyväisyyskysely toteutettiin loppuvuonna 2022. Yhtiön tavoitteena oli, että asukastyytyväisyys säilyy edellisen vuoden tasolla. Tavoite ei toteutunut. Asukastyytyväisyystutkimuksen vertailulukuna on pidetty kaikkien väittämien keskiarvoa. Vuoden 2022 asukastyytyväisyystutkimuksessa keskiarvo on 3,50. Vuonna 2021 kaikkien väittämien keskiarvo oli 3,56, joten asukastyytyväisyys laski edelliseen vuoteen verrattuna.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 10 %	Toteutui	Omavaraisuusaste oli 18,45 prosenttia
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	- Yhtiön vuokrataso pysyy kohtuuhintaisena siten, että yhtiön keskivuokran ja Tilastokeskuksen Helsingin markkinavuokran ero on vähintään 40 %. - Ylläpitokustannukset (€/m²) - Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui	Yhtiön vuokrataso: Yhtiön keskivuokra vuonna 2022 on 12,10 euroa/m²/kk. Tilastokeskuksen vuotta 2022 koskevan tuoreimman tilaston (Q4 19.1.2023) mukaan Helsingin markkinavuokra on 21,97 euroa/m²/kk. Näiden ero (9,87 euroa/m²/kk) on 44,9 prosenttia. Ylläpitokustannukset: Raportointijaksolla pelkästään edelliseen vuoteen verrattuna ylläpitokustannukset nousivat 19,3 prosenttia, kun indeksi nousi 11,5 prosenttia. Kustannusten kasvu johtui erityisesti korjauskustannusten, hallintokulujen (ICT-hankkeet), lämmityksen sekä ulkoalueiden hoidon kasvusta verrattuna edelliseen vuoteen. Investoinnit suhteessa poistoihin: suunnitelman mukaiset poistot raportointijaksolla olivat 128,4 miljoonaa euroa. Raportointijaksolla tehdyt investointipäätökset olivat yhteensä 255,7 miljoonaa euroa.
	Hiilineutraali Helsingin 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta	Toteutui	Yhtiöllä on käytössä Ekokompassi-järjestelmä.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Toteutui	Tyytyväisyys laski hieman miltei kaikissa toiminnoissa. Kokonaisuustyytyväisyys Hekaan vuokranantajana on kuitenkin edelleen korkealla tasolla ollen nyt 3,52 (edellisenä vuonna 3,61) (asteikko 1-5).
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 10 %	Toteutui	Konsernin omavaraisuusaste vuoden lopussa on 12,8 prosenttia
Helsingin Satama Oy	Aluetaloudelliset vaikutukset	Sataman taloudellinen ja työllistävä kokonaisvaikutus	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Sijoitetun pääoman tuotto	Kolmen vuoden keskiarvo vähintään 4 % (pl. 2020)	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Tuloksellisuus ja tehokkuus	Liiketulos/htv	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Hiilineutraali Helsingin 2035 -ohjelman toteuttaminen	- Oman toiminnan hiilineutraalius 2035 - Satama-alueen CO2-päästöt vähenevät vähintään 30 % 2035 mennessä	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Asiakaskeskeisyys	Asiakas-/matkustajakokemus ja -tyytyväisyys	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Riittävä vakavaraisuus	Omavaraisuusaste vähintään 40 %	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
Helsingin Seniorisäätiö sr	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely - Tehokkaat hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointimenetelmät	Ei toteutunut	- Säätiö on edelleen parantanut omaisten tyytyväisyyttä koskien heidän läheistensä hoitoa Helsingin Seniorisäätiön palveluissa. Viimevuoden kyselyssä 83,5 prosenttia vastaajista antoi arvosanan 5 tai 4 (asteikolla 1–5) eli erittäin tyytyväinen tai tyytyväinen läheisen saamaan hoitoon. Yksi vastaajista ei ollut lainkaan tyytyväinen. Vuoden 2022 kyselyssä 90 prosenttia vastaajista antoi arvosanan 5 tai 4 (asteikolla 1–5) eli erittäin tyytyväinen tai tyytyväinen läheisen saamaan hoitoon. Kukaan vastaajista ei antanut arvosanaa 1 (ei lainkaan tyytyväinen). - Hoidon- ja kuntoutuspalvelujen laadun arvioinnissa on RAI-mittaristo. Vuoden 2022 osalta tavoitteita oli viisi, joista kolme toteutui. Ei toteutuneet asiat olivat: 1) Osallisuus: ei aktiviteettejä tulos 24. Tässä taustalla kirjaimisvirhe Antinkodin osalta, joka huonontaa koko säätiön tulosta. 2) Osallisuus: vuoteessa elävät tulos 22. Tässä taustalla asiakkaiden huonokuntoisuus.
	Hiilineutraali Helsingin 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mitareiden seuranta	Ei toteutunut	- Säätiöllä on Ekokompassi (sertifioitujärjestelmä), josta säätiöllä on sertifikaatti. Ekokompassissa on 28 tavoitetta, joista Helsingin Seniorisäätiössä on toteutunut 23 ja 5 on keskeytetty.
	Kustannustehokkuus	- Toteutuneet hoitopäivät / liikevaihto	Ei toteutunut	- Toimintavuotta leimasi edelleen vahva korona, joka vaikutti kaikkeen toimintaan. Koronapandemiasta johtuvia sulkua oli vuoden aikana useita. Lisäksi vaikean henkilöstötilanteen vuoksi Pakilakodin LAH -osaston asukaspaikkoja ei voitu pitää avoinna loppuvuodesta. Asiakaspaikkojen käyttöaste oli vuonna 2022 noin 95,2 prosenttia (2021: 96,03 prosenttia). Liikevaihto/toteutuneet hoitopäivät oli vuonna 2022 150,65 (2021: 149,18).
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui	- Tilikauden aikainen taloudellinen tila oli hyvä, korkeasta inflaatiosta huolimatta. Tilinpäätöshetkellä maksuvalmius ja vakavaraisuus olivat vahvalla tasolla. Tässä onnistuttiin tehostamalla ja kehittämällä omaa toimintaa sekä seuraamalla tarkasti taloutta. Omavaraisuusaste 31.12.2022 oli 66,31 prosenttia (2021: 69,22 prosenttia).

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Helsingin tapahtumasäätiö sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	- Kävijämäärä/vuosi - Yleisötyön kehittäminen	Toteutui	- Tapahtumien kävijämäärät toteutuivat odotetusti niiltä osin, kun tapahtumat päästiin toteuttamaan ilman koronarajoituksia. Helsingin juhlaviikkojen kävijämäärä laski jonkin verran. Vertailua edelliseen vuoteen värittää vielä pandemiarajoitusten puitteissa tehtyjen tapahtumien kävijäluvut. Musica nova Helsinki on biennaali. Kävijämäärät yhteensä 950 600 (2021:452 200). - Säätiön tapahtumien yleisötyön ydin on osioiden toteuttaminen alueellisilla kulttuurikeskuksilla (Kanneltalo, Malmitalo, Stoa ja Vuotalo). Toimintaa pystyttiin laajentamaan näihin paikkoihin Lux Helsingin, Kiinalaisen uuden vuoden ja Helsinki-päivän kohdalla. Juhlaviikkojen alue- ja yleisötyönä toteutettiin 50 Korttelikonserttia ja 400 Taidelahjaa. Säätiön sosiaalisten lippujen malli toistettiin Juhlaviikkojen aikana, jolloin muidenkin helsinkiläisten festivaalien pääsylippuja jaettiin SoTe-toimialan kautta pääasiassa syrjäytymisuhan alla oleville nuorille ja päihdekuntoutujille.
	Asiakaskeksisyys	- Säännöllinen kävijätyytyväisyyskysely	Toteutui	- Säätiön tapahtumista toteutetaan laajuudeltaan erikokoisia kävijäkyselyitä, joiden avulla tapahtumia kehitetään. Niiden pääasiallinen asiakastytyväisyysmittari on Net Promoter Score, jolla mitataan sitä, suosittelevatko kävijät tapahtumaa toisille kävijöille. NPS-luku voi vaihdella -100 ja +100 välillä. -100 kun kaikki vastanneet ovat parjaajia ja +100 kun kaikki vastanneet ovat suosittelevia. Yleisesti ajatellaan, että positiivinen NPS-luku on hyvä ja yli 50 on jo erinomainen. - Vuoden 2022 yhdeksän eri tapahtuman NPS-luvun toteumat olivat välillä -48 – +66. Yksi tapahtuma, Uusivuosi, oli miinusmerkkinen, kahdesta tapahtumasta ei ollut NPS-lukua ja muiden tapahtumien NPS-luku oli positiivinen.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei toteutunut	- Säätiöllä on käytössään Ekokompassi. Sen mittaristoa rakennetaan ja selkeytetään vielä. Johtuen säätiön toimintaan vielä vuoden 2022 aikana vaikuttaneesta koronapandemiasta suuri osa mittareista ei ollut seurattavissa. Ekokompassin mittaristo ei ole vuoden 2022 aikana ollut linjassa tapahtumien hiilijalanjälkilaskennan kanssa, koska kaupunkiyhteinen tapahtumien hiilijalanjälkilaskuri ei valmistunut aikataulussaan.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 20 % - Omarahoitusosuus	Toteutui	- Omavaraisuusaste on laskettu vanhaan tapaan oikaisemattomasta taseesta. Säätiöllä ei ole ulkopuolista pitkä- tai lyhytaikaista lainakantaa. Omavaraisuusaste oli 65 prosenttia (vuonna 2021: 58 prosenttia) - Omarahoitusosuuteen lasketaan kaikki muut tulot paitsi kaupungin toiminta-avustus. Vuonna 2022 se oli 4 143 090 euroa = 48 prosenttia liikevaihdosta (vuonna 2021: 2 478 152 euroa = 35 prosenttia).

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Helsingin teatterisäätiö sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	- Kävijämäärä/vuosi - Yleisötyön kehittäminen	Toteutui	Ikääntyneille järjestettiin etätaidetuokioita yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa sekä pilotoitiin Tekijä työnsä äärellä -etälähetyksiä osana Taidetta ikääntyneiden koteihin -hanketta. Ikääntyneiden tarinoiden keruu jatkui ja materiaalista tehtiin käsikirjoitus Elonsiivous-näytelmään. Pääroolissa Malmi -hankkeessa toteutettiin paikallisten nuorten kanssa WHO DIS-esitys. Lasten ja nuorten Shed-musiikkiteatterin toteuttama Saiturin -joulu esitys keräsi joulukuussa 13 kertaa studio Pasilan katsomon lähes täyteen. Kris och katastrof i Mumindalen sekä Lomonosovin moottori -esityksissä ja niihin liittyvissä etkoissa ja jatkoissa vieraili yhteensä yli 1 500 8. luokkalaista taidetestaaja eri puolilta Suomea. Koronasulun jälkeen yleisöä kävi runsaasti myös niin kullissierroksilla kuin avoimissa tapahtumissakin. Helsingin Kaupunginteatteri järjesti vuoden 2022 aikana 458 eri kohderyhmille suunnattua yleisötyön tapahtumaa tai yleisötilaisuutta ja niihin osallistui yhteensä 21 328 henkilöä. Esityskertoja oli vuoden aikana 535, mitkä keräsivät noin 176 000 katsojaa.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely	Toteutui	Kyselyyn vastasi 4 708 Kaupunginteatterin esityksessä käynyt katsojaa. Vastaa-ajien antama kokonaisarvosana teatterille oli 5,8/7. Vuonna 2021 asiakastytyväisyysmittausta ei suoritettu esitystoiminnan ollessa rajoitettu katsomokapasiteettien osalta.
	Hiilineutraali Helsingin 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mitareiden seuranta	Toteutui	Säätiöllä on käytössä Ekokompassi -järjestelmä.
	Omarahoitusosuuden kasvattaminen	- Omarahoitusosuus	Toteutui	Teatterin omarahoitusosuus saavutti vähimmäistavoitteeksi asetetun määrän. Omarahoitusosuus on 30 prosenttia.
Jääkentäsäätiö sr	Helsingin kaupungin liikumisohjelman edistäminen	- Liikumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen - Jääkäyttöaste	Toteutui	Jääkentäsäätiö/Helsingin liikuntahallit Oy edistää lasten ja nuorten sekä aikuisten liikuntaa tarjoamalla maksutonta yleisöluistelua sekä edesauttaa seuroja rekrytoimaan uusia jäseniä mukaan harrastustoimintaan. Lisäksi Jääkentäsäätiö/Helsingin liikuntahallit Oy tarjoaa helsinkiläisille päiväkodeille sekä kouluille jääaikaan marginaalihinnalla/tunti. Jääkäyttöaste oli 100 prosenttia.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötytytyväisyyskysely	Ei toteutunut	Asiakastytytyväisyyskysely on edelleen käynnissä, ja se valmistuu 05/2023.
	Hiilineutraali Helsingin 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mitareiden seuranta	Toteutui	Jääkentäsäätiö toimii Ekokompassi ohjelmassa, jossa tavoite on päästä mahdollisimman pieneen hiilijalanjälkeen tehokkailla ja nopeilla toimenpiteillä. Hiilineutraali Helsingin 2030-toimenpideohjelma on toiminnan pohjana.
	Kustannustehokkuus	- Liikevaihto/htv	Toteutui	Liikevaihto/htv: 286 488 euroa. (Vuosi 2021: liikevaihto/htv oli 153 228 euroa).
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui	Omavaraisuusaste oli 93,5 prosenttia.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Kiinteistö Oy Auroranlinna	Kiinteistöomaisuuden taloudellinen ja tehokas hallinta	- Vuokrien kehitys - Ylläpitokustannukset (€/m ²) - Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui	Yhtiön vuokrasopimuksien vuokranmääritys tehdään Kiinteistötieto Oy:n (KTI) alueellista vuokravertailua hyväksikäyttäen. Vuotuinen vuokrankorotusehto on elinkustannusindeksi + enintään 4 prosenttia. Yhtiön yleiskorotus vuokriin 1.1.2022 lähtien 0,9 prosenttia ja 1.1.2023 lähtien 0,5 prosenttia. Tilastokeskuksen mukaan kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 11,5 prosenttia vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä vuoden 2021 vastaavasta ajanjaksosta. Yhtiön vertailukelpoiset ylläpitokustannukset ilman korjauskuluja kasvoivat vuodesta tilikauden aikana noin 6,1 prosenttia, verrattuna edelliseen vuoteen. Poistoja tehdään poistosuunnitelman mukaisesti.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta	Toteutui	Yhtiön hiilineutraalisuussuunnitelma on osa yhtiön Ekokompassi ympäristöjärjestelmää, johon on kerätty ja, jossa seurataan hiilineutraaliuteen liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti. Ekokompassi ympäristöjärjestelmä auditointiin syksyllä 2022.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asukastyytyväisyyskysely	Toteutui	Yhtiön vuoden 2022 lopulla tekemässä asiakastyytyväisyyskyselyssä asiakastyytyväisyys parani yhdellä kymmenyksellä edellisvuoteen verrattuna, ollen 3,48.
	Riittävä varavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 20 %	Toteutui	Yhtiön omavaraisuusaste on noin 66 prosenttia.
Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat	Omaisuuksien arvonsäilyttäminen	- Investoinnit suhteessa poistoihin	Toteutui	- Elinkeinoverolain mukaiset yhtiön valmiin ja käytössä olleen rakennuskannan laskennalliset maksimipoistot 31.12.2022 tilanteesta laskien olivat noin 2 miljoonaa euroa. Tilikaudella toteutettujen tasevaikutteisten tulorahoitteisten korjausten ja tässä tarkastelussa investointeihin rinnastettavien lainanlyhennysten yhteissumma oli noin 2,2 miljoonaa euroa. Kokonaisuutena arvioiden pitkä- tai pidempiaikaiseen käyttöön jäävän kiinteistökannan nettoarvon säilyttäminen toteutui.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen vuokralais- ja käyttäjätyytyväisyyskysely	Toteutui	- Vuosittainen käyttäjätyytyväisyyskysely rakennusten käyttäjäyhteys-henkilöille toteutettiin entiseen tapaan. Kokonaisuus-tyytyväisyys yhtiön palveluihin oli hieman laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtiö vahvisti tilikauden lopussa henkilöstöresurssiaan vastaamaan sekä yhtiön lähivuosien kehitysvaiheiden että muun muassa asiakaskyselyistä ilmenneisiin haasteisiin.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta	Toteutui	Merkittävimmät hiilineutraaliustiekartan mukaiset toimenpiteet tilikauden aikana olivat: - kiinteistökohtainen aurinkovoimailojen toteutettavuusselvitys - Vilppulantie 14:n aurinkovoimalan hankesuunnittelu - talotekniikan toiminnanvarmistus-toimenpiteet eri kiinteistöissä - hiilineutraalisuustavoitteita tukevien tavoitteiden huomioon ottaminen uudisrakennushankkeiden suunnittelunohjauksessa.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Kustannustehokkuus	- Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m ²	Toteutui	- Vuonna 2022 yhtiön ylläpitokulut kokonaisuutena (€/m ²) laskivat 12,9 prosenttia vuodesta 2021. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksin muutos III/2021-III/2022 oli +11,5 prosenttia. Tätä selittää erityisesti se, että korjauksiin (vuosikulut ja aktivoidut) käytettiin samaan kiinteistökantaan rahaa edellisvuotta selvästi vähemmän. Kun jätetään tarkastelusta pois korjaukset, ylläpitokulut nousivat edellisvuodesta 8,9 prosenttia.
	Riittävä vakavaraisuus	Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui	- Tavoite saavutettiin. Yhtiön omavaraisuusaste tilikauden lopussa oli 45,15 prosenttia.
	Arvio yhtiön hallinnon kehittämistä	- Selvitys keskittää yhtiölle kaupunkikonsernin yhtiömuotoisten toimitilojen ja koululainajärjestelmän piirissä olevien koulutaloyhtiöiden hallinnointia tehty	Toteutui	- Yhtiön hoidossa jo olevien kaupunkikonserniin kuuluvien kiinteistöyhtiöiden lisäksi ei yhtiön hoitoon toistaiseksi ole siirretty muita vastaavia yhtiöitä, koska muun muassa laki julkisista hankinnoista asettaa tälle rajoituksia. Sen sijaan yhtiölle suunniteltu rooli yksityisen opettajien järjestäjien uusien koulutaloyhtiöiden Holdingyhtiönä, teknisessä isännöinnissä ja ylläpidon koordinoinnissa voidaan toteuttaa suunnitellusti.
Kiinteistö Oy Kaapelitalo	Tilojen vuokrausaste	- Vuokrausaste vähintään 95 %	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Tuloksellisuus ja tehokkuus	- Kolmen vuoden keskiarvo vähintään 5 % (pl. 2020) - Käyttökate/htv	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Hiilineutraali Helsingin 2035-ohjelman toteuttaminen	- Ekokompassi	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Asiakas- ja kävijäkeskeisyys	- Vuokralais- ja kävijätyytyväisyys	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 40 % (pl. Tanssin talon poistot)	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	- Kävijämäärä/vuosi -Yleisötyön kehittäminen	Toteutui	- Vuoden 2022 kävijämäärä oli 523 468 vs. tavoite 510 000. - Yleisötyön kehittyminen ilmenee vetovoimaisuuden lisääntymisestä: kävijämäärä on kasvanut ja asiakastytyväisyyden mittari NPS-luku on pysynyt hyvänä.
	Asiakaskeskeisyys	- Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys	Ei toteutunut	- Asiakastytyväisyys pysyi hyvänä ja Korkeasaaren NPS-luku oli toiseksi paras kaikista Suomen vapaa-ajankeskuksista (Taloustutkimus). Yleisarvosana Taloustutkimuksen vertailussa oli 8,2 (vuonna 2021 8,3). - Henkilöstötytyväisyys laski koronan aikana eikä se ole vielä noussut samalle tasolle, missä se oli ennen koronaa. Great Place to Work tyytyväisyys keväällä 2022 oli 52 prosenttia (mittasi vuoden 2021 tyytyväisyyttä). Henkilöstötytyväisyysmittaus vuodesta 2022 valmistuu keväällä 2023. Tavoite on päästä 70 prosentin tyytyväisyyteen. Korkeasaarella on ollut käynnissä vuoden 2022 aikana kulttuurinkehitys-hanke, jonka odotetaan nostavan henkilöstötytyväisyyttä.
	Hiilineutraali Korkeasaari -ohjelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuusohjelmassa määrättyjen mittareiden seuranta.	Ei toteutunut	Vuoden 2022 hiilijalanjälkilaskenta on kesken ja valmistuu maaliskuun 2023 alussa. Vuodesta 2018 lähtien asiakaskohtainen hiilijalanjälki on ollut laskemaan päin.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Suojelutyön vaikuttavuus	- Suojelutyöhön käytetyt resurssit ja suojeltavien lajien määrä	Toteutui	- Suojeluun käytettävät resurssit olivat yli tavoitteen vuonna 2022. Korkeasaari toteutti kolme projektia ja käytti 149 500 € suojelutyöhön. Tavoite vuonna 2022 oli kolme projektia ja 140 000 € suunnattuna suojelutyöhön. Vuonna 2021 toteutettiin yksi projekti ja suunnattiin 117 000 €. - Vuonna 2021 Korkeasaaren lajistosta 24 prosenttia oli uhanalaiseksi luokiteltua, vuonna 2022 osuuden ollessa 35 prosenttia. Uhanalaisten lajien määrä pysyi samana ollen 38 lajia.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 % - Omarahoitusosuus	Toteutui	- Korkeasaarella ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa ja näin ollen omavaraisuusaste on korkea. Vuoden 2022 lopussa omavaraisuusaste oli 91 prosenttia. - Omarahoitusosuus nousi vuoden 2021 52 prosentista 60 prosenttiin.
MetropoliLab Oy	Varautumisveloitteen täyttäminen	Varautumisveloitteen toteuttamisen raportointi	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Sijoitetun pääoman tuotto	Kolmen vuoden keskiarvo vähintään 10 %	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Tuloksellisuus ja tehokkuus	Liiketulos/htv	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Asiakaspohjan laajentaminen	- Asiakasmäärä - Liikevaihto	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen	- Ekokompassi	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 40 %	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Helsingin kaupungin liikunninohjelma	- Liikunninohjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui	Yhtiö toteuttaa kaupunkistrategian Hyvinvointi- ja terveysohjelman tavoitteita. Yhtiö tarjoaa kaupunkilaisille monipuolisia ja laadukkaita uinti- ja sisäliikuntapalveluja. Tavoitteena on kannustaa jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta arkiliikuntaan ja mahdollistaa liikunnan harjoittaminen matalalla kynnyksellä.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely	Toteutui	Asiakastytytyväisyyttä kuvaava NPS luku (Net Promoter Score) nousi 66:stä 71:een ja oli näin ollen erittäin korkealla tasolla. Henkilöstötytytyväisyyskysely tehtiin maaliskuussa 2022. Vastausten kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–5 oli 3,72 prosenttia.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltujen mittareiden seuranta	Toteutui	Yhtiö seuraa sähkön-, lämmön- ja vedenkulutusta Ekokompassi ympäristöohjelman puitteissa. Yhtiön ympäristötyöryhmä laati hiilineutraali Helsinki 2035 mittarit ja niiden tavoitteet. Hiilineutraalisuustavoitetta on aikaistettu vuoteen 2030.
	Kustannustehokkuus	- Liikevaihto/htv	Ei toteutunut	Kustannustehokkuusmittarin toteutumista tai vertailua edelliseen vuoteen on mahdoton tehdä hallien pitkien kiinnilojen ja henkilöstön lomautusten takia vuosina 2020, 2021 ja tammikuussa 2022 koronapandemian suljetuista hallit uudestaan.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui	Omavaraisuusaste 33,5 prosenttia per 31.12.2022

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Niemikotisäätiö sr	Asiakaskeskeisyys	- Asiakastuntemus ja -tyytyväisyys - Tehokkaat hoito- tarpeen ja -laadun arviointimenetelmät	Toteutui	- Niemikotisäätiön vuoden 2022 asiakas- tyytyväisyys- kyselyn tulosten mukaan asu- mispalveluissa keskiarvo oli 4,03/5 ja toi- minnallisessa kuntoutuksessa 4,35/5. Asiakastyytyväisyys toteutui, eli pysyi edel- leen hyvällä, vakiintuneella tasolla. Luvut oli- vat lähes identtiset edelliseen vuoteen verrat- tuna (4,05 ja 4,34). - Asiakasvaikuttavuuden osalta vastaajis- ta 88,2 prosenttia koki, että Niemikotisäätiön palvelut olivat vastanneet joko hyvin tai erin- omaisesti heidän odotuksiinsa.
	Hiilineutraa- li Helsinki 2035 -ohjelman tavoit- teita tukevan hii- lineutraalisuus- suunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuus- suunnitelmassa määriteltyjen mit- tareiden seuranta	Toteutui	- Ekokompassi -ympäristö- järjestelmä. Jär- jestelmä on viimeksi auditoitu 11/2020 ja on voimassa 11/2023 asti. Hiilineutraali Helsinki 2035 - ohjelman tavoitteita tukevan hiilineut- raalisuussuunnitelman painopistealueet Nie- mikotisäätiön osalta ovat: 1) vastuulliset han- kinnat 2) ruokahävikin torjunta ja oma Green Care -toiminta 3) energiankulutus 4) ympä- ristötyöhön liittyvän osaamisen, viestinnän ja kannustamisen kehittäminen. Kullekin edel- lä mainitulle painopistealueelle on määritel- ty yksikkökohtaiset konkreettiset tehtävät toi- menpiteineen ja seurattavia mittareita, jotka raportoidaan vuosittain. Esim. energian koh- dalla konkreettisinä toimenpiteinä ovat vuon- na 2022 olleet aurinkokeräimien hankkiminen Kesäharjun toimintakeskukseen ja säätiön leasingautokannan jatkaminen lisävuodella. - Energiankulutuksen osalta seurattavia mit- tareita ovat mm. koko säätiön vuosittain käyt- tämä energian määrä, joka ollut noin 338 Mwh/ vuodessa. Kokonaisuutena tilanne on se, että hiilineutraalisuunnitelma/ ympäris- töohjelma on laadittu ja on nähtävissä www. niemikoti.fi-sivuilla. Mittareiden osalta esim. kotimaisten ruoka-aineiden osuus yksiköiden ruokahankinnoista oli keskimäärin noin 78 prosenttia vuonna 2022. Sekajätteen määrä pieneni 12 prosenttia vuonna 2022 edelliseen vuoteen verrattuna. Green Care toiminnan piiristä saatiin yhteensä 334 kg itse kasvatet- tua ruokaa.
	Kustannustehok- kuus	- Liikevaihto / henkilötövuosi	Toteutui	- Liikevaihto / henkilötövuosi suhdeluku vuonna 2022 oli 76 971. Vuonna 2021 suhdelu- ku oli 79 455. Suhdeluku pieneni 3,1 prosent- tia. Vuoden 2022 aikana henkilömäärä kas- vanut. Lisäys selittyy pääosin vuoden 2022 alusta voimaan tulleen lakisääteiseen tehostetun palveluasumisen kasvaneeseen henkilöstömitoituksen. Suhdelukuun vaikut- ti myös se, että avoimet toimet saatiin rekry- toinneilla täytettyä.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 35 %	Toteutui	- Omavaraisuusaste vuonna 2022 oli 73,8 pro- senttia. Vuonna 2021 omavaraisuusaste oli 76,1 prosenttia. Omavaraisuusaste aleni hie- man, ollen kuitenkin vielä erittäin hyvä.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytyväisyyskysely - Tehokkaat hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointimenetelmät	Toteutui	- Asiakastytyväisyys oli erittäin hyvä, mittauksen keskiarvo oli 4,6/5 (vuonna 2021 4,6/5). - Hoito- ja kuntoutuspalvelujen laadun arviointiin ja kehittämiseen on käytössä oma laatu järjestelmä mittareineen sekä HaiPro-järjestelmä. Mittariyhteenvedot käydään läpi yksiköissä/osastoilla 3 kk:n välein, ja tehdään tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Tukipalveluilla on käytössä omat mittarit. Laatutaso on hyvä, ei poikkeamia.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraali-suussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Toteutui	- Käytössä on Ekokompassi-järjestelmä, johon sisältyy hiilineutraalisuuteen liittyvät omat tavoitteet ja keinot sekä mittarit, joita seurataan säännöllisesti. Ekokompassisertifikaatti saatiin vuonna 2018 ja se uusittiin auditoinnilla 2021. Hiilineutraalisuusmittareita (päämittarit) on kuusi, ja ne toteutuivat tavoitteen mukaisesti ja kaikki luvut paranivat jonkin verran.
Palmia Oy	Kustannustehokkuus	- Toteutuneet hoitopäivät / liikevaihto	Toteutui	- Toteutuneet hoitopäivät/liikevaihto oli 0,0033, ja edellisellä mittauskerralla 0,0034.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui	- Omavaraisuusaste oli 52,03 prosenttia.
	Sijoitetun pääoman tuotto	- Kolmen vuoden keskiarvo vähintään 10 % (pl. 2020)	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Tuloksellisuus ja tehokkuus	- Liiketulos/htv	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 20 %	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Asiakaskeskeisyys	- Asiakastytyväisyys	Ei toteutunut	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttaminen	- Ruokahävikin määrä - Kemikaalikuorma ja energiankulutus	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Vastuullisuus työnantajana	- Henkilöstötytyväisyys	Toteutui	Tarkemmat tiedot toteumasta esitetään Markkinaehtoiset yhtiöt 4/2022 -raportissa.
	Asiakaskeskeisyys	- Kanta-asiakkaiden määrä - Asiakastapahtumien määrä - NPS-luku	Toteutui	Tavoite kokonais- NPS:lle oli 65, toteuma oli 80. Kanta-asiakkaiden määrälle ei ole tavoitteita, aktiivisia kanta-asiakkaita saatiin lisää. Kanta-asiakkaiden määrä vuoden 2022 lopussa oli noin 40 000. Asiakastapahtumien määrä vuonna 2022 oli noin 1,55 miljoonaa (kasvua edellisestä vuodesta 20 prosenttia).
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mittareiden seuranta	Ei toteutunut	Vuoden 2022 tavoitteena oli toteuttaa yhtiön Ekokompassi-järjestelmään sisältyvää hiilineutraalisuusohtelmaa, jossa tavoitteena oli toimintojen energiatehokkuuden kehittäminen ja CO2 päästöjen välttäminen. Asetetut tavoitteet toteutuivat osittain.
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Työhönvalmennettujen positiivisen jatkopolun kehitys	- Osatutkintojen määrä - Positiivisten jatkopolkujen määrän osuuden muutokset	Ei toteutunut	Osatutkintojen määrän tavoite oli 100 osatutkintoa. Tavoite positiivisten jatkopolkujen osuuteen työhönvalmennukseen osallistuneista oli 50 prosenttia. Osatutkintoja valmistui vuoden aikana 100, lisäksi oppisopimuksia oli vuoden lopussa käynnissä noin 80. Positiivinen jatkopolku toteutui noin 44 prosenttia, eli toteuma oli lähellä tavoitetta.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Monipuoliset palvelut ja digitaalisuuden hyödyntäminen	- Verkkokaupan kautta kulkeva liikevaihto - Saavutettavuus	Ei toteutunut	Kierrätyskeskuksen verkkokauppa kasvoi voimakkaasti, vaikka myyntitavoitteesta jäätettiin. Myymäläverkoston saavutettavuus Helsingissä parani, kun kesäkuussa aloitettiin uudenlaisen konseptin pilotointi avaamalla Kierrätyskeskuksen pienmyymälä kauppakeskus Redissä, osana Second Hand Market -konseptia. Elokuun lopussa avattiin lisäksi myymälä Helsingin Pasilaan. Lahjoittaja-asiakkaiden palvelua parannettiin pilotoimalla uutta lahjoitustapaa automaattibokseihin hypermarketin yhteydessä.
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakastytytyväisyyskysely - Tilausten täyttöaste	Ei toteutunut	Marras-joulukuussa 2022 suoritettujen tutkimusten mukaan asiakkaat arvioivat Seure-asiakkuuden tuottaman arvon arvosanalla 3,7 asteikolla 1–5. Katsantokauden työvuorojen toimitusaste oli 68,4 prosenttia. Yhtiö kykeni toimittamaan 7 prosenttia enemmän työvuoroja kuin edellisenä vuonna, mutta asiakaskysyntä tilattujen työvuorojen muodossa kasvoi 11 prosenttia. Edelleen koronatilanne sekä muut hengitystieinfektiot kuormittivat sekä asiakkaita että henkilökuntaa. Tilanteesta huolimatta yhtiö kykeni kasvattamaan toimitettujen työvuorojen määrää 52 000:lla ja toimitettujen tuntien määrää 435 000:lla.
	Kilpailukyky	- Kilpailukyky suhteessa verrokkeihin	Toteutui	Yhtiön palvelut ja niiden hinnoittelu ovat asiakkaille erittäin kilpailukykyisiä muihin markkinoilla toimiviin yrityksiin verrattuna. Esimerkiksi sote-toimialalla Seure oli touku-kuussa tehdyn kilpailija-analyysin mukaan halvempi kuin yksikään tunnistetuista 20:stä kilpailijasta.
	Vastuullinen työnantajuus	- Säännöllinen henkilöstö- ja keikkalaistyytyväisyyskysely	Toteutui	Joulukuussa 2022 toteutettiin viimeisin laajempi kysely vuokra- ja hallintohenkilöstölle. Tulosten analysointi sekä julkaisu helmikuussa 2023. Säännöllisesti toteutettavien kyselyiden näkökulmasta, tavoite on täyttynyt.
	Kustannustehokkuus	- Liikevaihto / henkilötyövuosi	Toteutui	Katsantokauden luku oli 3,29 euroa/h (edellisvuonna 3,11 euroa/h). Yhtiö joutuu tekemään huomattavasti enemmän toimenpiteitä yksittäisten työvuorojen täyttämiseksi kuin aiemmin, jolloin työvoimaa oli enemmän saatavissa.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Stadion-säätiö sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	- Suur tapahtumien lukumäärä - Kävijämäärä/ vuosi - Olympiastadionin näkyvyyden mittaaminen	Toteutui	- Lähtökohtaisesti vuoden 2022 piti olla uudistetun Olympiastadionin ensimmäinen täyden liikevaihdon ja toiminnan vuosi koronapandemian jälkeen. Liiketoiminta kuitenkin käytännössä kiellettiin kokonaan koronajoituksin vielä tammi- ja helmikuussa. Koronapandemian rajoitusten purkaututtua 1.3.2022 alkaen Olympiastadionilla päästiin vähitellen avaamaan kaikki viisi liiketoiminta-aluetta (tapahtumatoiminta, liikuntapalvelut, kokouspalvelut, matkailija- ja vierailijapalvelut sekä vuokrapalvelut). Ymmärrettävästi maaliskuuhuhtikuussa kokous- ja työhyvinvointipalveluita yritykset eivät vielä käynnistäneet täysin määräisesti, minkä takia vasta touko-kesäkuussa osa liiketoiminnoista pääsi kunnolla vauhtiin. Suur tapahtumien lukumäärä vuonna 2022 oli 23. - Kaupungin vetovoimaisuuden kasvattaminen onnistui kuitenkin lopulta koronapandemia huomioiden hienosti, varsinkin kun kesällä ja syksyllä Olympiastadionin suur tapahtumat keräsivät lähes 650 000 katsojaa. Stadionin suur tapahtumat ovat olleet vetovoimaisia ja monitoimistadion on osoittanut tärkeän merkityksen erilaisten tapahtumien mahdollistajana Helsingissä. - KPMG:n aluetaloudellisen tutkimusraportin perusteella Olympiastadionin tapahtumien ja muun liiketoiminnan aluetaloudellinen kokonaisvaikutus oli yhteensä peräti 194 miljoonaa euroa vuonna 2022.
	Helsingin kaupungin liikumisohjelma	- Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen	Ei toteutunut	- Olympiastadion toimii päivittäin monipuolisten liikuntapalveluiden tuottajana ja mahdollistajana. Helsingiläiset urheiluseurat sekä liikunta-alan yritykset järjestävät Stadionilla urheilu- ja liikuntatoimintaa eri ikäryhmille. Myös helsinkiläiset koulut käyttävät Stadionin liikuntatiloja. - Stadion-säätiö tekee yhteistyötä ja järjestää liikunnallisia tilaisuuksia yhteistyössä Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa. Helsingin kaupunkistrategian mukainen kaupunkilaisten liikuttaminen toteutui mainiosti, parhaana esimerkkinä helmikuun Helsinki Ski Weeks, jossa hiihrettiin Stadikalla 70 000 hiihtäjän voimin. Myös juoksupahtumat liikuttivat toukokuussa kaikenikäisiä. Stadionilla järjestettiin säännöllisesti avoimia maksuttomia liikuntavuoroja ja lisäksi yksityishenkilöillä on mahdollisuus kertamaksullisiin liikuntavuoroihin. Työhyvinvointipalvelut vauhdittuivat touko-kesäkuussa. - Yhteensä Stadionilla kävi vuonna 2022 noin 100 000 liikkujaa. Liikuntavuoroja käytti 23 eri organisaatiota. Heinäkuussa 2022 juhlistettiin Olympiastadionilla yhdessä eri toimijoiden kanssa Helsingin Olympialaisten 70. juhluvuotta liikunnallisissa merkeissä. Juhlaviikolla 19.-24.7. Olympiastadionilla oli avointen ovien päiviä kenttäalueella.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
	Asiakaskeskeisyys	-Säännöllinen asiakas- ja kävijätytyväisyyskysely	Toteutui	- Asiakastytyväisyys-tavoitteita mitattiin eri liiketoiminta-alueilla koronarajoitusten päätyttyä maaliskuusta 2022 alkaen (asteikko 0–5, jossa 5 on erittäin tyytyväinen). Tapahtumien kävijätytyväisyyden keskiarvo: 4,51 / 5
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mitareiden seuranta	Ei toteutunut	- Huhtikuussa 2021 stadionilla otettiin merkittäviä harppauksia tavoitteita kohti, kun päästöjä onnistuttiin pienentämään liki 400 tonnia. Tähän vaikutti suuresti Helenin kanssa solmittu sopimus kotimaisesta vesivoimasertifioinnista. Stadionin sähkö tuotetaan nyt 100 prosenttia pohjoismaisella vesivoimalla ja sen päästöt ovat sähköjen osalta nollassa. Stadion tilojen jäähdytykseen käytetään nollapäästöistä kaukokylmällä. Täydellisen hiilineutraaliuden energiakolmiosta puuttuu vielä lämmitys.
	Laadukas ja kustannustehokas toiminta	- Tilojen vuokrausaste - Liikevaihto/htv	Ei toteutunut	- Yksittäisistä kustannussäästöistä merkittävimmät kohdistuivat energiaan (sähkö ja lämmitys), joissa pystyttiin säästämään budjetoidusta 353 tuhatta euroa (1 390 tuhatta euroa budjetoidut ja 1 037 tuhatta euroa toteutuneet energiatulot). Vuoden 2021 toteutuneet energiakustannukset olivat 1 095 tuhatta euroa, jolloin säästöä tehtiin 59 tuhatta euroa vuonna 2022. Kun koronarajoitusten vuoksi vuonna 2021 Stadionilla oli vain 250 000 kävijää ja vuonna 2022 lähes miljoona kävijää. Näin noin 400 prosentin kävijämäärän kasvusta huolimatta pystyttiin huomattavaan energiatehokkuuden lisäämiseen ja jopa energiasäästöihin vuonna 2022. - Toimistotiloista on vuokrattu 78 prosenttia. Loput tilat jäivät vuokraamatta 2020–2022 koronan vuoksi. Toimistotilojen kysyntä piristyi viimeisellä kvartaalilla 2022 ja tavoitteena on vuokrata kaikki toimistotilat vuoden 2023 aikana. - Vuonna 2022 liikevaihto/htv oli 539 200 euroa (2021: 312 286 euroa) ja kasvoi edellisestä vuodesta 226 914 euroa.
UMO-säätiö sr	Kaupungin vetovoiman kasvattaminen	- Kävijämäärä/vuosi - Yleisötyön kehittäminen	Toteutui	UMO Helsinki Jazz Orchestra teki toimintavuoden aikana maaliskouluuussa 66 livepahtumaa ja niissä oli yhteensä 23 876 kävijää, mikä ylittää 20 000 kävijän vuosittaisen tavoitteen. Live-toiminnan lisäksi toteutettiin suuri määrä muuta, pääosin digitaalista toimintaa, kuten verkkokonsertteja, televisiointia, radiointia, levytyksiä, tallenteita ja muuta verkkosisältöä. Pandemian hellittäessä orkesteri pääsi taas vierailemaan palvelutaloissa sekä kouluissa ja toteutti lukuisia yleisötyösiintymisiä.
	Asiakaskeskeisyys	- Asiakastytyväisyys	Toteutui	Asiakastytyväisyys pysyi edellisen vuoden tasolla. Asteikolla 1–5 orkesteri sai vuoden 2022 asiakastutkimuksessa yleisarvosanaksi 4,3.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mitareiden seuranta	Toteutui	UMOn tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2025 mennessä ja vähentää päästöjä asteittain 70 prosenttia vuoteen 2035 mennessä.
	Omarahoitusosuuden kasvattaminen	- Omarahoitusosuus	Toteutui	Omarahoitusosuus vuonna 2022 oli 15 prosenttia. Omarahoitusosuus vuonna 2021 oli 8,2 prosenttia.

Yhteisön nimi	Tavoite	Mittarit	Toteuma	Selite
Urheiluhallit Oy	Helsingin kaupungin liikumisohjelma	- Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui	Yhtiö toteuttaa kaupunkistrategian Hyvinvointi- ja terveysohjelman tavoitteita. Yhtiö tarjoaa kaupunkilaisille monipuolisia ja laadukkaita uinti- ja sisäliikuntapalveluja. Tavoitteena on kannustaa jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta arkiliikuntaan ja mahdollistaa liikunnan harjoittaminen matalalla kynnyksellä.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely	Toteutui	NPS luku oli erinomaisella tasolla ja parempi kuin edellisellä mittauskerralla vuonna 2019. Henkilöstötyytyväisyyskysely tehtiin maaliskuussa 2022. Vastausten kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–5 oli 4,09 prosenttia.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mitareiden seuranta	Toteutui	Yhtiö seuraa sähkön-, lämmön- ja vedenkulutusta Ekokompassi ympäristöohjelman puitteissa. Yhtiön ympäristötyöryhmä laati hiilineutraali Helsinki 2035 mittarit ja niiden tavoitteet. Hiilineutraalisuustavoitetta on aikaistettu vuoteen 2030.
	Kustannustehokkuus	- Liikevaihto/htv	Ei toteutunut	
				Kustannustehokkuusmittarin toteutumista tai vertailua edelliseen vuoteen on mahdoton tehdä hallien pitkien kiinnilojen ja henkilöstön lomautusten takia vuosina 2020, 2021 ja tammikuussa 2022 koronapandemian suljetun hallin uudestaan.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui	Omavaraisuusaste 30,4 prosenttia per 31.12.2022.
Vuosaaren Urheilutalo	Helsingin kaupungin liikumisohjelma	- Liikkumisohjelman tavoitteiden toteuttaminen	Toteutui	Yhtiö toteuttaa kaupunkistrategian Hyvinvointi- ja terveysohjelman tavoitteita. Yhtiö tarjoaa kaupunkilaisille monipuolisia ja laadukkaita uinti- ja sisäliikuntapalveluja. Tavoitteena on kannustaa jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta arkiliikuntaan ja mahdollistaa liikunnan harjoittaminen matalalla kynnyksellä.
	Asiakaskeskeisyys	- Säännöllinen asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskysely	Toteutui	Yhtiön erittäin hyvä asiakastytyväisyystulos oli edelleen 72 kuten edellisellä mittauskerralla 2019. Henkilöstötyytyväisyyskysely tehtiin maaliskuussa 2022. Vastausten kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–5 oli 3,47 prosenttia.
	Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteita tukevan hiilineutraalisuussuunnitelman toteuttaminen	- Hiilineutraalisuussuunnitelmassa määriteltyjen mitareiden seuranta	Toteutui	Yhtiö seuraa sähkön-, lämmön- ja vedenkulutusta Ekokompassi ympäristöohjelman puitteissa. Yhtiön ympäristötyöryhmä laati hiilineutraali Helsinki 2035 mittarit ja niiden tavoitteet. Hiilineutraalisuustavoitetta on aikaistettu vuoteen 2030.
	Kustannustehokkuus	- Liikevaihto/htv	Ei toteutunut	
				Kustannustehokkuusmittarin toteutumista tai vertailua edelliseen vuoteen on mahdoton tehdä hallien pitkien kiinnilojen ja henkilöstön lomautusten takia vuosina 2020, 2021 ja tammikuussa 2022 koronapandemian suljetun hallin uudestaan.
	Riittävä vakavaraisuus	- Omavaraisuusaste vähintään 30 %	Toteutui	Omavaraisuusaste 39,8 prosenttia per 31.12.2022

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuuston 30.1.2019 (§ 29) hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat myös tytäryhteisöjä ja niiden hallituksia. Tämän lisäksi ohjeita annetaan kaupunginhallituksen 13.1.2020 (§ 12) hyväksymässä Sisäinen valvonta ja riskienhallinta -ohjeessa sekä kaupunginhallituksen 28.10.2019 (§ 722) hyväksymissä Helsingin kaupungin eettisissä periaatteissa.

Sisäinen valvonta tarkoittaa sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakkoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Kaupunginvaltuuston 1.3.2023 hyväksymän konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen tulee noudattaa kaupunginhallituksen kulloinkin hyväksymää ohjetta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta Helsingin kaupunkikonsernissa. Tytäryhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Hallituksen on huolehdittava siitä, että tytäryhteisössä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan menettelyt. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää ottaen huomioon tytäryhteisön toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Sisäisen valvonnan on oltava riittävää ja oikeassa suhteessa toimintaan ja sen sisältämiin riskeihin. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi ovat osa kunkin tytäryhteisön sisäistä valvontaa.

Konsernijohto valvoo tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta säännöllisesti muun muassa seurantaraporttien avulla. Tytäryhteisöille tarkoitetun portaalin kautta raportoidaan omistajastrategisten tavoitteiden toteumat, merkittävimmät tapahtumat raportointikaudella, tulevaisuuden näkymät sekä talouden avainluvut. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellyt pidemmän aikavälin tavoitteet korvaavat vuodesta 2022 lähtien talousarviovalmistelun yhteydessä aiemmin erikseen vuosittain määritellyt kaupunginvaltuustolle raportoitavat tavoitteet sekä konsernijaostolle raportoitavat tavoitteet.

Keskitettyjä konsernitoimintoja on rahoitus- ja sijoitustoiminnassa sekä hankinnoissa. Tytäryhteisöt vastaavat itse toimintansa ja omaisuutensa vakuuttamisesta. Harmaan talouden torjunnassa tytäryhteisöt hyödyntävät muun muassa Tilajavastuu.fi-palvelua ja osallistuvat kaupunkikonsernin ja Verohallinnon väliseen yhteistyöhön.

Voimassa olevan konserniohjeen mukaan kaupungin tytäryhteisöt ja -säätiöt jaetaan kahteen eri ryhmään eli salkkuun: markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin. Kaupungin omistajaohjauksessa voidaan soveltaa erilaisia toimintaperiaatteita ja -tapoja markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ja muiden tytäryhteisöjen välillä esimerkiksi asettamalla erilaisia velvollisuuksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen. Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaisia omistajastrategioita. Kaupunginhallitus on vahvistanut omistajastrategiat 27.2.2023.

Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä muun muassa seurantaraporttien avulla konserniyhteisöjen riskitilannetta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on yhteisöjen koon ja toiminnan laajuuden kanalta toteutettu toiminnan vaatimalla tavalla, eikä siinä ole havaittu merkittäviä puutteita.

Vuoden 2022 tilinpäätöstietojen liitteeksi 73 tytäryhteisöä veloitettiin toimittamaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekonsa. Selonteon toimitti määräaikaan mennessä 64 tytäryhteisöä. Edelleen pienessä osassa tytäryhteisöjen selontekoja tuotiin koronapandemia esiin alkuvuotta koskeneena toteutuneena riskinä. Lisäksi pienessä osassa selontekoja raportoitiin toteutuneina riskeinä Venäjän hyökkäyssodan seurauksena nousseet energjakustannukset. Selonteot tukevat pääosin näkemystä, että sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa ei ole merkittäviä puutteita ja tytäryhteisöt tunnistavat toimintaansa liittyvät riskit riittävällä tasolla. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa voidaan kuitenkin monessa tytäryhteisössä vielä edelleen parantaa esimerkiksi selontekojen laatimisen ja niiden hyödyntämisen osalta. Tytäryhteisön toiminnan luonne ja laajuus vaikuttavat myös siihen, miten sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tulee toteuttaa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2022 tulos oli noin 451 miljoonaa euroa. Tulos parani vuodesta 2021 noin 66 miljoonaa euroa (2021: 385 miljoonaa euroa). Helsingin kaupungin tulos oli 347 miljoonaa euroa ja se heikkeni -2,6 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien vaikutus kaupunkikonsernin tulosta parantavasti oli 104 miljoonaa euroa, (2021: 35 miljoonaa euroa). Tytäryhteisöistä ennen kaikkea Helen-konsernin tulos parani vuodesta 2021. Helen-konsernin tulos vuonna 2022 oli 93 miljoonaa euroa (2021: 55 miljoonaa euroa).

Kaupunkikonsernin tuloslaskelman mukainen ylijäämä oli 431 miljoonaa euroa ja se parani edellisestä vuodesta 61 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin investoinnit huomioiden vuoden 2022 toiminnan ja investointien rahavirta oli -671 miljoonaa euroa alijäämäinen ja se oli -340 miljoonaa euroa vuoden 2021 tasoa heikompi (2021: -331 miljoonaa euroa). Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli -9 miljoonaa euroa. Helen-konsernin liikevoitto oli 142 miljoonaa euroa ja investoinnit 562 (investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ja muihin sijoituksiin) miljoonaa euroa. Helen-konsernin investointitaso kasvun vaikutus kaupunkikonsernin rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirran alijäämäisyyteen oli merkittävä.

Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu Helsingin konsernitilinpäätökseen kirjautunut investointitaso oli 1 715 miljoonaa euroa ja se oli lähes kaksinkertainen edellisen vuoden tasoon (2021: 996 miljoonaa euroa) nähden. Tytäryhteisöjen investointitaso kasvuun vaikutti muun muassa Helen-konsernin investointitaso nousu (sisältäen konserniliikkeen kasvun liittyvät kirjaukset).

Kuntayhtymien investointien Helsingin konsernitilinpäätökseen kirjautuva osuus oli yhteensä 223 miljoonaa euroa. Kuntayhtymien investoinneista Helsingin konsernitilinpäätökseen kirjautui HUS:n osalta omistusosuuden (36,2 prosenttia) suhteessa 94,7 miljoonaa euroa ja HSY:n osalta omistusosuuden (57,56 prosenttia) suhteessa 122,3 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 6 516 miljoonaa euroa eli 9 800 euroa asukasta kohden (2021: 5 891 miljoonaa euroa). Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 951 miljoonaa euroa eli 1 431 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta kasvoi 38 miljoonaa euroa ja tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien (kuntayhtymien osalta omistusosuussuhteessa) yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 588 miljoonaa euroa (2021: 418 miljoonaa euroa).

Helsingin kaupunkikonsernin suhteellinen velkaantuneisuus nousi 93,6 prosentin tasolle. Vuosina 2021–2018 se on pysynyt noin 88 prosentissa.

Yhteisöraportissa 1–12/2022 esitetään merkittävimmistä tytäryhteisöistä toiminnan ja talouden kehittymistä koskevat tiedot vuodelta 2022.

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toimintatuotot	4 846 847	4 363 332
Toimintakulut	-7 915 195	-7 164 569
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	-13 297	-20 785
TOIMINTAKATE	-3 081 645	-2 780 451
Verotulot	4 091 578	3 820 030
Valtionosuudet	378 401	331 046
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 047	17 111
Muut rahoitustuotot	23 622	15 235
Korkokulut	-59 089	-59 098
Muut rahoituskulut	-13 648	-7 961
	-28 069	-34 714
VUOSIKATE	1 360 264	1 335 911
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-906 474	-940 487
Omistuksen eliminointierot	-4 757	-12 101
Arvonalentumiset	-83	-6
	-911 314	-952 594
Satunnaiset erät	2 139	2 062
TILIKAUDEN TULOS	451 089	385 379
Tilinpäätössiirrot	-136	2 784
Tilikauden verot	-19 635	-12 130
Laskennalliset verot	-7 721	-8 054
Vähemmistöosuudet	6 933	1 278
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	430 529	369 256

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 360 264	1 335 911
Satunnaiset erät	2 139	2 062
Tilikauden verot	-19 635	-12 130
Tulorahoituksen korjauserät	-69 879	-72 326
	1 272 889	1 253 517
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 704 550	-2 106 812
Rahoitusosuudet investointimenoihin	61 557	113 464
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	698 966	408 544
	-1 944 028	-1 584 804
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-671 139	-331 287
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-47 343	-24 834
Antolainasaamisten vähennys	10 823	21 101
	-36 520	-3 732
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	904 175	640 363
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-307 165	-299 956
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28 558	-1 694
	625 567	338 713
Oman pääoman muutokset	-1 546	629
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	25 333	-11 318
Vaihto-omaisuuden muutos	-175 216	14 605
Saamisten muutos	-107 500	-137 047
Korottomien velkojen muutos	570 178	79 199
	312 795	-54 561
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	900 296	281 049
RAHAVAROJEN MUUTOS	229 157	-50 239
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 807 553	1 578 395
Rahavarat 1.1.	1 578 395	1 628 634
	229 157	-50 239

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITASE

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	308 606	31 096
Muut pitkävaikutteiset menot	159 843	207 353
Ennakkomaksut	4 937	5 635
	473 386	244 084
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 748 216	3 648 519
Rakennukset	7 252 924	6 917 343
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 361 428	2 945 551
Koneet ja kalusto	1 345 511	1 290 397
Muut aineelliset hyödykkeet	26 075	26 002
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 334 556	2 211 646
	18 068 710	17 039 457
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	380 109	383 421
Muut osakkeet ja osuudet	498 280	487 436
Muut lainasaamiset	524 518	487 985
Muut saamiset	2 855	2 868
	1 405 763	1 361 710
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	592 695	667 900
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	305 682	130 466
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	121 662	119 282
Lyhytaikaiset saamiset	731 359	626 239
	853 021	745 521
Rahoitusarvopaperit	976 976	624 235
Rahat ja pankkisaamiset	830 577	954 160
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 506 810	21 767 534

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 407	2 972 407
Säätiöiden peruspääomat	9 115	7 015
Arvonkorotusraho	1 790 643	1 792 641
Muut omat rahastot	1 181 970	1 163 800
Muu oma pääoma	734 076	734 076
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	6 536 603	6 185 389
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	430 529	369 256
	13 655 342	13 224 583
VÄHEMMISTÖOSUUDET	313 520	177 816
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	55 475	47 726
Muut pakolliset varaukset	42 918	36 223
	98 393	83 949
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	630 509	680 380
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	6 057 380	5 575 243
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	157 249	144 606
	6 214 629	5 719 849
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	459 035	315 626
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 135 382	1 565 331
	2 594 417	1 880 957
Vieras pääoma yhteensä	8 809 046	7 600 806
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 506 810	21 767 534

Konsernin tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti:

Konsernin tunnusluvut, 1 000 euroa	2022	2021	2020	2019	2018
Konsernituloslaskelma					
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	61,2	60,9	59,4	61,5	61,3
Vuosikate/ poistot, prosenttia	150	142,0	170,4	166,8	174,6
Vuosikate, euroa/ asukas	2046	2 029	2 190	2 106	2 096
Konsernirahoituslaskelma					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-1 631 657	-789 254	-495 288	-283 135	97 903
Investointien tulorahoitus, prosenttia	51,5	67,0	63,7	62,8	79,5
Lainanhoitokate	3,9	3,9	4,8	3,1	3,3
Kassan riittävyys (pv)	60	60	66	62	69
Konsernitase					
Omavaraisuusaste, prosenttia	59,4	61,6	62,1	62,7	62,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	93,6	88,3	90,3	88,6	87,4
Kertynyt ylijäämä, 1 000 euroa	6 967 132	6 554 645	6 237 774	5 724 455	5 249 605
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	10 478	9 955	9 495	8 755	8 101
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	6 516 415	5 890 869	5 552 118	5 171 263	4 983 823
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	9 800	8 946	8 452	7 909	7 691
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 euroa	7 575 121	6 852 648	6 432 236	5 662 877	5 663 071
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	11 393	10 407	9 792	8661	8739
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	524 518	487 985	484 238	474 043	478 189
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	789	741	737	725	738
Asukasmäärä	664 921	658 457	656 920	653 835	648 042

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 346 951 881,94 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Alla olevien liikelaitosten yli-/alijäämä siirretään kyseessä olevan liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli- / alijäämä	2022 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	18 853 217,40
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	ylijäämä	335 549,67
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	alijäämä	-1 043 625,53
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	alijäämä	-880 904,93
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	alijäämä	-2 405 170,04

Alla olevien rahastojen yli-/alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisesti kyseisen rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli- / alijäämä	2022 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	2 453 327,26
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	1 357,73
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 728 686,51
Innovaatorahasto	alijäämä	-3 972 651,51
Osallisuusrahasto	alijäämä	-968 574,34

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2022 euroa
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	-869,10
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	128 000,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	16 749,62
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivaraksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	349 361 851,83

Talousarvion toteutuminen

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Käyttötalousosan toteutuminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Keskushallinto	73 456	0	73 456	81 216	7 759	0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	45 920	0	45 920	76 908	30 988	0
Kaupunkiympäristön toimiala	1 121 655	22 950	1 144 605	1 151 201	6 596	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	35 832	0	35 832	33 320	-2 511	-1 000
Sosiaali- ja terveystoimiala	166 800	0	166 800	246 087	79 287	0
Tulot yhteensä	1 443 663	22 950	1 466 613	1 588 732	122 120	-1 000
Menot						
Keskushallinto	-417 998	46 004	-371 994	-348 457	23 537	-33 626
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	-1 335 798	-576	-1 336 374	-1 357 044	-20 670	-21 500
Kaupunkiympäristön toimiala	-905 957	-6 371	-912 328	-912 959	-631	-14 000
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	-278 976	-166	-279 142	-277 404	1 738	0
Sosiaali- ja terveystoimiala	-2 408 337	-45 240	-2 453 577	-2 576 182	-122 605	-128 500
Menot yhteensä	-5 347 066	-6 349	-5 353 415	-5 472 047	-118 632	-197 626
Toimintakate	-3 903 403	16 601	-3 886 802	-3 883 314	3 488	-198 626
Poistot	-334 275	0	-334 275	-351 323	-17 048	0
Tilikauden tulos	-4 237 678	16 601	-4 221 077	-4 234 637	-13 560	-198 626

Toimintatulot (sisältäen valmistus omaan käyttöön) olivat 1 588,7 miljoonaa euroa sisältäen maanmyynnin sekä rakennusten ja osakkeiden myynnin myyntivoitot. Tämä on 2,5 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna, jolloin tulot olivat 1 629,5 miljoonaa euroa, ja ylittää talousarvion 122,1 miljoonalla eurolla. Muutosten taustalla olivat pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialan saamat valtionavustukset koronapandemian välittömiin ja rajaterveysturvallisuuden kustannuksiin.

Toimintamenot (pääluokat 1–5; sisältää kaupungin sisäiset erät) olivat 5 472,0 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 3,8 prosenttia, ylittäen talousarvion 118,6 miljoonalla eurolla. Vuonna 2021 vastaava menojen kasvu oli 9,3 prosenttia. Menojen ylityksen taustalla oli pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialalle muodostuneet koronapandemian välittömät kustannukset.

Keskushallinnon toimialan menoissa keskitetysti maksettavat henkilöstömenot alittivat talousarviossa arvioidun tason 12,2 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupunginkanslian määrärahat alittivat talousarvion 5,8 miljoonalla eurolla. Kaupunginhallituksen käyttövarojen osalta koronapalautumiseen osoitetut kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle kohdennetut määrärahat, yhteen laskien 25 miljoonaa euroa, toteutuivat osittain ja käyttämättä vuoden 2022 osalta jäi noin 15 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kertyi tuloja 76,9 miljoonaa euroa, mikä on 31,0 miljoonaa euroa, eli 67 prosenttia enemmän kuin talousarviossa. Kaupungin saamat käyttötarkoitussidonnaiset valtionavustukset sekä muu ulkopuolinen rahoitus ylitti talousarvion 22,1 miljoonalla eurolla, varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan tuotot sekä Stadin ammattiopiston maksutuotot ylittivät talousarvion 5,7 miljoonalla eurolla ja muut avustukset ja toimintatuotot ylittivät 3,2 miljoonalla eurolla. Toimialan menot ylittivät talousarvion 20,7 miljoonalla eurolla, joka on 1,5 prosenttia talousarvion menomäärärahasta. Ylitys johtui kaupungin saamien käyttötarkoitussidonnaisten valtionavustusten sekä muiden ulkopuolisesti rahoitettujen hankkeiden tuloja vastaavista menoista.

Kaupunkiympäristön toimialalla toimintatulot ylittivät talousarvion 6,6 miljoonalla eurolla. Tästä suurin ylitys on rakennukset-talousarviokohdassa johtuen KYMP-talon rakennuttamispalkkion arvioitua suuremmasta tuloutuksesta. Kaupunkirakenne-talousarviokohdassa maan- ja rakennusten sekä osakkeiden myynneistä kirjattiin kaupunkirakenteen talousarviokohtaan myyntivoittoja yhteensä noin 88,4 miljoonaa euroa. Ulkoisista maanvuokrista kertyi tuloja noin 268,0 miljoonaa euroa budjetin ollessa 256,0 miljoonaa euroa. Toimialan toimintamenot toteutuivat yhteen laskien jokseenkin talousarvion tasolla. Kaupunkirakenne-talousarviokohdassa menot ylittyivät muun muassa runsaslumisen talven seurauksena minkä osalta menot toteutuivat 15,6 miljoonaa euroa budjettia suurempina. Rakennukset-talousarviokohdassa menot alittivat talousarvion mukaiset 369,0 miljoonaa euroa noin 8,4 miljoonalla eurolla johtuen pääasiassa ohjelmoitavien sisäilmahankkeiden budjetissa syntyneistä säästöistä, joiden taustalla olivat toimintatavan muutos, koronan vuoksi vähentynyt sisäilma- ja korjausten määrä sekä ennakoitujen PTS puuttuminen. Aineiden ja tarvikkeiden kulut ylittivät noin 8,0 miljoonalla eurolla pääosin energiakustannusten noususta johtuen. HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet talousarvion kohdan menot toteutuivat talousarvion tasolla.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarviokohdalle kertyi tuloja 33,3 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 miljoonaa euroa talousarviota vähemmän. Alkuvuonna 2022 koronarajoitusten vuoksi toimialan toimipaikat olivat kokonaan tai osittain kiinni, mikä vaikutti myyntitulojen pienenemiseen erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Palvelujen kysyntä ei palautunut vuoden loppupuolella koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Toimialan menot ilman laitosavustuksia olivat 239,4 miljoonaa euroa ja ne alittivat talousarvion 1,6 miljoonalla eurolla. Toimialan kulttuuri-, nuoriso- ja kirjasto- ja palveluissa syntyi menosäästöjä henkilöstökuluissa, palveluiden ostoissa ja vuokrissa. Näillä menosäästöillä pystyttiin kompensoimaan liikuntapalveluissa syntyneitä budjetoitua suurempia menoja muun muassa energia- ja henkilöstökuluissa sekä palvelujen ostoissa. Toimialan toimintakatteen toteuma oli -206,1 miljoonaa euroa, mikä on 0,9 miljoonaa euroa talousarviota heikompi.

Sosiaali- ja terveystoimialan talousarviota korkeampien tulojen, 79,2 miljoonaa euroa, taustalla olivat valtionavustukset koronapandemian välittömiin ja rajaterveysturvallisuuden kustannuksiin (58,6 miljoonaa euroa) sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen hankkeisiin (10,9 miljoonaa euroa) ja Ukrainasta saapuneiden palvelujen kustannuksiin (4,0 miljoonaa euroa). Ilman valtionavustuksia sosiaali- ja terveyspalvelujen tulot olisivat alittaneet talousarvion 4,8 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa asiakasmaksulainsäädännön muutoksista.

Sosiaali- ja terveystoimialan menot ylittyivät sosiaali- ja terveyspalveluissa 101,4 miljoonaa euroa, joka aiheutui koronapandemian välittömistä kustannuksista (80,7 miljoonaa euroa), tuloina saaduista hankemenoista (10,9 miljoonaa euroa), Ukrainasta saapuneiden palveluista (4,0 miljoonaa euroa) sekä lastensuojelun ja vammaistyön asiakaspalveluista.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) talousarviokohdan menomääräraha oli talousarviossa 731,8 miljoonaa euroa. Menototeuma oli 757,4 miljoonaa euroa, joten menot ylittyivät 25,6 miljoonaa euroa. Talousarviokohdan menot ylittyivät yhtymätason alijäämän kattamisen vuoksi. Sote-uudistuksen voimaantulon vuoksi alijäämä tuli kattaa vuonna 2022. Helsingin osuus alijäämästä oli noin 37 miljoonaa euroa. Varsinainen palvelulaskutus vuonna 2022 oli 720 miljoonaa euroa, joten varsinainen palvelulaskutus alitti Helsingin talousarvion.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittivät talousarvion 85 miljoonalla eurolla ja kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,6 prosenttia (kun vertailukelpoistetaan HKL:n yhtiöittäminen ja koronakustannusten muutos). Vuonna 2021 vastaava kasvu oli 7,8 prosenttia ja vuonna 2020 noin 3,6 prosenttia.

Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittava taloustavoite, eli ns. vastuuperiaatteen, mukaiset menot kasvoivat vuonna 2022 noin 1,8 prosenttia. Tämä oli noin puolet hitaampi kasvuvauhti kuin tavoitetaso, joka oli tuorein peruspalveluiden hintaindeksin ennuste (VM 12/2022) huomioiden 4,0 prosenttia. Strategiatavoitteen menokasvua arvioitaessa on kuitenkin huomioitava HKL:n yhtiöittämisen ja koronakustannusten muutoksen vaikutus, joka pienentää menojen kasvua. Nämäkin tekijät huomioiden voidaan arvioida vastuuperiaatteen mukaisen menokasvutavoitteen toteutuneen. Arvioitu kustannustason muutos (peruspalveluiden hintaindeksi) toteutui huomattavasti korkeampana kuin mitä talousarviota laadittaessa syksyllä 2021 oli ennustettu, ja siten vastuuperiaate toteutui, vaikka toimintamenot ylittivät talousarvion 85 miljoonalla eurolla.

Kaupungin toimintakate toteutui lähes talousarvion mukaisena valtionavustuksina maksettujen koronakompensatioiden seurauksena. Toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta 8 prosenttia. Heikkeneminen johtui menokasvusta sekä osittain HKL:n yhtiöittämisen vaikutuksista vuosien väliseen vertailuun.

Toimintatulojen ja -menojen toteutumista ja poikkeamia talousarvioon verrattuna on kuvattu jäljempänä tässä luvussa toimialoittein, virastoittain ja liikelaitoksittain.

1 Keskushallinto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	73 456	0	73 456	81 216	7 759	0
Menot	-417 998	46 004	-371 994	-348 457	23 537	-33 626
Toimintakate	-344 542	46 004	-298 538	-267 241	31 296	-33 626
Poistot	-10 800	0	-10 800	-16 132	-5 332	0
Tilikauden tulos	-355 342	46 004	-309 338	-283 373	25 964	-33 626

Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot alittivat talousarviossa arvioidun tason 12,2 miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupunginkanslian määrärahat alittivat talousarvion 5,8 miljoonalla eurolla. Kaupunginhallituksen käyttövarojen osalta koronapalautumiseen osoitetut kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle kohdenetut määrärahat, yhteen laskien 25 miljoonaa euroa, toteutuivat osittain ja käyttämättä vuoden 2022 osalta jäi noin 15 miljoonaa euroa.

1 10 01 VAALIEN JÄRJESTÄMINEN, KESKUSVAALILAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	380	0	380	128	-252	0
Menot	-1 317	0	-1 317	-536	781	0
Toimintakate	-937	0	-937	-408	529	0
Tilikauden tulos	-937	0	-937	-408	529	0

Vuonna 2022 valmisteltiin vuoden 2023 eduskuntavaaleja. Eduskuntavaaleja varten järjestettiin muun muassa yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat sekä erityiset ennakoäänestyspaikat. Vuonna 2022 tarkastettiin ja tehtiin myös äänestysaluejaon muutos.

1 20 01 TARKASTUSLAUTAKUNTA JA -VIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5	0	5	4	-1	0
Menot	-2 001	0	-2 001	-1 886	115	0
Toimintakate	-1 996	0	-1 996	-1 883	114	0
Tilikauden tulos	-1 996	0	-1 996	-1 883	114	0

SUORITE- JA TALOUSTAVOITTEET

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritettavat			
Arviointikertomus valmistuu 20.4. mennessä	20.4.	12.4.	-8
Tilintarkastuskertomus annetaan 30.4. mennessä	30.4.	29.4.	-1
Toiminnan laajuustiedot			
Tilintarkastuspäivät per tilivuos, ulkoisen tilintarkastajan toteutuneet tarkastuspäivät	370	391	21
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	17	17	0
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	16,0	15,5	-0,5

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tuottavuus (2020=100)	TA 2022	2022	2021	2020
Tuottavuusindeksi	94,6	98,6	101,9	100,0
Yksikkökustannusten kehitys				
Tarkastuspäivän hinta, euroa/pv	518	494	483	490
Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa, prosenttia	7.2	2.2	-1.4	0.6
Tilan käyttö				
Tilat (m ²)	602	602	602	602

Tarkastuslautakunta järjestää kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin kuntalain 14. luvun mukaisesti. Tarkastusvirasto toimii kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan alaisena ulkoisen valvonnan yksikönä. Tarkastusvirasto arvioi lautakunnan apuna valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellista ja tarkoituksenmukaista järjestämistä. Virasto huolehtii lautakunnan apuna sidonnaisuusilmoituksia koskevasta valvonnasta, valmistelee lautakunnalle sen toimivaltaan kuuluvat asiat ja avustaa merkittävällä panoksella kaupungin lakisääteisessä tilintarkastuksessa tilintarkastajan kanssa sovitulla tavalla.

Tarkastuslautakunnan ja -viraston vuoden 2022 toimintamenot toteutuivat talousarviota pienempinä. Tarkastusviraston suurin menoerä on henkilöstökulut. Suurin talousarvion alitus oli palvelujen ostoissa, mikä pääosin johtui kaupungin tilintarkastuksen edullisesta sopimushinnasta. Myös siirtymisestä monipaikkaiseen työskentelyyn on koitunut kustannussäästöjä. Asukasta kohden tarkastustoimen menot olivat 2,84 euroa. JHT-tilintarkastuspalvelujen osuus tarkastustoimen toimintamenoista oli 4 prosenttia ja tarkastuslautakunnan osuus 5,6 prosenttia. Helsingin kaupungin tarkastusvirasto avusti KPMG Oy Ab:ta kaupungin lakisääteisessä tilintarkastuksessa noin 816 työpäivällä.

Tarkastuslautakunta valvoi lakisääteisen sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattoi ilmoitukset kaupunginvaltuustolle tiedoksi kesä- ja joulukuussa.

Tarkastusviraston tuottavuutta mitataan tuottavuusindeksillä. Tuotosindeksissä työpanosten tekijöiden painoarvo on 50 prosenttia, työn laatutekijöiden painoarvo on 40 prosenttia ja henkilöstötekijöiden painoarvo 10 prosenttia. Panosindeksissä toimintamenot on deflatoitu julkisten menojen hintaindeksillä (kuntatalouden yleishallinto).

Sitova toiminnan tavoite toteutui seuraavasti:

Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta kohdistuu kaupunkistrategian toteutumisen arviointiin. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaan sisältyvistä vuosittain vaihtuvista aiheista (pois lukien tavoitearviointit, vaikuttavuuden seuranta ja talouden arviointi) vähintään 73 prosenttia liittyy kaupunkistrategiassa asetettujen linjausten tai tavoitteiden arviointiin.

Sitova toiminnan tavoite toteutui: 100 prosenttia vaihtuvista aiheista sisälsi strategiakytkennän.

1 30 KAUPUNGINHALLITUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	3 000	0	3 000	4 819	1 819	0
Menot	-90 422	46 004	-44 418	-36 317	8 101	-30 234
Toimintakate	-87 422	46 004	-41 418	-31 498	9 920	-30 234
Tilikauden tulos	-87 422	46 004	-41 418	-31 498	9 920	-30 234

1 30 01 KAUPUNGINHALLITUKSEN KÄYTTÖVARAT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	417	417	0
Menot	-79 913	46 004	-33 909	-25 712	8 197	-29 904
Toimintakate	-79 913	46 004	-33 909	-25 295	8 614	-29 904
Tilikauden tulos	-79 913	46 004	-33 909	-25 295	8 614	-29 904

Koronapandemiasta palautuminen ja kaupungin palvelujen uudistaminen vastaamaan toimintaympäristön muutoksia edellytti vuosille 2021 ja 2022 kaupungilta erityispanostuksia digitalisaatioon, yrittäjyyteen ja työllisyyteen. Kaupunginhallituksen käyttövaroihin oli varattu alun perin vuoden 2021 talousarvioon tähän tarkoitukseen 20 miljoonaa euroa, josta 10 miljoonaa digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin ja 10 miljoonaa elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin. Elinkeinopoliittiset toimenpiteet oli tarkoitus kohdentaa erityisesti alueen esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittämiseen yhteistyössä korkeakoulujen kanssa sekä kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen ja alan osaamiskeskittymän vahvistamiseen.

Edellä mainitusta kokonaisuudesta kaupunginhallitus päätti 22.3.2021 § 215 myöntää yhteensä 9,7 miljoonan euron erillismäärärahan elinkeinopoliittisille erillishankkeille koronapandemiasta palautumiseen sekä yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen. Hankekokonaisuuteen kuuluvat hankkeet toteutetaan vuosina 2021–2024. Määrärahasta käytettiin noin 1,5 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana.

Kokonaisuudesta kaupunginhallitus päätti 22.3.2021 § 216 myöntää yhteensä 10,0 miljoonan euron erillismäärärahan kaupungin palvelujen digitaaliseen uudistamiseen ja koronapandemiasta palautumiseksi. Kaikki päätökseen liittyvät hankkeet ovat käynnistyneet vuoden 2021 aikana ja hankkeet toteutetaan loppuun vuosina 2022–2023. Määrärahasta käytettiin noin 4,2 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 talousarvioon varattiin koronan aiheuttamiin jälleenrakennustarpeisiin 17 miljoonaa euroa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja 8 miljoonaa euroa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle kulttuuri- ja tapahtuma-alan tukemiseen, lasten ja nuorten hyvinvointivajeen korjaamiseen, ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin ja liikkeelle lähtemisen tukemiseen sekä ulkoilun ja liikunnan mahdollisuuksien vahvistamiseen. Hankkeiden toteutus jatkuu vuonna 2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala käytti vuonna 2022 noin 6,3 miljoonaa euroa ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 3,5 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen käyttövaroja koskien kaupunginvaltuusto päätti 21.4.2021 § 246 oikeuttaa kyseisen talousarviokohdan 7,6 miljoonalla eurolla liikunta- ja kulttuurisetelien kertaluontoisen henkilöstöedun hankinnan toteuttamiseksi. Kertaluonteinen liikunta- ja kulttuuriedun käyttöaika on 31.5.2022 asti edun piiriin kuuluvalla henkilöstöllä. Vuoden 2022 aikana määrärahasta käytettiin 1,8 miljoonaa euroa. Lisäksi 1.12.2022 käynnistyi uusi liikunta- ja kulttuuriedun jakso, jonka puitteissa vuonna 2022 käytettiin 1,4 miljoonaa euroa.

Lisäksi kaupunginhallituksen käyttövaroja on käytetty yleisiin tarkoituksiin, kaupungin viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseen sekä monimuotoiseen tapahtumatuotantoon.

Suurimmat yleisiin käyttövaroihin sisältyvät toteutuneet kustannukset olivat nuorten kausityöllisyys 0,7 miljoonaa euroa, Helsinki-mitalien hankintamenot 0,7 miljoonaa euroa, Huvilateltan kehittäminen 0,7 miljoonaa euroa sekä Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön avustus 0,6 miljoonaa euroa, UEFA 2022 Super Cup 0,5 miljoonaa euroa sekä Humanitaarinen apu Ukrainaan 0,35 miljoonaa euroa.

1 30 02 KAUPUNGINHALLITUKSEN AVUSTUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-2 348	0	-2 348	-2 119	229	0
Toimintakate	-2 348	0	-2 348	-2 119	229	0
Tilikauden tulos	-2 348	0	-2 348	-2 119	229	0

Kaupunginhallituksen myöntämiin avustuksiin oli vuoden 2022 talousarviossa varattu 2,35 miljoonaa euroa ja sen toteuma oli 2,12 miljoonaa euroa. Määrärahasta kaupunginvaltuusto on päättänyt sitovina avustuksina yhteensä 0,4 miljoonaa euroa seuraaville yhteisöille: Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö, Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö, Y-Säätiö ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Näiden lisäksi kaupunginhallitus päättää asukasosallisuuden ja kaupunginhallituksen yleisavustuksista.

1 30 03 VALTIONPERINNÖT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	3 000	0	3 000	4 402	1 402	0
Menot	-8 161	0	-8 161	-8 486	-325	-330
Toimintakate	-5 161	0	-5 161	-4 084	1 077	-330
Tilikauden tulos	-5 161	0	-5 161	-4 084	1 077	-330

Määräraha ylittyi 0,330 miljoonaa euroa johtuen uusien vastaanotettujen valtionperintöjen kustannuksista, kuten asuinhuoneistojen vastikkeista ja kuolinpesän hoitamiseen liittyvistä kustannuksista. Kustannukset ovat osa normaalia valtionperinnön vastaanottoprosessia.

1 40 KAUPUNGINKANSLIA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	64 446	0	64 446	71 595	7 149	0
Menot	-174 034	0	-174 034	-171 624	2 410	-1 025
Toimintakate	-109 587	0	-109 587	-100 029	9 558	-1 025
Poistot	10 800	0	-10 800	16 114	-5 314	0
Tilikauden tulos	-120 387	0	-120 387	-116 143	4 244	-1 025

1 40 01 KAUPUNGINKANSLIA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	16 486	0	16 486	20 091	3 605	0
Menot	-128 310	0	-128 310	-122 529	5 781	-1 025
Toimintakate	-111 824	0	-111 824	-102 438	9 386	-1 025
Poistot	8 000	0	-8 000	13 026	-5 026	0
Tilikauden tulos	-119 824	0	-119 824	-115 464	4 360	-1 025

Kaupunginkanslia on kaupunginhallituksen alainen virasto, joka toimii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanovirastona sekä vastaa kaupungin kehittämisestä. Kanslia huolehtii kaupungin keskushallinnosta. Kansliassa työskentelee noin tuhat asiantuntijaa elinkeino-, hallinto-, henkilöstö-, strategia-, talous- ja suunnittelu- sekä viestintäosastoilla.

Kaupunginkansliassa on kaksi talousarviokohtaa: kaupunginkanslia (talousarviokohta 1 40 01) ja ICT-yhteispalvelut (talousarviokohta 1 40 02).

Käyttötalous

Kaupunginkanslian talousarviokohdalla oli käytettävissä 128,3 miljoonaa euroa ja saatua ylitysoikeutta 1,0 miljoonaa euroa eli yhteensä 129,3 miljoonaa euroa. Kaupunginkanslian tulot vuonna 2022 olivat 20,1 miljoonaa euroa ja menot 122,5 miljoonaa euroa.

Ylitysoikeus kohdentui digitalisaatio-ohjelman kärkihankkeiden toteuttamiseen.

Menosäästöjä syntyi pääosin palveluiden ostoissa, johtuen muun muassa asuntorakentamisen volyymin laskusta. Lisäksi menosäästöä syntyi suurten järjestelmähankkeiden käyttöönoton siirtymisestä seuraavalle vuodelle. Vuokramenoissa saatiin säästöä toimistotilojen käytön tiivistämisen myötä.

Suurimmat menoerät olivat henkilöstömenot 74,3 miljoonaa euroa (60,7 prosenttia menoista) ja palvelujen ostot 35,2 miljoonaa euroa (28,7 prosenttia menoista).

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Työhön, koulutukseen ja yrittäjyyteen panostetaan työllisyyden kuntakokeilun avulla.

Tavoite toteutui. Tavoitteelle määritelty mittari toteutui.

- Työllistymistä edistävissä palveluissa olevien osuutta on lisätty ja mittarina tälle on aktivointiaste, jota verrataan joulukuun 2021 tasoon.

Mittari toteutui. Kuntakokeilun aktivointiaste on joulukuun lopussa 24,7 % (31.12.2022). Vuoden 12/2022 toteuma on siten korkeammalla tasolla kuin 12/2021 (23,2 %) ja tavoite on saavutettu.

Kaupunginkansliaan on keskitetty kaupungin digitaalisen perustan toiminnot ja sen vakiinnuttaminen jatkuu. Ensi vuonna tavoitteena on kaupungin tietoliikenneverkon saaminen kokonaisuudessaan keskitetyn hallinnan ja valvonnan piiriin. Tukipalveluiden asiakastytyvyisyys ja ratkaisusteet pyritään saamaan tavoitetasolle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tukipalvelut otetaan osaksi keskitettyjä tukipalveluita. Kyberturvapalvelu saadaan käyttöön.

Tavoite toteutui. Tavoitteelle oli määritelty kaksi mittaria, joista molemmat toteutuivat.

- 1. tason ratkaisuste 60%:ia (pidemmän aikavälin tavoite 80 %)

Mittari toteutui. 1. tason ratkaisuste oli 72 % vuoden lopussa.

- Tukipalveluiden asiakastytyvyisyys on 7/10 (pidemmän aikavälin tavoite on 8,5/10).

Mittari toteutui. Digitaalisen perustan asiakastytyvyysmittaus on toteutettu syys-lokakuussa 2022. Kysely toteutettiin käyttäjäasiakkaille ja tilaaja-asiakkaille. Kokonastytyvyisyys vastaajien lukumäärällä painotettuna keskiarvona kouluarvosanana oli 8-. Tyytyvyisyys tukipalveluihin keskiarvona puhtaasti digitaalisen perustan tukipalveluita koskevien kysymysten osalta oli 8.

Helsingissä on aloitettu vuonna 2022 vähintään 7 000 asunnon rakentaminen (Y)

Tavoite ei toteutunut. Tavoitteelle määritelty yksi mittari ei toteutunut.

- Aloitetun asunton määrä (seuranta Q1-Q4)

Mittari ei toteutunut. Helsingissä alkoi 5 018 asunnon rakentaminen vuonna 2022.

Asuntotuotantotavoite oli yhteinen kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Kaupungin luovuttamilla tonteilla alkoi vuonna 2022 yhteensä vain noin 2 562 asunnon rakentaminen, kun AM-ohjelman mukainen taustatavoite sääntelemättömälle asuntotuotannolle on ollut 4 900 asuntoa (7 000 asunnon tuotantotavoitteesta 70 % toteutuu kaupungin luovuttamille tonteille). Säännellyn asuntotuotannon uudisasunton rakentamisen aloitusmäärä oli 603 asuntoa, kun tavoitteeksi Helsingin kaupungin asuntotuotanto (ATT) oli asettanut 1 500 uudisasunnon aloittamisen.

Asuntorakentamisen volyymin laskua kokonaisuudessaan selittää vuoden 2021 lopulla alkanut jyrkkä rakentamiskustannusten kasvu sekä helmikuussa 2022 Venäjän Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyssodasta käynnistynyt energian, kuluttajahintojen ja korkojen nopea ja voimakas nousu.

Kaupunki uudistusalueille: Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunmäki on laadittu talousarvioon pohjautuva kokonaisvaltainen toimenpide- ja investointisuunnitelma alueille kohdennettavista hankkeista vuosina 2022–2025 (Y)

Tavoite toteutui. Tavoitteelle oli määritelty kaksi mittaria, joista molemmat toteutuivat.

- Toimenpide- ja investointisuunnitelma on laadittu ja hyväksytty laajennetussa aluerakentamisen johtoryhmässä. Toimenpide- ja investointisuunnitelma on viety osaksi AM-ohjelman seurantaraporttia.

Mittari toteutui. Toimenpide- ja investointisuunnitelma esitelty ja hyväksytty aluerakentamisen johtoryhmässä 1.12. Toimenpide- ja investointisuunnitelma viedään osaksi AM-ohjelman seurantaraporttia.

- Seurantamittarit toimenpide- ja investointisuunnitelmalle on määritelty.

Mittari toteutui. Seurantamittarit toimenpide- ja investointisuunnitelmalle on määritelty.

Sitoudumme valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen. Vuosittaiset talousarviot eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotasoa.

Tavoite toteutui. Tavoitteelle määritelty yksi mittari toteutui.

- Käyttötalousmenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä kaupunkiorganisaationa itsellemme asettamaan tuottavuustavoitteeseen, joka on vuonna 2022 0,3 prosenttiyksikköä ja sen jälkeen 0,5 prosenttiyksikköä. Kustannustason muutosta kuvaa peruspalvelujen hintaindeksi. Väestönkasvun osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden väestönkasvua kuvaavana parametrina käytetään ikäryhmäkohtaista kasvua ja muutoin väestön kokonaismuutosta.

Mittari toteutui. Vastuuperiaatteen mukaiset menot kasvoivat vuonna 2022 noin 1,8 prosenttia. Tämä oli noin puolet hitaampi kasvuvauhti kuin tavoitetaso, joka oli tuorein peruspalveluiden hintaindeksin ennuste (VM 12/2022) huomioiden 4,0 prosenttia. Strategiatavoitteen menokasvua arvioitaessa on kuitenkin huomioitava HKL:n yhtiöittämisen ja koronakustannusten muutoksen vaikutus, joka pienentää menojen kasvua. Nämäkin tekijät huomioiden voidaan arvioida vastuuperiaatteen mukaisen menokasvutavoitteen toteutuneen. Arvioitu kustannustason muutos (peruspalveluiden hintaindeksi) toteutui huomattavasti korkeampana kuin mitä talousarviota laadittaessa syksyllä 2021 oli ennustettu.

Kokonaisinvestoinnit mitoitetaan rahoituksellisesti kestäväälle tasolle toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta.

Tavoite toteutui. Tavoitteelle määritelty yksi mittari toteutui.

- Toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen valtuustokauden aikana yhteensä enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran (alijäämä eli toiminnan ja investointien rahavirta -0,5 % suhteessa Helsingin BKT:hen)

Mittari toteutui. Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui vertailukelpoisilla luvuilla (HKL:n yhtiöittämiseen liittyneiden omaisuuden siirron erät eliminoitu) tarkastellen -8 miljoonaa euroa alijäämäisenä kun tavoitteen mukaisesti alijäämä olisi voinut olla -147 miljoonaa euroa (kun huomioidaan arvioitu Helsingin osuus BKT:stä sekä joukkoliikenneinvestointeihin kohdistuvat kaupungin takausvastuut).

Suorite- ja tulostavoitteet

Osaamisen vahvistaminen työpaikoilla palkkatuetun työn, työkoikeilun ja palkkatuetun työn avulla -tavoitteen kokonaistoteutuma oli 1 670 (68 prosenttia). Tavoite 2 500 uutta asiakasta on aloittanut työpaikalla tapahtuvassa osaamisesta vahvistavassa toimenpiteessä ei toteutunut, koska koronarajoitukset vaikuttivat vielä kevään ajan työnantajien mahdollisuuksiin ottaa työttömiä palkkatuettuihin työsuhteisiin.

SUORITE- JA TALOUSTAVOITTEET

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Osaamisen vahvistaminen			
Uutta asiakasta aloittanut työpaikalla tapahtuvassa osaamista vahvistavassa toimenpiteessä	2 500	1 670	-830
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	1 008	1 087	79
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	861	928	67

Tilankäytön mittarit	TA 2022	2022	2021	2020
Tilan käyttö				
Tilat (m ²)	17 800	18 219	18 823	20 438
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään	22,0	22,6	23,5	25,5

1 40 02 ICT YHTEISPALVELUT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	47 960	0	47 960	51 504	3 544	0
Menot	-45 724	0	-45 724	-49 095	-3 372	0
Toimintakate	2 237	0	2 237	2 409	172	0
Poistot	2 800	0	-2 800	3 088	-288	0
Tilikauden tulos	-563	0	-563	-679	-115	0

ICT-yhteispalvelut – nettobudjetoituun talousarviokohtaan, eli ns. digitaalinen perusta -kohtaan, kirjataan kaupunginkanslian strategiaosaston digitaalinen perusta –yksikön tuottamat kaupungin kriittiseen tietoliikenteeseen, kyberturvaa, ICT-tukeen sekä ylläpitoon liittyvät palvelut. ICT-palveluista syntyvät kulut laskutetaan tuottamisperusteisesti toimialalta, virastolta ja liikelaitokselta, joka palvelua käyttää. Toiminnan tavoitteena ei ole katteen tuottaminen, ja tässä talousarviokohdassa toimintakatteella tulee kattaa kullekin talousarviovuodelle muodostuvat poistot.

1 50 KESKITETYSTI MAKSETTAVAT MENOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 625	0	5 625	4 670	-955	0
Menot	-150 224	0	-150 224	-138 094	12 130	-2 367
Toimintakate	-144 599	0	-144 599	-133 424	11 175	-2 367
Poistot	0	0	0	18	-18	0
Tilikauden tulos	-144 599	0	-144 599	-133 442	11 157	-2 367

1 50 01 TOIMIELINTEN TOIMINTAKUSTANNUKSET, PORMESTARIN JA KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	2	2	0
Menot	-6 800	0	-6 800	-6 389	411	-42
Toimintakate	-6 800	0	-6 800	-6 387	413	-42
Tilikauden tulos	-6 800	0	-6 800	-6 387	413	-42

Toimielinten (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen asettamat toimielimet) toiminta toteutui jokseenkin budjetoidun mukaisesti. Kaupunginvaltuuston syksyn lyhyiden kokousten myötä määrärahaa säästyi jonkin verran; siitä käytettiin 96 prosenttia. Tilivuonna ei järjestetty valtuustoseminaareja tai muitakaan suurempia toimielinten tilaisuuksia.

Koronapandemia näkyi edelleen virkamatkustuksessa ja kokousten järjestämisessä. Pormestarikunnan ja muiden luottamushenkilöiden matkustamiseen varatusta rahasta käytettiin vain 38 prosenttia. Tarjoiluihin varatuista määrärahoista puolestaan käytettiin 73 prosenttia.

Kaikkien muiden edustustilaisuuksien lisäksi järjestettiin 55 vastaanottoa kansainvälisille kongresseille. Koronan vuoksi jouduttiin kuitenkin perumaan useita tilaisuuksia, eikä kongressivastaanottopyyntöjen määrä noussut pandemiaa edeltävälle tasolle. Myös tilaisuuksien osallistujamäärät olivat arvioitua pienempiä. Tapahtumanhallintajärjestelmän ja uusien sähköisten kutsujen käyttöönotto paransivat asiakaskokemusta, pienensivät edustustilaisuuksien ruokahävikkiä sekä tehostivat edustusmäärärahan käyttöä.

1 50 02 KESKITETYSTI MAKSETTAVAT HENKILÖSTÖMENOT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	147	147	0
Menot	-10 304	0	-10 304	1 940	12 244	0
Toimintakate	-10 304	0	-10 304	2 088	12 392	0
Tilikauden tulos	-10 304	0	-10 304	2 088	12 392	0

Talousarviokohdan vuoden 2022 määräraha oli 10 304 000 euroa, joka alittui 12 244 000 eurolla johtuen kuel-maksun tasauksesta ja vakuutusmaksujen tasauksesta.

Jaksotetut henkilöstömenot

Jaksotettujen henkilöstömenojen kokonaismenoksi muodostui 2,1 miljoonaa euroa. Lomapalkkavelan muutos oli 5,2 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksujen tasaus vähensi menoja tässä kohdassa 5,2 miljoonaa euroa.

Työsuhdematkalippu

Työsuhdematkalippu-kohdan kokonaismenoksi muodostui 3,1 miljoonaa euroa. Määrärahalla tuettiin henkilöstön työsuhdematkalippuetua tai vaihtoehtoisesti annettiin rahallista tukea polkupyörän hankintaan.

Eläkkeet

Määrärahaa on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisiin menoihin sekä niihin eläkemenoihin, joita ei voida kohdistaa millekään hallintokunnalle. Varaus talousarviossa kyseisiin kustannuksiin oli 3,1 miljoonaa euroa (menoja lisäävästi). Menoja vähensi liikaa maksetun kuel-maksun tasaus, jonka vaikutus oli 10,4 miljoonaa euroa.

1 50 03 MAKSUOSUUDET, KORVAUKSET JA JÄSENMAKSUT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-42 300	0	-42 300	-42 425	-125	-125
Toimintakate	-42 300	0	-42 300	-42 425	-125	-125
Tilikauden tulos	-42 300	0	-42 300	-42 425	-125	-125

Talousarviokohdan vuoden 2022 määräraha oli 42 300 000 euroa, joka ylittyi 125 000 euroa johtuen jäsenmaksujen nousuista.

Kunnallisverotus

Kaupungin maksuosuus verotuksen toteuttamisen kustannuksiin vuonna 2022 oli 16,5 miljoonaa euroa. Tähän kaupungille kohdentuvaan maksuosuuteen kaupunki ei voi itse toimillaan vaikuttaa.

Osuudet ja korvaukset

Kaupungin elinkeinopolitiikan sekä tapahtumatuotannon toteuttamiseen liittyviä avustuksia kaupunkikonserniin kuuluville yhteistoimille ja säätiöille maksettiin Helsinki Partners Oy:lle 8,1 miljoonaa euroa sekä Tapahtumasäätiölle 4,5 miljoonaa euroa. Uudenmaanliiton maksuosuus oli 3,1 miljoonaa euroa, Helsingin Väylä Oy:n rahoituskustannusten maksuosuus oli 2,3 miljoonaa euroa, sekä Forum Viriumin maksuosuus 1,9 miljoonaa euroa.

Jäsenmaksut

Suurimmat yksittäiset jäsenmaksut maksettiin Suomen kuntaliitolle 2,0 miljoonaa euroa, KT Kuntatyönantajat -järjestölle 0,8 miljoonaa euroa ja Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:lle 0,4 miljoonaa euroa.

1 50 04 KESKITETTY HANKETOIMINTA, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 625	0	5 625	4 521	-1 104	0
Menot	-8 420	0	-8 420	-6 659	1 761	0
Toimintakate	-2 795	0	-2 795	-2 138	657	0
Poistot	0	0	0	18	-18	0
Tilikauden tulos	-2 795	0	-2 795	-2 156	639	0

Hankkeisiin käytettiin 6,7 miljoonaa euroa. Tuloihin on kirjattu EU:lta ja muilta rahoittajilta saatuja tukia yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 osalta toimintakate toteutui talousarviota parempana.

Lisäksi määrärahaa hyödynnettiin Marian kasvuyrityskeskittymän vuokran ja käyttökustannusten maksamiseen. Marian kasvuyrityskeskittymästä saadut vuokratulot kirjattiin tuloksi samalle talousarviokohdalle.

1 50 05 TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-82 400	0	-82 400	-84 562	-2 162	-2 200
Toimintakate	-82 400	0	-82 400	-84 562	-2 162	-2 200
Tilikauden tulos	-82 400	0	-82 400	-84 562	-2 162	-2 200

Vuoden 2022 määräraha on 82,4 miljoonaa euroa ja toteutuneet kustannukset ovat 84,6 miljoonaa euroa. Talousarviokohta ylittyi 2,2 miljoonaa euroa. Työmarkkinatukea maksetaan työttömälle, joka on vasta tullut työmarkkinoille tai työttömälle, joka ei voi saada työttömyyspäivärahaa. Kun työmarkkinatukea on maksettu yhteensä 300 työttömyyspäivältä, siirtyy kustannuksista puolet kotikunnan maksettavaksi. Kun maksupäiväkertymä ylittää 1 000 päivää, nousee kunnan maksuosuus 70 prosenttiin. Kerran kuntaosuuden piiriin tultuaan työtön pysyy siellä, kunnes on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä tai poistunut työmarkkinoilta pysyvästi. Yli 1000 päivää työmarkkinatuella olleiden määrän kasvu on vuonna 2022 jatkunut Helsingissä.

Palvelukeskusliikelaitos

Suorite- ja taloustavoitteet

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	98 377	107 518	9 141
Liikelyläämä/alijäämä	-190	139	329
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-270	336	606
Varsinaisen toiminnan rahavirta	0	494	494
Investointien rahavirta	-300	-631	-331
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	146	146
Vaikutus maksuvalmiuteen	-440	9	449
Peruspääoman tuotto (8 prosenttia)	80	80	0

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Tehokkuus/taloudellisuus			
Liikelyläämä liikevaihdosta, prosenttia	-0,2	0,1	0,3
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	-0,3	0,2	0,5
Henkilöstökulut (ml. työvoiman ostot) liikevaihdosta	58,2	59,3	1,1
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	68,1	69,6	1,5
Toiminnan laajuustiedot			
Liikevaihdon muutos, prosenttia	1,8	10,7	8,9
Investoinnit liikevaihdosta, prosenttia	0,3	0,6	0,3
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä (31.12.)	1 427	1 544	117
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	1 264	*	
*) Tietoa ei saatavilla			
Tuottavuutta kuvaavat tunnusluvut			
Tuottavuus (2020 = 100)			
Tuottavuusindeksi	116	117	1

Palvelukeskusliikelaitos kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Palvelukeskusliikelaitos (myöhemmin Palvelukeskus Helsinki tai Palvelukeskus) huolehtii palvelutoiminnan tukipalvelujen tuottamisesta Helsingin kaupungille. Pääasiallinen toiminta muodostuu ruoka-, puhtaus- ja aulapalvelujen sekä puhelin- ja hyvinvointipalvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä Helsingin kaupungin toimialoille ja liikelaitoksille. Liikelaitos käyttää toiminnassaan nimeä Palvelukeskus Helsinki.

Toimintaympäristöä leimasi vuonna 2022 koronapandemian jatkuminen ja siitä palautuminen sekä Ukrainan sotatilanteen aiheuttama epävarmuus, joka on aiheuttanut merkittävää kustannusten nousua erityisesti energian, elintarvikkeiden ja kuljetusten osalta. Esihenkilö- ja asiantuntijatehtävissä monipaikkainen työ on vakiintunut.

Muuttuvat tilanteet ja asiakastarpeet ovat leimanneet toimintaa. Muuttuneita tai uusia palveluja on kehitetty ja otettu käyttöön nopealla aikataululla, esimerkiksi puhelin- ja hyvinvointipalvelut tukivat sosiaali- ja terveyden toimialaa koronarokotusten ajanvarauspalvelun tuottamisessa.

Talousarvioesityksessä vuodelle 2022 ja strategiakaudelle 2021-2025 Palvelukeskukselle on asetettu erityisiä tuottavuusvelvoitteita, joita toteutetaan kehittämis- ja tuottavuusohjelmalla, joka käynnistettiin vuoden 2022 alusta. Kehittämis- ja tuottavuusohjelman keskeiset tavoitteet on määritelty vuositasoisesti, lyhyelle ja pitemmälle ajanjaksolle vuoteen 2025 saakka.

Kaupunginvaltuusto teki 8.12.2021 (§ 385) päätöksen laajentaa ruokapalvelujen kilpailutusta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen ruoka- ja siivouspalvelun osalta. Ruokapalvelujen kilpailutettu osuus kasvatetaan kaupunginvaltuuston vuonna 2014 päättämästä 20 prosentista 30 prosenttiin ja samassa yhteydessä kilpailutetaan myös 30 prosenttia siivouspalveluista. Kilpailuttamisen laajentaminen toteutetaan asteittain vuosina 2022–2024.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen puhtauspalvelujen keskittäminen osaksi Palvelukeskuksen monipalvelujen palveluja toteutettiin kansliapäällikön 19.11.2021 päätöksen mukaisesti ja noin 230 puhtauspalvelua hoitavaa henkilöä siirtyi 1.3.2022 Palvelukeskuksen monipalvelut-liiketoimintayksikköön.

Vuoden 2022 talousarviossa Palvelukeskus Helsinki ennakoii, että tuotot ovat 98,4 miljoonaa euroa ja kulut sisältäen poistot 99,6 miljoonaa euroa ja liikealijäämä olisi 190 000 euroa. Liikevaihto vuonna 2022 oli 107,5 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan tulos on 139,2 tuhatta euroa ylijäämäinen ja tilikauden tulos on 335,5 tuhatta euroa. Liikevaihto on kasvanut edellisestä vuodesta 10,4 miljoonaa euroa. Liikevaihdossa näkyy kasvatuksen ja koulutuksen varhaiskasvatuksen puhtauspalvelujen siirto Palvelukeskukseen sekä sosiaali- ja terveystoimialalle tuotettavien palvelujen lisääminen.

Tilikauden tuloksen positiivisuuteen vaikuttivat muutokset, jotka johtuvat osin Palvelukeskuksesta riippumattomista tekijöistä. Konsernin sisäisiä korkotuottoja tuloutui ennakoitua enemmän 292 000 euroa. Henkilöstökuluissa lomapalkkavarauksen väheni noin 600 000 euroa, joka paransi tulosta. Tapaturmavakuutuksiin tuli 175 000 euron tarkistus, joka vähensi henkilösivukuja. Rahoitusehdon täytyttyä tehtiin palkkioiden lisäajaksotus.

Sitova toiminnan tavoite toteutui seuraavasti:

Asiakaskokemustavoite

Tavoite toteutui.

- Asiakastyytyväisyys (asteikko 1-5). Tavoite 3,6.

Mittari toteutui. Palvelukeskus Helsingin palvelujen asiakaskokemuksen keskiarvo vuonna 2022 oli 3,88 CSAT:lla mitattuna.

Rakentamispalveluliikelaitos

Suorite- ja taloustavoitteet

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloslaskelma			
Tuotot	241 422	228 169	-13 253
Varsinaiset kulut	-237 790	-231 401	6 389
Poistot	-3 663	-3 326	337
Liikelyijäämä/alijäämä	4 659	-666	-5 325
Korkotuotot/ -kulut	0	205	205
Korvaus peruspääomalle	1 944	1 944	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 715	-2 405	-5 120

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Suoritetavoitteet			
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	176,3	182,5	6,2
Käyttökate/henkilö, 1 000 euroa	6,1	2,1	-4,0
Käyttökate, prosenttia	3,4	1,2	-2,2
Liikelyijäämä liikevaihdosta, prosenttia	1,9	-0,3	-2,2
Toiminnan laajuustiedot			
Liikevaihdon muutos, prosenttia	1,4	-0,3	-1,7
Investoinnit liikevaihdosta, prosenttia	1,7	2,2	0,5
Rakennettu katuala, ha *)	16,4	8,3	-8,1
Rakennettu katuvihreä, ha *)	3,9	0,7	-3,2
Rakennettu puistoala *)	19,0	7,8	-11,2
Vesi- ja viemäriputket, jm *)	* 13 500	7 824	-5 676
Uudis- ja korjausrakentamiskohteet, kpl *)	* 4 683	5 143	460

*) Asiakkaiden tilauksista, hankkeiden vaikeusasteista ja tuottavuuskehityksestä johtuen määrät voivat vaihdella vuosittain +/- 10 %.

Hoidettavat katualueet, ha **)	* 1 116	1 116	0
Hoidettava katuvihreä, ha **)	281	281	0
Hoidettavat puistoalueet, ha **)	876	876	0
Luonnonhoitotyöt metsissä, ha **)	314	366	52

**) Vuosivaihtelusta ja uusien alueiden rakentamisesta johtuen hoidettavat alueet kasvavat vuosittain 1-5 %.

Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä (31.12.)	1 369	1 250	-119
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	1 380	1 385	5

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tuottavuus	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuottavuus (2020=100)	102	102	0
Yksikkökustannusten kehitys, palvelu euroa/x			
Luonnonhoito, vuosikustannus euroa/ha (Ylläpidon kustannukset euroa korjattuna ansiotasoindeksillä 2015=100/ metsäalueiden ylläpito+maisemapeltojen ylläpito+luonnonsuojelualueiden ylläpito ha)	1 123,90	792,79	-331,11
Kustannukset rakennettua/korjattua hyötyalaa kohden suurissa rakennusprojekteissa, yli 500 k-euroa (euroa/m ²)	1 099,75	1 068,61	-31,14
Kaupunkitekniikan rakentaminen, (euroa/ muunnettu katu m ²), (huomioitu rakennettu katu- ja puistoala sekä v ja jv km)	182,00	211,00	29,00
Hoidettavan katu- ja puistoalueen sekä katuvihreän kustannukset (k-euroa /ha)	28,94	27,80	-1,14
Tilankäytön mittarit			
Indeksi (2019=75 904 htm ²)	101,70	101,70	0
Tilojen kokonaispinta-ala, htm ²	77 206	77 206	0

Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos (Stara) on toiminut vuodesta 2017 alkaen keskushallintoon sijoittuvana liikelaitoksena. Sen tehtävänä on huolehtia rakennusalan, ympäristönhoidon ja logistiikan asiantuntija-, tuotanto- ja ylläpitopalvelujen tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille. Rakentamispalveluliikelaitos toimii rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa. Rakentamispalveluliikelaitoksen toimintaa johtaa toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät ja toimii liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä. Starassa on hallinnon lisäksi viisi osastotasosta yksikköä, jotka huolehtivat hallintosäännössä mainittujen tehtävien suorittamisesta.

Kaupunginhallitus teki marraskuussa 2020 päätöksen teknisten palvelujen palvelustrategiasta ja Staran kehittämisestä. Päätöksessä linjattiin Staran osuudesta rakennustekniikan ja infrarakentamisen kokonaisuuksista ja yleisten alueiden ylläpidon kokonaispinta-alasta, sekä pienten hankkeiden keskittämisestä Staralle. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti Staraa aloittamaan kehittämis- ja tuottavuusohjelman valmistelun ja kaupunginkansliaa ohjaamaan ja koordinoimaan sitä. Ohjelman valmisteluun nimettiin kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Staran johtokunta ja kaupunkitasoinen ohjausryhmä hyväksyivät kehittämis- ja tuottavuusohjelman (Keto) keuhällä 2022 ja ohjelmaan sisältyviä Stara- ja osastotason hankkeita toteutettiin vuonna 2022. Lisäksi Ketoon liittyvää toteutusta on tehty kaupunkiympäristön toimialan ja Staran yhteisissä kehittämisryhmissä: 1. Korjausrakentamisen kehittäminen, 2. Infrarakentamisen kehittäminen. 3. Yleisten alueiden kunnossapidon kehittäminen.

Staran liikevaihto vuodelta 2022 oli 228,2 miljoonaa euroa, jonka lisäksi liiketoiminnan muita tuottoja kertyi 5,9 miljoonaa euroa. Talousarvion verrattuna liikevaihto alittui 5,5 prosenttia, mutta toteutui kuitenkin lähes samansuuruisena kuin edellisvuonna. Kaupunkiympäristön toimialalle tehtävien investointihankkeiden myyntituotot vähenivät lähes 20 miljoonaa euroa edellisvuotisesta tasosta. Hakaniemen kauppahallin lisätyöt jatkuivat vielä vuonna 2022. Yksi merkittävimmistä rakennuskohteista oli lisäksi Hiidenkiven peruskoulun julkisivujen ja ikkunoiden kunnostus. Lukumääräisesti rakennuskohteita oli hieman edellisvuotta enemmän. Vuoden alun runsaat lumisateet toivat lisätöitä ja aiheuttivat lisäkuluja ylläpidolle, mutta toivat myös lisätuottoja. Logistiikka osaston myynti pieneni edellisvuodesta. Koronatoimituksia kaupungin yksiköille ei tehty enää edellisvuoden tapaan. Logistiikan ja kaupunkitekniikan ylläpidon tekemien koronaan liittyvien töiden ja toimitusten arvo oli lähes 3 miljoonaa euroa.

Vallitsevista inflatorisista olosuhteista huolimatta varsinaiset kulut kasvoivat edellisvuodesta vain hieman, 1,5 miljoonaa euroa (0,6 prosenttia). Henkilöstökulut toteutuivat edellisvuotta 1,9 miljoonaa euroa pienempinä ja palvelujen ostot kasvoivat noin 5 miljoonaa euroa. Aine- ja tarvikeostot alenivat noin 1,3 miljoonalla eurolla.

Liikealijäämä kertyi -0,6 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämäksi muodostui -2,4 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämä oli 1,2 miljoonaa euroa edellisvuotta heikompi. Peruspääoman suuruus oli 24,3 miljoonaa euroa, josta maksettiin suunnitelman mukaisesti tuottoa kaupungille 1,944 miljoonaa euroa. Stara käytti investointeihin 5,0 miljoonaa euroa, joka oli 2,2 prosenttia liikevaihdosta. Henkilöstömäärä vuoden lopussa oli 1140 vakinaista henkilöä ja 110 määräaikaista henkilöä, eli yhteensä 1250 henkilöä.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:**Asiakastyytyväisyys kehittyi myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvää (NSI 20–40)**

Tavoite toteutui.

- Asiakaskyselyyn perustuva netto-suositeluindeksi (NSI) arvo on > 30 (vaihteluväli -100 – 100)

Mittari toteutui. Nettosuositeluindeksi arvo oli 53,5.

Tapaturmataajuus pienenee

Tavoite ei toteutunut.

- Tapaturmataajuus laskee neljän edellisen vuoden keskiarvosta 5 %.

Mittari ei toteutunut. Vuoden 2022 tapaturmataajuus oli 23,7, mikä tarkoittaa 0,4 %:n laskua edellisen neljän vuoden tapaturmataajuuden keskiarvoon (23,8) nähden. Mittarin toteutuminen olisi edellyttänyt vuoden 2022 taajuudeksi lukemaa 22,6.

Uusiutuvan dieselin osuuden lisääminen kokonaiskäytöstä

Tavoite ei toteutunut.

- Uusiutuvan dieselin osuus kokonaisedielin käytöstä vuonna 2022 vähintään 43 %.

Mittari ei toteutunut. Staran uusiutuvan dieselin käytön osuus oli 26,8 %.

Muut toiminnan tavoitteet

- Täyssähköautojen osuus on 28–30 % henkilöautokannasta (31.12.2022 tilanne, autot ovat Staran omassa käytössä tai jälleen vuokrattu Helsingin kaupungin toimialoille).
 - Tavoite ei toteutunut. Täyssähkö henkilöautojen osuus oli 20,6 %. Staran hallinnoima henkilöautojen määrä oli Traficomien rekisterin mukaisesti 422 autoa, joista täyssähköisiä oli 87 autoa.
- Jätehallintaa kehitetään siten, että Staran yksiköt saavat tarkempia raportteja jätetoimijoilta per jätejäte (tonnit, eurot).
 - Tavoite toteutui. ZeroWaste järjestelmä otettiin käyttöön marraskuussa. Jäteraportoinnin tilaa selvitettiin ja raportointia kehitetään jatkossa edelleen paremmin Staran tarpeita vastaavaksi.
- Tukikohtien latausvalmiuden parantaminen siten, että vähintään kahdessa tukikohdassa on kuudelle sähköajoneuvolle yhtäaikaista latauspaikkaa.
 - Tavoite toteutui. Latauspaikkoja on Pallokujalla neljä ja Talttakujalla kaksi.

Tehokkuus- ja taloudellisuustavoitteet

Talousarviossa asetettuja taloudellisia tavoitteita ei saavutettu. Liikevaihto pieneni, mutta kuluja ei onnistuttu vähentämään liikevaihdon laskua vastaavasti, jolloin kannattavuus ei ollut talousarviossa esitetyllä tasolla.

Tuottavuustavoite

Staran tuottavuusluku muodostuu osastokohtaisten yksikkökustannusten kehityksen perusteella lasketuista osastojen indekseistä, joita on painotettu osastokohtaisilla kustannuksilla. Painotus osastokohtaisilla kustannuksilla huomioi osaston vaikuttavuuden Stara-tasosta tuottavuuskehitystä laskettaessa.

Tuottavuuden kehitys esitetään indeksisarjana, joka perustuu palvelujen yksikkökustannuksiin siten, että vuoden 2020 yksikkökustannus- ja tuottavuusindeksiluku on 100. Staran tuottavuusluku oli 102 vuonna 2022.

Yksikkökustannukset

Talousarviossa arvioidut luonnonhoidon, rakennusprojektien ja katu- ja puistoalueiden sekä katuvihreän hoidon yksikkökustannukset toteutuivat talousarviota pienempinä. Kaupunkitekniikan rakentamisen yksikkökustannus toteutui talousarviota suurempana.

Taloushallintopalveluliikelaitos

Suorite- ja taloustavoitteet

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	33 588	33 828	240
Liikelyläämä/alijäämä	66	-1 007	-1 073
Tilikauden tulos	10	-1 044	-1 054
Peruspääoman tuotto (8 prosenttia)	56	56	0
Varsinaisen toiminnan rahavirta	265	-784	-1 049
Investointien rahavirta	-480	-225	255

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Suoritetavoitteet			
Myyntilaskut ja myyntireskontralaskut, 1000 kpl	1 225	1 197	-28
Maksumuistutukset ja perintätoimeksiannot, 1000 kpl	202	178	-24
Ostolaskut, 1000 kpl	879	948	69
Palkka- ja palkkiolipukkeet, 1000 kpl	795	861	66
Asiantuntijatyötunnit, 1000 h	85	84	-1
Toiminnan laajuustiedot			
Ostolaskujen lkm, 1000 kpl	879	948	69
Palkka- ja palkkiolipukkeiden lkm, 1000 kpl	795	861	66
Tehokkuus/taloudellisuus			
Tiliotteella automaattisesti tiliöityvä tapahtuma, prosenttia	85	84	-1
E-laskujen osuus lähtevistä laskuista, prosenttia	43	50	7
Automaattisesti täsmäytyneet ostolaskut, prosenttia	33	23	-10
Maksusuunnitelmiin täsmäytyneet ostolaskut, prosenttia	28	18	-10
Sähköiset palkkalipukkeet, prosenttia	85	*	
*) tietoa ei saatavilla			
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	432	502	70
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	394	401	7

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuottavuusmittari			
Tuottavuus (2020=100)	107,0	101,3	-5,7
Yksikkökustannusten kehitys			
Palkkahallinnon henkilöstökustannus/palkkalipuke	6,50	8,68	2,18
Ostolaskujen henkilöstökustannus/ostolasku	2,92	3,24	0,32
Laskutuksen henkilöstökustannus/laskelma	1,00	1,28	0,28
Tilan käyttö			
Tilojen, m ²	5 959	5 959	0
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa henkilöstömäärään	15	15	0

Taloushallintopalveluliikelaitoksen toiminta-ajatuksena on toimia talous- ja palkkahallinnon palvelujen vastuullisena tuottajana ja kehittäjänä. Kunnallishallinnon erityisosaaminen tukee taloushallintopalveluliikelaitoksen asiakkaita

ydintehtävien hoitamisessa. Taloushallintopalveluliikelaitoksen asiakkaita ovat Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvat toimijat kuten kaupunginkanslia, toimialat, liikelaitokset ja osakeyhtiöt sekä kaupungin johto ja henkilöstö.

Tilikauden tulos toteutui 1,04 miljoonaa euroa tappiollisena. Alijäämän muodostumiseen vaikutti palkkakustannusten nouseminen yli suunnitellun tason. Erityisesti palkkahallinnon ja sen asiakaspalvelun palkkakustannukset toteutuivat korkeampina johtuen Sarastia 365 palkanlaskentajärjestelmän käyttöönotosta johtuvista tarpeista. Henkilöstökulut ylittyivät talousarviossa arvioidusta johtuen tilikauden aikana tehdyistä ylitöistä sekä henkilötövuosien ennakoitua suuremmasta kasvusta. Ylimääräisiä kustannuksia tuli myös konsultointi- ja henkilöstövuokrauspalveluista. Tuloissa päästiin talousarvion tavoitteeseen.

Vuonna 2022 toteutettiin laaja palkanlaskennan järjestelmäuudistus, jossa eHijat- järjestelmä vaihdettiin Sarastia 365-järjestelmään. Toteutettu palkanlaskennan järjestelmäuudistus aiheutti huomattavia ongelmia palkanlaskenta-prosessiin. Tilanteen vakauttamien ja normalisointi aloitettiin heti ongelmien havaitsemisen jälkeen ja tämä työ jatkuu vuonna 2023 tiiviissä yhteistyössä kaupunginkanslian vakauttamishankkeen kanssa.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Vastuullinen taloudenpito

Tavoite ei toteutunut

- Tilikauden tulos vähintään 10 000 euroa.

Tilikauden tuloksen osalta talousarvion sitova toiminnallinen tavoite jäi alle asetetun $\geq 10\,000$ euron tavoitteen tilikauden tuloksen ollessa 1,04 miljoonaa euroa tappiollinen. Negatiiviseen tulokseen vaikutti Sarastia 365 HR-järjestelmän käyttöönoton viivästyminen sekä käyttöönoton jälkeinen palkanlaskennan kriisiytyminen, joiden johdosta Talpan henkilöstökustannukset ylittyivät talousarviossa ja tulosbudjetissa arvioidusta. Lisäksi ylimääräisiä kustannuksia aiheutui myös konsultointi- ja henkilöstövuokrauspalveluista.

Uudistuvat palvelut

Tavoite ei toteutunut.

- Asiakastyytyväisyys vähintään 4,0 (asteikolla 1-5)

Asiakastyytyväisyyden osalta talousarvion sitova toiminnallinen tavoite 4,0 jäi saavuttamatta. Vuoden 2022 asiakastyytyväisyyden kokonaisarvosana on 2,84. Asiakastyytyväisyys laski vuoden 2021 tuloksesta (3,68) ja jäi alle asetetun tavoitteen. Asiakastyytyväisyyskyselyyn kutsuttiin yhteensä 4986 vastaajaa, joista kyselyyn vastasi 33 prosenttia. Vuoden 2022 kyselyssä onnistuminen koettiin kaikissa taloushallinnon palvelut -osaston palveluissa lähes saman tasoisena kuin vuonna 2021 (3,77=>3,74). Sen sijaan tyytyväisyys palkanlaskentapalveluihin laski huomattavasti (3,22 => 2,11). Asiakastyytyväisyyskyselyn vastausten perusteella tavoitettavuus on edelleen tärkeä kehityskohde (2,29).

Suoritetavoitteet

- Myyntilaskujen, maksumuistutusten ja perintätoimeksiantojen suoritelmäärät toteutuivat hieman talousarviota alhaisemmalla tasolla. Ostolaskujen määrä oli ennakoitua suurempi. Syynä tähän oli erityisesti Sote-toimialan ostolaskujen määrän kasvu.
- Palkka- ja palkkiolipukkeet toteutuivat ennakoitua suurempana. Erityisesti kasvua oli järjestelmämuutosten aiheuttamien korjausajojen myötä.

Tehokkuus/ taloudellisuus

- E-laskujen osuus lähtevistä laskuista toteutui talousarviota paremmin. Automaattisesti ja maksusuunnitelmiin täsmäytyneiden ostolaskujen tavoitteita ei saavutettu. Sähköisten palkkalipukkeiden määrä vuodelta 2022 ei ollut raportoitavissa palkkajärjestelmämuutoksen takia.

Tuottavuustavoite

Talpan tuottavuuslaskennassa huomioidaan kokonaisuudessaan liikelaitoksen tuotanto sekä tuloslaskelmassa esitetyt kustannukset.

Talpan vuoden 2022 talousarviossa asetettiin kokonaistuottavuuden kasvutavoitteeksi 3,5 prosenttia. Kokonaistuottavuus laski edellisestä vuodesta kustannusten nousun takia.

Yksikkökustannukset

Yksikkökustannuksissa ei saavutettu talousarviossa asetettuja tavoitteita. Palkkalipukkeiden suoritemäärissä ylitettiin tavoite, mutta Sarastia 365 HR-projektin tuomat lisäykset palkkahallinnon henkilöstökuluissa nostivat yksikkökustannusta.

Työterveysliikelaitos

Suorite- ja taloustavoitteet

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	19 180	16 519	-2 661
Liikeliikkeen alijäämä (-)	140	-857	-997
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	100	-881	-981
Poistot	-122	-79	43
Peruspääoman tuotto, (8 prosenttia)	40	40	0
Varsinaisen toiminnan rahavirta	222	-802	-1 024
Investointien rahavirta	-332	-107	225
Vaikutus maksuvalmiuteen	-110	-910	-800

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet			
Asiakaskokemus (NPS)	69	63	-6
Hoitochatin käytettävyys (CES)	< 2,5	2,6	
Lääkärin kiireetön vastaanottoaika (etä- tai lähivastaanotto)	< 6	2,5	
Toiminnan laajuustiedot			
Asiakasmäärä	41 000	40 000	-1 000
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	158	116	-42
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	150	115	-35

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuottavuusmittari	82%	89%	7%
Tuottavuus (2020 = 100)			
Tuottavuusindeksi	97,0	89,0	-8,0
Yksikkökustannusten kehitys			
Palvelu euroa/x			
Liikevaihto/asiakasmäärä	468	413	-55
Tilankäytön mittari			
Tilan käyttö			
Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	5,0	5,0	0

Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki) on aloittanut toimintansa 1.1.2016 ja raportoitu tilikausi on liikelaitoksen seitsemäs. Työterveys Helsinki on Helsingin kaupungin ja sen tytäryhteisöjen oma työterveysyksikkö. Työterveys Helsinki tuottaa asiakkailleen laajat työterveyspalvelut, jotka kattavat yleislääkäritasoisien sairaanhoidon tutkimuksineen sekä työkykyä, työhyvinvointia ja työyhteisöjen toimintaa edistäviä ennakkoivia palveluita.

Vuoden 2021 lopulla talousarvion 2022 sisältynyt työterveyspalvelujen kilpailuttaminen vaikutti voimakkaasti liikelaitoksen toimintaan koko vuoden 2022. Henkilöstön määrä vuoden 2022 lopussa oli 27 prosenttia pienempi, kuin talousarvion oli arvioitu. Suurin vähennys oli lakisääteiden työterveyspalvelujen kannalta keskeisimmässä työterveyslääkäreiden ja työterveyshoitajien ryhmissä. Palveluja sopeutettiin käytettävissä olevaan henkilöstöresursiin tehtäviä rajaamalla ja priorisoimalla yhteistyössä kanslian henkilöstöosaston kanssa sekä yhdessä asiakkaiden kanssa. Henkilöstön väheneminen vaikutti merkittävästi liikelaitoksen palvelukykyyn ja vähensi asiakkaille tarjottavien palvelujen määrää. Tämä aiheutti edelleen jatkuvan riskin palvelukykyille.

Työterveys Helsingin liikevaihto oli 16,5 miljoonaa euroa (14 prosenttia pienempi kuin talousarviossa) ja alijäämä kokonaisuutena oli 880 905 euroa. Kaupungin työterveyshuollon kilpailutuksen vuoksi keskeytetyn sähköisen asiointin hankkeen kustannukset heikensivät 218 198 euroa tilikauden tulosta, joten palvelutuotannosta aiheutunut alijäämä oli 662 707 euroa. Kokonaisuutena liikelaitoksen palvelutuotannon volyyymi ja liikevaihto alitti selvästi talousarvion tason ja asiakkaiden kysynnän.

Talousarvioon verrattuna oman henkilöstön kustannukset pienentyivät ja työvoimanvuokrauskustannukset kasvoivat. Käytettävissä olevat talouden sopeutuskeinot toteutettiin.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Asiakaskokemus paranee

Tavoite ei toteutunut.

- Asiakaskokemusta kuvaavan nettosuositteluindeksin (NPS) taso 69.

Sitovan tavoitteen toteuma oli 63. Tavoitetta ei saavutettu henkilöstöresurssivajeesta ja muuttuneesta kysynnästä johtuen. Vaikka sitovaa tavoitetta ei saavutettu, on tulos hyvä, kun huomioidaan Työterveys Helsingin muutostilanne.

Muut toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Hoitochatin käytettävyys (CES) osalta tavoite ei toteutunut.
- Lääkärin kiireettömän vastaanottoajan (etä- tai lähivastaanotto) osalta tavoite saavutettiin.
- Tuottavuustavoite ei toteutunut. Tuottavuutta tarkasteltiin tehokkuus/taloudellisuus -mittarin avulla, joka muodostuu henkilöstökulujen suhdeluvusta oman toiminnan myyntiin. Tuottavuutta heikensi työsopimussuhteisen henkilöstöresurssin väheneminen ja vastaavasti vuokrahenkilöresurssin nousu..

2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	45 920	0	45 920	76 908	30 988	0
Menot	-1 335 798	-576	-1 336 374	-1 357 044	-20 670	-21 500
Toimintakate	-1 289 878	-576	-1 290 454	-1 280 137	10 317	-21 500
Poistot	29 661	0	-29 661	27 739	1 922	0
Tilikauden tulos	-1 319 539	-576	-1 320 115	-1 307 876	12 239	-21 500

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jakaantuu neljään palvelukokonaisuuteen, jotka ovat varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, perusopetuksen palvelukokonaisuus, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus ja ruotsinkielisten palvelujen palvelukokonaisuus, sekä hallintoon.

Käyttötalous

Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymässä talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviokohdan tulot olivat 45,9 miljoonaa euroa ja menot 1 335,8 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston 7.12.2022 päätöksellä talousarviokohdalle siirrettiin lisäksi kaupunginhallituksen käyttövaroista 0,6 miljoonan euron määräraha palkka-kehitysohjelman toteuttamiseen. Talousarviokohdan sitova taso on menot, johon kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2022 toteumaan perustuen 21,5 miljoonan euron ylitysoikeuden 1.3.2023.

Talousarviokohdalle kertyi tuloja 76,9 miljoonaa euroa, mikä on 31,0 miljoonaa euroa, eli 67 prosenttia enemmän kuin talousarviossa. Kaupungin saamat käyttötarkoitussidonnaiset valtionavustukset sekä muu ulkopuolinen rahoitus ylitti talousarvion 22,1 miljoonalla eurolla, varhaiskasvatuksen ja iltapäivätoiminnan tuotot sekä Stadin ammattiopiston maksutuotot ylittivät talousarvion 5,7 miljoonalla eurolla ja muut avustukset ja toimintatuotot ylittyivät 3,2 miljoonalla eurolla.

Talousarviokohdan menot, 1 357,0 miljoonaa euroa, ylittivät talousarvion 20,7 miljoonalla eurolla, joka on 1,5 prosenttia talousarvion menomäärärahasta. Ylitys johtui kaupungin saamien käyttötarkoitussidonnaisten valtionavustusten sekä muiden ulkopuolisesti rahoitettujen hankkeiden tuloja vastaavista menoista.

Talousarviokohdan toimintakate oli 10,3 miljoonaa euroa parempi kuin talousarviossa.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee

Tavoite ei toteutunut. 4/5 mittareista toteutui.

- Varhaiskasvatus: Jokaisella lapsella on vähintään yksi kaveri. Lasten (4–6 v.) kaverisuhteita mitataan Opetushallituksen sosiometrisellä mittarilla. Tammikuussa tehdään alkumittaus. Toinen mittaus toteutetaan toukokuussa. Toukokuun tuloksia verrataan tammikuun alkumittaukseen. Mittari toteutuu, jos niiden lasten osuus, joilla on vähintään yksi kaveri, on suurempi verrattuna tammikuun alkumittaukseen.

Mittari toteutui. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sosiometrisen mittauksen alkumittauksessa 97,4 prosentilla 4–6-vuotiaista oli vähintään 1 kaveri. Toukokuun mittauksessa vähintään yksi kaveri oli 99,2 prosentilla 4–6-vuotiaista. Niiden lasten osuus, joilla on vähintään yksi kaveri, oli 1,8 prosenttiyksikköä korkeampi kuin alkumittauksessa.

- Perusopetus: Hyvinvointiprofiilin (sosiaaliset taidot –osio) samaa mieltä – väittämiin vastanneiden tulokset 4., 6. ja 7. vuosiluokalla paranevat kaupunkitasolla hyvinvointiprofiilin 2021 tuloksesta. (Kaupunkitason lähtötaso mitataan syksyllä 2021.)

Mittari ei toteutunut. 2021 syksyllä 89,9 prosenttia vuosiluokkien 4., 6. ja 7. oppilaista oli samaa (positiivista) mieltä sosiaalisten taitojen väittämistä. 2022 syksyllä samaa mieltä sosiaalisten taitojen väittämistä oli 89,8 prosenttia kyseisten vuosiluokkien oppilaista.

Koronapandemian on arvioitu vaikuttaneen syvästi jo valmiiksi heikommassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, mutta tästä huolimatta vuoden 2022 tulos on lähes vuoden 2021 tulokseen tasolla. Hyvinvointiprofiili otettiin käyttöön syksyllä 2021 ja sitä kehitetään edelleen, mikä mahdollistaa tarkemman koulukohtaisen datan hyödyntämisen tulevaisuudessa.

- Lukiokoulutus: Opiskelijan kokemus omasta osallisuudestaan oppimisprosessissa on kaupunkitasolla vähintään koronapandemiaa edeltävällä tasolla ka 4,9 (asiakaskokemuskyselyn 2020 tulos).

Mittari toteutui. Opiskelijoiden kokemus omasta osallisuudestaan oppimisprosessissa oli 2022 järjestetyssä PKS-lukiokyselyssä korkeampi kuin 2020 asiakaskokemuskyselyssä. PKS-lukiokyselyn asteikolle (1–4) skaalattuna tavoite on 2,8 (keskiarvo kahdesta kysymyksestä), ja tulos oli 3,0.

- Vapaa sivistystyö: Opiskelijoiden omaehtoisesti toimivia ryhmiä lisätään. Luodaan toiminnalle rakenteet ja ohjeistus. Omaehtoisesti toimivien ryhmien määrä nousee 50 prosenttia vuodesta 2021. Nyt noin 20 ryhmää.

Mittari toteutui. Vuonna 2021 omaehtoisia ryhmiä toteutui 14 kappaletta ja vuonna 2022 omaehtoisesti toimivia ryhmiä oli 25.

- Ammatillinen koulutus: Parannetaan nuorten aikuisten (18-29 v.) työllistymistä kasvattamalla oppisopimusten määrää perus- ja ammattitutkinnoissa. Oppisopimusten määrää kasvatetaan vuonna 2022 vuonna 10 prosenttia verrattuna vuoteen 2021.

Mittari toteutui. Vuonna 2021 nuorten aikuisten oppisopimusten määrä oli 397, ja vuonna 2022 se oli 523.

Oppija on aktiivinen ja opinpolku tukee kestävästä kasvatusta

Tavoite ei toteutunut. 3/5 mittareista toteutui.

- Varhaiskasvatus: Kestävän tulevaisuuden Kettu -materiaali otetaan käyttöön vähintään kolmen ketun osalta 3 -vuotiailla ja sitä vanhemmilla lapsilla.

Mittari ei toteutunut. Kestävän tulevaisuuden Kettu -materiaali otettiin käyttöön kolmen ketun osalta 3-vuotiailla ja sitä vanhemmilla lapsilla 1 294 (84,7 prosenttia) päiväkotij- ja leikkipuistoryhmässä. Kettu-materiaalia ei otettu käyttöön 234 (15,3 prosenttia) päiväkotij- ja leikkipuistoryhmässä.

Osassa päiväkoteja ja leikkipuistoja ei pystytty ottamaan Kettu materiaalia käyttöön. Syynä tähän oli haastava henkilöstötilanne sekä henkilöstön vaihtuvuus. Osassa leikkipuistoista tavoite ei toteutunut, koska syksyllä leikkipuistoja suljettiin ja kerhojen henkilöstö siirrettiin päiväkoteihin.

- Perusopetus: Oppilaan kokemus omasta osallisuudestaan (Osallisuus ja yhteistyö - teemat) oppimisprosessissa on kaupunkitasolla vähintään koronapandemiaa edeltävällä tasolla ka 4,95 (asiakaskokemuskyselyn 2020 tulos).

Mittari ei toteutunut. Keväällä tehdyn asiakaskokemuskyselyn tulos oppilaiden kokemuksesta omasta osallisuudestaan oppimisprosessissa oli 4,85 ja jäi hieman tavoitetasosta.

Koronapandemian aikaiset rajoitukset heikensivät oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksia merkittävästi ja estivät muun muassa koulujen yhteiset tilaisuudet sekä rajoittivat kerhotoimintaa.

- Lukiokoulutus: Kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat tekevät opiskelusuunnitelman syyslukukauden aikana.

Mittari toteutui. Kaikille 12.12.2022 lukion kirjoilla olleille ensimmäisen vuoden opiskelijoille tehtiin lukio-opintojen suunnitelma syyslukukauden aikana.

- Ammatillinen koulutus: Valinnaisia kestävän tulevaisuuden opintoja on suoritettu 1 000 osaamispistettä.

Mittari toteutui. Valinnaisia kestävän tulevaisuuden opintoja suoritettiin 3 572 osaamispistettä.

- Vapaa sivistystyö: Vieraskielisten opiskelijoiden osuus kasvaa 2 prosenttia verrattuna vuoteen 2021.

Mittari toteutui. Vieraskielisten opiskelijoiden osuus kasvoi 3,1 prosenttiyksiköllä verrattuna vuoteen 2021. Vuonna 2022 Työväenopiston ja Arbiksen kaikista opiskelijoista 17,8 prosenttia oli vieraskielisiä.

Suorite- ja taloustavoitteet

SUORITTEET

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset keskimäärin vuoden aikana	38 007	36 998	-1 009
Suomenkielinen varhaiskasvatus	35 677	34 728	-949
Omissa päiväkodeissa	24 853	24 735	-118
Maksusitoumusasiakkaat	488	452	-36
Perhepäivähoidossa	602	464	-138
Lasten kotihoidontuki, sisältää molemmat kieliryhmät	6 414	5 522	-892
Yksityishoidontuki, sisältää molemmat kieliryhmät	2 931	3 194	263
Kerhoissa	389	361	-28
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus	2 330	2 270	-60
Omissa päiväkodeissa (sis. esiopetus)	2 055	2 031	-24
Ostopalvelupäiväkodeissa (sis. maksut.)	210	184	-26
Perhepäivähoidossa	65	55	-10
Esiopetusoppilaat, 6-vuotiaiden esiopetus (20.9)	6 125	6 124	-1
Suomenkielinen varhaiskasvatus	5 654	5 657	3
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus	471	467	-4
Perusopetuslain mukainen koululaisten iltapäivätoiminta	9 019	9 300	281
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat	500	500	0
Kaupungin leikkipuistojen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat alkaen 1.8.2021	2 000	1 200	-800
Avustettavassa iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat	6 089	7 170	1 081
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat	430	430	0

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Perusopetus	46 593	46 889	296
Suomenkielinen perusopetus	42 514	42 815	301
Ruotsinkielinen perusopetus	4 079	4 074	-5
Lukiokoulutus	9 849	9 768	-81
Suomenkielinen lukiokoulutus	8 566	8 487	-79
Lukiokoulutus	8 512	8 487	-25
Valmistava opetus	54	0	-54
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	1 283	1 281	-2
Ammatillinen koulutus	9 319	9 642	323
Ammatillinen koulutus opiskelijavuosina	8 947	9 575	628
Muu ammatillisen koulutuksen järjestämä koulutus			
Työpajatoiminta, opiskelijamäärä henkilötyövuosina	132	67	-65
Perusopetuksen lisäopetus oppilasmäärä	240	0	-240
Vapaa sivistystyö			
Suomenkielinen vapaa sivistystyö			
Opetustunnit	102 200	103 453	1 253
Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetustunnit	4 500	4 265	-235
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	81 000	85 457	4 457
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö			
Opetustunnit	21 500	23 157	1 657
Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus, opetustunnit	2 500	2 968	468
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	14 000	12 913	-1 087
Vapaa sivistystyö, opetustunnit	123 700	126 610	2 910
Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	95 000	98 730	3 730
Kotikuntakorvausten perusteena olevat oppilasmäärät			
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	560	1 108	548
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat	9 815	9 844	29

VAIKUTTAVUUSMITTARIT

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus			
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaikki palvelut yhteensä (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisen hoidon tuki)			
- 1-2 -vuotiaat	57,0 %	59,9 %	2,9 %
- 3-4 -vuotiaat	92,0 %	92,7 %	0,7 %
- 5-vuotiaat	96,0 %	95,1 %	-0,9 %
- 6-vuotiaat	96,0 %	95,0 %	-1,0 %
- 1-6 -vuotiaat	83,5 %	82,2 %	-1,3 %
Kaupungin varhaiskasvatuspalvelut (kaupungin päiväkodit, ostosopimuspäiväkodit ja perhepäivähoito)	74,7 %	73,6 %	-1,1 %
Tuettu palvelutuotanto yksityishoidontuki	8,8 %	8,6 %	-0,2 %
Vieraskielisten 1-6 -vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatukseen (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisen hoidon tuki)	76,0 %	77,2 %	1,2 %
Suomen ja ruotsinkielinen perusopetus			
Perusopetuksen oman oppilaaksiottoalueen koulun valinneet 1. luokan oppilaat, kaupungin koulut	86,0 %	88,4 %	2,4 %
Helsinkiläisistä perusopetuksen päättäneistä perusasteen jälkeisissä hauissa ilman koulutuspaikkaa jääneiden osuus kaikista hakeneista (ei valittu tai ei vastaanottanut).	2,0 %	6,4 %	4,4 %
Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus			
Ylioppilaskirjoitusten tulokset (ero valtak. keskiarvoon)	4,3 %	2,3 %	-2,0 %
Läpäisyaste	85,7 %	83,4 %	-2,3 %
Keskeyttäminen negatiivinen	1,0 %	1,2 %	0,2 %
Ammatillinen koulutus			
Alle 19-vuotiaiden negatiivinen keskeyttäminen	5,4 %	4,4 %	-1,0 %
Opiskelijoiden näkemys opintojensa vaikuttavuudesta (asteikko 1-5)	4,1	4,0	-0,1
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen.	80,0 %	73,5 %	-6,5 %
Koko toimialasta			
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 20-24-vuotiaista helsinkiläisistä. Osuus lasketaan vain Suomessa syntyneistä, koska maahanmuuttavien tutkintotiedoissa on puutteita.	88,3 %	86,6 %	-1,7 %

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	TA 2022	2022	2021	2020
Henkilöstön käyttö				
Henkilöstön määrä	14 755	14 507	13 984	14 696
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	12 788	15 599	11 137	12 758

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	TA 2022	2022	2021	2020
Tuottavuus (2020=100)				
Tuottavuusindeksi	96,3	95,1	98,1	100,0

YKSIKKÖKUSTANNUSTEN KEHITYS

	TA 2022	2022	2021	2020
Palvelu euroa/x				
Keskimääräiset nettomenot (euroa/lapsi)				
Suomenkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus	11 414	11 852	10 715	10 747
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus	13 434	13 646	12 401	12 557
Keskimääräiset nettomenot (euroa/oppilas/opiskelija)				
Suomenkielinen perusopetus	9 940	9 795	9 642	9 502
Suomenkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus	9 643	9 242	8 318	7 902
Ruotsinkielinen perusopetus	10 699	10 541	10 109	10 669
Ruotsinkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus	9 628	9 231	8 743	8 526
Ammatillinen koulutus	12 913	13 836	12 503	11 661
Vapaa sivistystyö nettomenot (euroa/opetustunti)				
Suomenkielinen vapaa sivistystyö	129	131	138	121
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö	140	139	176	132

PROSENTTIMUUTOS YKSIKKÖKUSTANNUKSISSA

	TA 2022	2022	2021	2020
Muutos, prosenttia				
Keskimääräiset nettomenot (euroa/lapsi)				
Suomenkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus	6,53 %	10,61 %	-0,30 %	4,60 %
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus	8,33 %	10,04 %	-1,24 %	1,95 %
Keskimääräiset nettomenot (euroa/oppilas/opiskelija)				
Suomenkielinen perusopetus	3,09 %	1,59 %	1,47 %	0,63 %
Suomenkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus	15,93 %	11,11 %	5,27 %	-0,75 %
Ruotsinkielinen perusopetus	5,83 %	4,27 %	-5,25 %	3,90 %
Ruotsinkielinen lukio- ja aikuislukiokoulutus	10,13 %	5,58 %	2,55 %	-4,49 %
Ammatillinen koulutus	3,28 %	10,66 %	7,22 %	-0,41 %
Vapaa sivistystyö nettomenot (euroa/opetustunti)				
Suomenkielinen vapaa sivistystyö	-6,56 %	-5,07 %	13,60 %	4,72 %
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö	-20,47 %	-21,02 %	33,57 %	6,26 %

TILAN KÄYTTÖ

	TA 2022	2022	2021	2020
Päiväkodit				
Tilat, m ²	281 806	282 394	274 534	271 471
Tilojen pinta-alamäärä (h ²) suhteessa asiakasmäärään	10,08	10,21	10,05	10,00
Peruskoulut				
Tilat, m ²	540 842	550 234	528 049	531 058
Tilojen pinta-alamäärä (h ²) suhteessa asiakasmäärään	11,61	11,70	11,42	11,83
Lukiot				
Tilat, m ²	87 642	88 845	85 909	82 175
Tilojen pinta-alamäärä (h ²) suhteessa asiakasmäärään	8,90	9,09	9,23	9,13
Stadin ammattiopisto *)				
Tilat, m ²	175 474	175 474	175 474	175 474
Tilojen pinta-alamäärä (h ²) suhteessa asiakasmäärään	13,57	14,60	13,68	13,48

*) Stadin ammattiopiston opiskelijavuodet sisältävät järjestämisluvun mukaiset opiskelijavuodet + lisäopiskelijavuodet

Perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen, perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan ja vapaan sivistystyön suoritelmäärät ovat suuremmat kuin talousarviossa. Suomenkielisessä perusopetuksessa oppilaiden määrä ylitti talousarvion 300 oppilaalla. Valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on kasvanut Ukrainan kriisin johdosta. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijavuodet ylittivät 323:lla. Tämä johtuu ammatilliseen koulutukseen valtiolta saaduista lisäopiskelijavuodista. Perusopetuslain mukaisessa iltapäivätoiminnassa oli 280 lasta enemmän kuin talousarviossa. Vapaassa sivistystyössä on järjestetty 2 910 opetustuntia enemmän, ja kurssilaisia oli 3 370 enemmän kuin talousarviossa.

Varhaiskasvatuksessa oli 1 000 lasta vähemmän kuin mihin talousarviossa varauduttiin. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä jäi 892 lapsella, päiväkotilasten määrä 142 lapsella, perhepäivähoitoilaiden määrä 148 lapsella ja maksusitoumusasiakaslasten määrä 62 lapsella alle talousarvion lapsimäärien. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä ylitti talousarviossa ennakoidun asiakasmäärän 263 lapsella.

Toimialan tuottavuutta mitattiin vuonna 2022 toimialatasolla. Tuottavuus lasketaan tuottavuusindeksillä tuotospäivälaskentana. Toimialan tuotos on palvelu asiakasmäärä sekä tuotetut opetustunnit vapaassa sivistystyössä. Toimialan panos on toimintaan käytetyt määrärahat. Tuottavuutta on pyritty parantamaan kehittämällä toimintaa ja tehostamalla tilankäyttöä. Toimialan tuottavuusindeksi oli 95,1 (perusvuosi 2020=100), mikä alitti talousarvion tuottavuusindeksin 1,2 yksiköllä. Tämä johtui varhaiskasvatuksen talousarviota pienemmästä asiakasmäärästä.

Lukiokoulutuksessa ja perusopetuksessa keskimääräiset nettomenot/asiakas olivat alemmat kuin talousarviossa. Lukiokoulutuksessa tämä johtuu arvioitua pienemmistä oppivelvollisuuden laajenemisen kustannuksista ja perusopetuksessa arvioitua suuremmasta oppilasmäärästä.

Varhaiskasvatuksessa keskimääräiset nettomenot/asiakas ovat talousarviota korkeammat. Asiakaskohtaisten menojen kasvu johtuu varhaiskasvatukseen kohdennetusta saatavuusrahoituksesta, kasvaneista vuokratuloista sekä talousarviota pienemmästä asiakasmäärästä. Ammatillisen koulutuksen keskimääräiset nettomenot/opiskelijavuosi olivat korkeammat kuin talousarviossa lisävaltionosuuden käytön takia.

3 Kaupunkiympäristön toimiala

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	1 121 655	22 950	1 144 605	1 151 201	6 596	0
Menot	-905 957	-6 371	-912 328	-912 959	-631	-14 000
Toimintakate	215 698	16 579	232 277	238 242	5 965	-14 000
Poistot	269 130	0	-269 130	285 752	-16 623	0
Tilikauden tulos	-53 432	16 579	-36 853	-47 510	-10 657	-14 000

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista.

Toimiala toimii kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa. Kaupunkiympäristön toimialalla koostuu neljästä kokonaisuudesta, jotka ovat maankäyttö ja kaupunkirakenne, rakennukset ja yleiset alueet, palvelut ja luvat sekä hallinto- ja tukipalvelut.

Toimialalla on seitsemän talousarviokohtaa: Kaupunkirakenne (3 10 01), Rakennukset (3 10 02), Asuntotuotanto (3 10 03), HSL- ja HSY- kuntayhtymien maksuosuudet (3 10 04), Pelastuslaitos (3 10 05), Tuki HKL-liikelaitokselle (3 10 06) ja Joukko- liikenne (3 10 07).

Kaupunkiympäristön toimiala jatkoi vuonna 2022 kaupungin kasvun edellytysten luomista kaavoittamalla yli 700 000 kerrosneliömetriä, josta täydennysrakentamista oli lähes 395 000 kerrosneliömetriä. Tonttien hankevarauksia ja tontinluovutuskilpailuja valmisteltiin noin 4 000 asuntoa varten ja tontteja luovutettiin asuntorakentamisen käyttöön noin 2 770 asuntoa varten. Helsingin kaupungin alueella alkoi hiukan yli 5 000 asunnon rakentaminen, joista noin 2 560 kaupungin luovuttamilla tonteilla. Kaupungin oma asuntotuotanto aloitti hieman yli 600 asunnon rakennuttamisen, mikä jäi selvästi tavoitteena olleesta 1 500 asunnosta. Keskeisimpiä syitä olivat Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat rakennusalaan voimakkaasti vaikuttaneet markkinahäiriöt, jotka vaikeuttivat materiaalien saatavuutta ja vaikuttivat olennaisesti rakentamisen kustannustasoon.

Raideliikenteen kehittämiseen panostettiin voimakkaasti. Raide-Jokerin rakentaminen eteni suunniteltua nopeammin ja hanke on valmistumassa vuoden hankepäätöksen mukaisesta aikataulusta edellä. Kruunusillat-hanke ja Kalasatamasta Pasilaan pikaraitiotie etenivät. Pikaraitiotiehankeista seuraavana toteutusvuorossa olevan Länsi-Helsingin raitiotien valmistelua edistettiin.

Kaupungin tiivistymisen ja lähiluonnon arvojen yhteensovittamisen haasteen ratkaisemiseksi tehtiin mittava toimialaa läpileikkaava kehittämissuunnitelma. Luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota maankäytön suunnittelussa ja lisäksi luonnonhoidon periaatteiden uudistusta valmisteltiin luontoarvoja aiempaa paremmin vahvistavista lähtökohdista. LUMO-ohjelma eteni suunnitellusti.

Kaupunkiympäristön toimiala edisti myös keskustan elinvoimaisuutta muun muassa valmistelemalla ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa sekä toteuttamalla yhden ensimmäisistä placemaking-piloteista keskustan korttelipihoja koskevan kilpailun pohjaksi. Lisäksi toimialalla kehitettiin yleisten alueiden palvelujen käytön linjauksia yhden luukun periaatteen mukaisesti. Helsingin eri toreilla järjestettiin kesällä 2022 yrittäjävetoisia yhteisterasseja. Päätöksentekoon valmisteltiin roskaantumisen hillinnän ohjelma, jonka toteuttamisen koordinointi on toimialalla.

Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaa toimeenpantiin erityisesti energiaratkaisuihin, liikkumiseen ja kaupunkirakenteeseen liittyviin toimenpiteisiin. Vuonna 2022 päivitetyn ohjelman tavoitteena on saada aikaan merkittävä systeeminen muutos sen sijaan, että tehtäisiin pieniä kokeiluja ja pilotteja. Ilmastonmuutoksen ehkäisyn lisäksi edistettiin ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa luonnonmukaisen hulevesien hallinnan, ilmastonkestävän rakentamisen ja peruskorjaamisen sekä viherrakenteiden avulla.

Talvi 2021–2022 oli poikkeuksellisen runsasluminen, ja toimiala sai talvihoitoon liittyen poikkeuksellisen paljon palautetta. Poikkeuksellisen haasteellisen talven johdosta katujen ja teiden puhtaanapitoa koskevassa asukastyytyvääsyyskyselyn tuloksena oli tavoiteltua heikompi arvosana. Talvikunnossapidon kehittämisohjelman ja lumenhallinnan kehittämisprojekti käynnistettiin, jotka parantavat palvelukykyä tulevina talvina. Katupölyn poistaminen onnistui keväällä hyvin ja ilmanlaatu oli pääsääntöisesti raja-arvojen mukainen.

Toimitilastrategian toteuttaminen eteni. Tilaomaisuuteen liittyvän arvoprosessi käynnistettiin, tilojen arvottaminen valmistui ja tarpeettomiksi käyneiden tilojen luopumisen prosessia kehitettiin. Palveluverkkosuunnittelun kehittäminen jatkui. Uudisrakentamishankkeissa käyttöön otettiin tavoitehinta neliometriä kohden. Asetettujen tavoitehintojen saavuttamista vaikeutti vuonna 2022 Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama rakentamisen hinnannousu.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Kaupunkilaiskokemuksen parantaminen

Tavoite ei toteutunut, kolmesta mittarista yksi mittari toteutui.

- Asukastyytyväisyys puistojen hoitoon vähintään 3,5.

Mittari toteutui: mittarilukema 3.72.

- Asukastyytyväisyys katujen ja teiden kuntoon sekä puhtaanapitoon vähintään 3,5 (keskustan kadut, asuinkadut, keskustaan johtavat pääkadut, jalankulku- ja pyörätiet).

Mittari ei toteutunut, koska talvi oli poikkeuksellisen runsasluminen: mittarilukema 3.37. Loppuvuoteen osunut poikkeuksellinen lumen tulo ja siitä aiheutunut talven varautumissuunnitelman mukainen poikkeusolo julistettiin 16.–31.12. väliseksi ajaksi. Lisäkalusto saatiin tilattua nopealla aikataululla ja siten katujen käytettävyys palautettua myös kohtuujassa. Poikkeusjärjestelyt toimivat hyvin.

- Asiakaspalautteeseen vastaaminen tavoiteajassa (saapuneisiin palautteisiin vastattu keskimäärin viidessä arkipäivässä).

Mittari ei toteutunut. Keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2022 oli koko toimialalla 5,8 arkipäivää, joten tavoite ei toteutunut. Käsittelyaikaan vaikuttivat runsasluminen talven aiheuttama palautemäärän huomattava kasvu sekä toukokuinen viikon kunta-alan lakko, jolloin työssä olivat vain esihenkilöt. Vuonna 2023 kehitämme koko organisaatiotasolla palautteiden käsittelyä. Järjestämme yhteistyökokouksia palveluiden ja eri yksiköiden kanssa, joissa sovitaan myös muun muassa palautteiden käsittelystä. Kokouksia järjestetään säännöllisesti liikennesuunnittelun, kunnossapidon ja pysäköintivalvonnan kanssa, jotka saavat eniten palautteita. Kaupunkitasoinen palautejärjestelmä uudistuu vuoden 2023 aikana.

Kaupungin kasvun ja elinvoimaisuuden edistäminen

Tavoite ei toteutunut, kolmesta mittarista kaksi toteutui.

- Helsingissä alkaa vuonna 2022 vähintään 7 000 asunnon rakentaminen (Y).

Mittari ei toteutunut. Helsingissä alkoi vuonna 2022 ennakkotietojen mukaan noin 5 017 asunnon rakentaminen. Tästä määrästä kaupungin luovuttamilla tonteilla alkoi noin 2 562 asunnon rakentaminen, kun tavoitteena oli, että kaupungin maalla alkaisi noin 4 900 asunnon rakentaminen. Keskeisenä syynä asuntorakentamisen volyyymiin laskuun ovat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan alkanut korkojen, energian, kuluttajahintojen merkittävä nousu sekä jo vuoden 2021 lopulla alkanut jyrkkä rakentamisen kustannusten nousu. Mainitut tekijät ovat osaltaan johtaneet siihen, että kuluttajien luottamus talouteen on heikentynyt merkittävästi. Kaikki mainitut tekijät ovat vaikuttaneet asuntomarkkinoihin ja asuntohankkeiden toteutusedellytyksiin hyvin negatiivisesti.

- Kaavoitetaan vähintään 700 000 k-m² pääosin yleiskaavan raideliikenteen palvelualueelle, josta täydennysrakentamista vähintään 40 % (280 000 k-m²).

Mittari toteutui. Yhteensä 709 439 k-m², josta täydennysrakentamista 392 839 k-m².

- Erot asuntojen alueellisissa hintatasoissa eivät kasva: Asuntojen kalleusalueilla III ja IV asuntojen hinta (alueiden asuntojen hintakehityksen prosentuaalinen keskiarvo) kehittyy vähintään yhtä positiivisesti kuin kalleusalueilla I ja II.

Mittari toteutui. Helsingin kalleusalueilla I ja II vanhojen osakehuoneistojen hintojen prosentuaalinen kehitys oli - 0,4 prosenttia, kun kalleusalueilla III ja IV hintakehitys oli + 0,05 prosenttia (aikavälillä Q3/2021 - Q3/ 2022). Tulokseen vaikutti todennäköisesti erityisesti Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan alkanut merkittävä korkojen nousu sekä heikentynyt taloudellinen tilanne, jonka johdosta kaikkein kalleimpien alueiden asuntojen kysyntä on ainakin jonkin verran laskenut.

Kaupunkiudistusalueille laaditaan kokonaisvaltainen toimenpide- ja investointisuunnitelma alueille kohdennettavista hankkeista vuosina 2022–2025 (Y)

Tavoite toteutui. Tavoitteen kaksi mittaria toteutuivat.

- Toimenpide- ja investointisuunnitelma laadittu ja hyväksytty laajennetussa aluerakentamisen johtoryhmässä. Toimenpide- ja investointisuunnitelma viety osaksi AM-ohjelman seurantaraporttia.

Mittari toteutui. Toimenpide- ja investointisuunnitelma laadittu ja hyväksytty laajennetussa aluerakentamisen johtoryhmässä 1.12.2022.

- Seurantamittarit toimenpide- ja investointisuunnitelmalle määritelty.

Mittari toteutui. Seurantamittarit toimenpide- ja investointisuunnitelmalle määritelty.

Tilakannan ekologisuuden edistäminen monipuolinen ja tehokas käyttö

Tavoite ei toteutunut, kolmesta mittarista yksi mittari toteutui.

- Tavoitteena on, että talotekniikan toimivuuden varmistamisen prosessi (tova) on käytössä kaikissa valmistuneissa perusparannus- ja uudisrakentamishankkeissa.

Mittari toteutui.

- PTS laaditaan kaikissa v. 2022 valmistuvissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa.

Mittari ei toteutunut.

- PTS laaditaan vuoden 2022 aikana kaikkiin 10 vuoden sisällä valmistuneisiin kohteisiin (uudisrakennukset ja peruskorjaukset).

Mittari ei toteutunut.

Mittarit 2 ja 3 eivät toteutuneet. Helsingin kaupungin käyttämän BEM-huoltokirjajärjestelmän ”Käyttöiät ja kunnossapitojaksot”- moduuli ei ollut valmis näin suuren kokoluokan PTS-tiedon hallintaa varten. Järjestelmän tiedonhallinnan ongelmat koskivat erityisesti tiedon syöttämistä sekä tiedon hyödyntämistä sähköisessä huoltokirjassa. Tavoitteen asettamisen aikaan ennako-odotuksena oli, että huoltokirja järjestelmän ”Käyttöiät ja kunnossapitojaksot”-moduuli on käyttökuntoinen alkuvuodesta 2022 ja järjestelmään voisi viedä tarvittavat PTS-tiedot.

Ekologisen kestävyden edistäminen

Tavoite toteutui. Tavoitteen kolme mittaria toteutuivat.

- Kaupungin omissa toimitiloissa (uudiskohteet, peruskorjauskohteet) päälämmitysjärjestelmäksi valitaan lämpöpumpputeknikka aina, kun se on teknisesti mahdollista ja kun takaisinmaksuaika on 15 vuotta tai alle.

Mittari toteutui.

- Kaikissa kaupungin kiinteistöissä säädetään ilmanvaihtokoneiden käyntiajat ohjeiden mukaiseksi aina, kun tilojen vakiokäytössä tapahtuu muutos.

Mittari toteutui. Palvelurakennusten ilmanvaihdon käyntiajat käyty huoltoyhtiöiden toimesta läpi marras-joulukuussa 2022 ja tarkistettu käyttöaikojen mukaisiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen sekä Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialat veloitettu toimittamaan tietoja käyttöaikojen muutoksista 3 krt/v Kunnianhimoisen ilmastovastuu-ohjelmaryhmän operatiivisen ryhmän päätöksellä 4.10.2022. Käytäntöjen sopiminen on vielä kesken ja toteutus jatkuu vuonna 2023, jolloin lisätään myös rakennusten teknisiä valmiuksia ilmanvaihdon ohjaamiseksi automaattisesti (CO₂-anturit).

- Vähintään viidessä palvelurakennushankkeessa ja viidessä asuntotuotannon hankkeessa, joissa suunnittelu tai rakennustyö alkaa vuonna 2022, on asetettu rakentamisen kiertotaloutta tukevia elinkaaritavoitteita, vähimmäisvaatimuksia ja/tai laatukriteereitä.

Mittari toteutui. Sekä asuntorakentamis- että palvelurakennushankkeita nimetty 5 kpl. Toteutus jatkuu vuonna 2023.

3 10 01 KAUPUNKIRAKENNE

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	492 882	850	493 732	494 225	493	0
Menot	-203 546	-22	-203 568	-216 125	-12 557	-12 600
Toimintakate	289 336	828	290 164	278 100	-12 064	-12 600
Poistot	110 878	0	-110 878	129 478	-18 600	0
Tilikauden tulos	178 458	828	179 286	148 622	-30 664	-12 600

Käyttötalous

Kaupunkirakenteen tuloarvio (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) oli talousarviossa 493,7 miljoonaa euroa. Tulojen toteuma oli yhteensä 494,2 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 0,5 miljoonalla eurolla.

Tuloja toteutui budjetoitua enemmän muun muassa maanvuokratuotoista, katutyöluvista sekä ulkomainosväline- ja terassivuokrista. Tuloja kertyi budjetoitua vähemmän muun muassa kiinteän omaisuuden myynnin luovutusvoittojen osalta sekä maankäyttökorvauksista. Lisäksi rakennusvalvontamaksut, pysäköinninvalvonnan maksutulot sekä valmistus omaan käyttöön toteutuivat budjetoitua pienempinä.

Maan- ja rakennusten sekä osakkeiden myynneistä kirjattiin kaupunkirakenteen talousarviokohtaan myyntivoittoja yhteensä noin 88,4 miljoonaa euroa. Ulkoisista maanvuokrista kertyi tuloja noin 268,0 miljoonaa euroa budjetin ollessa 256,0 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 vietiin päätöksentekoon 18 maankäyttösopimusta, jotka kaavan toteutuessa tuovat kaupungille 20 miljoonan euron korvaukset. Kaavat mahdollistavat 182 000 kem² uutta asuin- ja 6 000 kem² uutta toimitilarakennusoikeutta. Määräaikainen edistämisaluelennus myönnettiin neljälle hankkeelle Malminkartanon KU-alueella ja Rai-de-Jokerin sekä juna-aseman vaikutusalueella (45 000 kem²). Kokonaisalennus oli 1,4 miljoonaa euroa. Sopimusten AM-ehdot (65 000 kem²) alensivat maankäyttökorvauksia 2,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 toteutui 19 maankäyttösopimusta. Niistä saadut korvaukset olivat yhteensä 12,9 miljoonaa euroa, josta rahakorvauksia oli yhteensä noin 12 miljoonaa euroa. Kaavat mahdollistavat 116 000 kem² uutta asuin- ja 9 000 kem² uutta toimitilarakennusoikeutta. Korvauksiin sisältyi määräaikaista edistämisaluelennusta kolmessa hankkeessa Mellunkylän KU-alueella sekä Rai-

de-Jokerin ja juna-aseman vaikutusalueella (54 000 kem²). Kokonaisalennus oli 1,4 miljoonaa euroa. Sopimusten AM-ehdot (19 000 kem²) alensivat maankäyttökorvauksia 3,7 miljoonaa euroa.

Uusille vuokrillemme kaupunki on päättänyt antaa 31.12.2022 mennessä hallintamuodon perusteella subventiota 0,95 miljoonaa euroa/vuosi, josta ARA-vuokraan 0,43 miljoonaa euroa/vuosi ja välimuodon tuotantoon (Hitas + Aso) 0,52 miljoonaa euroa/vuosi. Subventioiden läpinäkyvyyden parantamista tulee jatkossa osaltaan edistämään 2.2.2022 § 22 Kaupunginvaltuustossa hyväksytyt asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien yleiset maanvuokraperiaatteet. Näitä koskevat soveltamisohjeet on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 12.4.2022 § 235. Periaatteet soveltamisohjeineen otetaan vaiheittain käyttöön 1.7.2022 alkaen.

Kaupunkirakenteella oli talousarviossa käytettävissä palkkakehitysohjelman talousarviomuutos huomioiden 203,6 miljoonaa euroa. Menojen toteuma oli 216,1 miljoonaa euroa, ylittäen talousarvion 12,6 miljoonaa eurolla. Kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2022 toteumaan perustuen menoihin 5,0 miljoonan euron ylitysoikeuden 1.3.2023.

Henkilöstömenoissa säästyi noin 3,0 miljoonaa euroa johtuen rekrytointiviiveistä sekä lomarahojen vaihdosta vapaaseen.

Palvelujen ostot ylittivät noin 13,8 miljoonaa euroa. Runsaslumisen talven aiheuttamat kustannukset ylittivät budjetin noin 15,6 miljoonalla eurolla. Lisäksi ylitystä aiheutui Digitaalisen perustan lisälaskutuksesta sekä ICT-menojen kustannusten noususta. Vastaavasti alitusta syntyi muun muassa hulevesimaksujen, ostopalveluiden sekä koulutus- ja virkamatkojen osalta.

Lumensadannan ylittäessä poikkeuksellisen runsaslumisen talven kriteerit, kunnossapitoyksikkö käynnisti erityistoimenpiteet kutsumalla talven johtoryhmän koolle ja perustamalla talven toteutusryhmän. Katujen lumenpoistoon hankittiin runsaasti lisäkonekalustoa ja uusia tilapäisiä lumenlajituspisteitä perustettiin. Myös loppuvuosi 2022 oli runsasluminen.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät budjetin noin 1,2 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa energiakustannusten noususta. Vuokrakuluissa kertyi säästöä noin 0,3 miljoonaa euroa. Muut kulut ylittivät tulosbudjetin noin 0,8 miljoonaa euroa (luovutustappiot ja vahingonkorvaukset). Korvauksia maksettiin muun muassa Ormuspellon Saranakujan osalta. Ormuspellon alueelta vuokratun viiden kaupunkipientalotontin osalta toteutui tonttien kellarin rakentamiseen liittyvä orsivesiriski, jonka johdosta kaupunki neuvotteli vuokralaisten kanssa vuokralaisille maksettavista korvauksista sekä maanvuokralaennuksista. Sovintosopimukset ulkopuoliseen riskiarvioon perustuen laadittiin kaikkien viiden tontin vuokralaisten kanssa siten, että niistä aiheutui noin 0,2 miljoonan euron välitön taloudellinen vaikutus kaupungille vuoden 2022 aikana.

Suorite- ja taloustavoitteet

Pysäköinnin valvontatapahtumien määrä ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Korona vaikutti keväällä liikennemäärään ja edelleen syksyllä oli huomattavissa, ettei liikenne palautunut sille tasolle, mitä se oli ennen pandemian aiheuttamia poikkeusoloja. Laadittaessa talousarviota vuodelle 2022 ennustettiin palautumisen aikaisemmalle tasolle olevan nopeampaa.

Samoin kamera-autolla suoritettavan valvonnan arviointiin tehostavan toimintaa liian optimistisesti talousarviovaiheessa. Lumisen alkutalven aikana kamera-autoa ei voitu käyttää lainkaan, koska sen käyttö perustuu ajoneuvojen rekisteritunnuksen skannaukseen ja tunnuksien eivät olleen osin lainkaan luettavissa. Työskentely muutenkin kamera-autolla ei ole ollut ennako-odotusten mukaista.

Ympäristönsuojelun työtilanteen ja priorisointien vuoksi haittailmoitustarkastukset ovat ruuhkautuneet ja tarkastuksia on jouduttu vähentämään tai siirtämään eteenpäin. Elintarviketurvallisuuden tarkastusten määrässä on kiritty selvästi loppuvuodesta ja tarkastusmäärä on noussut yli 400 tarkastusta vuoteen 2021 nähden. Tavoitetta ei kuitenkaan täysin saavuteta.

Ympäristöterveyden suunnitelmallinen valvonta toteutui suunnitellusti.

Tavoite 600 toteutetusta pyöräpysäköintipaikasta ei toteutunut. Suunnitelmat valmisteltiin noin 1 000 pyöräpysäköintipaikasta.

Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeisten palvelujen toimitusaika enintään toteutui (tavoite 19 päivää, toteuma 15,6).

Kaupunkiympäristön toimialan yksikkökustannuslaskenta kattaa noin 90 prosenttia toimialan käyttömenoista.

Yksikkökustannuksiin sisältyvät muuttuvat kustannukset sekä suoritelmäärästä riippumattomat kiinteät kustannukset. Lisäksi yksikkökustannuksiin on laskettu mukaan toimialan hallinto- ja tukipalvelukustannukset. Nämä kustannukset on kohdistettu palveluille ja yksikkökustannuksille vyörytysmenetelmällä.

Toimialalla tuottavuutta seurataan yksikkökustannusten kautta talousarviokohdittain. Yksikkökustannusten kehitys vaihtelee vuosittain. Esimerkiksi sääilmiöt ja energiakustannusten voimakas nousu vaikuttavat kehitykseen.

Kaupunkirakenteen tuottavuus (2020–2022) laski katujen ylläpidossa johtuen muun muassa talvihoidon lisäkustannuksista sekä kaavoituksen, tonttien luovutuksen sekä rakennusvalvonnan suoritelmäärien laskusta. Vastaavasti tuottavuus nousi puistojen, kaupunkimittauksen sekä pysäköintivalvonnan osalta.

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Suoritettavat			
Vapautuvien vuokra-asuntojen markkinointiaika, keskiarvo enintään pv	5	5	0
Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeisten palvelujen toimitusaika enintään, keskiarvo pv	19	15,6	-3,4
Ulkoiset maanvuokrat, miljoonaa euroa, vähintään	256	268	12
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita	650	804	154
Uudisrakennusmittauksia	650	938	288
Pysäköinnin valvontatapahtumat	1 600 000	1 072 182	-527 818
Rakennusvalvonnan lupahakemusten keskimääräinen käsittelyaika, päivää	60	60	0
Ympäristönsuojelussa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	500	155	-345
Elintarviketurvallisuudessa tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia (ml. uusintatarkastukset) vähintään	3 000	2 863	-137
Ympäristöterveydessä tehdään suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvia tarkastuksia vähintään	800	1 047	247
Tehokkuus/taloudellisuus			
Ulkovalaistuksen energian kulutus, kWh/asukas	60,0	55,2	-4,8
Toiminnan laajuustiedot			
Kaavoitettu kokonaiskerrosala (k-m ² 5 vuoden keskiarvo)	1 400 000	1 323 072	-76 928
Suunnitellut baana- ja pyöräliikenteen pääväyläkilometrit, km (kaupunkiympäristölaikun hyväksymä katusuunnitelma)	10	6,5	-3,5
Rakennetut pyöräpysäköintipaikkojen lkm	600	340	-260
Katutyöluvut	7 500	14 705	7 205
Pysäköintivirhemaksut ja -huomautukset, kpl	180 000	142 879	-37 121
Ylläpidettävä katuala, ha	2 167	2 158	-9
Kunnossapidettävät sillat, m ²	343 999	330 783	-13 216
Yleiset käymälät, kpl	52	48	-4
Rakennetut puistot, ha	941	921	-20
Rakennusvalvonnan lupapäätökset yhteensä, kpl	3 200	2 879	-321

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Myönnettyissä rakennusluissa kerrosalaa yhteensä, m ²	700 000	727 267	27 267
Myönnettyissä luissa asuntoja, kpl	7 000	5 017	-1 983
Valmistuneet asunnot, kpl	7 000	6 046	-954
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	1 222	1 203	-19
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	1 183	1 125	-58

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	TA 2022	2022	2021	2020
Tuottavuusmittari (2020=100)				
Tuottavuusindeksi	102,5	95,4	101,0	100,0

YKSIKKÖKUSTANNUSTEN KEHITYS

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Palvelu euroa/x			
Kustannukset / tarkistettujen asemakaavaehdotusten kerrosala (brutto)	8,25	8,35	0,10
Kustannukset / luovutettujen tonttien kerrosala	37,69	54,16	16,47
Katujen ylläpidon kustannukset / m ²	3,00	3,73	0,73
Puistojen ja erityiskohteiden ylläpidon kustannukset / m ²	2,18	2,25	0,07
Kustannukset / rakennusvalvonta-asioiden suoritteet	982,57	985,91	3,34
Kustannus / kaupunkimittaushuoneistot (muunnettu suorite)	169,47	163,91	-5,56
Kustannukset / pysäköinnin valvontatahtiaaindeksi kpl	22,02	26,28	4,26

3 10 02 RAKENNUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	584 700	0	584 700	591 269	6 569	0
Menot	-369 001	0	-369 001	-360 555	8 446	0
Toimintakate	215 699	0	215 699	230 713	15 014	0
Poistot	155 000	0	-155 000	152 964	2 036	0
Tilikauden tulos	60 699	0	60 699	77 750	17 051	0

Käyttötalous

Rakennukset talousarviokohdan sitova toimintakate oli 215,7 miljoonaa euroa. Toteutunut toimintakate oli 230,7 miljoonaa euroa ylittäen toimintakatetavoitteen 15,0 miljoonalla eurolla.

Talousarvion mukainen tulotavoite (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) oli 584,7 miljoonaa euroa. Tulojen toteuma oli yhteensä 591,3 miljoonaa euroa ylittäen talousarvion 6,6 miljoonalla eurolla.

Myyntituotot toteutuivat noin 3,1 miljoonaa euroa budjetoitua suurempina KYMP-talon rakennuttamispalkkioista ja YKT-rakennuttamisesta johtuen. Maksutuotot alittavat budjetin noin 1,0 miljoonalla eurolla laskutettavien hankkei-

den kirjaustavan muutoksesta johtuen. Muut toimintatuotot ylittivät budjetin noin 5,0 miljoonalla eurolla johtuen pääasiassa kiinteistöjen myyntien viivästymisestä. Valmistus omaan käyttöön tulot toteutuivat noin 0,5 miljoonaa euroa budjetoitua alhaisemmalla tasolla.

Menot alittivat talousarvion mukaiset 369,0 miljoonaa euroa noin 8,4 miljoonalla eurolla.

Henkilöstökustannuksista muodostui säästöä rekrytointiivieiden vuoksi yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa. Palveluiden ostot alittivat budjetin noin 14,1 miljoonalla eurolla, johtuen pääasiassa ohjelmoitavien sisäilmahankkeiden budjetissa syntyneistä säästöistä, joiden taustalla olivat toimintatavan muutos, koronan vuoksi vähentynyt sisäilmakorjausten määrä sekä ennakoitujen PTS puuttuminen. Aineiden ja tarvikkeiden kulut ylittivät noin 8,0 miljoonalla eurolla pääosin energiakustannusten noususta johtuen. Vuokra- ja muut kulut alittivat budjetin noin 1,4 miljoonalla eurolla.

Suorite- ja taloustavoitteet

Kaupungin palvelurakennusten sääkorytun lämpöenergian kulutuksen kehitykseen vaikuttaa tilojen käytön tehokkuuden parantumisen ja käyttöaikojen pidentymisen edellyttämä tiloihin kohdistuva ilmanvaihdon tarpeen kasvu.

Talousarvion yksikkökustannusten ja tuottavuusindeksin tavoitearvoihin vaikutti keskeisesti vuosikorjauskustannusten osalta vuoden 2022 talousarvion yhteydessä toteutettu kirjanpitoikäntännön muutos, jossa aiemmin investointimäärärahoissa käsiteltyjä vuosikorjausmenoja siirrettiin käyttömenoihin. Näiden kustannusten toteutuminen talousarvion laatimisen yhteydessä arvioitua pienempinä paransivat yksikkökustannuksia ja tuottavuusindeksiä verrattuna talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin.

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Suoritetavoitteet			
Vajaakäyttöaste enintään, prosenttia	4,0	3,8	-0,2
Uudisrakennukset ja peruskorj., m ²	70 000	70 000	0
Tehokkuus/taloudellisuus			
Kaupungin palvelurakennusten sääkorytun lämpöenergian kulutus, kWh/brm ² /v	141,3	159,8	18,5
Toiminnan laajuustiedot			
Tiloja vuokrauksessa, m ²	2 945 000	2 942 882	-2 118
Tiloja ylläpidossa, m ²	1 985 000	1 852 694	-132 306
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	395	350	-45
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	370	345	-25

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	TA 2022	2022	2021	2020
Tuottavuusmittari (2020=100)				
Tuottavuusindeksi	89,9	94,0	101,0	100,0

YKSIKKÖKUSTANNUSTEN KEHITYS

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Palvelu euroa/x			
Tilakannan kustannukset / tiloja vuokrauksessa m ²	177,86	174,59	-3,27

TILANKÄYTÖN MITTARIT

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tilan käyttö			
Tilat, m ²	32 011	30 887	-1 124
Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa asiakasmäärään	0,99	0,99	0

3 10 03 ASUNTOTUOTANTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	25 273	0	25 273	21 465	-3 808	0
Menot	-18 730	0	-18 730	-14 792	3 938	0
Toimintakate	6 543	0	6 543	6 674	131	0
Poistot	40	0	-40	95	-55	0
Tilikauden tulos	6 503	0	6 503	6 579	76	0

Käyttötalouden

Asuntotuotannon sitova toimintakatetavoite oli talousarviossa 6,5 miljoonaa euroa ja toteuma 6,6 miljoonaa euroa, mikä ylitti toimintakatetavoitteen 0,1 miljoonalla eurolla. Toimintakatteen ylitys on esitetty kirjattavaksi asuntotuotantorahastoon.

Asuntotuotannon tulot kertyvät rakennuttamispalkkioista. Vuodelle 2021 oli budjetoitu palkkioita 25,3 miljoonaa euroa, joista toteutui 21,5 miljoonaa euroa.

Käyttömenojen toteuma oli yhteensä noin 14,8 miljoonaa euroa, alittaen talousarvion noin 3,9 miljoonalla eurolla. Henkilöstökulut toteutuivat noin 1,1 miljoonaa euroa pienempinä johtuen rekrytointiviiveistä. Palveluiden ostoista säästyi noin 1,3 miljoonaa euroa, joka johtui matalan hanketoteuman johdosta syntyneistä säästöistä asiantuntijapalveluiden hankinnassa sekä lisä- ja muutostöissä. Muut toimintakulut toteutuivat noin 1,5 miljoonaa euroa talousarvio- ja pienempinä, koska hankkeiden siirtyessä eteenpäin, myös korkomenoja realisoitui ennakoitua vähemmän.

Suorite- ja taloustavoitteet

Asuntotuotannon tavoitetta 1 500 uudesta asunnosta ei onnistuttu saavuttamaan aloitusten jäädessä 603 asuntoon. Uudishankkeiden urakkahinnat olivat pääsääntöisesti liian korkeita Ara-hintatasoon ja hankkeet eivät siksi edenneet. Asuntotuotannon hankesuunnitelmia tehtiin 737 kpl kun alkuperäinen tavoite oli 1 448 kpl. Tavoitteeseen ei päästy, koska korkeiden kustannusten takia osassa hankkeita hankesuunnittelu kesti pitkään, lisäksi kolme hanketta ei voinut edetä muista syistä.

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Suoritetavoitteet			
ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	1 150	537	-613
Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	350	66	-284
Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	1 500	603	-897
Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asuntoja, kpl	1 100	1 131	31

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstön käyttö	TA2022	2022	2021	2020
Henkilöstön määrä	104	78	86	86
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	95	77	77	75

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tuottavuus (2020=100)	TA2022	2022	2021	2020
Tuottavuusindeksi, Tuottavuus	92,5	57,3	101,0	100,0
Hankesuunnitelmat/tuotantotavoite, prosenttia (saadaan vertailuluku)	100,0	18	100,0	71,0
Asuntoa / keskimääräinen henkilöstömäärä (saadaan vertailuluku)	25,0	81,4	31,8	30,0

Yksikkökustannusten kehitys	TA2022	2022	2021	2020
Palvelu euroa/x				
Kustannukset / rakennutettujen uusien ja peruskorjattujen asuntojen määrä	7 780	9 068	6 645	6 902
Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa				
Muutos, prosenttia				
Kustannukset / rakennutettujen uusien ja peruskorjattujen asuntojen määrä	17,1 %	36,5 %	-3,7 %	12,6 %

3 10 04 HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE JA HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMIEN MAKSUOSUUDET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-218 700	0	-218 700	-218 671	29	0
Toimintakate	-218 700	0	-218 700	-218 671	29	0
Tilikauden tulos	-218 700	0	-218 700	-218 671	29	0

Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän maksuosuuden toteuma oli 216,5 miljoonaa euroa ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) -kuntayhtymän maksuosuuden 2,2 miljoonaa euroa. Maksuosuudet toteutuivat talousarvion mukaisina.

HSL:n perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa lipputuloilla, kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä kattaa jäsenkunniltan perittävillä maksuosuuksilla kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotuksen.

HSY:n perussopimuksen mukaan kuntayhtymä rahoittaa toimintakulunsa vesihuolto- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, kuntaosuuksilla ja muilla tuloilla. Kuntayhtymä perii jäsenkunniltan maksuosuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä aiheutuvista kustannuksista.

3 10 05 PELASTUSLAITOS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	18 800	0	18 800	21 520	2 720	0
Menot	-66 807	0	-66 807	-68 067	-1 260	-1 400
Toimintakate	-48 007	0	-48 007	-46 547	1 460	-1 400
Poistot	3 212	0	-3 212	3 216	-5	0
Tilikauden tulos	-51 219	0	-51 219	-49 763	1 456	-1 400

Pelastuslaitos muodostaa yhden sitovan talousarviokohdan. Pelastuslaitos vastaa pelastustoimesta ja kiireellisestä ensihoitopalvelusta Helsingin alueella. Pelastustoimen osuus käyttömenoista oli noin 77 prosenttia sisältäen pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyn, väestönsuojeluun varautumisen ja Pelastuskoulun kustannukset. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille omakustannushintaan tuotettava kiireellinen ensihoitopalvelu oli noin 23 prosenttia käyttömenoista.

Käyttötalous

Pelastuslaitos ylitti talousarvion mukaiset käyttömenot 1,26 miljoonalla eurolla (102 prosenttia). Käyttömenojen ylityksen syynä ovat erityisesti kasvaneet energian ja lämmityksen kustannukset sekä pelastajien suojavaatehankinnat. Ylitys sisältää henkilöstökuluja noin 0,6 miljoonaa muun muassa kasvaneiden ylityökustannusten sekä oletettua pienemmän loppuvuoden henkilöstöpoistuman johdosta. Sarastiasta johtuen henkilöstökuluihin kirjattiin noin 0,2 miljoonan siirtovelka. Tulot toteutuivat 2,7 miljoonaa talousarviota suurempina, jonka johdosta tilikauden toimintakate oli 1,46 miljoonaa euroa talousarviota parempi (97 prosenttia).

Pelastuslaitoksen bruttokäyttömenot ilman poistoja olivat 102,4 euroa per asukas, kasvaen 6,1 prosenttia vuodesta 2021. Pelastustoimen käyttömenot olivat 78,6 euroa ja ensihoitopalvelun 23,8 euroa. Pelastustoimen toimintakate oli 71,5 euroa ja tilikauden tulos poistot mukaan lukien 74,8 euroa per asukas. Ensihoitopalvelun kokonaiskustannus ensivaste ja poistot mukaan lukien oli 25,3 euroa asukasta kohden ja nettotulos nolla euroa, koska pelastuslaitos tuottaa palvelun omakustannusperiaatteella.

Pelastuslaitos pysyi irtaimen omaisuuden investointimäärärahabudjetissa. Vuonna 2022 valmistui viisitoista ambulanssia ensihoidon palvelutuotannon korvaushankintana. Lisäksi vastaanotettiin kaksi pelastusautoa, joista toinen sijoitetaan Konalan uudelle pelastusasemalle. Muun irtaimen hankinnan osalta tehtiin tarpeellisia palo- ja pelastuskaluston korvaushankintoja.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia.

Tavoite ei toteutunut.

- 11 000 turvallisuuspistettä

Mittari ei toteutunut. Toteuma oli 10 582 pistettä eli 96 prosenttia. Poikkeama johtui suunniteltua suuremmasta ajankäytöstä sisäiseen koulutukseen valvonnan prosessin uudistuksessa sekä Ukrainan kriisiin aiheuttamasta henkilöstöresurssin kohdennuksesta.

Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti

Tavoite ei toteutunut.

- Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 60 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.

Mittari ei toteutunut. Toteuma oli 59 prosenttia. Ensihoidon resurssit eivät nykyisellään riitä toiminnan tarpeelliseen maantieteelliseen hajauttamiseen, mikä kasvattaa kuljetusmatkoja ja siten viiveitä yksikön toiminta-alueella.

Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen.

Tavoite toteutui.

- I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuksella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

Mittari toteutui. Toteuma oli 50 prosenttia.

Suorite- ja taloustavoitteet

Pelastuslaitoksen toiminnan tuottavuutta seurataan käyttömenojen yksikkökustannuksilla, joka jakautuu pelastustoimen (77 prosenttia käyttömenoista) ja ensihoitopalvelun (23 prosenttia) yksikkökustannuksiin. Vuonna 2022 pelastustoimen käyttömenot nousivat 6,3 prosenttia. Ensihoitopalvelun käyttömenot kasvoivat 5,3 prosenttia. Kustannusten kasvu johtuu sekä pelastustoimen että ensihoidon palvelutason kasvattamisesta. Pelastustoimen kustannukset saadaan vähentämällä ensihoitopalvelun kustannukset pelastuslaitoksen kustannuksista. Ensihoitopalvelun kustannukset kasvoivat tilikaudella talousarviossa suunniteltua enemmän, koska vuoden 2021 budjettilylystä ei oltu huomioitu talousarviossa ja koska pelastuslaitoksen yleiskulujen jakauma pelastustoimen ja ensihoidon välillä muuttui aikaisempaa tarkemman kohdentamisen seurauksena. Pelastuslaitoksen kirjanpidollinen tulos ei sisällä Helsingin kaupungin keskushallinnon yleiskustannuksia, joiden määräksi arvioidaan noin 2 miljoonaa euroa.

Pelastustoimen bruttokäyttömenot olivat 78,6 euroa/asukas kasvaen 9,0 prosenttia vuodesta 2021 ja ensihoitopalvelun osalta 23,8 euroa/asukas (+10,2 prosenttia). Pelastuslaitoksen inflaatiokorjattu yksikkökustannusindeksi (2020=100) oli 84,8 ollen 4,7 pistettä talousarviota heikompi.

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet			
Turvallisuuspisteet	11 000	10 582	-418
I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuksella yksiköllä on enintään 6 minuuttia vähintään 50 prosentissa tehtävistä.	50	50	0
Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia 60 prosentissa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.	60	59	-1
Toiminnan laajuustiedot			
Palo- ja pelastustehtävät ilman ensivastetta	8 800	7 935	-865
Ensihoitotehtävät ensivaste mukaan lukien	64 900	64 000	-900
Tehokkuus/taloudellisuus			
Kaukolämmön kulutus (2010=100)	86	86	0
Sähkön kulutus (2010=100)	86	86	0
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	805	797	-8
Henkilöstötyövuodet (oma henkilöstö)	776	761	-15

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tuottavuus (2020=100)	TA2022	2022	2021	2020
Tuottavuusindeksi	89,5	84,8	92,6	100,0

Yksikkökustannusten kehitys	TA2022	2022	2021	2020
Palvelu euroa/x				
Pelastuslaitoksen bruttokäyttömenot euroa/asukas	96,2	102,4	89,8	87,5
Pelastuslaitoksen nettokäyttömenot euroa/asukas	69,2	70,0	65,4	59,7
Pelastustoimen bruttokäyttömenot euroa/asukas	76,5	78,6	70,0	67,2
Pelastustoimen tulos euroa/asukas	71,2	74,8	65,2	59,3
Ensihoitopalvelun bruttokäyttömenot euroa/asukas	19,7	23,8	19,8	19,3
Ensihoitopalvelun bruttokäyttömenot euroa/asukas sis. Poistot	21,3	25,3	20,8	20,8
Prosenttimuutos yksikkökustannuksissa				
Muutos, prosenttia				
Pelastuslaitoksen bruttokäyttömenot euroa/asukas	6,3 %	9,3 %	2,6 %	5,6 %
Pelastuslaitoksen nettokäyttömenot euroa/asukas	4,5 %	1,9 %	9,6 %	6,9 %
Pelastustoimen bruttokäyttömenot euroa/asukas	8,2 %	9,0 %	4,1 %	3,8 %
Pelastustoimen tulos euroa/asukas	5,9 %	9,0 %	9,9 %	18,2 %
Ensihoitopalvelun bruttokäyttömenot euroa/asukas	-0,5 %	10,2 %	2,5 %	6,0 %
Ensihoitopalvelun bruttokäyttömenot euroa/asukas sis. Poistot	0,1 %	9,5 %	-0,2 %	5,1 %

Tilankäytön mittarit	TA 2022	2022	2021	2020
Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	183 617	184 054	182 752	181 124
Tilojen pinta-alamäärä (htm ³) suhteessa asiakasmäärään	0,3	0,3	0,3	0,3
Vuokrakustannukset, 1 000 euroa/vuosi	8 390	7 956	7 740	7 330
Toimipaikkojen määrä	13	14	12	11

3 10 06 TUKI HKL – LIIKELAITOKSELLE

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-29 173	25 075	-4 098	-3 378	721	0
Toimintakate	-29 173	25 075	-4 098	-3 378	721	0
Tilikauden tulos	-29 173	25 075	-4 098	-3 378	721	0

HKL:lle maksettavalla tuella katetaan ne menot, joita HKL ei pysty laskuttamaan Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymältä tai muulta taholta. Vuonna 2022 tukea maksettiin 3,4 miljoonaa euroa. Tuella katetaan HSL:n ja kaupunkien välisen infrasopimuksen mukaisesti kaupungin maksettavaksi jäävä 50 prosentin osuus metroinfraomaisuuksien pääomakuluista.

3 10 07 JOUKKOLIIKENNE

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	22 100	22 100	22 722	622	0
Menot	0	-31 424	-31 424	-31 372	52	0
Toimintakate	0	-9 324	-9 324	-8 650	674	0
Tilikauden tulos	0	-9 324	-9 324	-8 650	674	0

Talousarviokohdan tulot toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa talousarviota suurempina ja menot lähes talousarvion mukaisina. Toimintakate toteutui 0,7 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

HKL:n yhtiöittämisen myötä kaupunki maksaa Kaupunkiliikenne Oy:lle sen tuottamista palveluista palvelukorvausta. Kaupunki kattaa osan menoista HSL:n maksamalla infrakorvauksella.

HSL:ltä laskutettava infrakorvaus sisältää voimassa olevan infrasopimuksen mukaisesti infraan liittyvät käyttökulut, poistot ja korot. Infrakorvaus sisältää raitio-, juna-, lautta- ja bussi-infran. Bussi-infrasta mukana ovat Espoon (Kam-

pin), Malmin, Elielin aukion, Herttoniemen, Itäkeskuksen ja Rautatientorin bussiterminaalit sekä Paloheinän bussitunneli ja bussien sähkönlatausinfra.

Kaupunki maksaa kaupunkiliikenneyhtiölle korvausta sen hallinnoiman infran käyttöoikeudesta sekä infraa koskevista investoinneista, ylläpidosta ja hallinnoinnista sekä muista kaupunkiliikenneyhtiön kaupungille tuottamista palveluista. Palvelukorvauksen piiriin sisältyy raitiotie-, bussi-, juna-, ja lauttaliikenneinfra sekä muu joukkoliikennettä tukeva infra kuten liityntäpysäköinti ja kaupunkipyöräpalvelu.

Palvelukorvaus on kattavampi kuin HSL:n maksama infrakorvaus. Palvelukorvaukseen sisältyvät muun muassa liityntäpysäköinti- ja kaupunkipyöräinfra, jotka eivät sisälly HSL:n infrakorvaukseen. Lisäksi HSL:n infrakorvauksessa pääomakustannuksista (poistot ja korot) korvataan vain 50 prosenttia; palvelukorvauksessa pääomakustannuksista korvataan 100 prosenttia.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL)

Suorite- ja taloustavoitteet

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tuloskehitys			
Liikevaihto	137 143	133 777	-3 366
Liikelyijäämä/alijäämä	10 288	11 065	777
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	19 136	18 853	-283
Varsinaisen toiminnan rahavirta	34 749	34 887	138
Investointien rahavirta	676 227	686 718	10 491
Rahoituksen rahavirta	-710 976	-721 605	-10 629
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0
Peruspääoman tuotto (9 prosenttia)	3 795	3 795	0
Infran korkotulo	0	0	0
Tuki kaupungilta	-4 098	-3 378	720
Netto	-303	417	720
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys (netto)	-2 500	-2 500	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	366	366	0

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet			
Paikkakilometrit			
Metrolinnoitus, miljoonaa	3 232	3 136	-96
Toiminnan laajuustiedot			
Liikevaihto, miljoonaa euroa	137	134	-3

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 silloisen HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämisessä HKL:n metro-omaisuus ja metroon liittyvät keskeiset sopimukset jäivät liikelaitokseen.

Metrolinnoituksessa tehtiin 69,9 miljoonaa matkaa vuonna 2022 eli 25 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Vuoden 2022 aikana HKL:n toimintaympäristön epävarmuustekijät lisääntyivät. Matkustajamäärät olivat edelleen noin 20 prosenttia alhaisemmat kuin ennen koronaviruspandemiaa, vaikka matkustajamäärä nousi selvästi vuodesta 2021. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena materiaalien ja työvoiman saatavuus heikentyi. Matkustajien vähentyminen, energian hinnan nousu ja korkotason muutokset loivat epävarmuutta muun muassa laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien joukkoliikenneinvestointien ajoitukseen.

Kevään 2022 aikana metron kuljettajia hakeutui toisiin tehtäviin, mikä näkyi koronan vuoksi tauolla olleiden kuljettajakoulutusten ja syksyllä kasvaneiden sairauspoissaolojen seurauksena matkustajille ajamattomina lähtöinä. Vuoden aikana Kaupunkiliikenneyhtiö käynnisti kuljettajakursseja uudelleen tarkoituksena vastata etenkin Länsimetron Kivenlahden osuuden avaamisen myötä kasvaviin liikennöintimääriin. Liikennöintimäärien ja lähtövaihtuvuuden kasvun johdosta kuljettajarekrytointeihin ja koulutukseen panostettiin syksyllä 2022 ja työ jatkuu edelleen vuoden 2023 aikana.

Länsimetron Matinkylä – Kivenlahti -osuus avattiin matkustajaliikenteelle 3.12.2022. Vuoden 2021 puolivälissä aloitetut, osuuden liikennöitävyyden ja järjestelmien toiminnallisuuden ja turvallisuuden varmistamiseen tähtäävät testit, kuljettajien koulutukset ja koeajot jatkuivat vuoden 2022 aikana Kaupunkiliikenneyhtiön toimesta. Länsimetron, Kaupunkiliikenneyhtiön ja HKL:n yhteistyösopimuksen laajennus Kivenlahden osuuden käyttöönotto huomioiden astui voimaan 13.5.2022, jolloin myös rataosuuden alustava hallinnan siirto Kaupunkiliikenneyhtiölle tapahtui. Käyttöönoton valmistelevat toimet saatiin onnistuneesti suoritettua syksyllä ja tarvittavat turvallisuushyväksynnät saatiin marraskuun 2022 alussa.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.12.2022 metron kapasiteetin ja luotettavuuden parantamiseen tähtäävän, METKA-hankkeen hankesuunnitelman. Hankkeen myötä kantametrossa käytössä olevia, osin alkuperäisiä järjestelmiä tullaan uusimaan metron turvallisen ja luotettavan liikennöinnin varmistamiseksi. Uudistamisessa mahdollistetaan tulevaisuudessa myös metron puoliautomaattinen liikennöinti, jota tarvitaan, jotta vuoroväliä voidaan tihentää

kapasiteetin nostamiseksi. Hankesuunnitelman viimeistelyn lisäksi vuoden 2022 aikana käynnistyi tarjouspyyntöateriaalin valmistelu ja radioverkon uusimiseen liittyvä testaus. Syksyllä 2022 käytiin vuoropuhelua mahdollisten järjestelmätoimittajien kanssa. Hankinta on tarkoitus käynnistää vuoden 2023 alussa.

HSL:n hallitus päätti 13.12.2022 jatkaa nykyistä metroluonteen operointisopimusta HKL:n kanssa 7,5 vuodelle, kun nykyinen sopimuskausi päättyy vuoden 2024 lopussa. Jatkosopimuksen valmistelu käynnistyy vuoden 2023 aikana.

Helsingin käräjäoikeus antoi maaliskuussa 2020 välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä.

Helsingin käräjäoikeus antoi marraskuussa 2021 ratkaisunsa metron automatisointisopimusten purkamiseen liittyvien taloudellisten vaatimusten osalta. Ratkaisun mukaan Siemens on velvollinen suorittamaan HKL:lle vahingonkorvauksia noin 5 miljoonaa euroa ja palauttamaan HKL:n maksamia kauppahintoja noin 3 miljoonaa euroa. HKL on yhdessä Helsingin kaupunginkanslian kanssa arvioinut, että käräjäoikeuden tuomioon on haettava muutosta hovioikeudelta. Käräjäoikeuden tuomioon ei voida tyytyä, kun otetaan huomioon, että käräjäoikeus on välituomiossaan todennut, että HKL:llä on ollut oikeus purkaa riidan kohteena olevia sopimuksia. HKL katsoo kärsineensä enemmän taloudellista vahinkoa kuin mihin käräjäoikeus päätyi. HKL valitti käräjäoikeuden tuomiosta alkuvuonna 2022. Myös Siemens on valittanut tuomiosta. Osapuolet jättivät vastauksensa toistensa valituksiin marraskuussa 2022. Asian käsittely jatkuu seuraavaksi hovioikeudessa. Käsittelyaikataulu ei ole vielä tiedossa.

HKL:n vuoden 2022 tuloslaskelma sisältää toteumatiedot ajalta 1.1.-31.12.2022 tilanteesta ennen kuin muut kuin metrotuotot siirrettiin Kaupunkiliikenne Oy:lle 1.2.2022 sekä toteumatiedot ajalta 1.2.-31.12.2022, jolloin HKL:n luvuissa on mukana vain metrotuotantoon sisältyvät toteumatiedot. Vuosien 2022 ja 2021 tilinpäätösluvut eivät ole vertailukelpoisia.

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 133,8 (2021: 220,5) miljoonaa euroa. Liikevaihto muodostuu HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista 52,3 (2021: 99,7) miljoonaa euroa, josta metron liikennöintikorvauksia oli 47,3 miljoonaa euroa, ja infrakorvauksesta 62,5 (2021: 83,0) miljoonaa euroa sekä kaupungin infratuesta 3,4 (2021: 24,8) miljoonaa euroa ja muista myyntituotoista 15,6 (2021: 13,0) miljoonaa euroa.

Kaupungin infratuon laskentatapaa on muutettu edellisestä vuodesta; kaupungin infratuotot sisältää HSL:n infrakoron palautuksen kaupungille, jota on edellisinä tilikausina käsitelty omana eräänä tuloslaskelman rahoituskuluissa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 7,7 (2021: 19,0) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muissa tuotoissa vuokratulot olivat 3,4 miljoonaa euroa ja mainostulot 3,0 miljoonaa euroa.

Kulut ennen liikekäännästä olivat 130,9 (2021: 213,2) miljoonaa euroa. Suurin menoerä on Kaupunkiliikenne Oy:lle maksetut alihankintamenot 81,1 miljoonaa euroa. Alihankintamenoihin sisältyy Kaupunkiliikenne Oy:n suorittaman metron operointimenot sekä metro-omaisuuteen liittyvät huolto-, kunnossapito- ja kehittämismenot.

Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 3,1 (2021: 0,8) miljoonaa euroa.

Poistoeron ja investointivarausten muutoksien jälkeen HKL:n tulos oli 18,9 (2021: 3,6) miljoonaa euroa. Poistoeroja ja investointivaroja purettiin taseesta 31.12.2022 siltä osin kuin ne kohdistuivat Kaupunkiliikenne Oy:lle siirtyvään omaisuuteen.

HKL:n bruttoinvestoinnit olivat 71,1 (2021: 242,9; TA22: 81,6) miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointi oli uudet M300-metrovaunut 21,2 miljoonaa euroa. Vanhojen metrovaunujen peruskorjauksia toteutui 10,5 miljoonaa euroa vuonna 2022. Sörnäisten metroaseman peruskorjaukseen kohdistui investointeja 4,4 miljoonaa euroa ja Hakanimen metroaseman peruskorjaukseen 2,9 miljoonaa euroa.

HKL ei nostanut uutta pitkäaikaista lainaa vuonna 2022. Investoinnit rahoitettiin tulorahoituksen lisäksi käyttämällä kaupungin sisäistä limiittitiliä, jonka saldo oli 141,1 miljoonaa euroa 31.12.2022.

HKL:n taseen loppusumma oli 568,5 miljoonaa euroa 31.12.2022 (31.12.2021: 1 337,0 miljoonaa euroa). Taseen jaossa 1.2.2022 HKL:n tase pieneni 808,6 miljoonalla eurolla.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:**Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta.**

Tavoite ei toteutunut.

- Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä. Tavoitetasot: Metroliikenne 99,85 %

Metron liikennöinnin luotettavuutta koskeva mittari ei toteutunut.

Metroliikenteessä ajettiin 98,98 % tilatuista lähdöistä, mikä jäi alle luotettavuustavoitteen 99,85 %.

Ajamattomien lähtöjen syissä korostuu erityisesti kuljettajaresurssien puute, mikä aiheutti 92 % ajamattomista lähdöistä.

Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta.

Tavoite ei toteutunut.

- Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa. Tavoitetasot: Metroliikenne 4,15 (2020: 4,15)

Metron asiakastytyväisyyttä koskeva mittari ei toteutunut.

Asiakastytyväisyyttä mittaava metroliikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,09, mikä jäi alle tavoitteen 4,15. Keväällä 2022 toteutetussa tutkimuksessa liikennöitsijäarvosana oli vielä tavoitetasoa korkeampi, mutta syksyn aikana liikennöinnin luotettavuus heikentyi etenkin kuljettajaresurssien puutteesta johtuen. Tämä näkyi kyselytutkimuksen ”Aikataulussa pysyminen” -tuloksen merkittävänä laskuna laskien koko liikennöitsijäarvosanan tavoitetason alapuolelle.

HKL:n talous pysyy tasapainossa

Tavoite toteutui.

- Tilikauden tulos Tavoitetasot: tilikauden tulos vähintään nolla.

Tilikauden tulosta koskeva mittari toteutui. Tilikauden tulos oli 3,1 miljoonaa euroa.

Suoritetavoitteet

Metroliikenteen paikkakilometrit toteutuivat talousarviossa arvioitua pienempinä.

4 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	35 832	0	35 832	33 320	-2 511	-1 000
Menot	-278 976	-166	-279 142	-277 404	1 738	0
Toimintakate	-243 144	-166	-243 310	-244 083	-773	-1 000
Poistot	11 683	0	-11 683	11 618	65	0
Tilikauden tulos	-254 827	-166	-254 993	-255 701	-708	-1 000

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta.

Toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen sekä toimialan hallintoon. Palvelukokonaisuudet ovat kulttuuri, liikunta, nuorisotoiminta ja kirjasto. Toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa ja lautakunnalla on kolme jaostoa, jotka ovat kulttuuri- ja kirjastojaosto, liikuntajaosto ja nuorisotoiminta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on kolme talousarviokohtaa: kulttuuri ja vapaa-aika (talousarviokohta 4 10 01), kulttuurin laitosavustukset (4 10 02) ja liikunnan laitosavustukset (4 10 03).

4 10 01 KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	35 832	0	35 832	33 320	-2 511	-1 000
Menot	-240 831	-166	-240 997	-239 394	1 603	0
Toimintakate	-204 999	-166	-205 165	-206 073	-908	-1 000
Poistot	11 683	0	-11 683	11 618	65	0
Tilikauden tulos	-216 682	-166	-216 848	-217 691	-843	-1 000

Käyttötalous

Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymässä talousarviossa kulttuuri ja vapaa-aika talousarviokohdan toimintakate oli -205,0 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston 7.12.2022 päätöksellä talousarviokohdalle siirrettiin lisäksi yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, joka koostui sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle siirtyneiden työntekijöiden palkkakustannuksista sekä kaupunginhallituksen käyttövaroista palkkakehitysohjelmaan osoitetuista määrärahoista.

Talousarviokohdalle kertyi tuloja 33,3 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 miljoonaa euroa talousarviota vähemmän. Alkuvuonna 2022 koronarajoitusten vuoksi toimialan toimipaikat olivat kokonaan tai osittain kiinni, mikä vaikutti myyntitulojen pienenemiseen erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Palvelujen kysyntä ei palautunut vuoden loppupuolella koronapandemiaa edeltäneelle tasolle.

Talousarviokohdan menot olivat 239,4 miljoonaa euroa ja ne alittivat talousarvion 1,6 miljoonalla eurolla. Toimialan kulttuuri-, nuorisotoiminta- ja kirjastopalveluissa syntyi menosäästöjä henkilöstökuluissa, palveluiden ostoista ja vuokrissa. Näillä menosäästöillä pystyttiin kompensoimaan liikuntapalveluissa syntyneitä budjetoitua suurempia menoja muun muassa energia- ja henkilöstökuluissa sekä palvelujen ostoissa.

Talousarviokohdan toimintakatteen toteuma oli -206,1 miljoonaa euroa, mikä on 0,9 miljoonaa euroa talousarviota heikompi.

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:**Toiminnan jälleensuoritus**

Tavoite ei toteutunut.

- Käyntikerrat (22 827 000)

Toteuma oli 22 341 879 käyntikertaa. Tavoitetta mitattiin digitaalisten ja fyysisten käyntikertojen yhteenlasketulla määrällä.

Toimialan palvelujen kysyntä ei palautunut koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Osa toimialan palveluista oli alkuvuodesta rajoitusten vuoksi kiinni, eivätkä asiakkaat sulkujen päätyttyä palanneet toimialan palveluihin odotetusti. Kesä- ja syyskaudella fyysisten käyntikertojen tulos oli ennakoitu parempi, pääosin onnistuneiden kesätoimintojen ansiosta erityisesti liikuntapalveluissa. Kokonaisuutena fyysiset käyntikerrat jäivät kuitenkin tavoitteestaan (fyysisten käyntikertojen tavoite: 18 827 000, toteuma: 18 087 117, erotus: - 739 883).

Digitaalisten käyntikertojen tavoite sen sijaan ylittyi pääosin korona-aikana kehitettyjen uusien digitaalisten palvelujen sekä Varaamo-palvelun kasvaneiden käyntikertojen ansiosta (digitaalisten käyntikertojen tavoite: 4 000 000, toteuma: 4 254 762, erotus: +254 762).

Toiminnan tehostaminen (Y)

Tavoite ei toteutunut.

- Yksikkökustannus kulttuuripalveluissa korkeintaan 24,56 euroa, liikuntapalveluissa korkeintaan 6,55 euroa, nuorisopalveluissa korkeintaan 24,15 euroa ja kirjastopalveluissa korkeintaan 4,08 euroa.

Toteuma oli kulttuuripalveluissa 21,59 euroa, liikuntapalveluissa 6,58 euroa, nuorisopalveluissa 26,66 euroa ja kirjastopalveluissa 4,47 euroa.

Tavoitteen toteutumista seurattiin palvelukokonaisuuksittain mitattavalla yksikkökustannuksella. Yksikkökustannus laskettiin palvelukokonaisuuksittain niin, että palvelukokonaisuuksien nettomenoja (menot miinus tulot) verrattiin palvelukokonaisuudessa aikaansaatuun suoritteisiin eli käyntikertoihin. Näin pyritään osoittamaan palvelukokonaisuuksien toiminnan panos-tuotos-suhdetta. Yksikkökustannuslaskennassa toimialan yhteisten hallinto- ja tukipalveluiden kustannukset on väärytetty täysimääräisesti palvelukokonaisuuksille. Toimialan jakamia avustussuoritusrahoja ei huomioida toimintamenoissa yksikkökustannuksia laskettaessa.

Mittarilla pyritään ohjaamaan toimintaa ja johtamista tehokkaasti huomioiden se, että toiminnan volyymit palvelukokonaisuuksien välillä ja niiden sisällä vaihtelevat paljon.

Kulttuuripalveluissa yksikkökustannukset alittivat tavoitetason, koska käyntikertoja saavutettiin tavoiteltua enemmän ja nettomenot jäivät talousarviota pienemmiksi.

Liikuntapalveluissa yksikkökustannukset toteutuivat sen sijaan tavoiteltua korkeampina. Käyntikertoja saavutettiin tavoitetta enemmän, mutta liikuntapalvelujen menot nousivat muun muassa kohonneiden energiakustannusten sekä budjetoitua suurempien henkilöstökustannusten ja palvelujen ostojen vuoksi niin paljon, että saadulla tulokertymällä ei pystytty kompensoimaan kasvaneita kustannuksia.

Myös nuoriso- ja kirjastopalveluissa yksikkökustannukset toteutuivat tavoiteltua korkeampina. Molempien palvelukokonaisuuksien osalta nettomenot olivat talousarviota pienemmät, mutta koska käyntikerrat jäivät tavoitetasosta, ei yksikkökustannustavoite toteutunut.

Suorite- ja taloustavoitteet

Alkuvuoden koronasulkujen ja rajoitusten sekä näiden arvioitua pidempikestoisten vaikutusten vuoksi toimiala ei saavuttanut kaikkia suoritettavuuksiaan. Fyysisten käyntikertojen tavoite ei toteutunut, koska palvelujen kysyntä ei palautunut koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Sen sijaan digitaalisten käyntikertojen tavoite ylittyi pääosin korona-aikana kehitettyjen uusien digitaalisten palvelujen sekä Varaamo-palvelun kasvaneiden käyntikertojen ansiosta.

Toimialan tuottavuutta mitataan tuottavuusindeksillä, jossa verrataan toimialan toimintakatetta (tulot miinus menot) palveluissa käyvien asiakkaiden käyntikertojen (fyysiset ja digitaaliset) määrään. Tuottavuusindeksin laskennassa inflaation vaikutus on poistettu. Lisäksi toimintakatteesta on poistettu avustuspäärahat.

Tuottavuusindeksi kertoo mikä on palveluiden tuottamiseen käytettävän rahan suhde asiakkaiden käyntikertoihin. Tuottavuusindeksin kasvaessa käyntikerrat kasvavat rahan käyttöä nopeammin.

Perusvuotena tässä vertailussa on vuosi 2020, johon verrattuna tuottavuus on parantunut selvästi, koska koronasta toipuminen näkyy asiakasmäärien palautumisena lähes normaalitasolle. Myös menopuolella kustannusten kasvu on ollut maltillista huolimatta kasvaneista energiamenoista.

Yksikkökustannukset kertovat kuinka paljon toimiala käyttää määrärahoja palvelukokonaisuuksittain suhteessa Helsingin väestömäärään. Yksikkökustannuslaskennassa palvelukokonaisuuksien nettomenoja (menot miinus tulot) verrataan väestömäärään. Toimialan yhteisten hallintopalveluiden menot on yksikkökustannuslaskennassa vyörytetty palvelukokonaisuuksille täysimääräisesti.

Yksikkökustannuksia on laskettu kahdella tavalla: niin, että yksikkökustannuksiin sisällytetään toimialan jakamat järjestö- ja laitosavustukset sekä yksikkökustannukset ilman avustuksia.

Yksikkökustannukset ovat pienentyneet talousarviosta muissa palvelukokonaisuuksissa paitsi liikuntapalveluissa. Liikuntapalveluissa koronapandemian johdosta alkuvuonna kiinni olleiden toimipaikkojen aiheuttamaa tulonmenetystä ei ole pystytty kompensoimaan menosäästöillä, koska toimipaikkojen energia-, henkilöstö- ja kunnossapitomenot ovat kasvaneet merkittävästi. Muissa palvelukokonaisuuksissa menosäästöillä on pystytty kattamaan asiakasvirran pienenemisen aiheuttamat tulonmenetykset.

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Suoritteet			
Suoritettavuudet			
Käyntikerrat yhteensä	22 827 000	22 341 879	-485 121
Fyysiset käyntikerrat	18 827 000	18 087 117	-739 883
Digitaaliset käyntikerrat *)	4 000 000	4 254 762	254 762
Kirjasto			
Fyysiset käyntikerrat	7 500 000	6 385 586	-1 114 414
Digitaaliset käyntikerrat	3 200 000	3 133 451	-66 549
Kulttuuri			
Fyysiset käyntikerrat	1 200 000	1 097 435	-102 565
Digitaaliset käyntikerrat	450 000	747 377	297 377
Liikunta			
Fyysiset käyntikerrat	9 000 000	9 659 097	659 097
Digitaaliset käyntikerrat	0		0
Nuoriso			
Fyysiset käyntikerrat	1 127 000	944 999	-182 001
Digitaaliset käyntikerrat	133 000	140 808	7 808
Toimialan yhteiset palvelut	217 000	233 126	16 126

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Avustukset euroa / asukas			
Toimiala yhteensä	53,00	53,60	0,60
Kulttuuri	25,70	25,70	0
Liikunta	12,60	12,70	0,10
Nuoriso (7-28 v. nuoret)	14,70	15,20	0,50
*) Vuonna 2022 otetaan käyttöön uudistettu määritelmä digitaaliselle käyntikerralle			
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön käyttö			
Henkilöstön määrä	1 825	1 825	0
Henkilötyövuodet (oma henkilöstö)	1 029	1 029	0

TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tuottavuusmittari	TA 2022	2022	2021	2020
Tuottavuusindeksi (2020=100)	107,8	108,9	101,6	100,0

Yksikkökustannukset euroa / asukas (sis. järjestö ja laitosavustukset)	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Palvelukokonaisuus			
Liikunta	125,7	132,8	7,1
Nuoriso	51,3	49,3	-2,0
Kirjasto	66,4	64,6	-1,8
Kulttuuri	123,2	122,0	-1,2
Toimiala yhteensä	366,6	368,7	2,1

Yksikkökustannukset euroa / asukas (ilman avustuksia)	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Palvelukokonaisuus / palvelu			
Liikunta	89,9	97,0	7,1
Nuoriso	47,3	45,2	-2,1
Kirjasto	66,4	64,6	-1,8
Kaupunginmuseo	12,3	12,3	0
Orkesteri	19,6	19,4	-0,2
Taidemuseo	11,6	11,5	-0,1
Kulttuurikeskukset ja kulttuurin edistäminen	19,7	18,6	-1,1
Yhteensä	266,8	268,6	1,8

Tilan käyttö	TA 2022	2022	2021	2020
Tilat, m ²	349 824	351 490	334 974	327 425
Tilojen pinta-alamäärä (htm ³) suhteessa asiakasmäärään	0,019	0,019	0,016	0,023

4 10 02 KULTTUURIN LAITOSAVUSTUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-22 800	0	-22 800	-22 800	0	0
Toimintakate	-22 800	0	-22 800	-22 800	0	0
Tilikauden tulos	-22 800	0	-22 800	-22 800	0	0

Kulttuurin laitosavustuksilla tuetaan kulttuuria edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat laina-, toiminta- ja vuokra-avustus. Vuonna 2022 avustuksia myönnettiin yhteensä 22,8 miljoonaa euroa jakautuen seuraavalla tavalla: Helsingin teatterisäätiö sr (13,6 miljoonaa euroa), Suomen Kansallisoopperan säätiö sr (3,7 miljoonaa euroa), Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr (4,6 miljoonaa euroa), Uuden musiikin orkesteri (0,8 miljoonaa euroa) ja Suomen urheilumuseosäätiö (0,1 miljoonaa euroa).

4 10 03 LIIKUNNAN LAITOSAVUSTUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-15 345	0	-15 345	-15 210	135	0
Toimintakate	-15 345	0	-15 345	-15 210	135	0
Tilikauden tulos	-15 345	0	-15 345	-15 210	135	0

Liikunnan laitosavustuksilla tuetaan liikuntaa edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina ovat rahoitus-, toiminta- ja vuokra-avustus. Vuonna 2022 avustuksia myönnettiin yhteensä 15,2 miljoonaa euroa jakautuen seuraavalla tavalla: Stadion-säätiö (6,1 miljoonaa euroa), Urheiluhallit Oy (4,0 miljoonaa euroa), Vuosaaren urheilutalo (2,3 miljoonaa euroa), Jääkenttäsäätiö (1,3 miljoonaa euroa), Mäkelänrinteen uintikeskus (0,6 miljoonaa euroa), Helsinki Stadion Oy (0,3 miljoonaa euroa), Urhea-säätiö (0,3 miljoonaa euroa), muut toimijat (0,3 miljoonaa euroa).

5 Sosiaali- ja terveystoimiala

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	166 800	0	166 800	246 087	79 287	0
Menot	-2 408 337	-45 240	-2 453 577	-2 576 182	-122 605	-128 500
Toimintakate	-2 241 537	-45 240	-2 286 777	-2 330 095	-43 318	-128 500
Poistot	13 001	0	-13 001	10 082	2 920	0
Tilikauden tulos	-2 254 538	-45 240	-2 299 778	-2 340 176	-40 398	-128 500

Sosiaali- ja terveystoimiala huolehtii kaupungin sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä ja tuottamisesta sekä luo sosiaali- ja terveystalouden keinoin edellytyksiä terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja edistämiseksi, omatoimisuudelle ja yhteisvastuullisuudelle sekä ehkäisee ja vähentää sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja niiden haittavaikutuksia.

Sosiaali- ja terveystoimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen: perhe- ja sosiaalipalvelut, terveys- ja päihdepalvelut, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut sekä hallinto. Toimiala toimii sosiaali- ja terveystalouden alaisuudessa ja lautakunnalla on yksi jaosto.

Toimialalla on viisi talousarviokohtaa: sosiaali- ja terveystalouden (5 10 01), toimeentulotuki (5 10 02), valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut (5 10 03), Apotti (5 10 04) sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (5 10 05).

5 10 01 SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDELLISET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	158 800	0	158 800	237 980	79 180	0
Menot	-1 597 916	-45 240	-1 643 156	-1 744 603	-101 447	-102 500
Toimintakate	-1 439 116	-45 240	-1 484 356	-1 506 624	-22 267	-102 500
Poistot	13 000	0	-13 000	10 080	2 920	0
Tilikauden tulos	-1 452 116	-45 240	-1 497 356	-1 516 704	-19 347	-102 500

Käyttötalous

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä (8.12.2021) talousarviossa sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdan tulot olivat 158,8 miljoonaa euroa ja menot 1 597,9 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen käyttövaroista siirrettiin kaupunginvaltuuston päätöksellä (19.1.2022) talousarviokohdalle 45,0 miljoonaa euroa koronapandemian hoito- ja palvelujen korjaamiseen. Lisäksi kaupunginvaltuuston (7.12.2022) päätöksellä siirrettiin kaupunginhallituksen käyttövaroista 0,372 miljoonaa euroa sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalle palkkakehitysohjelman toteuttamiseen sekä sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdalla 0,132 miljoonaa euroa kulttuuri- ja vapaa-aika talousarviokohdalle (4 1 01) eräiden työntekijöiden ja vakanssien siirrosta johtuen. Talousarviokohdan sitova taso on menot. Kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2022 toteutukseen perustuen 102,5 miljoonan euron ylitysoikeuden menoihin 1.3.2023.

Sosiaali- ja terveystalouden muutetun talousarvion mukaiset tulot olivat 158,8 miljoonaa euroa. Toteutuneet tulot olivat 238,0 miljoonaa euroa, joten tuloylitys oli 79,2 miljoonaa euroa. Tuloylityksen taustalla olivat valtionavustukset koronapandemian välittömiin ja rajaterveysturvallisuuden kustannuksiin 58,6 miljoonaa euroa sekä valtionavustukset sosiaali- ja terveystalouden uudistamisen hankkeisiin (10,9 miljoonaa euroa) ja Ukrainasta saapuneiden palvelujen kustannuksiin (4,0 miljoonaa euroa). Ilman valtionavustuksia sosiaali- ja terveystalouden tulot olisivat ylittäneet talousarvion noin 4,8 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa asiakasmaksulainsäädännön muutoksista.

Sosiaali- ja terveystalouden menomääräraha muutetussa talousarviossa oli 1 643,2 miljoonaa euroa. Talousarviokohdan menototeuma oli 1 744,6 miljoonaa euroa, joten talousarviolitys oli 101,4 miljoonaa euroa. Menoylitys aiheutui koronapandemian kustannuksista (80,7 miljoonaa euroa), tuloina saaduista hankemenoista (10,9 miljoonaa euroa) ja Ukrainasta saapuneiden palveluista (4,0 miljoonaa euroa) sekä lastensuojelun ja vammaistyön asiakaspalveluostojen ylityksistä. Vuodelle 2022 kirjattiin ohjeiden mukaisesti vuonna 2023 maksettavat työehtosopimukseen perustuvat hoitajien 600 euron kertapalkkiot (4,9 miljoonaa euroa).

Koronapandemian lisäkustannukset olivat kokonaisuudessaan 80,7 miljoonaa euroa ja menosäästöt 0,8 miljoonaa euroa, joten koronapandemian nettovaikutus oli 79,9 miljoonaa euroa. Koronapandemian suurimmat lisäkustannukset aiheutuivat testauksesta (22,6 miljoonaa euroa), henkilöstömenoista (29,1 miljoonaa euroa) sekä suojatarvikke- ja materiaalihankinnoista (5,6 miljoonaa euroa).

Sitovat toiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Palvelumme ovat lähellä kaupunkilaisia ja helposti saatavissa.

Tavoite ei toteutunut. Tavoitteella oli kolme mittaria, joista kaksi ei toteutunut.

- Terveysaseman hoitotakuun toteutuminen (ensikontaktissa toteutunut hoito, kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana arkipäivänä, kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokauden aikana)

Mittari ei toteutunut.

Ensikontaktissa toteutuneen hoidon tavoitetaso oli 75 % ja toteuma 61 %.

Kiireellisen hoidon toteutuminen samana tai seuraavana arkipäivänä mittari toteutui. Tavoite oli 80 % ja toteuma 97 %.

Kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokauden aikana mittari ei toteutunut. Tavoitetaso oli lääkäreillä ja hoitajilla 70 %. Toteuma lääkäreillä 44 % ja hoitajilla 74 %.

Koronapandemia ja henkilöstön saatavuus vaikuttivat toteutumattomuuteen. Terveysasematoiminnassa koronapandemiaan liittyvä työ oli edelleen vuonna 2022 merkittävää, jonka vuoksi ensikontaktissa tapahtuneessa hoidossa ja kiireettömässä hoidossa ei saavutettu tavoitetasoa. Henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät ongelmat vaikuttivat myös toteutumattomuuteen.

- Suun terveydenhuollossa välitön yhteydensaanti toteutuu (mittari 1: kiireettömän hoidon takaisinsoittolinja on käytössä koko virka-ajan, mittari 2: kiireettömän hoidon takaisinsoittoon vastataan samana päivänä)

Mittari toteutui.

Kiireettömän hoidon takaisinsoittolinja on käytössä koko virka-ajan toteutui, koska katkoja ei ollut. Kiireettömän hoidon takaisinsoittoon vastataan samana päivänä toteuma oli 93 % eli yli 90 prosentin tavoitteen.

- 20 % kotihoidon asiakkaista on kuvallisen etähoidon asiakkaita. Mittari ei toteutunut.

Tavoite oli 20 % ja toteuma oli 15,1 %.

Kotihoidon henkilöstövaje pahentui vuoden 2022 aikana. Sijaisia käytettiin enemmän ja myös täyttämättömiä työvuoroja oli aiempaa enemmän. Henkilöstövajeen vuoksi etähoidon mahdollisuuksien tunnistaminen oli heikompaa. Etähoidon toteumaan kiinnitettiin erityistä huomiota ja loppuvuodesta asiakasmäärä kääntyi nousuun. Lääkeautomaattien käyttö on lisääntynyt ja korvannut osittain etähoitoa.

Edistämme helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä

Tavoite ei toteutunut. Tavoitteella oli viisi mittaria, joista yksi ei toteutunut.

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUS:n kanssa yhdessä sovittua lasten ja nuorten mielenterveysongelmien toimeenpanosuunnitelmaa toteutetaan ja parannetaan nepsy-asiakkaiden (neuropsykiatriset vaikeudet) hoidon ja palvelujen saatavuutta

Mittari toteutui.

Lasten- ja nuorten mielenterveysongelmien toimeenpanosuunnitelmaa on toteutettu sosiaali- ja terveystoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa yhteistyönä. Lasten erityisvastaanottojen toiminta on vakiintunutta ja nuorisoasema on avaamassa toista yksikköä vastaamaan nuorten keskivaikeiden mielenterveyshäiriöiden hoidosta. Näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä perus- ja erityistason palveluissa on edistetty kouluttamalla lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimivia ammattilaisia laajasti eri toimialoilta sovittujen terapioiden käyttöön. Nuorten päihde- ja mielenterveyshuollon matalan kynnyksen palveluita ja toimintamalleja on selkeytetty ja vahvistettu. Nepsy-palvelupolku varhaiskasvatuksesta erikoissairaanhoidon on kuvattu ja Nepsy-valmentaja- koulutukset on käynnistetty. Aikuispsykiatriaan on perustettu uusi neuropsykiatrinen työryhmä.

- Lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun toimeenpano etenee suunnitellusti. Vahvistetaan lasten ja nuorten välisen väkivallan tunnistamista ja puuttumista.

Mittari toteutui.

Näyttöön ja tutkimukseen perustuvaa varhaista tunnistamista ja puheeksiottamista on vahvistettu ottamalla kaupunkitasoisesti ja pysyvästi käyttöön Turva10 työväline kouluterveydenhuollossa. Neuvolassa on jatkettu osallistumista vanhempien lapsuuden aikaisia haitallisia kokemuksia (ACE) seulovaan tutkimuspilottiin. Pilotteja on tuettu puheeksiottoa käsittelevillä koulutuksilla ja työpajoilla. Vanhempana Suomessa -pilotti jatkui suunnitellusti ja intervention pysyvän juurruttamisen mahdollisuuksien selvittely on aloitettu. Lapseen kohdistuvan väkivallan tunnistamista ja väkivaltaepäilyjen selvittelyä on kehitetty mm. vakiinnuttamalla monialainen LASTA-toimintamalli ja käynnistämällä konsultatiivista tukea perhekeskusten ammattilaisille tarjoava, monialainen Barnahustystyöntekijä-toimintamallin pilotti.

- Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä on tasolla 2,20 hoitopäivää/avohoitopotilas. Tavoite saavutetaan avohoidon laadullisella kehittämisellä ja sen eri muotoja vahvistamalla.

Mittari toteutui, toteuma oli 1,9.

Toteuma ei ole suoraan vertailukelpoinen aiempiin vuosiin mittarin laskentatavan muutoksen vuoksi. Mittarin laskentatapa muuttui vuonna 2021 Apottiin siirtymisen myötä.

- Kotihoidossa on kattavasti käytössä liikkumissopimus (vähintään 70 %:lle säännöllisen kotihoidon asiakkaista on tehty liikkumissopimus).

Mittari ei toteutunut, toteuma oli 58,0 %.

Kotihoidon henkilöstövaje pahentui vuoden 2022 aikana. Sijaisia käytettiin enemmän ja myös täyttämättömiä työvuoroja oli enemmän. Sijaisten on vaikeampi tunnistaa ja toteuttaa toimintakyvyn tukemista ja arkiliikkumista. Näistä syistä liikkumissopimus on voinut jäädä tekemättä. Kotihoidon liikkumissopimuksen toteumaan vaikutti jonkin verran Apotin kirjaamistavan muutos. Uusi kirjaamistapa vakiintuu vuoden 2023 aikana.

- Laajennetaan liikkumissopimuksen käyttöä kaikkiin sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden palveluihin (seniorikeskukset, sairaalat, kotihoito, kuntouttava arviointiyksikkö ja asiakasohjaukset sekä gerontologisen sosiaalityön yksiköt) tavoitteena 70 %:n käyttöönottoaste

Mittari toteutui, toteuma oli 71,0 %.

Toimintamme on taloudellisesti kestävä ja tuottava

Tavoite toteutui. Tavoitteella oli kaksi mittaria ja molemmat toteutuivat.

- Ympäri vuorokautisessa hoidossa laitoshoidon osuus vähenee edelliseen vuoteen verrattuna (laitoshoidossa olevien osuus kaikista ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista)

Mittari toteutui. Vuoden 2021 toteuma oli 20,15 % ja vuoden 2022 toteuma oli 19,11 %.

Laitoshoidosta on vähennetty suunnitellusti kuusi paikkaa, jotka on korvattu ympärivuorokautisen palveluasumisen ostoilla.

- Maisa-asiakasportaali on käytössä 80 %:ssa ydintoiminnan palveluissa, joissa Apotti on otettu käyttöön vuoden 2021 lopussa

Mittari toteutui. Toteuma oli 100 %.

Suorite- ja taloustavoitteet

Vuoden 2022 määrällisten tavoitteiden toteutumiseen vaikutti monessa palvelussa edelleen koronapandemia ja asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin kirjaamiskäytäntöjen vakiinnuttaminen. Koronapandemian vuoksi osa toimintoista oli suljettuna tai supistettuina ja henkilöstöä siirrettiin muun muassa epidemiologiseen toimintaan ja erillisiin koronayksiköihin ja toimintoihin. Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotti otettiin käyttöön kolmessa vaiheessa vuoden 2021 aikana. Apotti-järjestelmän tuotepäätely poikkeaa sekä kansallisesta että toimialalla käytössä olleesta tuotepäätelystä ja luokittelusta. Apotti-järjestelmän tuomien uusien käsitteiden, koodistojen ja työnkulun toimintamallien muokkaaminen vastaamaan kansallisia käsitteitä ja Helsingin sosiaali- ja terveystoimen aikaisempaa tuotepäätelyä vaatii edelleen yhteistä määrittelyä toimialan ja Apotti Oy:n kesken. Apotti-järjestelmän raportointimallien kehitystyötä sekä kirjaamiskäytäntöjen vakiinnuttamista jatketaan edelleen vuoden 2023 aikana. Vuoden 2022 aikana on tietyissä toiminnoissa kirjaamiskäytännöt muuttuneet, jolloin luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Suoritetavoitteet	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Lastensuojelu, avohuolto, lapset	3 350	2 564	-786
Lastensuojelu, laitoshuolto, hoitovrk	215 000	204 135	-10 865
Omaishoidontuki, asiakkaat, vammaistyö	1 900	1 990	90
Henkilökohtainen apu, asiakkaat	2 920	2 798	-122
SHL:n mukaista erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä (<18 vuotiaat)	2 100	***	
SHL palvelutarpeen arviointien määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa (lapset lkm) (<18 vuotiaat)	9 600	5 885	-3 715
SHL palvelutarpeen arviointien määrä perhe- ja sosiaalipalveluissa (aikuiset lkm)	6 000	3 307	-2 693
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, käynti	430 000	236 928	-193 072
Terveysasemien lääkärin vastaanotto, muu asiointi	270 000	65 444	-204 556
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käynti	400 000	779 194	379 194
Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu asiointi	530 000	9 950	-520 050
Hammashuolto, käynti	402 000	359 518	-42 482
Hammashuolto, muu asiointi	26 600	0	-26 600
Psykiatrian avohoitokäynti	182 000	136 181	-45 819
Psykiatrian avohoito, muu asiointi	75 000	23 131	-51 869
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	64 000	59 528	-4 472
Polikliininen päihdehuolto, as.käynnit vuoden aikana	54 000	36 452	-17 548
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht.	22 000	17 123	-4 877
Mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut, vrk	770 000	764 508	-5 492
Asunottomien asumispalvelut, vrk	520 000	385 427	-134 573
Somaattinen sairaanhoito, päättyneet hoitojaksot	13 500	10 434	-3 066
lääkärin pitkäaikainen ympärivuorokautinen hoito (palveluasuminen ja laitosasuminen)	1 480 000	1 493 095	13 095
Kotihoito, käynti *)	4 050 000	3 645 602	-404 398
Kotihoito, muu asiointi **)	10 000	74 227	64 227

*) Sisältää kotihoidon oman toiminnan, kuvallisen etähoitoon (muutos aiempaan, vuonna 2020 etähoito ollut aiemmin kohdassa muu asiointi), kuntoutuksen arviointi- ja kotihoidon lääkäripalvelujen käyntisuoritteet sekä osto- ja palvelusetelituotannon

**) Sisältää kotihoidon oman tuotannon, kuntoutuksen arviointi- ja kotihoidon lääkäripalvelujen puhelut ja sähköisen asiointin suoritteet HUOM! Kuvallista etähoitoa on seurattu osana kotihoidon muuta asiointia, THL:n luokituksessa kuvallinen etähoito on määritelty käynniksi ja vuonna 2022 kuvallista etähoitoa seurataan osana kotihoidon käyntejä.

***) Mittarista ei ole saatavissa tietoja

Tuottavuus (2020 = 100)	TA 2022	2022	2021	2020
Tuottavuusindeksi	100,9	93,6	102,1	100,0

Tilankäytön mittarit	TA 2022	2022	2021	2020
Tilat, m ²	467 796	471 974	486 657	486 303
Tilojen pinta-alamäärä (h ²) suhteessa asiakasmäärään (väestö)	0,91	0,92	0,96	0,97

Yksikkökustannukset	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Lastensuojelun kokonaiskustannukset/asiakas (sis. lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat)	12 530	12 870	340
Vammaistyön kokonaiskustannukset/asiakas	14 410	16 168	1 758
Terveysasemien kokonaiskustannukset/suorite	84	111	27
Psykiatria- ja päihdepalvelujen kokonaiskustannukset/asiakas	3 816	4 982	1 166
Suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset/ asiakas	421	425	4
Kotihoidon kokonaiskustannukset/suorite (oma toiminta ja etäkäynti)	38	42	4

Henkilöstön käyttö	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
TOIMIALAN HALLINTO			
Henkilöstömäärä	820	959	139
Henkilötyövuodet	757	888	131
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT			
Henkilöstömäärä	3 800	3 899	99
Henkilötyövuodet	3 508	3 197	-311
TERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT			
Henkilöstömäärä	3 800	3 930	130
Henkilötyövuodet	3 508	2 968	-540
SAIRAALA-, KUNTOUTUS- JA HOIVAPALVELUT			
Henkilöstömäärä	6 100	5 979	-121
Henkilötyövuodet	5 631	5 278	-353
Henkilöstömäärä yht.	14 520	14 767	247
Henkilötyövuodet yht.	13 404	12 331	-1 073

Henkilöstömäärässä ovat kullakin hetkellä mukana kaikki palvelussuhteet eli esim. sijaiset.

Henkilötyövuosien laskennassa siirryttiin vuoden 2022 suunnittelusta lähtien Kuntatyöntantajien määrittelytapaan, joka on myös Tilastokeskuksen, valtionkin, määritelmä. Eli Henkilötyövuosi määritellään ennusteessa vähentämällä kaikista palvelussuhdepäivistä palkattomat poissaolot (KT:n, Tilastokeskuksen määritelmä). Aiemmin palvelussuhde päivistä vähennettiin kaikki paitsi vuosilomat.

5 10 02 TOIMEENTULOTUKI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	2 600	0	2 600	1 505	-1 095	0
Menot	-14 000	0	-14 000	-12 567	1 433	0
Toimintakate	-11 400	0	-11 400	-11 063	338	0
Tilikauden tulos	-11 400	0	-11 400	-11 063	338	0

Toimeentulotuen tulot olivat talousarviossa 2,6 miljoonaa euroa. Tulototeuma oli 1,5 miljoonaa euroa, joten tulot alittivat talousarvion 1,1 miljoonalla eurolla.

Toimeentulotuen sitova taso on menot. Toimeentulotuen menomäärärahat talousarviossa olivat 14,0 miljoonaa euroa. Talousarviokohdan menototeuma oli 12,6 miljoonaa euroa, 1,4 miljoonaa euroa alle menomäärärahojen. Toimeentulotuen asiakasmäärät ja kustannukset eivät kasvaneet koronapandemian aikana, vaikka niin alustavasti ennakoitiin.

5 10 03 VALTION KORVAAMAT MAAHANMUUTTOPALVELUT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 000	0	5 000	6 311	1 311	0
Menot	-5 000	0	-5 000	-5 201	-201	0
Toimintakate	0	0	0	1 111	1 111	0
Poistot	1	0	-1	1	0	0
Tilikauden tulos	-1	0	-1	1 109	1 111	0

Valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut talousarviokohdan sitova taso on toimintakate.

Talousarviokohdan tulot olivat talousarviossa 5,0 miljoonaa euroa. Tulototeuma oli 6,3 miljoonaa euroa, joka on 1,3 miljoonaa euroa talousarviota korkeampi. Talousarviokohdan menot olivat talousarviossa 5,0 miljoonaa euroa. Menomääräraha toteutui 0,2 miljoonaa talousarviota korkeampana. Valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut talousarviokohdan toimintakate oli talousarviossa 0 miljoonaa euroa. Toimintakatteen toteuma oli 1,1 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut talousarviokohdan menot saadaan valtiolta täysimääräisesti tuloina.

5 10 04 APOTTI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	400	0	400	292	-108	0
Menot	-59 600	0	-59 600	-56 438	3 162	0
Toimintakate	-59 200	0	-59 200	-56 146	3 054	0
Tilikauden tulos	-59 200	0	-59 200	-56 146	3 054	0

Apotti talousarviokohdan sitova taso on toimintakate.

Apotti talousarviokohdan tulot olivat talousarviossa 0,4 miljoonaa euroa. Tulojen toteuma oli 0,29 miljoonaa euroa, tulot alittivat talousarvion 108 000 eurolla. Menomäärärahat olivat talousarviossa 59,6 miljoonaa euroa. Menototeuma oli 56,4 miljoonaa euroa. Toimintakatteen toteuma oli -56,1 miljoonaa euroa, 3,1 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvion mukainen toimintakate.

5 10 05 HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPIIRI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-731 820	0	-731 820	-757 373	-25 553	-26 000
Toimintakate	-731 820	0	-731 820	-757 373	-25 553	-26 000
Tilikauden tulos	-731 820	0	-731 820	-757 373	-25 553	-26 000

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri -talousarviokohdan sitova taso on menot.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) talousarviokohdan menomääräraha oli talousarviossa 731,8 miljoonaa euroa. Menototeuma oli 757,4 miljoonaa euroa, joten menot ylittyivät 25,6 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi (1.3.2023) ylitysoikeutta talousarviokohdalle 26 miljoonaa euroa. Talousarviokohdan menot ylittyivät yhtymätason alijäämän kattamisen vuoksi. Sote-uudistuksen voimaantulon vuoksi alijäämä tuli kattaa vuonna 2022. Helsingin osuus alijäämästä oli noin 37 miljoonaa euroa. Varsinainen palvelulaskutus vuonna 2022 oli 720 miljoonaa euroa, joten varsinainen palvelulaskutus alitti Helsingin talousarvion.

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

2.2.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelman toteutumisvertailu

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama 2022	Toteuma % 2022	Ylitysoikeus 2022
Toimintatulot						
Myyntitulot ¹	351 440	287 054	309 019	21 965	108	-1 000
Maksutulot	208 111	208 977	197 470	-11 507	94	0
Tuet ja avustukset ¹	234 994	30 241	131 518	101 277	435	0
Vuokratulot ¹	386 941	383 439	406 741	23 302	106	
Muut toimintatulot ¹	143 180	130 813	119 929	-10 884	92	0
	1 324 665	1 040 524	1 164 676	124 152	112	-1 000
Valmistus omaan käyttöön ¹	146 576	154 452	119 598	-34 854	77	0
Toimintamenot						
Palkat ¹	-1 545 706	-1 524 099	-1 543 573	-19 474	101	-25 300
Henkilösivumenot ¹	-416 142	-415 783	-407 663	8 120	98	-7 700
Palvelujen ostot ¹	-2 247 332	-2 269 812	-2 391 794	-121 981	105	-160 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ¹	-245 958	-206 602	-223 616	-17 014	108	-1 400
Avustukset ¹	-323 679	-343 127	-304 375	38 752	89	-2 530
Vuokramenot ¹	-224 391	-234 113	-215 222	18 891	92	
Muut toimintamenot ¹	-23 862	-47 684	-39 816	7 868	83	
	-5 027 069	-5 041 221	-5 126 058	-84 838	102	-197 626
TOIMINTAKATE	-3 555 828	-3 846 245	-3 841 784	4 461	100	-198 626
Verotulot ja valtionosuudet						
Verotulot	3 828 749	3 770 000	4 099 817	329 817	109	0
Valtionosuudet	330 345	365 500	377 643	12 143	103	0
	4 159 094	4 135 500	4 477 460	341 960	108	0
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot ¹	73 144	77 405	73 659	-3 746	95	0
Muut rahoitustulot	97 028	49 246	39 393	-9 853	80	-72
Korkomenot ¹	-15 768	-17 273	-15 336	1 937	89	0
Muut rahoitusmenot	-594	-1 500	-576	924	38	0
	153 809	107 878	97 140	-10 738	90	-72
VUOSIKATE¹	757 075	397 133	732 815	335 683	185	-198 698
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot ¹	-408 494	-369 841	-386 962	-17 121	105	0
	-408 494	-369 841	-386 962	-17 121	105	0
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	1 000	0	1 098	1 098	..	0
	1 000	0	1 098	1 098	..	0
TILIKAUDEN TULOS¹	349 581	27 292	346 952	319 660	1 271	-198 698
Poistoeron muutos ¹	3 671	15 782	15 007	-775	95	0
Varausten muutos	0	0	1 617	1 617	..	0
Rahastojen lisäys ¹	-5 518	0	-5 008	-5 008	..	0
Rahastojen vähennys	8 929	600	5 654	5 054	942	160
	7 082	16 382	17 269	887	105	160
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ (-)¹	356 663	43 674	364 221	320 548	834	-198 538

¹ Vuoden 2022 talousarviolukuihin sisältyy Helsingin kaupungin liikenneliikelaikojen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset (Kvsto 18.5. § 107) sekä kaupunginvaltuuston päättämät talousarviokohtien väliset määrärahasiirrot.

2.2.2 Helsingin kaupungin talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama 2022	Toteuma % 2022	Ylitysoikeus 2022
Toimintatulot						
Myyntitulot ¹	177 438	179 558	212 901	33 343	119	-1 000
Maksutulot	214 916	208 152	204 751	-3 401	98	0
Tuet ja avustukset	234 862	31 329	131 324	99 995	419	0
Vuokratulot ¹	851 851	904 005	908 690	4 685	101	0
Muut toimintatulot ¹	139 048	129 870	120 004	-9 866	92	0
	1 618 117	1 452 913	1 577 670	124 757	109	-1 000
Valmistus omaan käyttöön	11 429	13 700	11 062	-2 638	81	0
Toimintamenot						
Palkat ¹	-1 370 533	-1 394 518	-1 412 347	-17 829	101	-25 300
Henkilösivumeno ¹	-368 468	-380 914	-373 413	7 501	98	-7 700
Palvelujen ostot ¹	-2 338 833	-2 323 465	-2 466 413	-142 948	106	-160 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat ¹	-176 552	-154 071	-173 036	-18 965	112	-1 400
Avustukset ¹	-345 828	-344 167	-305 514	38 653	89	-2 530
Vuokramenot ¹	-653 225	-711 914	-701 229	10 685	98	0
Muut toimintamenot ¹	-18 549	-44 367	-40 116	4 251	90	0
	-5 271 989	-5 353 415	-5 472 068	-118 654	102	-197 626
TOIMINTAKATE¹	-3 642 442	-3 886 802	-3 883 336	3 466	100	-198 626
Verotulot ja valtionosuudet						
Verotulot	3 828 749	3 770 000	4 099 817	329 817	109	0
Valtionosuudet	330 345	365 500	377 643	12 143	103	0
	4 159 094	4 135 500	4 477 460	341 960	108	0
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot ¹	73 442	75 123	72 980	-2 143	97	0
Muut rahoitustulot ¹	126 418	55 161	45 285	-9 876	82	-72
Korkomenot ¹	-12 632	-14 500	-13 026	1 474	90	0
Muut rahoitusmenot ²	-542	-1 500	-505	95	34	0
	186 686	114 284	104 734	-9 550	92	-72
VUOSIKATE¹	703 337	362 982	698 858	335 876	193	-198 698
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-352 604	-334 275	-351 323	-17 048	105	0
	-352 604	-334 275	-351 323	-17 048	105	0
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	0	0	1 098	1 098	..	0
	0	0	1 098	1 098	..	0
TILIKAUDEN TULOS	350 733	28 706	348 633	319 927	1 214	-198 698
Poistoeron muutos	841	0	841	841	..	0
Rahastojen lisäys	-357	0	-128	-128	..	0
Rahastojen vähennys	1 076	600	16	-584	3	160
	1 561	600	729	129	121	160
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ (-)	352 294	29 306	349 362	320 056	1 192	-198 538

1 Vuoden 2022 talousarviolukuihin sisältyy Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset (Kvsto 18.5. § 107) sekä kaupunginvaltuuston päättämät talousarviokohtien väliset määrärahasiirrot.

2.2.3 Tuloslaskelmaosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen

7 TULOSLASKELMAOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	4 282 362	-15 978	4 266 384	4 597 680	331 296	88
Menot	-15 800	-200	-16 000	-13 659	2 341	0
Netto	4 266 562	-16 178	4 250 384	4 584 021	333 637	88

7 01 TOIMINNAN RAHOITUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	4 135 500	0	4 135 500	4 477 460	341 960	0
Netto	4 135 500	0	4 135 500	4 477 460	341 960	0

7 01 01 VEROTULOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kunnallisvero	2 950 000	0	2 950 000	3 028 509	78 509	0
Yhteisövero	520 000	0	520 000	775 361	255 361	0
Kiinteistövero	300 000	0	300 000	295 947	-4 053	0
Tulot	3 770 000	0	3 770 000	4 099 817	329 817	0
Netto	3 770 000	0	3 770 000	4 099 817	329 817	0

Kunnallisverotulot ylittivät talousarvion 78,5 miljoonalla eurolla ja yhteisöverotilitykset 255,4 miljoonalla eurolla.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 7,1 prosenttia (vuonna 2021 vastaava kasvu oli 7,4 prosenttia ja vuonna 2020 2,1 prosenttia). Verotulototeuma oli yhteensä 330 miljoonaa euroa talousarviota parempi.

Kunnallisverotilitykset kasvoivat Helsingille 7,4 prosenttia edellisvuodesta. Suomen BKT kasvoi vuonna 2022 Suomen Pankin ennakkotietojen mukaan 1,9 prosenttia vuotta aiemmasta. Suomen työllisyysasteen trendi oli joulukuussa 2022 lähes ennätyksellisen korkea eli 74,5 prosenttia. Helsingissä oli vuonna 2022 ennakkotiedon mukaan 471 400 työpaikkaa. Työpaikkamäärä kasvoi 4 prosenttia verrattuna vuoteen 2021 ja 8 prosenttia koronapandemiaa edeltävään aikaan, eli vuoteen 2019 verrattuna. Hyvä työllisyyskehitys näkyi myös helsinkiläisten palkkasummassa, joka oli vuonna 2022 tulorekisterin tietojen mukaan 6,1 prosenttia suurempi kuin vuonna 2021. Koko maan tasolla vuonna 2022 palkkasumma kasvoi tulorekisterin mukaan 6,4 prosenttia.

Yhteisöveron tilitykset Helsingille kasvoivat 6,7 prosenttia edellisvuodesta, vaikka kuntaryhmän osuutta yhteisöverotilityksistä vuodelle 2022 alennettiin 10 prosenttiyksikköä. Yhteisöveron veropohjan hyvää kehitystä kuvaa se, että koko maassa yhteisöjen ennakkoerojen tilitykset kasvoivat 29 prosenttia vuodesta 2021. Kuntien osuus yhteisöverokertymästä vuonna 2022 oli 33,76 prosenttia kun se vuonna 2021 oli 44,354 prosenttia ja vuonna 2019 31,30 prosenttia. Yhteisöverotulot olivat vuonna 2022 noin 32,1 prosenttia suuremmat kuin vuoden 2019 toteuma eli viime vuosien yhteisöveropohjan kasvu on ollut hyvää.

7 01 03 VALTIONOSUUDET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml tasaukset	58 500	0	58 500	60 757	2 257	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	30 000	0	30 000	36 048	6 048	0
Verotulomenetysten korvaus	277 000	0	277 000	280 838	3 838	0
Yhteensä	365 500	0	365 500	377 643	12 143	0

Valtionosuuden toteutuivat 12,1 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana ja ne olivat 377,6 miljoonaa euroa. Kunnan peruspalveluiden valtionosuus-osaan sisältyy -373,6 miljoonaa euroa verotulopohjan eroihin perustuvaa valtionosuuden tasausta.

7 02 RAHOITUS- JA SIIJOITUSTOIMINTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	146 262	-15 978	130 284	119 363	-10 920	-72
Menot	-15 800	-200	-16 000	-13 531	2 469	0
Netto	130 462	-16 178	114 284	105 832	-8 451	-72

7 02 01 KOROT, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Asuntorakennustoiminnan tukemiseen myönnettyjen antolainojen korot	3 965	0	3 965	4 145	180	0
Muiden antolainojen korot *	615	0	615	-2 249	-2 864	0
Rakennusaikaisen luoton korot	750	0	750	1 162	412	0
Muut korot	1 000	1 000	2 000	2 682	682	0
Helen Oy:n lainojen korot	17 660	0	17 660	17 403	-258	0
Helsingin Satama Oy:n lainojen korot	6 468	0	6 468	6 435	-33	0
HKL:n lainojen korot	2 452	-2 086	366	1 324	958	0
Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän lainojen korot	34 999	0	34 999	34 999	0	0
Kaupunkiliikenne Oy lainojen korot	0	8 300	8 300	7 078	-1 222	0
Tulot yhteensä	67 909	7 214	75 123	72 980	-2 143	0
Menot						
Ottolainojen korot	-11 500	-550	-12 050	-11 999	51	0
Tilapäisluoton korot	-2 800	350	-2 450	-1 027	1 423	0
Menot yhteensä	-14 300	-200	-14 500	-13 026	1 474	0
Netto	53 609	7 014	60 623	59 955	-669	0

Kaupungin ottolainoista aiheutuvat korkokulut toteutuivat talousarvion mukaisina.

*) Vuonna 2021 oikaisematta jäänyt pääomalainojen korkojaksotus, joka purettu vuoden 2022 kirjanpitoon.

7 02 02 MUU RAHOITUS, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Muut rahoitustulot	500	0	500	1 897	1 397	0
Osingot	42 970	0	42 970	32 868	-10 102	0
HKL:n infratulo	18 545	-18 545	0	0	0	0
Takauspalkkiot	0	0	0	0	0	0
Tulot yhteensä	62 015	-18 545	43 470	34 765	-8 705	0
Menot						
Muut rahoitusmenot	-1 500	0	-1 500	-505	995	0
Menot yhteensä	-1 500	0	-1 500	-505	995	0
Netto	60 515	-18 545	41 970	34 259	-7 710	0

7 02 04 PERUSPÄÄOMIEN TUOTOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
HKL:n peruspääoman tuotto	8 442	-4 647	3 795	3 795	0	0
HSL - peruspääoman tuotto	72	0	72	0	-72	-72
HSY - peruspääoman tuotto	1 455	0	1 455	1 455	-1	0
HUS-peruspääoman tuotto	4 249	0	4 249	4 249	0	0
Palvelukeskuksen peruspääoman tuotto	80	0	80	80	0	0
Taloushallintopalvelun peruspääoman tuotto	56	0	56	56	0	0
Työterveys Helsingin peruspääoman tuotto	40	0	40	40	0	0
Staran peruspääoman tuotto	1 944	0	1 944	1 944	0	0
Tulot yhteensä	16 338	-4 647	11 691	11 618	-73	-72
Netto	16 338	-4 647	11 691	11 618	-73	-72

7 03 RAHASTOINTI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	600	0	600	16	-584	160
Menot	0	0	0	-128	-128	0
Netto	600	0	600	-112	-712	160

7 03 06 KAMPPI-TÖÖLÖNLAHTIRAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	600	0	600	-1	-601	0
Menot	0	0	0	0	0	0
Netto	600	0	600	-1	-601	0

7 03 07 ASUNTOTUOTANTORAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	-128	-128	0
Netto	0	0	0	-128	-128	0

7 03 09 LÄHIÖRAHASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	17	17	160
Menot	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	17	17	160

Rahastosta tuloutettiin investointiosan kohdan 8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet investointeja vastaava rahamäärä 17 000 euroa.

7 05 POISTOEROT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	0	0	0	841	841	0
Netto	0	0	0	841	841	0

2.3 Investointiosan toteutuminen

8 INVESTOINTIOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	18 214	0	18 214	17 335	-879	0
Menot	-785 106	0	-785 106	-954 224	-169 118	-358 395
Netto	-766 892	0	-766 892	-936 889	-169 997	-358 395

Investointimenoihin ilman liikelaitoksia käytettiin 954,2 miljoonaa euroa. Investointimenoihin oli käytettävissä talousarviossa varatun 785,1 miljoonan euron ja kaupunginvaltuuston eri perusteilla myöntämien 358,4 miljoonan euron ylitysoikeuksien jälkeen yhteensä 1 143,5 miljoonaa euroa. Talousarviokohdittain eniten investoitiin Rakennukset -talousarviokohdassa, 220,7 miljoonaa euroa, Suuret liikennehankkeet -talousarviokohdassa, 146,2 miljoonaa euroa, Projektialueiden infrarakentaminen -talousarviokohdassa, 79,8 miljoonaa euroa sekä Irtaimen omaisuuden hankinta -talousarviokohdassa, 75,7 miljoonaa euroa. Arvopaperit -talousarviokohdan investointimenoja nosti HKL-liikelaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä tarvittu tekninen ylitysoikeus 265,1 miljoonaa euroa. Investointituloja ilman liikelaitoksia kertyi yhteensä 17,3 miljoonaa euroa.

8 01 KIINTEÄ OMAISUUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 000	0	5 000	2 993	-2 007	0
Menot	-33 400	0	-33 400	-45 117	-11 717	-14 686
Netto	-28 400	0	-28 400	-42 124	-13 724	-14 686

8 01 50 KIINTEÄN OMAISUUDEN MYynti

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	5 000	0	5 000	2 993	-2 007	0

Vuonna 2022 kiinteää omaisuutta arvioitiin myytävän 100 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin arvioitiin kirjattavan tasearvon mukaiset 5 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät 95 miljoonaan euron myyntivoitot kirjattiin talousarviokohtaan Kaupunkirakenne.

Maanmyyntitulojen toteuma oli 83 miljoonaa euroa, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,993 miljoonaa euroa ja erotuksena syntyvä noin 80 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan Kaupunkirakenne. Arvioitu maanmyyntitulo ei toteutunut. Vuoden 2022 aikana kiinteistömarkkinatilanteessa tapahtui isoja muutoksia. Erityisesti loppuvuodesta moni kiinteistökauppa siirtyi ajallisesti eteenpäin suhdannekehityksen ja kasva-
neiden epävarmuuksien johdosta.

Vuonna 2022 Helsingin kaupunki teki yhteensä 39 kiinteistökauppaa, joissa myytiin maata yhteensä noin 83 miljoonalla eurolla. Helsingin alueella kaupunki myi asuntotontteja 27 kaupalla (53,4 miljoonaa euroa, 40 000 k-m² ja 2,3 ha) ja yri-
tystontteja kuudella kaupalla (25,3 miljoonaa euroa, 1 800 k-m² ja 1,4 ha). Lisäksi kaupunki myi ulkokunnista maata kuu-
della kaupalla (4,4 miljoonaa euroa, 11 000 k-m² ja 55 ha). Edellä mainittujen kauppajen rakennusoikeus sisältää vain
ensiluovutuksia; aiemmin vuokrattujen ja vuokralaiselle sittemmin myytyjen tonttien rakennusoikeus ei sisälly lukuihin.
Osana kiinteistökauppoja myytyjen rakennusten kauppahintaosuus oli noin 1 miljoonaa euroa, joka sisältyy kohdassa
807 Muu pääomatalous raportoituun rakennusten myyntituloon.

Eniten tonttikauppoja tehtiin kauppahinnalla mitattuna Pasilassa (21 miljoonaa euroa), Kalasatamassa (18 miljoonaa euroa), Vallilassa (15 miljoonaa euroa) ja Jätkäsaari-Telakkarannassa (10 miljoonaa euroa), eli yhteensä noin 64 mil-
joonaa euroa. Yhdeksän suurimman kaupan (21 prosenttia) kaupan yhteenlaskettu kauppahinta oli 59 miljoonaa euroa (71
prosenttia kokonaistuloista). Toteutuneista kaupoista kuusi perustuivat osto-option käyttämiseen (29 miljoonaa euroa).
Kaksi kauppoja olivat asuntotonttien lisäkauppahintoja (5 miljoonaa euroa), jotka perustuivat aiemmin luovutetulle tontil-
le toteutetun asuntohankkeen myytyjen asuntojen kauppahintoihin (ns. prosenttikaupat).

8 01 01 KIINTEISTÖJEN JA KIINTEISTÖJEN HALLINTAAN OIKEUTTAVIEN OSAKKEIDEN OSTOT JA LUNASTUKSET SEKÄ KAAVOITUS- JA TÄYDENNYSRAKENNUSKORVAUKSET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-13 500	0	-13 500	-27 753	-14 253	-14 686

Talousarviokohdalla Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset (8 01 01) oli määrärahaa vuonna 2022 yhteensä 28,186 miljoonaa euroa sisältäen ylitysoikeutta 14,686 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 Helsingin kaupunki teki maanhankintana yhteensä 43 kiinteistö- ja vuokraoikeuskauppaa yhteisarvoltaan 27,753 miljoonaa euroa. Kauppojen pääosan muodostivat operatiiviset, asemakaavojen toteuttamisen edellyttämät kaupat eri puolella kaupunkia, yhteensä 30 kauppaa, 3,5 ha ja 16,4 miljoonaa euroa. Kaupungin tulevaisuuden kehittämiseksi tehtiin neljä strategista kauppaa, yhteensä 29 ha ja 3,6 miljoonaa euroa.

Vuokratonttien täydennysrakentamiseen liittyviä kauppia ja täydennysrakentamiskorvauksia tehtiin yhdeksän. Niiden arvo oli yhteensä 7,7 miljoonaa euroa. Ne mahdollistivat uutta asuntorakentamista 34 000 k-m² ja tulevat tuottamaan kaupungille uutta maanvuokraa 0,9 miljoonaa euroa/vuosi, eli noin 12 prosentin tuoton investoinnille.

8 01 03 ESIRAKENTAMINEN, TÄYTTÖTYÖT, RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMINEN, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot yhteensä	-19 900	0	-19 900	-17 363	2 537	0

8 01 03 01 MUU ESIRAKENTAMINEN, ALUEIDEN KÄYTTÖÖNOTTO JA TONTTIEN RAKENTAMISKELPOISEKSI SAATTAMINEN

Vuonna 2022 täydennysalueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen oli osoitettu investointimäärärahaa 19,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 17,4 miljoonaa euroa (87 prosenttia).

Merkittävimmät määrärahalla toteutettavat kohteet olivat Roihupellon Stadin ammattiopiston tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen aloittaminen, Laakson sairaala-alueen kehittämisen edellyttämien ensimmäisen vaiheen purkujen toteuttaminen sekä Muusanpolun uudisrakennustontin rakentamiskelpoiseksi saattaminen.

Määrärahaa jäi käyttämättä, koska Roihupellon Stadin ammattiopiston tontin rakentamiskelpoiseksi saattamiseen liittyvät työt viivästyivät ja Raide-Jokeri -hankkeeseen liittyvän Jokeri kortteleiden huoltoyhteyden varmistaminen toteutettiin Raide-Jokerin laajuusmuutoksena eikä erillisenä esirakentamisrahaa käyttävänä hankkeena..

8 02 RAKENNUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-267 406	0	-267 406	-220 697	46 709	-15 736
Netto	-267 406	0	-267 406	-220 697	46 709	-15 736

Vuonna 2022 talonrakennushankkeille oli osoitettu määrärahaa 283,1 miljoonaa euroa, joka sisälsi edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden 15,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 talonrakennusmäärärahaa käytettiin 220,7 miljoonaa euroa. Määrarahasta jäi käyttämättä 62 miljoonaa euroa.

Hankkeille talousarviossa osoitettua määrärahaa jäi käyttämättä erinäisistä syistä. Ukrainassa käytävän sodan ja koronaepidemian seurauksena rakennuskustannusten nousivat yli 10 prosenttia vuonna 2022. Rakennuskustannusten nousu ja markkinan epävarmuus näkyi tarjoushalukkuuden heikkenemisenä ja tarjoushinnan nousuna. Tämän vuoksi monessa hankkeessa hankesuunnitelman enimmäishinta tai talousarvion liitteenä olevassa rakentamisohjelmassa asetettu tilahankkeiden suunnittelun ja rakentamisen 4 000 euron neliöhintaraja ylittyi. Hankkeiden suunnit-

telua jatkettiin hintojen karsimiseksi ja hankkeet oli pakko kilpailuttaa uudestaan, mikä aiheutti aikataulujen viivästy-
mistä. Eräitä hankkeita ei myöskään käynnistetty korkeiden kustannusten vuoksi.

Rakennuslupavalitusten, kaavan vahvistumisen ja luvan saamisen viivästysten vuoksi määrärahaa jäi myös käyttä-
mättä. Lisäksi eräiden hankkeiden valmistuminen on viivästynyt, osa valmistuneiden hankkeiden laskutuksesta siir-
tyy takuuvuosille ja eräissä hankkeissa laskutus on budjetoitua pienempi, vaikka hankkeet etenevät aikataulussa.

Investointiohjelman lisäksi kaupunki toteuttaa uudishankkeitaan myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiö-
muotoisina. Vuonna 2022 valmistuneita vuokrahankkeita ovat Suuntimonpuiston monitoimitalo ja Ressun peruskou-
lun ja lukion lisätilat.

Merkittävimmät rakentamisvaiheessa olevat vuokra- ja osakekohteet ovat Laakson yhteissairaala, Stadin ammatti-
opiston Roihupellon ja Myllypuron kampuksen tulevat tilat, Metsolan ja Maatullin ala-asteen korvaavat uudisraken-
nukset, Englantilaisen koulun ja Rudolf Steiner koulun ja Luonnontiedelukon uudet tilat.

Merkittävimmät suunnitteluvaiheessa olevat vuokra- ja osakekohteet ovat Apollon yhteiskoulun korvaavat tilat sekä
Haagan ja Malmin perhekeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset.

8 02 01 UUDIS- JA LISÄRAKENNUSHANKKEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Uudisrakennushankkeiden tarveselvitykset	-1 000	0	-1 000	-883	117	0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	-104 929	2 900	-102 029	-80 882	21 147	-4 736
Kaupunkiympäristön toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	-10 320	-2 000	-12 320	-10 987	1 333	-6 000
Kulttuurin ja vapaa- ajan toimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	-554	-400	-954	-938	16	0
Sosiaali- ja terveystoimialan uudis- ja lisärakennushankkeet	-2 970	3 600	630	-2 752	-3 382	-4 000
Muut uudisrakennushankkeet	0	-400	-400	-1 375	-975	-1 000
Rakennusten ja liikehuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden hankkiminen	0	-100	-100	-88	12	0
Menot yhteensä	-119 773	3 600	-116 173	-97 905	18 268	-15 736

Vuoden 2022 talousarviossa uudis- ja lisärakennushankkeille osoitettu määräraha oli 135,5 miljoonaa euroa, joka
sisälsi edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden 15,7 miljoonaa
euroa. Uudis- ja lisärakennushankkeille osoitettua määrärahaa siirrettiin 3,6 miljoonaa euroa kohdentamattomille
korjaushankkeille. Siirron jälkeen uudis- ja lisärakennushankkeiden määräraha oli 131,9 miljoonaa euroa.

Uudis- ja lisärakennushankkeisiin käytettiin 97,9 miljoonaa euroa. Uudisrakennushankkeille osoitetusta määrärahas-
ta jäi käyttämättä 34 miljoonaa euroa.

Osa seuraavien hankkeiden investointimäärärahasta jäi käyttämättä:

TA-kohta	Nimi	Sisältö	Määrärahat 2022	Toteuma 2022	Määräraha jää käyttämättä
8020102	Kallion ala-aste	Lpk Kalevan korvaavat tilat	1,7	0	1,7
8020102	Kottby grundskola	Korvaava uudisrakennus	2,2	0,6	1,6
8020102	Oulunkylän ala-aste ja päiväkoti	Laajennus ja C-osan korvaava tila	7,2	0,1	7,1
8020102	Pakilanpuiston allianssi	Uudisrakennus	18,5	8,0	10,5
8020102	Leikkipuisto Seppä	Korvaavan uudisrakennus	1,5	0	1,5
8020102	Pasilan peruskoulu ja päiväkoti	Uudisrakennus	4,9	2,0	2,9
8020102	Lastenpäiväkoti Verkkosaari	Uudisrakennus	9,0	7,0	2,0
8020102	Puotilan ala-asteen koulun ja esikoulu	Uudisrakennus	8,0	4,8	3,2
8020103	Hakaniemen kauppahallin maanalaisen huoltopihan rakentaminen	Uudisrakennus	11,0	5,7	5,3
8020105	Hyvösen lastenkoti	Korvaava uudisrakennus	6,0	1,8	4,2
Yhteensä (miljoonaa euroa):			70	30	40

Määrärahaa jäi käyttämättä erinäisistä syistä. Rakennuslupien käsittelyajat ja rakennuslupavalitukset ovat aiheuttaneet Leikkipuisto Sepän, Pakilanpuiston allianssin 2. vaiheen, Hyvösen lastenkodin sekä Oulunkylän ala-asteen ja päiväkodin laajennushankkeen viivästymistä. Talousarvion tavoitteellisesta neliöhintarajasta johtuvat suunnittelumutokset viivästyttivät Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennushankkeen ja Kottby grundskolanin korvaavan uudisrakennushankkeen käynnistymistä. Lastenpäiväkoti Verkkosaaren ja Puotilan ala-asteen koulun uudisrakennushankkeet valmistuivat aikataulussa, mutta osa hankkeiden vuoden 2022 laskutusta siirtyy maksettavaksi vasta vuoden 2023 puolella. Hakaniemen kauppahallin maanalaisen huoltopihan rakentamishanke on viivästynyt lisä- ja muutostöiden takia ja hankkeen valmistuminen on siirtynyt vuodelle 2023. Päiväkoti Kalevan hanke keskeytettiin korkeiden kustannusten vuoksi ja tilantarve ratkaistaan edullisemmalla tavalla.

Lastenpäiväkoti Nuotin, päiväkoti Sompasaaren ja Kannelmäen peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennushankkeiden laskutus vuonna 2022 ylitti hankkeille varatut määrärahat. Käyttämättä jääneestä määrärahasta 6 miljoonaa euroa siirrettiin hankkeiden käyttöön.

Uudis- ja lisärakennushankkeiden käyttämättä jäävä määrärahasta suurin osa on siirtyvää investointirahoitusta, joka tarvitaan vuonna 2022 valmistuneiden uudisrakennushankkeiden takuuaikaisiin velvoitteisiin ja hankkeisiin, jotka ovat myöhentyneet ja jatkuvat vuonna 2023.

Vuonna 2022 valmistuneita uudisrakennushankkeita ovat korvaavat lastenpäiväkodit Verkkosaari, Vaapukka ja Kumpupilvi, Puotilan ala-asteen koulun ja esikoulun korvaava uudisrakennus, Myllypuron peruskoulun laajennus yhtenäiseksi peruskouluksi ja Konalan uusi pelastusasema.

Merkittävimmit rakentamisvaiheessa olevat uudisrakennushankkeet ovat Pakilanpuiston allianssi, Helsingin kielilukion korvaava uudisrakennus, Kannelmäen peruskoulun ja päiväkodin sekä lastenpäiväkoti Kaarelanraitin uudisrakennus.

Vuonna 2022 jatkui useiden uudisrakennushankkeiden ja uusien alueiden palvelurakennusten suunnittelu mm. Pasilan peruskoulu ja päiväkoti, Kruunuvuorenrannan keskuskoulu, päiväkoti ja liikuntatilat, korvaavat lasten päiväkodit Elka, Myllytupa, Tunturi, Tuuli ja Viiri sekä päiväkoti Nihdin uudisrakennus.

8 02 02 KORJAUSHANKKEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Korjausrakennushankkeiden tarveselvitykset	-1 000	-180	-1 180	-1 176	4	0
Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan korjausrakennushankkeet	-74 935	-20 550	-95 485	-71 943	23 542	0
Kaupunkiympäristön toimialan korjausrakennushankkeet	-9 652	1 500	-8 152	-8 124	28	0
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan korjausrakennushankkeet	-2 618	-80	-2 698	-2 693	5	0
Sosiaali- ja terveystoimialan korjausrakennushankkeet	0	-6 100	-6 100	-5 962	138	0
Muut korjausrakennushankkeet	-59 428	21 810	-37 618	-32 895	4 723	0
Menot yhteensä	-147 633	-3 600	-151 233	-122 793	28 440	0

Korjausrakentamishankkeisiin oli talousarviossa varattu 147,6 miljoonaa euroa. Kohdentamattomille korjaushankkeille siirrettiin uudis- ja lisärakennushankkeille osoitetusta määrärahasta 3,6 miljoonaa euroa. Siirron jälkeen korjaushankkeiden määräraha oli 151,2 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 korjausrakentamiseen käytettiin 122,8 miljoonaa euroa. Määrärahasta jäi käyttämättä 28 miljoonaa euroa.

Osa seuraavien hankkeiden investointimäärärahasta jäi käyttämättä:

TA-kohta	Nimi	Sisältö	Määrärahat 2022	Toteuma 2022	Määräraha jää käyttämättä
8020202	Kallion ala-aste	Perusparannus	10,7	1,4	9,3
8020202	Käpylän koulun Väinölä-rakennus	Perusparannus	6,2	4,8	1,4
8020202	Hoplaxskolan/Lokkalantie 9	Perusparannus ja laajennus	6,7	0,1	6,6
8020202	Pohjois-Haagan ala-aste	Perusparannus ja laajennus	14,8	10,5	4,3
8020206	Finlandia-talo	Perusparannus	38,0	25,8	12,2
8020206	Sarvikuono kortteli / K 31	Apteekintalo, Kaupunginkanslian työympäristömuutos	2,0	1	1
8020206	Sarvikuono kortteli / K 31	Fennian talon perusparannus	1,2	0	1,2
Yhteensä (miljoonaa euroa):			79,6	43,6	36

Kallion ala-asteen ja Käpylän koulun Väinölä-rakennuksen perusparannushankkeiden käynnistyminen viivästyi, koska saadut tarjoukset ylittivät hankesuunnitelman enimmäishinnan ja hankkeet jouduttiin kilpailuttamaan uudelleen. Rakennusluvan käsittelyaika on aiheuttanut Hoplaxskolanin Lokkalantien toimipisteen perusparannus- ja laajennushankkeen viivästymistä. Pohjois-Haagan ala-asteen perusparannus ja laajennushankkeen ja Apteekkitalon työympäristömuutoshankkeen rakentamisvaiheen aikataulut ovat viivästyneet ja hankkeet valmistuvat vasta vuonna 2023. Finlandiatalon perusparannushanke etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti, mutta hankkeen laskutus on pienempi kuin talousarviossa hankkeelle ilmoitettu määräraha. Fennian talon perusparannuksen aikataulua on siirretty mahdollisen realisoinnin takia.

Korjaushankkeiden käyttämättä jäävästä määrärahasta 8 miljoonaa euroa siirrettiin välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin lisä- ja väistötilojen investointiosuuksien rahoitukseen ja 28 miljoonaa euroa on siirtyvää investointirahoitusta, joka tarvitaan vuonna 2022 valmistuneiden korjaushankkeiden takuuaikaisiin velvoitteisiin ja hankkeisiin, jotka ovat myöhentyneet ja jatkuvat vuonna 2023.

Korjausrakentamismäärärahan kohdentamattomien korjaustöiden 14 miljoonaa euroa ja uudelleen ohjelmoiduista määrärahoista 8 miljoonaa euroa sekä uudisrakennushankkeilta siirretty 3,6 miljoonaa euroa, yhteensä 25,6 miljoonaa euroa.

naa euroa, käytettiin välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä ja sillä rahoitettiin lisä- ja väistötilojen investointiosuudet. Kohdentamattomien hankkeiden rahankäyttö ja lukumäärä ovat pienempiä kuin edellisinä vuosina koska vuokramalliuudistuksen osana vuoden 2022 alusta muutettiin perus- ja vuosikorjaushankkeet rahoitustapa ja ko. hankkeiden rahoitus on siirretty osaksi käyttötalouden korjauksen- ja kunnossapidon budjettia. Samalla muuttui pienten toiminnalliset hankkeiden (< 150 000 euroa) rahoitustapa. Ko. hankkeet toteutettiin käyttäjäpalveluna ja rahoitus siirtyi irtaimen omaisuuden puolelle Kaskolle ja Sotelle.

Kestävän kehityksen ja energiainvestointeihin on varattu 2,5 miljoonaa euroa. Näille hankkeille osoitetut määrärahat käytettiin kokonaan.

8 03 KADUT JA LIIKENNEVÄYLÄT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-76 700	0	-76 700	-66 423	10 277	-590

Katu- ja liikenneväylähankkeisiin oli talousarviossa varattu määrärahaa ylitysoikeuksineen yhteensä 77,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 66,4 miljoonaa euroa.

Materiaalien, erityisesti teräksen, bitumin ja polttoaineiden hinnat nousivat, joka aiheutti kustannusnousua yksittäisissä urakoissa.

Aikainen talventulo hidasti urakoiden etenemistä ja useiden urakoiden pinta- ja viimeistelytyöt siirtyivät toteutettavaksi keväällä 2023.

8 03 01 UUDISRAKENTAMINEN JA PERUSPARANTAMINEN SEKÄ MUUT INVESTOINNIT, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-75 200	0	-75 200	-65 739	9 461	0

Talousarviokohdalle oli osoitettu vuodelle 2022 määrärahaa yhteensä 75,2 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 65,7 miljoonaa euroa.

8 03 01 01 UUDISRAKENTAMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Eteläinen suurpiiri	-2 200	0	-2 200	-651	1 549	0
Läntinen suurpiiri	-3 600	-200	-3 800	-3 147	653	0
Keskinen suurpiiri	-1 600	400	-1 200	-513	687	0
Pohjoinen suurpiiri	-2 300	1 200	-1 100	-1 086	14	0
Koillinen suurpiiri	-2 900	200	-2 700	-2 684	16	0
Kaakkoinen suurpiiri	-3 000	200	-2 800	-2 780	20	0
Itäinen suurpiiri	-4 200	0	-4 200	-1 378	2 822	0
Östersundomin suurpiiri	-300	0	-300	-10	290	0
Meluesteet	0	-200	-200	-105	95	0
Menot yhteensä	-20 100	1 600	-18 500	-12 355	6 145	0

Katujen uudisrakentamiseen oli talousarviossa varattu määrärahaa 20,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 12,4 miljoonaa euroa.

Uudisrakentamisen määräraha käytettiin asuntotuotannon edellyttämien katujen rakentamiseen suurpiirien alueella. Merkittäviä uudisrakentamiskohteita olivat Raide-Jokerin varren täydennysrakentamisalueet Haagassa ja Oulunkylässä sekä Työnjohtajankadun kortteleiden alue Herttoniemessä. Lisäksi erillisiä katuhankkeita toteutettiin kaava-alueiden keskeneräisyyden vuoksi. Merkittävimpiä uudisrakentamisen suunnittelukohteita olivat Huopalahdenportin

alue sekä Kielilukion ja Kauppamyllyntien ympäristön katusuunnittelu Myllypurossa. Määrärahalta suunniteltiin myös Vanhan Porvoontien melusuojausta, ja aloitettiin Suutarilantien meluesteen suunnittelu.

Merkittävimpinä syinä määrärahan alitukseen olivat hankkeiden toteutusta viivästyttäneet Marian kasvuyrityskampuksen ja Huopalahdenportin asemakaavojen käsittelyt oikeusasteissa sekä Hiekkarannantien toteutuksen viivästyminen vuodelle 2023 Taivallahden kylpylähotellihankkeen suunnitelmapäivitysten takia. Koskelan sairaala-alueen katurakentaminen eteni talonrakennushankkeiden edellyttämässä aikataulussa, urakkakokonaisuuden ollen ennakoitua pienempi. Fallkullan kiilan urakan toteutus viivästyi HSY:n jätevesipumppaamon viemäriyhteyksien ja katurakentamisen aikataulun yhteensovitusarpeista johtuen. Takalantie Maatullinalueella ei edennyt suunnitellusti vesihuoltotöistä aiheutuneista viiveistä johtuen. Meripihkatien tilapäisten liikennejärjestelyiden toteutusta aikaistettiin liikekiinteistön edellyttämässä aikataulussa. Kölikujan toteutus Östersundomissa siirtyi vuodelle 2023 kadun lunastusmenettelyn kestoista johtuen. Itäkeskuksen Jokerikorttelin tilapäiset liikennejärjestelyt siirtyivät toteutettavaksi myöhemmin.

8 03 01 02 PERUSPARANTAMINEN JA LIIKENNEJÄRJESTELYT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Katujen peruskorjaukset	-9 000	1 300	-7 700	-7 611	89	0
Siltojen peruskorjaukset	-4 900	0	-4 900	-3 501	1 399	0
Päällysteiden uusiminen	-4 500	0	-4 500	-4 375	125	0
Joukkoliikenteen kehittäminen	-2 500	0	-2 500	-1 304	1 196	0
Liikennejärjestelyt	-4 700	-1 300	-6 000	-5 986	14	0
Jalankulun ja pyöräilyn väylät	-25 500	0	-25 500	-25 224	276	0
Menot yhteensä	-51 100	0	-51 100	-48 001	3 099	0

Katujen perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin oli talousarviossa varattu määrärahaa 51,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 48,0 miljoonaa euroa.

Katujen peruskorjaukseen oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 7,7 miljoonaa euroa, josta käytettiin 7,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 merkittävimpiä katujen peruskorjaushankkeita olivat Suomenlinnan katujen peruskorjaus ja Maatullinkujan peruskorjaus Tapulinkaupungissa. Abraham Wetterin tien ja Johan Sederholmintien peruskorjaussuunnittelua jatkettiin.

Ulkovalaistuksen peruskorjaus ja liikennevalojen sekä muun telematiikan uusinta on osa katujen peruskorjausta. Määrärahalta toteutettiin loppuun vuonna 2021 käynnistynyt Senaatintorin valaistuksen uusiminen sekä jatkettiin Itäväylän pylväiden uusimisia. Lisäksi vanhoja ulkovalaisimia vaihdettiin LED-valaisimiksi joko hankkeiden peruskorjauksen yhteydessä tai erillisinä hankkeina. Telematiikan peruskorjaus keskittyi vanhan kuparisen liikennevaloja palvelevan tietoliikenneverkon uusintaan valokuiduksi.

Siltojen ja muiden taitorakenteiden (ranta- ja tukimuurit, portaat, melusteet) peruskorjauksiin oli käytettävissä 4,9 miljoonaa euroa, josta käytettiin 3,5 miljoonaa euroa. Määrärahaan sisältyvät peruskorjausten lisäksi myös heikon kunnon takia uusittavien siltojen investointikustannukset. Rajasaarensillan uusimisen urakka käynnistyi loppuvuodesta 2022 ja jatkuu vuodelle 2023. Siilitien kohdalla ja Viikin liittymässä aloitettiin kahden Itäväylän sillan peruskorjaus. Korjaustyöt jatkuvat kesään 2023 asti. Merkittävimpiä suunnittelukohteita olivat Kulosaaren sillan uusimisen suunnittelu, joka käynnistyi yleissuunnittelulla sekä Mannerheimintien sillan uusimisen toteutussuunnittelu. Mannerheimintien sillan suunnitelmat valmistuivat ja urakan valmistelu käynnistettiin.

Uudelleenpäällystämiseen oli käytettävissä 4,5 miljoonaa euroa, josta käytettiin 4,4 miljoonaa euroa. Määräraha kohdistetaan vuosittain tehtävän päällystysohjelman perusteella eniten kuormitetuille pää- ja kokoojakaduille. Myös huonokuntoisten jalkakäytävien sekä jalankulun ja pyöräilyn väylien päällysteitä uusittiin. Bitumin hinnannousu ei sopimusteknisistä syistä vielä vaikuttanut uudelleenpäällystettävien kohteiden määrään.

Joukkoliikenteen kehittämiseen oli käytettävissä 2,5 miljoonaa euroa, josta käytettiin 1,3 miljoonaa euroa. Määrärahalta käynnistyivät Korppaanmäentien ja Ruskeasuon raitiovaunuvarikon liittyvät katujärjestelyt sekä Meilahden raitiotien kääntöpaikan urakka Rosina Heikelin puistoa ympäröivillä kaduilla. Hankkeiden toteutus jatkuu vuodelle 2023.

Liikennejärjestelyihin oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 6,0 miljoonaa euroa, joka käytettiin täysimääräisesti. Määrärahalla jatkettiin vuonna 2020 aloitettua automaattisten nopeusvalvontapisteiden asennusta kaduille, ja tehtiin uuden tieliikennelain mukaisia liikennemerkkimuutoksia. Lisäksi toteutettiin Paciuksenkadun eteläreunan rakentaminen välillä Meilahdentie – Tukholmankatu, Raide-Jokerin katu ympäristön muutoshankkeet sekä Vuosaaren biopolttolaitoksen liikennejärjestelyiden rakentaminen Satamakaarella. Merkittävimpänä suunnitteluhankkeena oli loppuvuodesta käynnistynyt Esplanadien ja niihin liittyvien katujen kokeilun suunnittelu.

Pyöräilyn ja jalankulun väyliin oli käytettävissä 25,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 25,2 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat Kansalaistori-Kaisaniemi pääradan alikulkukäytävän (Kaisantunneli), Caloniuksenkatu - Runeberginkatu - Helsinginkatu (Kasin katutyöt) ja Itäbaanan jatkoon urakoihin sekä pyöräilyn ja jalankulun liikennejärjestelyihin läntisen ja itäisen kantakaupungin alueella. Määrärahalla toteutettiin Raide-Jokerin varrella jalankulkua ja pyöräilyä parantavia hankkeita sekä aloitettiin Katariina Saksilaisen kadun rakentaminen. Määrärahaa käytettiin lisäksi pyöräpysäköinnin kehittämiseen ja pyöräilyn opastukseen sekä Hämeentien urakan muutoksista aiheutuneisiin kustannuksiin. Merkittävimpiä pyöräilyn ja jalankulun suunnittelukohteita olivat Mannerheimintie välillä Postikatu-Reijolankatu, Pasilanbaana välillä Tilkanvierto - Ratsastie sekä Itäbaanan jatko.

Valtionavustusta myönnettiin Itäväylän baanan jatkolle Oravapuiston kohdalla ja Lauttasaarentien järjestelyille välillä Lauttasaarentie – Kloorantie. Aiemmin myönnettyistä valtionavustuksista toteutuivat Kasin katutöiden syksyllä 2022 valmistuville osuuksille, kantakaupungin yksisuuntaistamistoimenpiteille sekä Kulosaaren pyöräkadulle myönnetty avustukset.

8 03 01 03 MUUT INVESTOINNIT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Täytemaan vastaanottopaikat	-750	-1 400	-2 150	-2 125	25	0
Lumen vastaanottopaikat ja hiekkasiilot	-1 500	1 000	-500	-486	14	0
Yleiset käymälät	-450	0	-450	-272	178	0
Ranta-alueiden kunnostus	-1 300	-1 200	-2 500	-2 500	0	0
Menot yhteensä	-4 000	-1 600	-5 600	-5 383	217	0

Muihin investointeihin oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 5,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 5,4 miljoonaa euroa. Ylitys katettiin katujen uudisrakentamisesta käyttämättä jääneellä määrärahalla.

Täytemaan vastaanottopaikkojen määrärahaa käytettiin kaivumaiden hyödyntämishojelman mukaisesti maainesten hyötykäyttö- ja vastaanottopaikkojen toteuttamiseen. Merkittävimpinä kohteina olivat Kivikonlaidan kierätyskentän suunnittelu ja toteutus, joka jatkuu vuonna 2023. Lisäksi toteutettiin Vuosaaren täyttömaiden eteläinen parkkipaikka.

Lumenvastaanottopaikkojen ja hiekkasiilojen määrärahalla toteutettiin lumenvastaanottopaikkojen pieniä parannuksia, Herttoniemen hiekkasiilon kunnostussuunnittelu sekä toteutettiin lumenkäsittelyn kokeilututkimuksia ja selvitettiin lumenhallinnan tarvetta ja keinoja. Herttoniemen lumenvastaanottopaikan peruskorjaus siirtyi vuodelle 2023 viereiseen Natura-alueeseen liittyvistä jatkoselvitystarpeista johtuen.

Yleisten käymälöiden toimintasuunnitelmaa päivitettiin keväällä ja toteutukseen nostettiin Ursininkallion city-wc. Kohteen teknisen haastavuuden vuoksi viimeistely ja käyttöönotto siirtyi vuodelle 2023.

Ranta-alueiden kunnostuksen määrärahalla käynnistettiin Mustapuron Itäväylän alittavien rumpujen uusiminen virtauskapasiteetin kasvattamiseksi, toteutus jatkuu vuonna 2023. Urakkatarjous oli suunnitteluvaiheen kustannusarviota korkeampi. Määrärahalla toteutettiin lisäksi Seurasaarenselän rantareitin opastus, käynnistettiin Hietalahden rantamuurin korjaustyöt sekä suunniteltiin Kauppatorin ja Pyörökivenpuiston tulvasuojelua.

8 03 03 YHTEISHANKKEET VÄYLÄVIRASTON KANSSA, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 500	0	-1 500	-684	816	-590

Yhteishankkeisiin Väyläviraston kanssa oli talousarviossa varattu 1,5 miljoonaa euroa ja vuodelta 2021 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa 0,6 miljoonaa euroa, yhteensä 2,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 0,7 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät kohteet olivat rakennussuunnitelmien laadinta Kehä I/Myllypuron, Hämeenlinnanväylä/Kuninkaan-tammen ja Lahdenväylä/Malmin eritasoliittymiin. Kehä I/Myllypuron rakennussuunnittelu valmistui ja kustannukset olivat odotettua pienemmät. Hämeenlinnanväylän parantamisen ja Kuninkaan-tammen eritasoliittymän osalta sekä Helsingin että Vantaan puolella on tullut asemakaavoituksen valituksia, joten suunnittelua ei ole päästy jatkamaan. Länsiväylä Koivusaaren kohdalla sekä Vt1 Turunväylä-Huopalahdentie jatkuvat vuonna 2023. Lahdenväylän Malmin eritasoliittymän rakennussuunnitelma valmistui, kokonaisuutena hankkeen suunnittelu jatkuu seuraavalle vuodelle.

8 04 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-31 900	0	-31 900	-24 803	7 097	-800

8 04 01 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset	-14 400	-1 000	-15 400	-14 062	1 338	0
Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	-17 500	1 000	-16 500	-10 741	5 759	-800
Menot yhteensä	-31 900	0	-31 900	-24 803	7 097	-800

Puisto- ja liikunta-aluehankkeisiin oli talousarviossa varattu 31,9 miljoonaa euroa ja vuodelta 2021 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa 0,8 miljoonaa euroa, yhteensä 32,7 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 24,8 miljoonaa euroa.

Rakennuttamisen ja urakoitsijan henkilöresurssit aiheuttivat viiveitä puistohankkeiden toteutumiseen. Aikainen talven-tulo hidasti urakoiden etenemistä, ja useiden urakoiden pinta- ja viimeistelytyöt siirtyivät toteutettavaksi keväälle 2023.

8 04 01 01 UUDET PUISTOT JA PUISTOJEN PERUSKORJAUS

Talousarviossa oli osoitettu määrärahaa 14,4 miljoonaa euroa. Lisäksi luonnonsuojelualueiden infran määräraha siirrettiin teknisenä siirtona liikunta- ja ulkoilualueista ko. talousarviokohdalle. Käytettävissä oleva määräraha oli yhteensä 15,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 14,1 miljoonaa euroa.

Uusien puistojen ja puistojen peruskorjauksen määrärahalla toteutetaan viher- ja virkistyspalveluiden peruskorjaus ja täydentäminen sekä leikkipuistojen ja -paikkojen turvallisuuspuutteiden korjaaminen. Pandemian myötä kasvanut virkistysalueiden käyttöasteen nousu on kasvattanut tarvetta virkistysverkon ja opastuksen parantamiseen. Jat-kuvia puistohankkeita olivat Piperin puiston peruskorjaus Suomenlinnassa ja Ruukinlahdenpuiston koira-aitauksen rakentaminen. Kaisaniemenpuiston peruskorjauksen suunnittelu jatkui. Kaisaniemenpuiston suunnittelukokonaisuu-desta toteutettiin täydennysistutuksia ja olevan kasvillisuuden hoitotoimenpiteitä sekä käynnistettiin pohjoisen näkö-alatasanteen ja sinne johtavien raittien toteutus sekä Varsapuistikon peruskorjaus.

Merkittävimmät **puistojen peruskorjaushankkeet** vuonna 2022 olivat, Leikkipuisto Hilleri Herttoniemessä, Leikki-puisto Iso-Antin kunnostuksen käynnistyminen Itäkeskuksessa jatkuen vuodelle 2023 sekä Tapaninvainion aluepuis-ton peruskorjaus. Ruoholahdenpuiston leikkipaikan ja pelikentän kunnostus sekä Haaganpuron alajuoksun kunnos-tus Pikku Huopalahdessa käynnistyivät jatkuen vuodelle 2023. Merkittävimpiä suunnittelukohteita olivat Leikkipuistot Ruoholahti, Vähätupa ja Sanna, Hesperianpuisto ja Hakasalmenpuisto, Strömberginpuisto ja Puropuistikko sekä Roi-huvuoren aluepuisto ja Ilveskorvenpuisto suunnittelu Vuosaarissa.

Puistojen uudisrakentaminen määrärahalla käynnistyi Orapihlajatie ja Paatsamantien alueen Runar Schildtin puiston hulevesirakenteiden toteuttaminen osana alueen laajempaa toteutusta. Kuntoporrasohjelman 2020–2030 mukaisten kohteiden toteuttamista jatkettiin toteuttamalla portaat Alppikylänhuipulle ja Vaskipellonpuistoon, joita viimeistellään 2023. Viikinojanpuiston viljelypalstoja laajennettiin. Merkittävimpinä suunnitteluhankkeina edistettiin Huopalahdenportin puistojen ja Rohtotarhan suunnittelua. Vuosaaren Haruspuiston alueen muutoksien suunnittelu käynnistyi.

Luonnonsuojelualueinvestoinnit kohdistuivat nykyisten luonnonsuojelualueiden käyttöpaineiden haittojen ehkäisemiseen kuten opasteisiin, luontopolkujen kunnostuksiin. Vuonna 2022 luonnonsuojelualueiden saavutettavuutta, rakenteita ja opastusta peruskorjattiin ja parannettiin erityisesti Viikki-Vanhankaupunginlahden ja Haltialan luonnonsuojelualueilla. Lisäksi usealla luonnonsuojelualueella parannettiin reittejä ja opastusta. Uusilla luonnonsuojelualueilla toteutettiin rajamerkintöjä. Määrärahaa luonnonsuojelualueinvestointeihin käytettiin 0,6 miljoonaa euroa.

Merellisen Helsingin strategiaa edistäviä puistohankkeita olivat muun muassa Sigurd Frosteruksen puiston ja näköalatasanteen suunnittelu sekä Hiidenkiukaanpuiston rantareitin ja leikkipaikan kunnostuksen toteutus Lehtisaaressa. Liikuntapaikoista ja ulkoilualueista merellisen Helsingin strategiaa tukevia hankkeita olivat muun muassa laitureiden uusimiset. Merellisen Helsingin kohteet ja niiden rahoitus sijoittuvat osin myös muille talousarviokohdille. Muille talousarviokohdille sijoitettavia merellisen Helsingin hankkeita olivat Idän opastetun rantareitin rakenteellisten korjausten suunnittelu ja Seurasaarenselän rantareitin opastuksen toteutus. Määrärahaa merellisen Helsingin investointeihin käytettiin yhteensä 2,2 miljoonaa euroa.

8 04 01 02 LIIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUALUEET

Talousarviossa oli osoitettu määrärahaa 17,5 miljoonaa euroa ja vuodelta 2021 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa 0,8 miljoonaa euroa. Luonnonsuojelualueiden infran määräraha siirrettiin teknisenä siirtona liikunta- ja ulkoilualueista talousarviokohdalle uudet puistot ja puistojen peruskorjaus. Käytettävissä oli yhteensä 17,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 10,7 miljoonaa euroa.

Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden osalta määrärahan käyttö kohdistui pääosin rakennettujen liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden välttämättömiin käyttökelpoisuuden edellyttämiin peruskorjauksiin. Tekonurmikenttien peruskorjaukset jatkuivat. Brahen kentän tekojääradan kunnostus valmistui, ja tekonurmikenttiä peruskorjattiin suunnitellusti Käpylässä ja Puistolassa. Lisäksi käynnistettiin Käpylän liikuntapuistossa Helsingin ensimmäisen hybridinurmen rakentaminen sekä Kontulan tekojääradan kunnostus.

Keskuspuiston opasteiden toteutusta edistettiin materiaalihankintojen käynnistämällä, opastusjärjestelmän toteutuksen pääpainon ollen vuonna 2023. Vuonna 2022 käynnistettiin reittimuutoksia, jotka mahdollistavat monipuolisemmat liikkumismahdollisuudet alueella. Uutena palveluna Keskuspuistossa avataan maastopyöräreitti keväällä 2023.

Tuomarinkylän ratsastuskentät peruskorjattiin. Siltamäen nurmikentät peruskorjataan vaiheittain urakan jatkuessa vuonna 2023. Paloheinän pulkkamäen lumetusjärjestelmän toteutus on viivästynyt ja toteutetaan suunnitelmien valmistuttua vuoden 2023 aikana. Lisäksi kunnostettiin ulkokuntosaleja.

Pienvenesatamien laituriolosuhteita kehitettiin. Vesiliikennelaiturien kuntoarvio valmistui, jonka mukaisia toimenpiteitä valmisteltiin. Vuonna 2022 edistettiin ensisijaisesti vesiliikennelaiturien suunnittelua.

Uusien liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden määrärahalla käynnistyi Johanneksenpuiston tekojääradan toteutus, joka jatkuu vuodelle 2023. Lisäksi toteutettiin Pirkkolan rullaluisteluradan siirto Kivikon liikuntapuistoon.

Merkittävimpiä suunnitteluhankkeita olivat Kivikon liikuntapuiston lähiliikuntapaikan suunnittelu sekä Mustikkamaan, Viikin ja Torpparinmäen lähiliikuntapaikkojen suunnittelu. Herttoniemen ja Mustikkamaan liikuntapuistojen peruskorjaussuunnittelua jatkettiin.

8 05 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	214	0	214	687	473	0
Menot	-84 000	0	-84 000	-75 676	8 324	-32 699
Netto	-83 786	0	-83 786	-74 989	8 797	-32 699

8 05 50 PELASTUSTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	214	0	214	687	473	0

8 05 01 KESKUSHALLINTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kaupunginkanslia	-1 700	0	-1 700	-2 124	-424	-1 020
Keskitettyt tietotekniikkahankinnat	-17 852	0	-17 852	-15 731	2 121	-8 171
ICT-yhteispalvelut	-9 948	0	-9 948	-9 968	-20	-1 200
Menot yhteensä	-29 500	0	-29 500	-27 823	1 677	-10 391

Irtaimen omaisuuden perushankintaan oli talousarviossa varattu määrärahaa ylitysoikeuksineen yhteensä 39,9 miljoonaa euroa. Talousarvioon sisältyvät kaupunginkanslian ja kaupungin keskitettyjen tietotekniikkahankintojen sekä ICT-yhteispalveluiden irtaimen omaisuuden perushankinnat. Määrärahaa käytettiin yhteensä 27,8 miljoonaa euroa.

Kanslian irtaimen omaisuuden hankintoihin oli varattu määrärahaa 1,7 miljoonaa euroa sekä ylitysoikeutta 1,0 miljoonaa euroa.

8 05 02 KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkahankinnat	-14 000	0	-14 000	-16 781	-2 781	-2 311
Muut hankinnat	-13 060	0	-13 060	-7 829	5 231	-2 391
Menot yhteensä	-27 060	0	-27 060	-24 610	2 450	-4 702

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan irtaimen omaisuuden perushankintaan oli käytettävissä ylitysoikeuksineen yhteensä 31,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 24,6 miljoonaa euroa.

ICT-investointeihin käytettiin 16,8 miljoonaa euroa. Suurimmat menoerät aiheutuivat ICT-laitteista ja -verkoista sekä esitystekniikkainvestoinneista uudisrakennus- ja perusparannuskohteisiin. Näiden lisäksi investoitiin ICT-kehityshankkeisiin, kuten tekoälypohjaiseen tiedonhallintaan, TOPA:aan.

Laitteiden maailmanlaajuinen kysyntä ja komponenttipula on viivästyttänyt tai pitkittänyt mm. opetuksen tietokoneiden ja iPad-tablettien sekä Stadin Ammattiopiston VR-hankeen toimituksia. Lisäksi osa uudisrakennus- ja perusparannuskohteista on myöhässä ja vastaavasti niihin kuuluvat esitystekniikan toimitukset ovat viivästyneet.

Toimialan muut investoinnit olivat 7,8 miljoonaa euroa, josta pääosa käytettiin uudis- ja perusparannuskohteiden kalustamiseen. Stadin ammattiopistossa investoitiin opetustilojen ajanmukaistamiseen ja koneisiin ja laitteisiin. Kiinteistöihin kohdistuviin pieniin korjauksiin käytettiin 0,5 miljoonaa euroa.

8 05 03 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Pelastustoimi						
Menot	-6 000	0	-6 000	-3 651	2 349	-6 371
Tietotekniikkahankinnat	-4 419	0	-4 419	-4 095	324	-2 372
Muut hankinnat	-440	0	-440	-646	-206	-650
Menot yhteensä	-10 859	0	-10 859	-8 392	2 467	-9 393

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden perushankintaan oli käytettävissä ylitysoikeuksineen yhteensä 20,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 8,4 miljoonaa euroa.

Tietotekniikkahankkeisiin käytettävissä olleista yhteensä 6,8 miljoonan euron määrärahoista jäi käyttämättä 2,7 miljoonaa euroa johtuen mm. usean, lähes valmiin järjestelmän käyttöönoton siirtymisestä vuodelle 2023 tietosuojakysymysten takia.

Muun irtaimen osalta käytössä oli 1,1 miljoonaa euroa. Käyttämättä jäi 0,4 miljoonaa euroa. Mittauslaitteiden ja KYMP-talon AV- ja IT-hankintoja tehtiin suunnitellusti. Kartotusilmakuvaus, kaupunkitiedon seudullinen ortokuvaus, laserkeilaus ja viistokuvaus sekä pysäköinninvalvonnan haalarikameroiden hankinnat jäivät tekemättä. Nämä hankinnat on tarkoitus toteuttaa vuonna 2023. Myös KYMP-talon kalustehankinnat jäivät suunniteltua pienemmiksi.

8 05 04 KULTTUURIN JA VAPAA-AJAN TOIMIALA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkahankinnat	-2 780	0	-2 780	-1 765	1 015	-1 096
Muut hankinnat	-4 701	0	-4 701	-4 677	24	-1 064
Menot yhteensä	-7 481	0	-7 481	-6 442	1 039	-2 160

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan irtaimen omaisuuden perushankintaan oli käytettävissä yhteensä 9,7 miljoonaa euroa, joka koostui talousarvioon varatusta 7,5 miljoonasta eurosta ja edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetystä 2,2 miljoonan euron ylitysoikeudesta. Määrärahaa käytettiin 6,4 miljoonaa euroa. Ict-investointeihin käytettiin 1,8 miljoonaa euroa ja muihin irtaimen omaisuuden hankintoihin 4,7 miljoonaa euroa.

Suurimmat ict-investoinnit liittyivät toimialan digitalisaatio-ohjelman toteuttamiseen. Muista investoinneista merkittävimpiä olivat liikuntapalvelujen kalusto- ja konehankinnat, Oodin, Myllypuron ja Kontulan kirjastojen varustaminen, nuorisotalojen hankinnat sekä ratikkamuseon päivitys ja orkesterin soitinhankinnat.

Määrärahaa jäi käyttämättä 3,2 miljoonaa euroa koronasta aiheutuneiden projektien viivästymisten sekä ict-investointeihin vaikuttaneiden elektronisten komponenttien toimitusvaikeuksien vuoksi.

8 05 05 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TOIMIALA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tietotekniikkahankinnat	-4 000	0	-4 000	-2 932	1 068	-4 290
Muut hankinnat	-5 100	0	-5 100	-5 476	-376	-1 763
Menot yhteensä	-9 100	0	-9 100	-8 409	691	-6 053

Sosiaali- ja terveystoimialan irtaimen omaisuuden perushankintaan oli käytettävissä yhteensä 15,2 miljoonaa euroa, joka koostui talousarvioon varatusta 9,1 miljoonasta eurosta ja edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetystä 6,1 miljoonan euron ylitysoikeudesta. Määrärahaa käytettiin 8,4 miljoonaa euroa.

Merkittävimpiä tietotekniikan investointeja ovat olleet Apotti-järjestelmän raportoinnin kehittäminen, chatbot kehitys, sekä vanhojen järjestelmien tietojen digitaalinen arkistointi.

Merkittävimmät irtaimiston investoinnit olivat turvallisuusjärjestelmien päivitykset, Haartmaninkadun suun terveydenhuollon laitehankinnat sekä uusien tilojen kalustaminen Myllypuron seniorikeskuksessa, Kampin perhekeskuksen Ruoholahden toimipisteessä, Kivelän terveysasemalla ja Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksessa

Määrärahaa jäi käyttämättä 6,7 miljoonaa euroa johtuen rakennushankkeiden myöhästymisestä ja tavaratoimittajien toimitusvaikeuksista sekä tietotekniikkahankinnoissa kesken olevien hankkeiden toteutuksissa.

8 05 06 TARKASTUSVIRASTO

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	0	0	0

8 06 ARVOPAPERIT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-16 000	0	-16 000	-290 396	-274 396	-282 188

8 06 01 HITAS-OSAKKEIDEN OSTAMINEN, KYLKN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 000	0	-1 000	-825	175	0

Hitas-osakkeiden hankkimiseen oli talousarviossa osoitettu kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön 1,0 miljoonaa euroa. Hitas-osakkeita hankittiin kokonaisuudessaan 0,8 miljoonalla eurolla vuoden 2022 aikana. Vuonna 2022 kaupunki osti 8 Hitas -asuntoa.

8 06 02 MUUT KOHTEET, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-15 000	115	-14 885	-24 456	-9 571	-17 188

Vuoden 2022 merkittävimpiä kohteita olivat Kiinteistö Oy Laakson yhteissairaalan osakkeiden merkintähinnan maksaminen. Lisäksi määrärahaa käytettiin muun muassa Musiikkitalon urkujen hankintaan ja suuriin ratahankkeisiin liittyvien yhtiöiden (Suomi-rata Oy, Turun Tunnin Juna Oy, Itärata Oy) sekä eräiden yhtiöiden osakemerkintämaksuihin ja pääomittamiseen.

Määrärahaa jäi käyttämättä suunniteltujen hankkeiden viivästymisistä johtuen.

8 06 04 KAUPUNKILIIKENNE OY:N OSAKKEIDEN MERKINTÄ

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	-115	-115	-265 115	-265 000	-265 000

HKL:n toiminnan yhtiöittämisen myötä Helsingin kaupungilta Kaupunkiliikenne Oy:lle siirtyi HKL:n omistuksessa ja taseessa ollut omaisuus ja sopimukset varoineen ja velkoineen (metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta). Apporttiluovutuksessa omaisuuserät siirtyivät yhtiölle kirjanpitoarvosta. Apporttisiirrosta aiheutuu kirjanpidollisesti kertaluonteisesti pysyvien vastaavien luovutustuloja ja osakkeiden merkinnästä johtuen investointimenoja sekä omaisuuden siirrosta velkaa yhtiön ja kaupungin välille. Siirtyvään omaisuuteen liittyen kaupunki merkitsi osakkeita 265,1 miljoonalla eurolla.

8 07 MUU PÄÄOMATALOUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	13 000	0	13 000	13 654	654	0
Menot	-1 000	0	-1 000	-285	715	-160
Netto	12 000	0	12 000	13 369	1 369	-160

8 07 50 VALTIONOSUUDET JA -AVUSTUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	8 400	0	8 400	7 438	-962	0

Rahoitusosuuksia ja avustuksia kertyi yhteensä 7,4 miljoonaa euroa. Merkittäviä avustuksia kohdistui mm. Länsisataman liikenneyhteyksien parantamiseen (EU-tuki) 4,1 miljoonaa euroa ja Tanssin talon rakentamiseen 1,0 miljoonaa euroa.

8 07 51 RAKENNUSTEN JA OSAKKEIDEN MYYNTITULOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	4 000	0	4 000	6 203	2 203	0

Talousarviossa arvioitiin myytävän rakennuksia ja osakehuoneistoja noin 10 miljoonalla eurolla, josta muuhun pääomatalouteen arvioitiin kirjautuvan tasearvon mukaiset 4 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan kaupunkirakenne. Toteutuneet myynnit tuottivat pääomatalouteen tasearvoon 6,2 miljoonaa euroa.

8 07 52 MUUT PÄÄOMATULOT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	500	0	500	14	-486	0

8 07 53 VÄESTÖNSUOJAKORVAUKSET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	100	0	100	0	-100	0

Väestönsuojakorvauksia ei peritty vuonna 2022.

8 07 01 LÄHIÖRAHASTOSTA RAHOITETTAVAT HANKKEET, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	0	0	0	-17	-17	-160

Vuodelta 2021 käyttämättä jäänyttä määrärahaa on myönnetty ylitysoikeutena 160 000 euroa, jota käytettiin 17 000 euroa. Määrärahaa viimeisteltiin Lähiörahaston keskeneräisiä hankkeita Longinojanpuistossa ja Siltalanpuistossa sekä leikkipuisto Kotinummissa ja Lohikäärmeessä.

8 07 02 KEHITTÄMISHANKKEET, KAUPUNGINKANSLIAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-1 000	0	-1 000	-269	731	0

Määrärahaa oli käytettävissä 1,0 miljoonaa euroa, josta käytettiin 0,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä, koska kehittämishankkeita käynnistyi ennakoitua vähemmän.

8 08 PROJEKTIALUEIDEN INFRARAKENTAMINEN, KAUPUNGINHALLITUKSEN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-103 700	0	-103 700	-79 755	23 945	-11 536

Projektialueiden infrarakentamiseen oli käytettävissä ylitysoikeuksineen yhteensä 115,2 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 79,8 miljoonaa euroa.

8 08 01 ESIRAKENTAMINEN

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Länsisatama	-11 300	0	-11 300	-9 348	1 952	0
Kalasatama	-5 400	-500	-5 900	-5 827	73	0
Kruunuvuorenranta	-6 600	0	-6 600	-4 179	2 421	0
Pasila	-3 000	0	-3 000	-2 144	856	0
Kuninkaankolmio	-4 000	0	-4 000	-2 165	1 835	-1 450
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	-1 500	0	-1 500	-711	789	0
Malmi	-13 400	500	-12 900	-5 107	7 793	-2 450
Menot yhteensä	-45 200	0	-45 200	-29 480	15 720	-3 900

Projektialueiden esirakentamiseen oli käytettävissä ylitysoikeuksineen yhteensä 49,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 29,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa jäi käyttämättä 19,6 miljoonaa euroa.

Länsisatamaan oli käytettävissä 11,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 9,3 miljoonaa euroa. Määrärahalla jatkettiin Hernesaaren itärannan ruoppausta ja täyttöurakkaa. Massojen välivarastointitoiminta ja pilaantuneiden maiden käsittely projektialueella jatkui välivarastointitoiminnan painopisteen siirtyessä Jätkäsaaresta Hernesaareen. Melkinlaiturin katu-urakan käynnistäminen viivästyi suunnittelutilanteen keskeneräisyyden vuoksi, jonka sijaan käynnistettiin Saukonkanavan rakentamisen jatko, jonka rakentaminen vaati pudotustiivistysurakan kasvattamista suunnitellusta. Telakkarannassa käynnistettiin turvallisuussyistä kuivatelakka-altaan kunnostus toimintasuunnitelmasta poiketen. Esirakentamisen suunnittelua jatkettiin Jätkäsaaren ja Hernesaaren osalta. Määrärahan käyttö alittiin pääosin urakoiden ennustettua hitaamman etenemisen vuoksi. Urakoita jatketaan vuonna 2023.

Kalasatamaan oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 5,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 5,8 miljoonaa euroa. Määrärahalla toteutettiin Nihdin esirakentamista sekä asemakaava-alueen pilaantuneen maan puhdistamista suunnitellusti. Lisäksi edistettiin Hanasaaren alueen suunnitteluvaihetta toteuttamalla tarvittavia selvityksiä, näytteenottoja ja kartoituksia. Työpajanpihan tonttien pilaantuneen maan puhdistusta toteutettiin rakennushankkeiden vaatimassa laajuudessa. Suvilahden kaasukellon kunnostustöiden viivästyminen vuodelta 2021 vuodelle 2022 sekä Vilhonvuorenkadun jatkeen urakan loppuunsaattaminen kasvattivat toteumaa. Kaasutehtaankentän ja Kaasutehtaankadun esirakentamisen suunnittelu käynnistyi.

Kruunuvuorenrannan esirakentamiseen oli käytettävissä 6,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 4,2 miljoonaa euroa. Merkittävimmät rakentamiskohteet olivat Kruunuvuoren ja Koirasaarten esirakentaminen. Lisäksi määrärahaa käytettiin kiviaineksen välivarastointitoimintaan, joka jatkui alueen eteläkärjessä Koirasaarilla, sekä tonttien pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen rakentamisen vaatimassa aikataulussa. Määrärahan alitus johtuu urakoiden uudelleen aikatauluttamisesta. Haakoninlahden pohjukan ja Koirasaarten länsireunan esirakentaminen käynnistyi vuoden viimeisellä neljänneksellä jatkuen vuonna 2023. Lisäksi Stansvikinkallion sekä keskus- ja palvelukorttelien esirakentaminen siirtyi vuodelle 2023.

Pasilan esirakentamiseen oli käytettävissä 3,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 2,1 miljoonaa euroa. Määrärahalla tehtiin tulevien hankkeiden esirakentamiseen liittyviä pohjatutkimuksia ja pilaantuneiden maiden selvityksiä. Eteläisen Postipuiston esirakentamistöiden käynnistymistä valmisteltiin. Lisäksi Ratapihakortteleissa jatkettiin pohjanvahvistuksia ja suunniteltiin alueen hulevesien imeytysjärjestelmää sekä yhteiskäyttötunnelin edellyttämiä muutoksia.

Kuninkaankolmion esirakentamiseen oli käytettävissä 4,0 miljoonaa euroa ja vuodelta 2021 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa 1,45 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 2,2 miljoonaa euroa. Määrärahalla toteutettiin esi-

rakentamista Kuninkaantammessa Lammenrannan ja Kuninkaantammentien ympäristön kaava-alueilla. Honkasuon länsiosan tonttien ja katualueiden alueellinen esirakentaminen käynnistyi kesällä 2022 ja jatkuu vuoden 2023 puolelle. Esirakentamisen siirtyminen osittain vuoden 2023 puolelle vähensi esirakentamisrahoituksen tarvetta. Määrärahatarvetta pienensi myös Kuninkaantammentien varrella olevien kerrostalon ja rivitalon purkamisen siirtyminen vuodelle 2023. Käyttämättä jäänyt määräraha siirrettiin osin vuodelle 2023.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen esirakentamiseen oli käytettävissä 1,5 miljoonaa euroa, josta käytettiin 0,7 miljoonaa euroa. Määrärahalla suunniteltiin uusien projektialueiden hankkeita, joilla ei vielä ole omaa talousarviokohtaa. Merkittävimpiä hankkeita olivat Huopalahdentien ja Länsi-Helsingin bulevardikaupungin pohjoisosan kunnallistekninen yleissuunnittelu, Haagan kalliopysäköinnin ja Vihdintien siltojen rakennetekninen yleissuunnittelu sekä Östersundomin vesihuollon tarveselvitys ja runkoviemärin yleissuunnittelu. Lisäksi aloitettiin Koivusaaren esirakentamisen tiekartan laatiminen sekä annettiin vastineet alueen vesi- ja ympäristölupien valituksista Vaasan hallinto-oikeudelle.

Malmin esirakentamiseen oli käytettävissä ylitysoikeuksineen yhteensä 15,85 miljoonaa euroa. Määrärahaa siirrettiin Kalasataman esirakentamiseen käyttöön 0,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 15,35 miljoonaa euroa, josta käytettiin 5,1 miljoonaa euroa. Määrärahalla toteutettiin Nallenrinteen ja Lentoasemankorttelien esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saamiseen liittyviä kokonaisuuksia Malmin kentän alueella. Maakaasun runkoputken siirron urakka käynnistyi. Lisäksi määrärahalla edistettiin tilapäisen lumenvastaanottopaikan ja rakentamislogistiikan ajoyhteyden rakentamista sekä esirakentamisen koerakenteiden toteutusta. Esirakentamisen määrärahoilla toteutettiin ensimmäisten asemakaava-alueiden esirakentamisen suunnittelua, teetettiin pohjatutkimuksia ja selvityksiä alueen vanhasta kunnallistekniikasta ja toteutettiin vedenlaadun seuranta Longinojassa. Suurimpana poikkeamana suunnitelluissa rakentamishankkeissa oli väliaikaisen lumenvastaanottopaikan rakentamisen aloituksen viivästyminen. Rakentaminen vaatii asemakaavasta poikkeamisen. Lisäksi viiveet lupakäsittelyissä ja suunnitelmiin ja päätöksiin kohdistuneet valitukset ovat vaikuttaneet rakentamisen käynnistämiseen

8 08 02 KADUT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kamppi-Töölönlahti	-400	0	-400	-17	383	0
Länsisatama	-13 000	0	-13 000	-10 518	2 482	-1 240
Kalasatama	-4 200	-1 500	-5 700	-5 430	270	0
Kruunuvuorenranta	-11 600	1 700	-9 900	-6 278	3 622	-4 000
Pasila	-17 600	0	-17 600	-16 459	1 141	0
Kuninkaankolmio	-4 000	0	-4 000	-3 552	448	0
Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	-500	0	-500	-2	498	0
Malmi	-1 200	0	-1 200	-362	838	-800
Menot yhteensä	-52 500	200	-52 300	-42 618	9 682	-6 040

Projektialueiden katuihin oli käytettävissä 52,5 miljoonaa euroa ja vuodelta 2021 käyttämättä jäänyttä ylitysoikeusmäärärahaa 6,0 miljoonaa euroa. Talousarviomuutosten jälkeen määrärahaa oli käytettävissä 58,34 miljoonaa euroa, josta käytettiin 42,6 miljoonaa euroa.

Kamppi-Töölönlahden katuihin oli käytettävissä 0,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 0,017 miljoonaa euroa. Määrärahalla toteutettiin pienimuotoista suunnittelua pääosin liittyen Töölönlahden tulvasuojelun toteutuksen valmisteluun ja lupa-asioihin. Määrärahan käyttö alittui, koska Karamzinranta-kadun suunnittelun käynnistäminen siirrettiin resurssisyyistä vuodelle 2023.

Länsisataman katuihin oli käytettävissä 14,24 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 10,5 miljoonaa euroa. Määrärahaan sisältyivät Ruoholahden, Telakkarannan, Jätkäsaaren ja Hernesaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Jätkäsaareissa toteutettiin muun muassa Melkinlaiturin katu-urakkakokonaisuuden I-osaa, Länsisatamankadun ylittävän kevyenliikenteen sillan urakkakokonaisuutta arvioidut kustannukset. Telakkarannan alueella toteutettiin rantarakenteen akuutit korjaukset ja pintarakenteet valmistuvien asuinkortteleiden vieressä. Suunnittelua jatkettiin muun muassa Bunkkerinaukiolla ja Melkinlaiturin ja Ahdinaltan kaava-alueella, sekä Saukonlaiturin alueella. Määrärahan käyttö alittui, koska Melkinlaiturin katu-urakka II-osaa ei saatu käynnistettyä suunnittelun keskeneräisyydestä johtuen ja Melkinlaituri I-urakan käynnistyi loppuvuodesta eikä urakka saatu edistettyä määrärahojen edellyttämässä tahdissa, Saukonkanavan urakan kuluja ei kertynyt ennusteen mukaisesti, Saukonlaiturin alueen korjaushankkeelle varattuja rahoja viivästyttiin seuraavalle talouskaudelle

suunnitelmissa ilmenneiden päivitystarpeiden johdosta ja Telakkarantaan selvitetystä korjaustoimenpiteistä toteutettiin vain akuuteimmat. Käyttämättä jäänyt määräraha siirrettiin osin vuodelle 2023.

Kalasataman katuihin oli käytettävissä talousarviomuutosten jälkeen 5,7 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 5,4 miljoonaa euroa. Määrärahalla toteutettiin Työpajanpuhan ja Tukutorinkujan rakentaminen, joka jatkuu vuodelle 2023. Lisäksi suunniteltiin Kaasutehtaankatu ja Koksikadun muutokset Suvilahden tapahtuma-alueen kehittämiseen liittyen, käynnistettiin Hermanninrannan kaava-alueen katujen suunnittelu sekä tehtiin katujen viimeistelyitä muun muassa Verkkosaareissa ja Nihdin pohjoisosassa.

Kruunuvuorenrannan katuihin oli käytettävissä talousarviomuutosten jälkeen 13,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 6,3 miljoonaa euroa. Projektialueen määrärahaan sisältyvät Kruunuvuorenrannan, Laajasalon Yliskylän ja Herttoniemen alueen Itäväylän yhteyden kadut. Vuonna 2022 suunniteltiin Kruunuvuorenrannassa Kruunuvuoren ja Stansvikinkallion asemakaava-alueiden katuja sekä Koirasaarilla Koiraluodonkanavan rakenteita. Kruunuvuorenrannassa rakennettiin Kruunuvuoren asemakaava-alueen katuja ja Kaivoshuvilankujan länsipää sekä viimeisteltiin katuja Gunillankallio ja Haakoninlahti I alueilla. Yliskylässä suunniteltiin täydennysrakentamisen mahdollistavien katujen peruskorjauksia ja jatkettiin Laajasalontien keskiosan bulevardisointiurakkaa. Herttoniemessä jatkettiin Itäväylän ylittävien Linnanrakentajantien siltojen sekä Linnanrakentajantien ja Itäväylän suunnittelua. Laajasalontien ja Kruunuvuoren katujen rakentaminen eteni suunnitellusti. Stansvikintien peruskorjauksia ei päästy aloittamaan hallinto-oikeuden määräämän toimenpidekiellon vuoksi. Koirasaarten ja Stansvikinkallion katurakentamisen aloitus siirtyy vuodelle 2023, joten varattua määrärahaa käytettiin suunniteltua vähemmän. Käyttämättä jäänyttä määrärahaa siirrettiin osin muiden projektialueiden käyttöön ja osin ylitysoikeudeksi vuodelle 2023.

Pasilan katuihin oli käytettävissä 17,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 16,5 miljoonaa euroa. Määrärahalla viimeisteltiin Ilmalan raitiotien katutöitä. Määrärahalla jatkettiin Veturitien ja Pohjoisten Ratapihakorttelien urakkaa. Pohjoisessa Postipuistossa jatkettiin katu- ja kunnallistekniikan rakentamista. Määrärahalla on myös jatkettu suunnittelua Eteläisessä Postipuistossa, Pohjoisessa Postipuistossa ja Keski-Pasilassa. Eteläisessä Postipuistossa on valmisteltu rakentamisen aloittamista.

Kuninkaankolmion katuihin oli käytettävissä 4,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 3,6 miljoonaa euroa. Määrärahalla toteutettiin Kuninkaantammen ja Honkasuon katujen rakentamista ja viimeistelyitä asuntorakentamisen edellyttämässä laajuudessa. Kuninkaantammentien asemakaava-alueilla. Honkasuon alueella tehtiin katualueiden viimeistelyitä.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen oli käytettävissä 0,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 0,002 miljoonaa euroa. Määrärahalla teetettiin Laajasalon keskuksen rakennussuunnittelua.

Malmin katuihin oli käytettävissä 2,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 0,4 miljoonaa euroa. Määrärahalla suunniteltiin katuja Nallenrinteen ja Ilmasillan eritasoliittymän kaava-alueilla asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Lisäksi määrärahoilla täydennettiin ja parannettiin alueen väliaikaista reittiverkostoa. Toimintasuunnitelmassa varauduttiin alun perin ensimmäisten katujen rakentamisen käynnistymiseen asemakaavojen salliessa. Asemakaavat eivät tulleet vielä vuoden 2022 aikana lainvoimaisiksi eikä katusuunnitelmia voitu vielä viedä päätöksentekoon ja toteutukseen. Käyttämättä jäänyt määräraha siirrettiin osin vuodelle 2023.

8 08 03 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kamppi-Töölönlahti	0	0	0	18	18	0
Länsisatama	-1 000	450	-550	-925	-375	-380
Kalasatama	-1 100	-500	-1 600	-1 903	-303	-316
Kruunuvuorenranta	-1 800	250	-1 550	-2 120	-570	-600
Pasila	-150	-200	-350	-339	11	0
Kuninkaankolmio	-1 300	-650	-1 950	-1 927	23	0
Malmi	-650	450	-200	-461	-261	-300
Menot yhteensä	-6 000	-200	-6 200	-7 657	-1 457	-1 596

Projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin oli käytettävissä 6,0 miljoonaa euroa ja ylitysoikeutta 1,596 miljoonaa euroa, yhteensä 7,596 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 7,7 miljoonaa euroa. Määrärahan ylitys katettiin projektialueiden kaduista käyttämättä jääneillä määrärahoilla.

Länsisataman puistoihin ja liikunta-alueisiin oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 0,93 miljoonaa euroa, joka käytettiin täysimääräisesti. Määrärahaa käytettiin 0,9 miljoonaa euroa. Määrärahalla jatkettiin Hyvääntöivonpuiston toteutusta, Naurunpuiston suunnittelua ja Kaapelipuiston pintarakenteiden toteutusta. Määrärahan käyttö alittui, koska Naurunpuiston rakennussuunnittelu siirrettiin käynnistettäväksi vuonna 2023 resurssisyistä.

Kalasataman puistoihin oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 1,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 1,9 miljoonaa euroa, joka käytettiin täysimääräisesti. Määrärahalla jatkettiin Loviseholminpuiston rakentamista. Loviseholminpuiston määrärahatarve oli talousarviota korkeampi.

Kruunuvuorenrannan puistoihin ja liikunta-alueisiin oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 2,15 miljoonaa euroa, joka käytettiin lähes täysimääräisesti. Määrärahalla rakennettiin Kruunuvuorenrannan liikuntapuiston keski- ja eteläosaa sekä tehtiin pieniä välttämättömiä töitä Stansvikin kartanopuiston alueella. Suunnittelu oli käynnissä Kruunuvuorenrannan uimarannan, Stansvikin kartanopuiston ja Kruunuvuoren puistoalueilla. Alueen suunnitteluhankkeet ja liikuntapuiston rakentaminen etenivät suunnitellusti. Stansvikin kartanopuiston rakentamistöitä ei päästy aloittamaan hallinto-oikeuden määräämän toimenpidekiellon vuoksi.

Pasilan puistoihin oli talousarviomuutosten jälkeen käytettävissä 0,35 miljoonaa euroa, joka käytettiin lähes täysimääräisesti. Määrärahalla jatkettiin Postipuiston Kolkallion suunnittelua. Keski-Pasilan Ratapihakortteleissa jatkettiin Keski-Pasilan peruskoulua ympäröivän Halkopiipunkallio-puiston suunnittelua. Pohjoisen ja Eteläisen Postipuiston rakennussuunnittelua jatkettiin.

Kuninkaankolmion puistoihin oli käytettävissä talousarviomuutosten jälkeen 1,95 miljoonaa euroa, joka käytettiin lähes täysimääräisesti. Määrärahalla toteutettiin Kuninkaantammen ja Honkasuon alueen puistoja. Kuninkaantammen alueella suurimmat kohteet olivat Taidemaalariinpuisto ja Fanny Churbergin kallion puistopolku. Honkasuon alueella käynnistyi Perhosniitty-puiston rakentamisen 1. vaihe. Lisääntyneellä määrärahalla rakennettiin Avajaispuistoa sekä Maria Wiikin puistopolku. Lisäksi Honkasuolla käynnistynyt Perhosniitty toteutettiin suunniteltua laajempaan.

Malmin puistoihin oli käytettävissä talousarviomuutosten jälkeen 0,5 miljoonaa euroa, joka käytettiin lähes täysimääräisesti. Määrärahalla rakennettiin väliaikaista virkistyskäyttöä palveleva ulkokuntoilu- ja leikkipaikka ja jatkettiin ensimmäisten asemakaava-alueiden puistojen ja viheralueiden suunnittelua.

8 09 KAUPUNKIUUDISTUS, KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-7 500	0	-7 500	-4 913	2 587	0

Kaupunkiuudistusalueiden yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen on talousarviossa varattu vuodelle 2022 yhteensä 7,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 4,9 miljoonaa euroa.

Kaupunkiuudistusalueiden määrärahat käsittävät katu- ja puisto- sekä liikunta- ja esirakentamishankkeita.

8 09 01 MALMINKARTANO-KANNELMÄKI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Esirakentaminen	-500	140	-360	-247	113	0
Kadut	-1 100	0	-1 100	-406	694	0
Puistot ja liikunta-alueet	-800	-140	-940	-940	0	0
Menot yhteensä	-2 400	0	-2 400	-1 593	807	0

Malminkartano-Kannelmäki yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen oli käytettävissä yhteensä 2,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 1,6 miljoonaa euroa.

Merkittävimpiä syynä määrärahan alitukseen olivat Malminkartano – Kannelmäen kaupunkiuudistusalueella Kannelmäen asenanympäristön sekä Malminkartanon aseman eteläpuolen ympäristön parantamistoimenpiteiden toteutuksen viivästyminen sopimusasioiden aiheuttaman viiveen vuoksi vuodelle 2023. Toimenpiteillä pyritään kohen-tamaan ja selkeyttämään alueiden yleisilmettä ja toiminnallisuutta sekä parantamaan asemien palvelutasoa.

Merkittävimpiä suunnittelukohteita olivat Pelimannintien ympäristö sekä Pihkatien kaava-alueen katujen ja puistojen suunnittelu ja alueen esirakentamiseen liittyvä Naapuripellontien kaasujohdon siirron suunnittelu. Pihkatien kaava-alueen toteutus edellyttää kaasujohdon siirtämistä tarvittavalle suojaetäisyydelle asutuksesta.

Leikkipuisto Trumpetin peruskorjaus käynnistyi suunnitellusti ja jatkuu viimeistelyillä keväälle 2023. Alueella toteutettiin lisäksi pienempiä kaupunkiympäristön parantamistoimenpiteitä.

8 09 02 MALMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Esirakentaminen	-150	0	-150	0	150	0
Kadut	-1 600	0	-1 600	-423	1 177	0
Puistot ja liikunta-alueet	-750	0	-750	-395	355	0
Menot yhteensä	-2 500	0	-2 500	-818	1 682	0

Malmin yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen oli käytettävissä yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 0,8 miljoonaa euroa.

Ylä-Malmin torin altaan peruskorjaus käynnistyi. Leikkipuisto Filpuksen talohankkeen myöhästymisen johdosta, puistoalueen toteutuksen aloitus siirtyi vuodelle 2023. Vanhan Helsingintien alueen toteutuksen käynnistyminen viivästyi suunnitellusta, koska katualueet olivat osin talotyömaiden käytössä. Merkittävimpänä suunnitteluhankkeena käynnistyi Askartien alueen katusuunnittelu.

8 09 03 MELLUNMÄKI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Esirakentaminen	-350	300	-50	-41	9	0
Kadut	-1 100	370	-730	-648	82	0
Puistot ja liikunta-alueet	-1 150	-670	-1 820	-1 813	7	0
Menot yhteensä	-2 600	0	-2 600	-2 502	98	0

Mellunkylän yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen oli käytettävissä yhteensä 2,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 2,5 miljoonaa euroa.

Mellunkylän kaupunkiudistusalueella käynnistettiin leikkipuisto Mellunmäen toteutus ja rakennettiin leikkipuisto Mellunmäen läheisen virkistysalueen kuntoilupiste sekä Kivikon frisbeegolfrata. Kontulan pelastusaseman urakan aloitus viivästyi, suunnitelmien valmistumisen siirtyessä vuoden 2023 alkuun. Lisäksi käynnistettiin Ounasvaarantien ja Pallaksentien katusuunnittelu.

8 10 SUURET LIIKENNEHANKKEET, KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-163 500	0	-163 500	-146 159	17 341	0

Suurten liikennehankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen oli käytettävissä 163,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 146,2 miljoonaa euroa.

8 10 01 KRUUNUSILLAT

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Perushanke	-33 300	1 500	-31 800	-29 125	2 675	0
Liittyvä esirakentaminen	-28 300	-3 000	-31 300	-24 773	6 527	0
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	-37 800	1 650	-36 150	-28 113	8 037	0
Menot yhteensä	-99 400	150	-99 250	-82 011	17 239	0

Kruunusillat -hankekokonaisuudella oli käytettävissä 99,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 82,0 miljoonaa euroa.

Perushanke

Kruunuvuorensillan ja Finkensillan rakentamista jatkettiin. Rakentamistyöt olivat lisäksi käynnissä Haakoninlahdenkadulla, Määrärahan käyttö alittui, koska siltaurakan ruoppaukset siirtyivät osin vuoteen 2023. Lisäksi Kruunuvuorensillan tulosiltojen rakentaminen ja pylönin perustuksien teko ovat hieman jäljessä alkuperäisestä aikataulusta.

Esirakentaminen

Hakaniemen alueen johtosiirrot, ruoppaukset ja täytöt sekä Nihdin purkutyöt ja esirakentaminen olivat käynnissä. Maaperää kunnostettiin rakentamisen vaatimassa laajuudessa molemmilla alueilla. Merkittävimpana syynä määrärahan alitukseen oli vesiluvan viivästyminen, jonka johdosta ruoppauksia ja täyttöjä ei päästy tekemään Hakaniemensillan itäpuolella vuonna 2022.

Kadut

Hakaniemen alueen suunnittelu ja rakentaminen jatkuivat. Hakaniemensillan rakentaminen alkoi ja perustukset valmistuivat. Näkinsillan ja -pumppaamon rakentaminen käynnistyi jatkuen vuodelle 2023. Laajasalossa liittyvien katuhankkeiden suunnittelua jatkettiin Koirasaarentien itäosassa. Merkittävimpinä syinä määrärahan alitukseen olivat viiveet Hakaniemensillan suunnittelussa ja toteutuksen aloituksessa sekä Näkinsillan valmistumisen siirtyminen vuodelle 2023.

8 10 02 KALASATAMA-PASILA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Liittyvä esirakentaminen	-10 500	6 000	-4 500	-4 425	75	0
Liittyvät kadut ja liikenneväylät	-40 400	-6 100	-46 500	-46 490	10	0
Menot yhteensä	-50 900	-100	-51 000	-50 915	85	0

Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehen oli talousarviossa osoitettu 50,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 50,9 miljoonaa euroa. Käyttö ylitti käytettävissä olevan määrärahan 0,015 miljoonaa euroa. Ylitys katettiin Kruunusiltojen käyttämättä jäävillä määrärahoilla.

Esirakentaminen

Nihdin pohjoisosan ja Hermannin rantatien geotekninen esirakentaminen jatkuivat. Samaan aikaan puhdistettiin maaperää rakentamisen vaatimassa laajuudessa edellä mainittujen lisäksi myös Pasilassa.

Kadut

Katujen rakentaminen jatkui Pasilassa Radanrakentajantiellä, Ratamestarinkadulla, Asemapäällikönkadulla sekä Pasilankadulla. Katujen rakentaminen alkoi Junonkadulla, Leonkadulla ja Hermannin rantatiellä. Vallilanlaakson pyöräliikenteen baanayhteyden, Kumpulanpuron hulevesijärjestelyjen ja puiston kehitysvaihe ja suunnittelu jatkuivat. Määräraha ylittyi rakennustöiden edettyä ennakoitua nopeammin.

8 10 03 SÖRNÄISTENTUNNELI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot	-13 200	-50	-13 250	-13 233	17	0

Sörnäistentunnelin suunnitteluun ja toteutukseen oli käytettävissä 13,2 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin 13,2 miljoonaa euroa. Käyttö ylitti käytettävissä olevan määrärahan 0,033 miljoonaa euroa. Ylitys katettiin Kruunusiltojen käyttämättä jäävillä määrärahoilla.

Määrärahalla käynnistettiin Sörnäistentunnelin tunnelin pohjoisen suuaukon rakentaminen. Määräraha ylittyi rakennustöiden edettyä ennakoitua nopeammin.

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

2.4.1 Helsingin kaupungin rahoituslaskelman toteutumisvertailu

Helsingin kaupungin rahoituslaskelman toteutumisvertailu

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama 2022	Toteuma-% 2022	Ylitysoikeus 2022
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate ¹	757 075	397 133	732 815	335 682	185	-198 698
Satunnaiset erät	1 000	0	1 098	1 098	..	0
Tulorahoituksen korjauserät	-114 632	-107 150	-80 815	26 335	75	0
Investointien rahavirta						
Investointimenot ¹	-889 557	-873 503	-1 032 173	-158 670	118	-358 395
Rahoitusosuudet investointimenoihin ¹	28 608	9 214	8 125	-1 089	88	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 738	110 000	855 631	745 631	778	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-89 768	-464 306	484 681	948 987	-104	-557 093
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys ¹	-92 099	-345 450	-542 586	-197 136	157	-544 636
Antolainasaamisten vähennys ¹	106 566	103 595	104 911	1 316	101	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ¹	0	194 247	115 000	-79 247	59	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys ¹	-78 922	-157 330	-76 922	80 408	49	0
Oman pääoman muutokset	0	0	-14 061	0	..	0
Muut maksuvalmiuden muutokset¹	-18 038	-14 834	186 642	201 476	-1 258	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA¹	-82 493	-219 772	-227 016	6 817	103	-544 636
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN¹	-172 261	-684 078	257 665	955 804	-38	-1 101 729

¹ Vuoden 2022 talousarviolukuihin sisältyy Helsingin kaupungin liikenneliikelaikojen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset (Kvsto 18.5. § 107).

2.4.1.1 Helsingin kaupungin rahoituslaskelman toteutumisvertailu Liikenneliikelaitoksen yhtiöittäminen huomioiden

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	HKL:n yhtiöittämisen osuus	Toteuma ilman HKL:n yhtiöit- tämisen vaiku- tusta 2022	Poikkeama 2022	Toteuma-% 2022	Ylitys/rikkous 2022
Toiminnan rahavirta								
Tulorahoitus								
Vuosikate ¹	757 075	397 133	732 815		732 815	335 682	185	-198 698
Satunnaiset erät	1 000	0	1 098	764	334	334	..	0
Tulorahoituksen korjauserät	-114 632	-107 150	-80 815		-80 815	26 335	75	0
Investointien rahavirta					0			
Investointimenot ¹	-889 557	-873 503	-1 032 173	-265 115	-767 058	106 445	88	-358 395
Rahoitusosuudet investointimenoihin ¹	28 608	9 214	8 125		8 125	-1 089	88	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 738	110 000	855 631	757 833	97 798	-12 202	89	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-89 768	-464 306	484 681	493 482	-8 801	455 505	2	-557 093
Rahoituksen rahavirta					0			
Antolainauksen muutokset					0			
Antolainasaamisten lisäys ¹	-92 099	-345 450	-542 586	-492 982	-49 604	295 846	14	-544 636
Antolainasaamisten vähennys ¹	106 566	103 595	104 911		104 911	1 316	101	0
Lainakannan muutokset					0			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ¹	0	194 247	115 000		115 000	-79 247	59	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys ¹	-78 922	-157 330	-76 922		-76 922	80 408	49	0
Oman pääoman muutokset	0	0	-14 061		-14 061	-14 061	..	0
Muut maksuvalmiuden muutokset¹	-18 038	-14 834	186 642	-13 624	200 266	215 100	-1 350	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA¹	-82 493	-219 772	-227 016	-506 606	279 590	499 362	-127	-544 636
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN¹	-172 261	-684 078	257 665	-13 124	270 789	954 867	-40	-1 101 729

¹ Vuoden 2022 talousarviolukuihin sisältyy Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset (Kvsto 18.5. § 107).

HKL = Liikenneliikelaitos

2.4.2 Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama 2022	Toteuma-% 2022	Ylitysoikeus 2022
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
Vuosikate ¹	703 337	362 982	698 858	335 876	193	-198 698
Satunnaiset erät	0	0	1 098	1 098	..	0
Tulorahoituksen korjauserät	-115 912	-107 150	-80 866	26 284	75	0
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-644 235	-785 106	-954 224	-169 118	122	-358 395
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 784	9 214	8 125	-1 089	88	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 311	110 000	326 692	216 692	297	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA¹	76 285	-410 060	-317	409 743	0	-557 093
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys ¹	-21 894	-317 450	-510 590	-193 140	161	-544 636
Antolainasaamisten vähennys ¹	110 455	259 772	260 338	566	100	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ¹	0	194 247	194 245	-2	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-65 837	-65 000	-64 969	31	100	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	1 132			
Oman pääoman muutokset	0	0	20 970	20 970	..	0
Muut maksuvalmiuden muutokset¹	-30 517	184 019	195 402	11 383	106	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA¹	-7 793	255 588	96 528	-160 192	38	-544 636
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN¹	68 492	-154 472	96 212	249 552	-62	-1 101 729

¹ Vuoden 2022 talousarviolukuihin sisältyy Helsingin kaupungin liikenneliikelaikoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset (Kvsto 18.5. § 107).

2.4.2.1 Helsingin kaupungin talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu Liikenneliikelaitoksen yhtiöittäminen huomioiden

1 000 euroa	Toteutunut 2021	Talousarvio 2022	Toteutunut 2022	HKL:n yhtiöittämisen osuus	Toteuma ilman HKL:n yhtiöit- tämisen vaiku- tusta 2022	Poikkeama 2022	Toteuma-% 2022	Ylitys/alkaus 2022
Toiminnan rahavirta								
Tulorahoitus								
Vuosikate ¹	703 337	362 982	698 858		698 858	335 876	193	-30 971
Satunnaiset erät	0	0	1 098	764	334	334	..	0
Tulorahoituksen korjauserät	-115 912	-107 150	-80 866		-80 866	26 284	75	0
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-644 235	-785 106	-954 224	-265 115	-689 109	95 997	88	-353 095
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 784	9 214	8 125		8 125	-1 089	88	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 311	110 000	326 692	229 319	97 373	-12 627	89	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	76 285	-410 060	-317	-35 032	34 715	444 775	-8	-384 066
Rahoituksen rahavirta					0			
Antolainauksen muutokset					0			
Antolainasaamisten lisäys ¹	-21 894	-317 450	-510 590	-492 982	-17 608	299 842	6	-544 636
Antolainasaamisten vähennys ¹	110 455	259 772	260 338	165 316	95 022	-164 750	37	0
Lainakannan muutokset					0			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ¹	0	194 247	194 245	79 245	115 000	-79 247	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-65 837	-65 000	-64 969		-64 969	31	100	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	1 132	1 132	0	0		
Oman pääoman muutokset	0	0	20 970	35 031	-14 061	-14 061	..	0
Muut maksuvalmiuden muutokset¹	-30 517	184 019	195 402	3 296	192 106	8 087	104	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA¹	-7 793	255 588	96 529	-208 962	305 491	49 903	120	-544 636
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN¹	68 492	-154 472	96 212	-243 994	340 206	494 678	-220	-928 702

¹ Vuoden 2022 talousarviolukuihin sisältyy Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset (Kvsto 18.5. § 107).

HKL = Liikenneliikelaitos

2.4.3 Rahoitusosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen

9 RAHOITUSOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	201 598	252 421	454 019	455 715	1 696	0
Menot	-194 450	-188 000	-382 450	-575 559	-193 109	-544 636
Netto	7 148	64 421	71 569	-119 843	-191 412	-544 636

9 01 PITKÄVAIKUTTEINEN RAHOITUS

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	201 598	252 421	454 019	455 715	1 696	0
Menot	-194 450	-188 000	-382 450	-575 559	-193 109	-544 636
Netto	7 148	64 421	71 569	-119 843	-191 412	-544 636

9 01 01 ANTOLAINAT ASUNTOTUOTANTOON, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	17 726	0	17 726	17 730	4	0
Menot	-3 000	0	-3 000	-1 303	1 697	0
Netto	14 726	0	14 726	16 427	1 701	0

9 01 02 MUU ANTOLAINAUS, KHN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot						
Muiden antolainojen lyhennykset	4 865	0	4 865	5 120	255	0
Helsingin Energian lainojen lyhennykset	20 600	0	20 600	20 600	0	0
Helsingin Sataman lainojen lyhennykset	19 600	0	19 600	19 600	0	0
HKL:n lainojen lyhennykset	14 210	153 455	167 665	167 665	0	0
Sosiaalisen luototuksen lainojen lyhennykset	1 477	0	1 477	1 784	307	0
HSY lainojen lyhennykset	8 120	0	8 120	8 120	0	0
Kaupunkiliikenne Oy:n lainojen lyhennykset	0	19 719	19 719	19 719	0	0
Tulot yhteensä	68 872	173 174	242 046	242 608	563	0

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Menot						
Lainojen myöntäminen kouluille	-7 000	0	-7 000	-10 247	-3 247	-31 834
Muut koululainat	-30 000	0	-30 000	0	30 000	-11 295
Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettäviä lainoja varten	-1 500	0	-1 500	-1 073	427	-775
Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoihin	-50	0	-50	-80	-30	-50
Sosiaalisen luototuksen lainojen myöntämiseen, sosiaalilautakunnan käytettäväksi	-1 800	0	-1 800	-1 108	692	0
Lainat vapaapalokunnille	-200	0	-200	-1 000	-800	-2 400
Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille	-85 900	0	-85 900	-2 797	83 103	-5 300
Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle	0	-188 000	-188 000	-492 982	-304 982	-492 982
Menot yhteensä	-126 450	-188 000	-314 450	-509 287	-194 837	-544 636
Netto	-57 578	-14 826	-72 404	-266 678	-194 274	-544 636

Uusia lainoja yhteisöille myönnettiin vuoden aikana 39,6 miljoonaa euroa. Lisäksi HKL:n yhtiöittämisen yhteydessä 1.2.2022 Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy:lle muodostui 493,0 miljoonan euron velka kaupungille. Kaupungin antolainakanta oli vuoden lopulla 2,38 miljardia euroa (kasvua 429,0 miljoonaa euroa). Lainasaamisista 91,5 prosenttia oli kaupunkikonsernin yhteisöiltä.

Kaupungin myöntämiin takauksiin liittyvät takausvastuut alenivat 36,8 miljoonaa euroa ja olivat vuoden lopussa 618,2 miljoonaa euroa. Takaukset on myönnetty olennaisin osin kaupungin tytäryhteisöille tai yhteisöille, joihin kaupungilla liittyy merkittävä omistuksellinen intressi (Länsimetro Oy, Oy Apotti Ab).

9 01 03 OTTOLAINAT JA NIIDEN LYHENNYKSET, RAHOITUSJOHTAJAN KÄYTETTÄVÄKSI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	115 000	79 247	194 247	195 377	1 130	0
Menot	-65 000	0	-65 000	-64 969	31	0
Netto	50 000	79 247	129 247	130 408	1 161	0

Vuoden 2022 talousarviossa oli varauduttu uusien 115 miljoonan euron lainojen nostoon (kun huomioidaan vain kaupungin budjetoitu lainannosto ilman HKL:ään liittyneitä lainannostosuunnitelmia) ja tämä toteutui. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 65 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen määrä kasvoi vuonna 2022 nettomääräisesti yhteensä 38 miljoonaa euroa ja siten kaupungin ottolainakanta oli vuoden lopulla 951 miljoonaa euroa (vuoden 2021 lopussa 913 miljoonaa euroa). Kaupungin pitkäaikaisista lainoista noin 94 prosenttia oli erityisluottolaitoksista (Euroopan investointipankki, Kuntarahoitus, Euroopan Neuvoston kehityspankki ja Pohjoismaiden investointipankki).

Tilinpäätöslaskelmat

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Helsingin kaupungin tuloslaskelma

	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	309 018 667,02	351 439 920,24
Maksutuotot	197 469 766,61	208 110 643,65
Tuet ja avustukset	131 517 749,43	234 993 700,82
Vuokratuotot	406 740 909,27	386 940 667,99
Muut toimintatuotot	119 928 859,37	143 180 039,94
	1 164 675 951,70	1 324 664 972,64
Valmistus omaan käyttöön	119 598 276,02	146 576 191,31
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 543 573 323,35	-1 545 705 998,46
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-348 635 792,29	-353 986 075,59
Muut henkilösivukulut	-59 026 923,48	-62 155 857,90
Palvelujen ostot	-2 391 793 834,39	-2 247 331 741,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-223 616 290,29	-245 957 575,95
Avustukset	-304 375 180,19	-323 679 454,45
Vuokratulot	-215 221 556,29	-224 391 187,86
Muut toimintakulut	-39 815 512,21	-23 861 601,48
	-5 126 058 412,49	-5 027 069 493,41
TOIMINTAKATE	-3 841 784 184,77	-3 555 828 329,46
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	4 099 816 850,38	3 828 748 671,06
Valtionosuudet	377 642 702,00	330 345 073,00
	4 477 459 552,38	4 159 093 744,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	73 659 035,78	73 143 824,73
Muut rahoitustuotot	39 393 093,22	97 027 773,47
Korkokulut	-15 336 467,07	-15 768 253,49
Muut rahoituskulut	-575 679,49	-594 149,19
	97 139 982,44	153 809 195,52
VUOSIKATE	732 815 350,05	757 074 610,12
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-386 961 683,60	-408 493 854,77
	-386 961 683,60	-408 493 854,77
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 098 215,49	1 000 000,00
	1 098 215,49	1 000 000,00
TILIKAUDEN TULOS	346 951 881,94	349 580 755,35
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	15 006 524,16	3 670 659,75
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 616 777,43	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	645 734,87	3 411 548,76
	17 269 036,46	7 082 208,51
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ (-)	364 220 918,40	356 662 963,86

3.2 Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	732 815 350	757 074 610
Satunnaiset erät	1 098 215	1 000 000
Tulorahoituksen korjauserät	-80 814 926	-114 631 819
	653 098 639	643 442 791
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 032 173 206	-889 556 852
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 124 963	28 608 571
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	855 630 641	127 737 964
	-168 417 603	-733 210 317
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	484 681 037	-89 767 526
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-542 586 145	-92 099 417
Antolainasaamisten vähennys	104 911 481	106 566 157
	-437 674 665	14 466 740
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	115 000 001	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-76 921 884	-78 921 874
	38 078 117	-78 921 874
Oman pääoman muutokset	-14 061 301	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	115 910 444	-10 917 504
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 975 542	17 934 560
Saamisten muutos	-221 511 680	11 246 094
Korottomien velkojen muutos	300 218 565	-36 301 056
	186 641 788	-18 037 906
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-227 016 061	-82 493 040
RAHAVAROJEN MUUTOS	257 664 975	-172 260 566
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 405 574 647	1 147 909 672
Rahavarat 1.1.	1 147 909 672	1 320 170 238
	257 664 975	-172 260 566

3.3 Helsingin kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	44 176 081,82	33 690 315,58
Muut pitkävaikutteiset menot	65 635 173,91	102 873 390,33
Ennakkomaksut	232 591,81	2 165 661,04
	110 043 847,54	138 729 366,95
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 658 325 491,95	3 561 001 005,47
Rakennukset	1 920 596 150,47	1 889 218 114,12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 779 519 271,59	1 804 247 008,48
Koneet ja kalusto	294 817 036,49	446 050 621,41
Muut aineelliset hyödykkeet	13 586 292,44	13 180 830,97
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	421 413 504,43	741 782 965,43
	8 088 257 747,37	8 455 480 545,88
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 525 341 188,10	3 261 418 854,70
Muut lainasaamiset	2 317 889 530,37	1 880 214 865,52
Muut saamiset	546 462,37	546 462,37
	5 843 777 180,84	5 142 180 182,59
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	68 050 525,36	75 909 095,09
Lahjoitusvarojen varat	5 694 539,98	5 522 137,32
Muut toimeksiantojen varat	536 787 822,06	694 455 338,72
	610 532 887,40	775 886 571,13
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	8 476 074,37	14 736 660,75
Keskenkäiset tuotteet	31 416 802,29	17 182 999,33
Muu vaihto-omaisuus	96 223,00	93 897,59
	39 989 099,66	32 013 557,67
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	155 129,33	155 129,33
Muut saamiset	20 204 692,61	23 929 153,02
	20 359 821,94	24 084 282,35
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	66 411 878,26	87 144 964,25
Lainasaamiset	120 396 709,91	288 630,18
Muut saamiset	291 467 612,18	133 551 021,05
Siirtosaamiset	92 707 810,68	124 763 255,61
	570 984 011,03	345 747 871,09
Saamiset yhteensä	591 343 832,97	369 832 153,44
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	855 863 399,22	545 423 145,89
Joukkovelkakirjalainasaamiset		20 000 000,00
	855 863 399,22	565 423 145,89
Rahat ja pankkisaamiset	549 711 248,07	582 486 525,92
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 689 519 243,07	16 062 032 049,47

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 406 573,75	2 972 406 573,75
Arvonkorotusrahasto	1 789 371 606,32	1 791 369 737,26
Muut omat rahastot	695 057 424,86	695 703 159,73
Muu oma pääoma	729 030 699,71	729 030 699,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	6 850 371 160,39	6 507 769 497,53
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	364 220 918,40	356 662 963,86
	13 400 458 383,43	13 052 942 631,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	47 330 976,17	62 337 500,33
Vapaaehtoiset varaukset	3 579 934,10	5 196 711,53
	50 910 910,27	67 534 211,86
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	54 861 301,00	47 120 000,00
	54 861 301,00	47 120 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	68 050 525,47	75 909 095,20
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 694 539,98	5 522 137,32
Muut toimeksiantojen pääomat	536 787 822,06	578 544 895,12
	610 532 887,51	659 976 127,64
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	897 166 317,98	828 743 265,11
Lainat muilta luotonantajilta	7 437 802,77	7 437 802,77
Saadut ennakot	4 742 919,74	4 708 625,73
Ostovelat	1 013 200,00	1 239 500,00
Liittymismaksut ja muut velat	4 600 000,00	4 699 098,74
	914 960 240,49	846 828 292,35
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	46 576 948,13	76 921 883,73
Saadut ennakot	14 507 868,69	18 014 429,50
Ostovelat	275 802 798,17	299 854 691,11
Liittymismaksut ja muut velat	673 892 869,63	646 789 706,65
Siirtovelat	647 015 035,75	346 050 074,79
	1 657 795 520,37	1 387 630 785,78
Vieras pääoma yhteensä	2 572 755 760,86	2 234 459 078,13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 689 519 243,07	16 062 032 049,47

3.4 Helsingin kaupungin konsernituloslaskelma

1 000 euroa	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toimintatuotot	4 846 847	4 363 332
Toimintakulut	-7 915 195	-7 164 569
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	-13 297	-20 785
TOIMINTAKATE	-3 081 645	-2 780 451
Verotulot	4 091 578	3 820 030
Valtionosuudet	378 401	331 046
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 047	17 111
Muut rahoitustuotot	23 622	15 235
Korkokulut	-59 089	-59 098
Muut rahoituskulut	-13 648	-7 961
	-28 069	-34 714
VUOSIKATE	1 360 264	1 335 911
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-906 474	-940 487
Omistuksen eliminointierot	-4 757	-12 101
Arvonalentumiset	-83	-6
	-911 314	-952 594
Satunnaiset erät	2 139	2 062
TILIKAUDEN TULOS	451 089	385 379
Tilinpäätössiirrot	-136	2 784
Tilikauden verot	-19 635	-12 130
Laskennalliset verot	-7 721	-8 054
Vähemmistöosuudet	6 933	1 278
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	430 529	369 256
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	61,2	60,9
Vuosikate/ Poistot, prosenttia	150,0	142,0
Vuosikate, euroa/asukas ¹	2 046	2 029
Asukasmäärä	664 921	658 457

¹ Vertailuvuoden 2021 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin

3.5 Helsingin kaupungin konsernirahoituslaskelma

1 000 euroa	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 360 264	1 335 911
Satunnaiset erät	2 139	2 062
Tilikauden verot	-19 635	-12 130
Tulorahoituksen korjauserät	-69 879	-72 326
	1 272 889	1 253 517
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 704 550	-2 106 812
Rahoitusosuudet investointimenoihin	61 557	113 464
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	698 966	408 544
	-1 944 028	-1 584 804
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-671 139	-331 287
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-47 343	-24 834
Antolainasaamisten vähennys	10 823	21 101
	-36 520	-3 732
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	904 175	640 363
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-307 165	-299 956
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28 558	-1 694
	625 567	338 713
Oman pääoman muutokset	-1 546	629
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	25 333	-11 318
Vaihto-omaisuuden muutos	-175 216	14 605
Saamisten muutos	-107 500	-137 047
Korottomien velkojen muutos	570 178	79 199
	312 795	-54 561
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	900 296	281 049
RAHAVAROJEN MUUTOS	229 157	-50 239
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 807 553	1 578 395
Rahavarat 1.1.	1 578 395	1 628 634
	229 157	-50 239

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-1 631 657	-789 254
Investointien tulorahoitus, prosenttia	51,5	67,0
Lainanhoitokate	3,9	3,9
Kassan riittävyys (pv)	60	60

3.6 Helsingin kaupungin konsernitase

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	308 606	31 096
Muut pitkävaikutteiset menot	159 843	207 353
Ennakkomaksut	4 937	5 635
	473 386	244 084
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 748 216	3 648 519
Rakennukset	7 252 924	6 917 343
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 361 428	2 945 551
Koneet ja kalusto	1 345 511	1 290 397
Muut aineelliset hyödykkeet	26 075	26 002
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 334 556	2 211 646
	18 068 710	17 039 457
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	380 109	383 421
Muut osakkeet ja osuudet	498 280	487 436
Muut lainasaamiset	524 518	487 985
Muut saamiset	2 855	2 868
	1 405 763	1 361 710
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	592 695	667 900
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	305 682	130 466
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	121 662	119 282
Lyhytaikaiset saamiset	731 359	626 239
	853 021	745 521
Rahoitusarvopaperit	976 976	624 235
Rahat ja pankkisaamiset	830 577	954 160
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 506 810	21 767 534

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 407	2 972 407
Säätiöiden peruspääomat	9 115	7 015
Arvonkorotusrahassto	1 790 643	1 792 641
Muut omat rahastot	1 181 970	1 163 800
Muu oma pääoma	734 076	734 076
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	6 536 603	6 185 389
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	430 529	369 256
	13 655 342	13 224 583
VÄHEMMISTÖOSUDET	313 520	177 816
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	55 475	47 726
Muut pakolliset varaukset	42 918	36 223
	98 393	83 949
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	630 509	680 380
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	6 057 380	5 575 243
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	157 249	144 606
	6 214 629	5 719 849
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	459 035	315 626
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 135 382	1 565 331
	2 594 417	1 880 957
Vieras pääoma yhteensä	8 809 046	7 600 806
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 506 810	21 767 534
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, prosenttia	59,4	61,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	93,6	88,3
Kertynyt ylijäämä, 1 000 euroa	6 967 132	6 554 645
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas ¹	10 478	9 955
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	6 516 415	5 890 869
Konsernin lainakanta, euroa/asukas ¹	9 800	8 946
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa ²	7 575 121	6 852 649
Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas ^{1 2}	11 393	10 407
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	524 518	487 985
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas ¹	789	741

¹ Vertailuvuoden 2021 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää.

Vastaava päivitys on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

² Vertailuvuoden 2021 vuokravastuiden määrä on korjattu vastaamaan todellista määrää.

Vastaavat päivitykset on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

Tilinpäätöksen liitetiedot

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen pysyviin vastaaviin hankintameno suunittelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla vähennettynä. Poikkeuksena on maa-alueet, joista ei tehdä poistoja. Suunittelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunittelman mukaisesti. Poistosuunittelman mukaiset suunittelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunittelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alhaisempaan arvoon, mikä on yhtiökohtaisesti arvioitu tuotto-odotusten perusteella tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen tai liukuvan keskihinnan mukaisesti hankintameno tai sitä alhaisempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Konsernitili

Kaupungilla on käytössä konsernitili, jonka ehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin tilinpäätöksessä sekä osana rahoja ja pankkisaamisia että muissa lyhytaikaisissa veloissa tytäryhteisöille. Negatiiviset tilien saldot esitetään sekä kaupungin muina lyhytaikaisena saamisena tytäryhteisöiltä että rahojen ja pankkisaamisten vähennyksenä.

Johdannaissopimusten käsittely

Kaupungin johdannaissopimukset sisältävät sähköjohdannaisia, jotka on tehty suojaustarkoituksessa. Johdannaiset on käsitelty kirjanpitolain 5:2 §:n mukaisesti, jolloin niistä annettavat tiedot on esitetty taseen liitetietoina.

Konsernin johdannaissopimukset koostuvat erilaisista koronvaihtosopimuksista ja sähköjohdannaisista. Kaikki sopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa ja ne on solmittu heti voimassa olevina.

Sopimuksista, ja niiden sisällöstä, on kerrottu tarkempaa tietoa liitetiedossa ”Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt”.

Ympäristöerien käsittely

Kaupungin ympäristötuotot ja -kulut sekä -investoinnit on kirjattu kaupungin kirjanpidossa soveltaen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta ympäristöasioiden kirjaamisesta.

Ympäristövastuut esitetään liitetiedoissa.

2. EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Palkanmaksuhaasteita aiheuttanut uusi palkanmaksujärjestelmä Sarastia365TM HR otettiin käyttöön huhtikuussa 2022. Uudistuksesta aiheutui virheitä ja viiveitä palkanmaksuun vuonna 2022. Tämän johdosta kirjattiin vuodelle 2022 noin 1,4 miljoonaa euroa palkkojen viivästysmaksuja sekä siirtovelkaa henkilöstölle. Kaupunki arvioi, että vuonna 2022 palkanmaksuhaasteista aiheutui projektiin kuulumattomia ylimääräisiä kustannuksia kaikkiaan 4,5 miljoonaa euroa. Ylimääräisistä kustannuksista 1,8 miljoonaa euroa kohdistui Talpaan palkanlaskennan lisäresurssointiin. Lisäksi kaupunki hankki Deloitte Consulting Oy:ltä 1,3 miljoonalla konsulttitukea. Verohallinnon seuraamusmaksut olivat 30 000 euroa sekä työntekijöille maksetut vahingonkorvaukset joitakin tuhansia euroja. Näiden lisäksi palkka-
saataviin on kirjattu palkkajärjestelmän tietojen perusteella 4 miljoonaa euroa palkkaperinnöistä johtuvia ylimääräisiä maksuja, joita peritään henkilöiltä takaisin. Saldo näkyy kumulatiivisena palkkasaatavien määränä tilinpäätöslanteessa 2022.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toiminta on 1.2.2022 Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksellä (22.9.2021, § 282) siirretty metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta HKL:n liiketoimintaa välittömästi jatkavalle ja perustetulle Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle. Tämän muutoksen yhteisvaikutus Helsingin kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen tulokseen oli 0,8 miljoonaa euroa. Lisäksi tilikauden ylijäämä parani noin 13 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa yhtiön toteutettavaksi siirtyneiden investointeihin kohdistettujen HKL:n investointivarausten purkamisesta yhtiöittämisen yhteydessä. HKL:n toiminnan yhtiöittämisen myötä Helsingin kaupungilta Kaupunkiliikenne Oy:lle siirtyi HKL:n omistuksessa ja taseessa ollut omaisuus ja sopimukset varoineen ja velkoineen (metron infra- ja liikennöintisopimuksiin liittyviä toimintoja lukuun ottamatta). Koko apportin bruttoarvo oli 808,6 miljoonaa euroa. Apporttiluovutuksessa omaisuuserät siirtyivät yhtiölle kirjanpitoarvosta. Apporttina siirtyneen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä osakkeiden ja osuuksien kirjanpidollinen arvo oli 758 miljoonaa euroa. Siirtyvään omaisuuteen liittyen kaupunki merkitsi osakkeita 265 miljoonalla eurolla ja Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin välille muodostui 493 miljoonan euron suuruinen velka (antolainoiksi kirjautuva perustamislaina).

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.12.1983 (§ 502) päättänyt, että kaupunki maksaa erillisenä korvauksena vuosittain Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:n edeltäjien maksamista lisäeläkekustannuksista aiheutuvat menot. Keva on laskuttanut sopimuksen perusteella edellä mainitut lisäeläke-etuudet Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä, joka on laskuttanut ne edelleen Helsingin kaupungilta. 22.12.2021 (§ 69) Henkilöstöjohtaja päätti Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:n selvitystilan ja siitä seuranneen yhtiön lakkaamisen johdosta hyväksyä lisäeläke-etuuksien laskentapalvelusopimuksen sekä sen liitteenä olevan maksupalvelusopimuksen siirtämisen 1.1.2022 lukien Helsingin kaupungille, joka tämän jälkeen toimii suoraan ko. lisäeläke-etuuksien myöntäjänä. Sopimus itsessään on siirtynyt kaupungin vastuulle perustuen vuoden 1983 päätökseen. Täten Helsingin kaupungin vuonna 2022 asiasta tekemä eläkevastuuvaraus 14 miljoonaa euroa on kirjattu tasevaikutteisesti edellisten vuosien ylijäämistä.

Koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettava kertapalkkio 600 euroa per henkilö maksetaan henkilöstölle, joka on ollut kaupungin palveluksessa 13.3.–15.6.2020 välisenä aikana ja jonka palvelussuhde kaupunkiin on edelleen voimassa 28.2.2023. Koska kertapalkkion maksamisesta on sovittu vuonna 2022, kyse ei ole aikaisempaan tilikauteen liittyvän virheen korjaamisesta. Kertapalkkiosta aiheutuvat menot 5,7 miljoonaa euroa on kirjattu kaupungin vuoden 2022 kuluksi ja siirtovelaksi.

Toimeksiantojen varojen kirjauskäytäntöä on muutettu taseen vastaavaa puolella siten että Asuntotuotantoyhtiöiden varat ja pääomat vastaavat toisiaan ja osa toimeksiantojen varoista on luokiteltu taseessa käyttölainasaamisiksi.

Varsinaiset kertaluonteiset vuosille 2020–2021 kohdentuneet kompensaatiot yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuuden noston kautta poistuivat vuodelle 2022. Korona-avustuksia kirjattiin vuodelle 2022 kuitenkin tuloslaskelmaan toimintatuottoihin sisältyvään tiliryhmään ”Tuet ja avustukset” kaupungille yhteensä 66,4 miljoonaa euroa.

Vertailuvuoden 2021 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Samoin vuoden 2021 vuokravastuiden määrä on korjattu vastaamaan todellista määrää. Vastaavat päivitykset on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISEN PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 88 kaupunkikonserniin kuuluvaa tytäryhteisöä, jotka tekivät tilinpäätöksen.

Uusina tytäryhtiöinä yhdisteltiin Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, Lammenrannan Pysäköinti Oy ja DigiHelsinki Oy sekä uutena säätiönä HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr.

Konsernitilinpäätökseen sisältyy yhdisteltyjen tytäryhteisöjen kautta myös niiden omiin tilinpäätöksiinsä yhdistelemät 37 tytäryhteisöä eli alikonserniyhteisöä. Tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuusi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Tilinpäätökseen on myös yhdistelty kaikki 13 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yksi yhteisyhteisö sekä 35 osakkuusyhteisöä kaikkiaan 49 osakkuusyhteisöstä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat samoin kuin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Osakkeiden arvonalennukset

Kaupungin tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisöosakkeistaan tilinpäätöksessä 2015 tekemät 56 miljoonan euron arvonalennukset on konsernitilinpäätöksessä konsernin sisäisinä erinä peruttu.

Osakkuusyhteistöt

Osakkuusyhteistöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Muutoksia konsernirakenteessa vuonna 2022: Uusina tytäryhtiöinä yhdisteltiin Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, Lammenrannan Pysäköinti Oy ja DigiHelsinki Oy sekä uutena säätiönä HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

4. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

Toimintatuotot tehtäväalueittain 1 000 euroa	Konserni		Kaupunki ^{1,2}	
	2022	2021	2022	2021
Keskushallinto	1 796 558	1 345 050	29 685	27 681
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	58 606	54 059	76 047	82 312
Kaupunkiympäristön toimiala	1 686 953	1 610 099	635 341	620 604
Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala	77 645	55 337	31 924	27 818
Sosiaali- ja terveystoimiala	958 550	930 461	242 742	344 500
Liikelaikokset	268 535	368 228	268 535	368 228
Rahastot		98		98
Toimintatuotot yhteensä *)	4 846 847	4 363 332	1 284 274	1 471 241

*) Toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä.

¹ Tietoihin sisältyy valmistus omaan käyttöön.

² Toimintatuottoihin (2022) sisältyy koronatukia 66.383 tuhatta euroa.

5. VEROTULOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnallisvero	3 028 509	2 821 115	3 028 509	2 821 115
Yhteisövero	775 361	726 897	775 361	726 897
Kiinteistövero	287 708	272 018	295 947	280 737
Verotulot yhteensä	4 091 578	3 820 030	4 099 817	3 828 749

6. VALTIONOSUUKSIIEN JA VEROTULOMENETYSTEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	434 376	431 929	434 376	431 929
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-373 619	-377 744	-373 619	-377 744
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	36 806	32 498	36 048	31 797
Valtionosuudet yhteensä	97 563	86 683	96 805	85 982
Verotulomenetysten korvaukset	280 838	244 363	280 838	244 363
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	378 401	331 046	377 643	330 345

7. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	1 336 312	1 243 997
Muiden palvelujen ostot	1 055 482	1 003 335
Palvelujen ostot yhteensä	2 391 794	2 247 332

8. VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Kansallinen Kokoomus	90	87
Vihreä liitto	72	73
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	52	46
Vasemmistoliitto	44	86
Perussuomalaiset	31	29
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	20	29
Liike Nyt	11	6
Suomen Keskusta	8	10
Suomen Kristillisdemokraatit	4	7
Valtuustoryhmä Sininen	2	0
Terve Helsinki	0	9
Avoin puolue (ent. Piraattipuolue)	0	8
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	334	390

9. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Poistosuunnitelma on kaupunginvaltuuston 18.9.1996 vahvistama. Poistosuunnitelmaa on tämän jälkeen täydennetty kaupunginvaltuuston päätöksillä. Päätöksellä 2.11.2001 päätettiin asuinkiinteistöjen rakennusten ja pysäköintiyhtiöiden kalliitunneleiden ja maanpäällisten laitosten poistoaajoista. Päätös 14.11.2001 koskee tehdas- ja tuotantorakennuksia sekä kiinteitä rakenteita ja laitteita ja päätös 9.10.2002 Vuosaaren Sataman liikenneväylien investointeja. Päätös 18.6.2003 koskee raidekalustoa ja muita kuljetusvälineitä ja päätös 29.11.2006 asuinkiinteistöyhtiöiden asuinrakennusten progressiivisia poistoja. Päätös 11.5.2011 koskee atk-ohjelmistojen poistoaikaa ja Khs päätös 11.1.2016 viestintävälineitä ja muita aineellisia hyödykkeitä. Poistosuunnitelma perustuu arvioitun taloudellisen käyttöajan mukaiseen tasapoistoon. Poistojen laskenta alkaa hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Toimialojen ja liikelaitosten käyttöomaisuuden poistoajat ovat seuraavat:

Poistoryhmät	Poistoajat
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 20 vuotta
Asuinkiinteistöyhtiöiden asuinrakennukset	enintään 40 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	10 - 50 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden kalliotunnelit	enintään 100 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden maanpäälliset laitokset	enintään 60 - 70 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	8 - 50 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 30 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 5 vuotta

Pienhankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

10. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	47 726	59 847	47 120	59 110
Lisäykset tilikaudella	14 069	0	14 061	
Vähennykset tilikaudella	-6 320	-12 121	-6 320	-11 990
Eläkevastuu 31.12.	55 475	47 726	54 861	47 120
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus (HSY) 1.1.	21 029	20 476	..	..
Lisäykset tilikaudella	6 841	771	..	..
Vähennykset tilikaudella	-356	-218	..	..
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus (HSY) 31.12.	27 514	21 029	..	..
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (HUS) 1.1.	13 948	13 680	..	..
Lisäykset tilikaudella	921	268	..	..
Vähennykset tilikaudella	0	0	..	..
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (HUS) 31.12.	14 870	13 948	..	..
Muut pakolliset varaukset 1.1.	1 245	611	0	0
Lisäykset tilikaudella	102	696	0	0
Vähennykset tilikaudella	-814	-62	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	533	1 245	0	0

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	82 072	95 771	82 030	95 771
Rakennusten myyntivoitot	2 431	880	2 431	880
Osakkeiden myyntivoitot	4 380	5 682	4 379	5 682
Muut luovutusvoitot	3 369	1 019	572	566
Luovutusvoitot yhteensä	92 252	103 352	89 412	102 899
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	542	62	542	32
Osakkeiden myyntitappiot	309	66	310	66
Muut luovutustappiot	4	159	4	159
Luovutustappiot yhteensä	855	287	856	257

12. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
HKL yhtiöitys; metroliikenteen henkilöstö			764	
VLT Trading Oy konkurssipesä/jako-osuus			334	
Dueton vuokravastuun purku				1 000
Muut tuotot	2 142	2 112		
Satunnaiset kulut				
Muut kulut	-3	-50		
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	2 139	2 062	1 098	1 000

13. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	26 313	85 984
Osinkotuotot muista yhteisöistä	6 546	4 587
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5 704	5 704
Osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot yhteensä	38 563	96 275

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

14. ARVONKOROTUKSET

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 795 442	1 798 612	1 791 370	1 794 540
Arvonkorotusten purku	-1 998	-3 170	-1 998	-3 170
Arvo 31.12.	1 793 444	1 795 442	1 789 372	1 791 370
Rakennukset				
Arvo 1.1.	0	0	..	..
Arvo 31.12.	19	3	..	..

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 1.1.1997 kaupungin siirtyessä uuteen kirjanpitoikäntöön. Ennen vuotta 1985 hankittujen rakennusten ja rakennelmien hankintamenona käytettiin kirjanpitoarvoa 31.12.1984 vähennettynä sen jälkeisillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Vastaavasti ennen vuotta 1974 hankitun maaomaisuuden hankintamenona käytettiin kirjanpitoarvoa 31.12.1973. Maa-alueille suoritettiin tuolloin myös arvonkorotus. Maaomaisuuden laskennallisesta käyvästä jälleenhankinta-arvosta 60 prosenttia jaettiin arvojen suhteessa hankintahintaan. Laskennallisesti uudet arvot saatiin jakamalla kaupunki kolmeen hinta-alueeseen ja alueiden sisällä edelleen käyttötarkoituksen mukaan.

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Kaupunki		
		Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineettomat oikeudet				
Poistamaton hankintameno 1.1.	33 690	102 873	2 166	138 729
Lisäykset tilikauden aikana	2 643	648	476	3 767
Rahoitusosuudet tilikauden aikana		0		0
Vähennykset tilikauden aikana	-1 980	-7 121	-2 080	-11 181
Siirrot erien välillä	26 546	10 559	-330	36 775
Tilikauden poisto	-16 723	-41 324		-58 047
Poistamaton hankintameno 31.12.	44 176	65 635	232	110 043

16. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 euroa	Kaupunki			
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto
Aineelliset hyödykkeet				
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 769 631	1 889 218	1 804 248	446 051
Lisäykset tilikauden aikana	27 753	2	602	40 049
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	-8	-340	-6 067	-687
Vähennykset tilikauden aikana	-2 993	-47 360	-153 298	-196 466
Siirrot erien välillä	74 571	212 463	267 804	66 836
Tilikauden poisto		-133 387	-133 770	-60 966
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 868 954	1 920 596	1 779 519	294 817
Arvonkorotukset		0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 868 954	1 920 596	1 779 519	294 817

16. AINEELLISET HYÖDYKKEET (JATKOA)

1 000 euroa	Kaupunki		
	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Aineelliset hyödykkeet			
Poistamaton hankintameno 1.1.	13 180	741 783	6 664 111
Lisäykset tilikauden aikana	133	669 467	738 006
Rahoitusosuudet tilikauden aikana			-7 102
Vähennykset tilikauden aikana		-329 632	-729 749
Siirrot erien välillä	317	-659 459	-37 468
Tilikauden poisto	-44	-746	-328 913
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 586	421 413	6 298 885
Arvonkorotukset	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 586	421 413	6 298 885

17. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	27 119	25 884		
Muut maa- ja vesialueet	3 721 097	3 623 005	3 658 325	3 561 001
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 748 216	3 648 889	3 658 325	3 561 001

18. PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET, OSAKKEET JA OSUUDET

1 000 euroa	Tytäryhteisö- osakkeet ja -osuudet	Jäsenkunta- yhtymäosuudet	Kaupunki Osakkuus- ja muut omistus- yhteisyhteisö- osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet yhteensä
Osakkeet ja osuudet					
Hankintameno 1.1.	2 528 336	428 932	204 649	99 502	3 261 419
Lisäykset tilikauden aikana	283 328		182	6 886	290 396
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	-16 731		-2 525	-6 889	-26 145
Vähennykset tilikauden aikana	-1 022				-1 022
Siirrot erien välillä	600			93	693
Arvonlennukset ja niiden palautukset					
Hankintameno 31.12.	2 794 510	428 932	202 306	99 593	3 525 341

19. PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET, JOUKKOVELKAKIRJA-, MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET

1 000 euroa	Jvk- lainasaamiset	Saamiset tytäryhteisöiltä	Kaupunki Saamiset jäsenkunta- yhtymiltä	Saamiset muilta	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset yhteensä
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
Hankintameno 1.1.		1 018 782	662 922	199 057	1 880 761
Lisäykset tilikauden aikana		521 523		21 063	542 586
Vähennykset tilikauden aikana		-90 453	-8 120	-6 338	-104 911
Siirrot erien välillä					
Arvonlennukset					
Hankintameno 31.12.	0	1 449 852	654 802	213 782	2 318 436

20. PÄÄOMALAINASAAMISTEN OSUUS PYSYVIEN VASTAAVIEN Sijoituksista

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Pääomalainasaamiset tytäryhteisöiltä lainoittain		
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy ¹	1 875	1 875
Helsingin Väylä Oy ²	5 000	5 000
Helsingin kaupungin asunnot Oy ³	3 500	3 500
Helsingin kaupungin asunnot Oy ³	3 500	3 500
Suomenlinnan Liikenne Oy ²	62	62
Helsingin Satama Oy ⁴	98 000	98 000
Helen Oy ⁴	157 000	157 000
Pääomalainasaamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	268 937	268 937
Pääomalainasaamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä lainoittain		
Urhea-halli ⁵	2 000	2 000
Urhea-halli ⁶	3 000	3 000
Pääomalainasaamiset yhteensä	273 937	273 937
¹ Lainan korko on neljä (4) prosenttia.		
² Laina on koroton.		
³ Lainan korko on kaupungin oman pääoman ehtoista asuntolainoista (ns. tertiäärilainat) kulloinkin veloitettavan koron suuruinen.		
⁴ Lainan korko on kuusi (6) prosenttia; laina-aika 31.12.2014 - 15.12.2034.		
⁵ Laina on koroton 3.6.2049 saakka, tämän jälkeen lainan korko on kolme (3) prosenttia.		
⁶ Laina on koroton 10.1.2050 saakka, tämän jälkeen lainan korko on kolme (3) prosenttia.		
Pääomalainat on annettu osakeyhtiölain mukaisin pääomalainaehdoin.		

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTÄVÄT YHTEISÖT

Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Kunnan omistuosuus, prosenttia	Konsernin omistuosuus, prosenttia	Kuntakonsernin osuus, 1 000 euroa		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Tytäryhteisöt						
Asemapäällikönkatu 5 Koy	0354148-6	20,9	56,6	4 262	58	0
Auroranlinna Koy	0689784-0	100,0	100,0	148 760	112 925	-802
Borgströminmäki Kkoy	3163079-3	79,7	87,7	4 944	9	-1
DigiHelsinki Oy	3300938-6	100,0	100,0	12 930	39	-70
Etelä-Hermannin Pysäköinti Oy	2072747-7	0,0	100,0	14 355	20	-18
Etelä-Suomen satamapalvelu Oy	2948855-6	0,0	100,0	1 006	620	47
Fallkullan Kiilan Pysäköinti Oy	3157896-4	0,4	89,0	8 040	235	-75
Finlandia-talo Oy	2036668-3	100,0	100,0	8 236	1 353	596
Forum Virium Helsinki Oy	2170029-2	100,0	100,0	484	12 407	61
Hansasilta Koy	0575515-4	100,0	100,0	1 956	15	-35
Helen Oy	2630573-4	100,0	100,0	2 188 985	1 420 566	92 973
Helsingin Asumisoikeus Oy	0912770-2	100,0	100,0	192 910	927 886	0
Helsingin kaupungin asunnot Oy	2379058-6	100,0	100,0	185 360	3 202 804	8 992
Helsingin kaupunkitilat Oy	3226884-5	100,0	100,0	2 786	11 125	-1 639
Helsingin Konsernihankinta Oy	2299269-6	85,7	98,3	78	0	7
Helsingin Kuparitie 5 Asoy	0914735-9	5,9	73,9	5 198	974	0
Helsingin Liikuntahallit Oy	1657167-6	0,0	100,0	3 631	17 185	-575
Helsingin Malminkatu 3 Koy	0668319-9	84,0	84,0	13 423	3 308	0
Helsingin Santakuja Asoy	0860740-5	9,7	60,2	6 408	208	143
Helsingin Satama Oy	2630555-8	100,0	100,0	293 888	125 287	-1 688
Helsingin Sinikaisla Asoy	0933911-5	4,1	50,7	4 546	19	0
Helsingin Sähkötalo Koy	1901114-8	100,0	100,0	24 074	29 572	1 092
Helsingin Tennispalatsi Koy	1090036-0	100,0	100,0	11 473	367	256
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	1460820-1	52,2	52,2	5 435	5 337	0
Helsingin Toimitilat Koy	1958762-2	100,0	100,0	46 587	56 579	-400
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	0487341-5	100,0	100,0	9	4	2
Helsingin Väylä Oy	2053349-6	100,0	100,0	-4 310	64 403	-598
Helsingin Ympäristötalo Koy	2262596-8	74,6	74,6	2 051	6 055	0
Helsinki Abroad Ltd Oy	2168653-1	100,0	100,0	105	2	-52
Helsinki Partners Oy	3209009-8	100,0	100,0	1 367	1 395	102
Helsinki Stadion Oy	1497614-3	80,5	80,5	5 462	135	-422
Hernesaaren jätteen putkikeräys Oy	3101196-8	100,0	100,0	231	16	-25
Hämeentien Pysäköinti Oy	1732067-6	0,0	75,7	1 258	31	-40
Intiankatu 31 Koy	0119799-2	75,6	75,6	246	79	0
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	0502469-3	32,0	43,7	2 075	67	67
Jätkäsaaren jätteen putkikeräys Oy	2346319-8	10,3	25,6	5 306	3 248	-312
Jätkäsaaren Pysäköinti Oy	2509726-7	3,3	17,5	13 634	2 125	-72
Kaapelin Mediakeskus Oy	1456725-1	0,0	100,0	43	176	-144
Kaapelitalo Koy	0873650-6	100,0	100,0	47 424	24 867	-371
Kaisaniemen Metrohalli Koy	0858368-5	0,0	62,1	12 020	851	-597
Kalasataman jätteen putkikeräys Oy	2346322-7	6,3	15,7	2 082	2 283	-140
Kallahden Pysäköinti I Oy	0858841-9	0,0	80,3	1 431	21	-42
Keski-Pasilan jätteen putkikeräys Oy	2719025-4	0,0	0,0	0	0	0
Kivikon Pysäköinti I Oy	0908768-3	0,6	56,6	1 945	17	-69
Kivikon Pysäköinti II Oy	0980575-3	0,4	59,9	1 202	26	-65
Kontulan Palvelutalo Oy	0200268-3	62,1	76,2	867	173	0

Tasetta koskevat liitetiedot

Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Kunnan omistuosuus, prosenttia	Konsernin omistuosuus, prosenttia	Kuntakonsernin osuus, 1 000 euroa		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy	2600622-4	12,0	33,9	3 133	2 262	-202
Käpylän Terveystalo Koy	0484292-6	54,5	54,5	2 123	13	-1
Laakson yhteissairaala Koy	3202258-9	50,0	68,1	7 925	18 942	-1 352
Lammenrannan Pysäköinti Oy	3281997-7	100,0	100,0	3	610	-27
Loviisan Satama Oy	2779170-3	0,0	60,0	3 705	1 314	36
Länsi-Viikinmäen Pysäköinti Oy	2168628-3	0,0	100,0	6 906	292	-145
Malmin Liiketalo Koy	3101867-6	80,6	80,6	2 242	16	48
Malmin Pysäköintitalo Oy	0597314-3	43,8	63,2	1 244	14	-84
Merimiehenkatu 12 Asoy	0120259-5	54,0	54,0	321	125	0
MetropoliLab Oy	2340056-8	100,0	100,0	3 564	1 277	-176
Mosaikkitorin Pysäköintilaitos Koy	1587215-1	16,4	100,0	4 631	300	-24
Myllypuron Kampus Koy	2739514-5	100,0	100,0	74 342	56 233	-439
Mäkelänrinteen Uutikeskus Oy	1083652-2	66,7	66,7	849	2 206	-664
Oulunkyläntori 2 Asoy	0120804-9	100,0	100,0	361	9	-15
Paciuksenkadun Pysäköinti Oy	1098764-6	0,0	53,0	1 083	65	-9
Paciuksenkatu 4 Asoy	0805856-5	78,0	86,2	1 575	134	0
Pakkalantie 30 Koy	0115472-2	100,0	100,0	6 019	94	180
Palmia Oy	2653762-3	100,0	100,0	432	21 060	-5 877
Paloheinän Palvelukeskus Koy	0603525-5	28,5	76,6	1 600	15	0
Palvelukeskus Albatross Oy	1094423-2	77,9	77,9	10 180	99	-18
Parmaajanpuisto Koy	0731198-7	82,9	100,0	2 408	402	87
Postipuiston Pysäköinti Oy	3094935-6	0,0	64,8	8 600	6	-113
Puistolan Pankkitalo Koy	0940326-0	58,2	58,2	2 521	13	0
Puu-Myllypuron Yhteistila Koy	2633593-3	0,0	100,0	1 660	5	-2
Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	3251002-1	100,0	100,0	262 685	669 709	-2 523
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	51,3	51,3	2 031	1 621	621
Rastilankallion Pysäköinti Oy	1543298-1	0,0	60,2	3 322	12	-80
Rastilankallion päiväkotito Koy	1587222-3	66,0	88,6	1 057	10	-38
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	0970139-9	0,0	100,0	10 174	65 180	-284
Seure Henkilöstöpalvelut Oy	0800415-3	56,4	58,2	4 415	10 880	587
Suomenlinnan Liikenne Oy	0114482-3	0,0	100,0	952	818	0
Suutarilan Lampputie Koy	2114619-9	100,0	100,0	242	0	2
Säterintie 12 autopaikat Koy	0579945-6	0,0	70,9	1	2	-1
Säterintie 2 Koy	0598905-7	64,7	64,7	2 157	10	12
Torpparinmäen korttelitalo Koy	0761992-2	100,0	100,0	-28	133	154
Työmaahuolto Oy	1001314-7	100,0	100,0	359	310	-112
Töölönlahden pysäköinti Oy	2163389-4	100,0	100,0	19 190	7 915	0
Urheiluhallit Oy	0115551-4	51,3	51,3	1 900	6 305	-289
Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Koy	1605128-3	91,3	91,3	4 068	133	-297
Viikinmäen Pysäköinti Oy	1657718-9	0,0	64,0	2 342	10	-87
Villamonte Kkoy	0131105-4	100,0	100,0	631	1	2
Vuosaaren Urheilutalo Oy	0196786-2	100,0	100,0	3 695	6 760	-60
Yhteensä				3 750 825	6 910 185	84 893

Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus, prosenttia	Konsernin omistusosuus, prosenttia	Kuntakonsernin osuus, 1 000 euroa		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Tytärsäätiöt						
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	3272340-6	100,0	100,0	2 022	28	-78
Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalosäätiö sr	1670774-8	100,0	100,0	2 466	3 366	0
Helsingin Musiikkitalon säätiö sr	2288607-6	100,0	100,0	1 737	0	-2
Helsingin Seniorisäätiö sr	1729947-5	100,0	100,0	9 175	4 661	37
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö sr	0116513-0	100,0	100,0	682	382	-34
Helsingin tapahtumasäätiö sr	0224232-9	100,0	100,0	1 936	1 035	-479
Helsingin teatterisäätiö sr	0116521-0	100,0	100,0	2 820	52 761	496
Jääkenttäsäätiö sr	0116572-0	100,0	100,0	11 349	1 005	881
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	2864471-3	100,0	100,0	1 547	1 768	84
Niemikotisäätiö sr	0536633-5	100,0	100,0	4 254	1 509	73
Oulunkylän kuntoutuskeskus sr	0869316-3	100,0	100,0	3 484	4 030	82
Stadion-säätiö sr	0202071-8	100,0	100,0	6 208	172 747	291
UMO-säätiö sr	2202299-9	100,0	100,0	58	237	-20
Yhteensä				47 739	243 529	1 331
Osakkuus- ja omistusyhteisöt						
Apotti Oy	2699989-5	35,7	35,7	9 887	101 264	0
Espoon Terminaali Koy	1769898-6	50,0	50,0	23	86	-13
Haapaniemenkatu 7-9 Kiinteistö Oy	0117834-5	44,0	44,0	9 257	3 615	0
Helsingin Harmajankatu Asoy	0948715-0	31,6	31,6	693	47	0
Helsingin Itämerenkatu Asoy	0820780-7	1,3	38,1	4 215	390	-108
Helsingin Laivapoika Asoy	0947349-6	0,3	46,7	4 519	176	-2
Helsingin Mannerheimintie 13 a Koy	1962625-7	26,2	26,2	32 356	77	-955
Helsingin Musiikkitalo Oy	2349831-5	41,7	41,7	2 062	555	-19
Helsingin Ruoholahdenpuisto Asoy	0877842-3	7,4	34,5	3 240	780	29
Helsingin Ruoholahdentori Asoy	0848494-3	4,8	42,4	4 765	575	70
Helsingin Rusokkikuja Asoy	0896034-8	1,9	44,0	4 582	1 483	0
Helsingin Tapulikaupungintie 5 Koy	1558414-1	35,7	35,7	1 140	21	-24
Herttoniemen Pysäköinti Oy	1041131-3	0,9	39,1	6 615	40	-218
Itätori Kiinteistö Oy	0618298-4	35,6	35,6	2 195	0	0
Kaivonkatsojantien Pysäköinti Oy	0946218-0	0,0	49,0	1 751	30	-36
Kalasataman Palvelu 2 Oy	2831391-4	41,7	41,7	5 005	18	-38
Kalasataman Palvelu Oy	2409063-7	21,8	31,2	1 919	10	-23
Keskeisen Rannan Pysäköinti Oy	0944032-8	0,0	36,3	1 262	29	-95
Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy	2634260-7	2,0	17,0	6 678	18	-46
Kytösuontien Pysäköinti Oy	0731417-6	0,0	29,1	1 818	62	-18
Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy	0499043-5	40,0	40,0	200	456	29
Latokartanon Pysäköinti Oy	1440092-9	0,3	34,7	6 399	16	-48
Maatullinaukio Kiinteistö Oy	0120888-2	46,0	46,0	2 738	18	0
Maistraatintori Kiinteistö Oy	0533605-6	25,1	25,1	1 694	214	-11
Malminkadun Pysäköinti Oy	0635609-1	0,0	39,6	2 760	27	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	42,0	42,0	23 432	12 217	237
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	49,5	49,5	110	3 362	6
Runeberginkatu 4 b Asunto Oy	0650799-6	25,5	25,5	1 672	8	0
Startup Maria Oy	2760866-5	24,0	24,0	220	441	23
Strömbergin pysäköinti Oy	1073232-8	0,0	43,6	882	9	5
Tapulikaupungin palvelutalo Koy	0602893-6	49,4	49,4	1 080	8	0
Tilkankadun Pysäköinti Oy	0973319-8	0,0	31,5	726	22	-3

Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Kunnan omistuosuus, prosenttia	Konsernin omistuosuus, prosenttia	Kuntakonsernin osuus, 1 000 euroa		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Tollinpolku Asunto Oy	0524716-8	32,2	32,2	611	63	3
Tulisuontien Pysäköinti Oy	1110236-0	0,0	47,6	845	5	-24
Urhea-halli Oy	2904377-6	28,0	28,0	1 669	5 495	-116
Vantaan Energia Oy	0124461-3	40,0	40,0	125 716	237 531	913

Yhdistelemättömät osakkuus- ja omistusyhteisöt

Helsingin Karhusuontie 53 Asunto Oy	0898760-4	24,2	24,2	103	0	0
Kartanonmetsäntie 13 Asunto Oy	0667236-9	22,5	22,5	751	22	18
Katajanokan Huolto Oy	0290352-9	6,2	28,7	70	54	0
Kotitie 45-47 Asunto Oy	0119221-9	20,2	20,2	126	9	0
Kumpulantie 1 Kiinteistö Oy	0235176-0	22,5	22,5	139	78	-3
Kurkimäen Huolto Oy	0512663-0	0,0	36,9	-10	28	-23
Lehtisaaren Väestösuoja Oy	0200279-8	27,5	27,5	34	14	0
Mechelininkatu 38 Asoy	0120194-7	43,5	43,5	236	102	0
Mellunmäen Autopaikat Oy	0973145-9	0,0	46,6	4	17	0
Runeberginkatu 63 Asunto Oy	0121675-1	20,7	20,7	604	67	-13
Siltakeskus Oy	0121950-6	26,0	32,8	214	12	-5
Syreeni Asunto Oy	0125312-2	20,0	20,0	12	61	0
Tapulin huolto Oy	0196374-9	0,0	25,7	44	56	-22
Turkismiehentie 8 Kiinteistö Oy	0122805-8	20,0	20,0	117	2	11
Yhteensä				277 180	369 693	-516

Jäsenkuntayhtymät

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)	1567535-0	36,2	36,2	140 541	554 252	-1 898
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	2274586-3	50,2	50,2	40 109	78 348	31 123
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)	2274241-9	57,6	57,6	371 832	1 191 988	6 058
Kärkulla Samkommun	0204197-3	17,4	17,4	1 533	6 484	0
Uudenmaan liitto	0201296-1	29,1	29,1	492	847	-55
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	0125920-9	9,5	9,5	424	35	189
Yhteensä				554 931	1 831 953	35 417

Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus
Tytäryhteisöjen tytäryhteisöt (alikonserniyhtiöt)	
Geonova Oy	3295535-4
Heka Etelä Oy	2440782-5
Heka Itä Oy	2437474-4
Heka Kaakko Oy	2438876-7
Heka Koillinen Oy	2438208-2
Heka Länsi Oy	2439436-6
Helen Aurinkopuisto Kalanti Oy	3255167-5
Helen Sähköverkko Oy	2035428-7
Helsingin Energijatunnelit Oy	2640207-5
Helsingin Keijukaistenpolku 4 As Oy	0941218-3
Helsingin Puusuutarintie 2 - 4 As Oy	0121353-4
Helsingin Soittokuja As Oy	2715256-5
Helsinginkatu 25 Koy	0118052-5
Jokituuli Holding Oy	3283748-9
Jokituuli Sijoitusyhtiö Ky	3296093-8
Kalanti GridCo Oy	3300139-2
Kalistanneva Hallinnointiyhtiö Oy	3223677-1
Kalistanneva Holding Oy	3223668-3
Kalistanneva Sijoitusyhtiö Ky	3263015-4
Kaupinparkki Koy	0973236-3
Kristinestad Tupaneva Oy	3007070-4
Laivalahdentori Kiinteistö Oy	1580690-4
Mankala Oy	0158738-4
Mannerheimintie 54 As Oy	0816915-0
Markkinatie 10 As Oy	0120127-7
Niinimäki Grid Oy	3277661-2
Niinimäki Holding Oy	3320977-5
Niinimäki Sijoitusyhtiö Ky	3324906-4
Niinimäki Wind Oy	3166162-9
Palmia Palvelut Oy	2483731-5
Pieni Villasaarentie 2 As Oy	0123298-9
Tinasepantie 48 Koy	1624727-8
Tuulipuisto Juurakko Oy	2949074-4
Tuulipuisto Kalistanneva Oy	2559448-2
Tuulipuisto Karahka Oy	2827841-8
Tuulipuisto Lakiakangas 3 Oy	2915705-2
Virvatulentien Pysäköinti Oy	1499598-5

Tytäryhteisöissä, joissa konsernin omistusosuus on alle 50 %, on Helsingillä tosiasiallinen määräysvalta eri osakesarjan perusteella

22. SAAMISTEN ERITTELY

1 000 euroa	Kaupunki			
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		21 715		2 184
Lainasaamiset		95 691		
Muut saamiset *)		234 800		59 128
Siirtosaamiset		9 595		8 635
Yhteensä	0	361 801	0	69 947
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		8 674		19 545
Muut saamiset		4		21 817
Siirtosaamiset		5 706		2 484
Yhteensä	0	14 384	0	43 846
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		1 013		836
Siirtosaamiset				4
Yhteensä	0	1 013	0	840
Saamiset yhteensä	0	377 198	0	114 633

*) Muihin saamisiin tytäryhteisöille sisältyy konsernin käyttöoikeustilin saamiset

23. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kevan eläkemenoperusteinen maksuosuus	943	1 104	943	1 104
Siirtyvät korot	0	0	7 227	8 750
Helen-konsernin tulojen jaksotus	211 000	176 157		
Saaminen valtiolta/Keha-keskus	22 569	17 173	22 569	17 173
STM Koronatuki Sote	0	58 230		58 230
Kela	13 959	14 838	13 959	14 838
HUS / Kelakorvaus työterveyshuollosta	1 681	1 608		
Pohjolavakuutus - työtapaturmatasaus	838		838	
HKL/ Bombardier	0	449		449
Muut siirtosaamiset	143 781	97 766	47 172	24 219
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	394 771	367 325	92 708	124 763

24. RAHOITUSARVOPAPERIT

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jvk-saamiset muilta		
Jälleenhankintahinta		20 152
Kirjanpitoarvo 31.12.		20 000
Erotus		152
Yhteensä	0	20 000
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0	20 000

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	2 972 407	2 972 407	2 972 407	2 972 407
Peruspääoma 31.12.	2 972 407	2 972 407	2 972 407	2 972 407
Säätiöiden peruspääomat 1.1.	7 015	7 015	0	0
Lisäykset	2 100			
Säätiöiden peruspääomat 31.12.	9 115	7 015	0	0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 792 641	1 795 812	1 791 369	1 794 540
Vähennykset	-1 998	-3 171	-1 998	-3 171
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 790 643	1 792 641	1 789 371	1 791 369
Muut omat rahastot				
Vakuutusrahasto 1.1.	63 406	60 950	63 406	60 950
Lisäykset	1 729	2 456	1 729	2 456
Vakuutusrahasto 31.12.	65 135	63 406	65 135	63 406
Urheilu- ja ulkoilurahasto 1.1.	252 779	252 779	252 779	252 799
Lisäykset	1		1	
Urheilu- ja ulkoilurahasto 31.12.	252 780	252 779	252 780	252 779
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahasto 1.1.	1 528	1 582	1 528	1 582
Lisäykset	1		1	
Vähennykset		-55		-55
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahasto 31.12.	1 529	1 528	1 529	1 528
Asuntotuotantorahasto 1.1.	243 777	238 677	243 777	238 676
Lisäykset	2 453	4 744	2 453	4 744
Siirrot rahastoon	128	357	128	357
Asuntotuotantorahasto 31.12.	246 358	243 777	246 358	243 777

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lähiörahasto 1.1.	40 229	41 251	40 229	41 251
Vähennykset	-16	-1 022	-16	-1 022
Lähiörahasto 31.12.	40 213	40 229	40 213	40 229
Innovaatorahasto 1.1.	56 879	31 663	56 878	31 662
Lisäykset		30 000		30 000
Vähennykset	-3 973	-4 784	-3 972	-4 784
Innovaatorahasto 31.12.	52 906	56 879	52 906	56 878
Osallisuusrahasto 1.1.	37 106	39 284	37 106	39 284
Vähennykset	-969	-2 178	-969	-2 178
Osallisuusrahasto 31.12.	36 137	37 106	36 137	37 106
Asumisoikeusmaksut 1.1.	177 220	150 028	0	0
Lisäykset	15 332	27 192	0	0
Vähennykset			0	0
Asumisoikeusmaksut 31.12.	192 552	177 220	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	290 876	269 361	0	0
Lisäykset	282 982	25 084	0	0
Vähennykset	-279 499	-3 569	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	294 359	290 876	0	0
Muut omat rahastot yhteensä	1 181 968	1 163 799	695 058	695 703
Muu oma pääoma 1.1.	734 076	734 076	729 031	729 031
Muu oma pääoma 31.12.	734 076	734 076	729 031	729 031
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 554 645	6 237 774	6 864 432	6 540 699
Lisäykset / Vähennykset	-694	-32 301		-32 930
Oikaisu edelliseen tilikauteen	-17 347	-20 084	-14 061	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 536 604	6 185 389	6 850 371	6 507 769
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	430 529	369 256	364 221	356 663
Oma pääoma yhteensä	13 655 342	13 224 583	13 400 459	13 052 942

26. PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 v. kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 539 980	4 148 432	706 367	655 582
Lainat julkisyhteisöiltä	143 275	451 783		
Lainat muilta luotonantajilta	15 146	15 563	7 438	7 438
Muut pitkäaikaiset velat	52 933	57 430		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 751 334	4 673 208	713 805	663 020

27. PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuuvaraus	55 475	47 726	54 861	47 120
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus	27 515	21 029		
Potilasvahinkovastuumaksuvastuu	14 870	13 949		
Muut pakolliset varaukset	533	1 245		
Pakolliset varaukset yhteensä	98 393	83 949	54 861	47 120

28. VIERAS PÄÄOMA

1 000 euroa	Kaupunki			
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	28 995	0	38 155
Muut velat ¹⁾	0	546 946	0	541 314
Siirtovelat	0	10 042	0	863
Yhteensä	0	585 983	0	580 332
Velat jäsenkuntayhtymille				
Ostovelat	0	24 776	0	28 424
Muut velat ¹⁾	0	129	0	
Siirtovelat	0	2 873	0	8 982
Yhteensä	0	27 778	0	37 406
Velat osakus- ja omistusyhteisyyksille				
Ostovelat	0	8 498	0	7 287
Muut velat ¹⁾		107		
Siirtovelat		115		
Yhteensä	0	8 720	0	7 287
Vieras pääoma yhteensä	0	622 481	0	625 025

¹⁾ Muihin velkoihin tytäryhteisöille sisältyy kuntakonsernin käyttöoikeustilin velat.

29. SEKKITILILIMIITTI

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Luotollisen sekkitilin limitti 31.12.	0	2 523
- siitä käyttämättä oleva määrä	0	2 523

30. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	49 839	50 345		
Muut velat	472 793	327 859	673 973	646 790
Muut velat yhteensä	522 632	378 204	673 973	646 790

31. SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus	393 194	401 904	269 387	278 490
HelBus/EU komission valtiontuen takaisinperintä	59 238		59 238	
Siirtyvät korot	22 612	12 376	1 258	1 017
Velka HUSille	0	0	37 826	0
Velka Kevalle, taloudellinen tuki	518	0	518	525
Pohjola / Tapaturmavakuutus		0	0	2 038
Kiintiökertapalkkio SOTE	5 730	0	5 730	
Hyvinvointialueiden valtion rahoitus 1/2023	213 615		213 615	
Kaupunkiliikenne Oy alihankintalaskutus	0		9 050	
HUS / Palkkajaksotus	13 494	12 124	..	..
HSL / Lipputulojaksotus	7 061	8 888	..	..
Muut siirtovelat	241 309	116 636	50 393	63 981
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	956 711	551 928	647 015	346 051

32. LASKENNALLISET VEROVELAT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat				
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	78 578	69 157	..	..
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	91 773	92 494	..	..
Laskennalliset verovelat yhteensä	170 351	161 651	..	..

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

33. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN

1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 037 237	3 103 564
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 765 797	4 535 896
Lainat julkisyhteisöiltä	378 159	414 665
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 311 342	1 409 602
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 077 139	5 945 498

34. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA

1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	12 974
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	13 790	77 432
Lainat julkisyhteisöiltä	265	0
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	0	686
Pantatut osakkeet yhteensä	13 790	78 118

35. MUUT VAKUUDET

1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	13 108	10 508
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	10 500	686
Sitoumusten vakuudeksi pantattu muu omaisuus	444 463	779
Vakuudet yhteensä	468 071	11 973

36. VUOKRAVASTUUT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	783 487	770 684	580 475	561 254
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	67 427	62 787	26 982	24 595
Maa-alueiden vuokravastuut	175 767	109 177	1 951	600
Muut vuokravastuut	13 489	19 132	643	1 141
Vuokravastuut yhteensä	1 040 170	961 780	610 051	587 590
-Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	159 560	149 587	105 641	81 859
-Siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	19	42	0	0

Vertailuvuoden lukuun oikaistu vuodelta 2021 puuttuvat vuokravastuut.

Vuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

37. VASTUUSITOUMUKSET

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset omasta puolesta	94 123	55 473	48 297	47 324
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma		..	1 246 077	1 012 895
Jäljellä oleva pääoma	59 233	59 837	370 148	394 694
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma		..	322 490	323 032
Jäljellä oleva pääoma	374 660	416 990	248 004	260 301

38. VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	4 984 927	4 644 568	4 984 927	4 644 568
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		0	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2 883	3 042	2 883	3 042

39. MYÖNNETTY NOSTAMATTA OLEVAT ANTOLAINAT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Rahastojen antolainat				
Asuntotuotantorahasto	3 554	7 198	3 554	7 198
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	8 828	14 565	8 828	14 565
Yhteensä	12 382	21 763	12 382	21 763
Muut antolainat	117 183	52 030	117 183	52 030
Myönnetty nostamatta olevat antolainat yhteensä	129 565	73 793	129 565	73 793

40. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	5 434	5 834	5 434	5 834
Myöhemmin kohdistuva osuus	6 800	10 571	6 800	10 571
Yhteensä	12 234	16 405	12 234	16 405
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Muut taloudelliset vastuut	121 845	120 775		
Johdannaisopimukset				
Sähköjohdannaiset ¹				
Käypä arvo	216 883	86 893	15 429	5 456
Ostettu, GWh	3 415	5 549	441	623
Myyty, GWh	2 100	2 253		

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

1 000 euroa	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Koronavaihtosopimukset ²				
Käypä arvo	49 536	-2 247		
Kohde-etuuden arvo	820 970	383 924		
Valuuttajohdannaiset ³				
Käypä arvo	0	119		
Kohde-etuuden arvo	0	0		
Kivihiilijohdannaiset ³				
Käypä arvo	-7 878	-1 110		
Ostettu, 1 000 t	87	315		
Myyty, 1 000 t	0	72		
Päästöjohdannaiset ⁴				
Käypä arvo	-1 773	15 836		
Ostettu, 1 000 t CO2	1 107	788		

¹ Sähköjohdannaisopimusten tulouttamatta oleva osa on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa fyysistä markkinahintaista sähkön ostoa ja myyntiä suojattaessa.

² Korkojohdannaisilla suojataan vaihtuvakorkoisten lainojen tulevia korkokustannuksia.

³ Valuuttajohdannaisopimusten sekä hiilijohdannaisien käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa hiilen hankintaa suojattaessa.

⁴ Päästöjohdannaisien käyttötarkoitus perustuu toteutuneen ja ennustetun päästömäärän sekä alkujaossa myönnettyjen päästöoikeuksien mukaiseen kaupankäyntitarpeeseen. Päästöjohdannaiset ovat fyysiseen toimitukseen päätyviä futuurisopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan viisi vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Olennaisimmat sopimukset taseen ulkopuolisista järjestelyistä

Kaupunki

Olennaisimmat sopimukset eritelty samaan puitesopimukseen sisältyvinä kaupungin toimialat yhteensä.

Sähköjohdannaiset

Osa tai kaikki sähköntoimituksesta suojataan: sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa. Puitesopimus on voimassa 2022–2025 ja siihen kuuluivat Kaupunkiympäristö Yleiset alueet (ulkovalaistus), Kaupunkiympäristö Toimilat, Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja Stara-liikelaitos.

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Käypä arvo	15 429	5 456

Konserni

Olennaisimmat sopimukset eritelty konserniyksiköittäin ja sopimuksittain Helen-konsernista, Helsingin kaupungin asunnot -konsernista, Auroranlinna Koy:stä, HSY:stä ja Hus-konsernista alla. Tiedot on kerätty yksiköiden tilinpäätöstiedoista.

HSY:stä ja HUS-konsernista ilmoitettu Helsingin kaupungin jäsenosuuden mukainen osuus.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

HELEN-KONSERNI

Korkojohdannaiset 1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Koronvaihtosopimus 1		
Lyhennettävän lainan pääomaa vastaava nimellisarvo tilinpäätöshetkellä	698 150	223 298
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	41 986	269
Helen-konsernissa korkosuojausissa käytetään vain koronvaihtosopimuksia (swap), korkokattoja (cap), korkoputkia (collar) tai muita sellaisia instrumentteja, joilla koron maksimitaso on yksiselitteisesti rajattu.		
Helen-konsernissa johdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten arvonmuutokset kirjataan tulokseen samalle jaksolle niillä suojattujen kohde-etuuksien kanssa. Siinä tapauksessa että olisi muita kuin suojaustarkoituksessa tehtyjä johdannaissopimuksia, niiden realisoitumaton tappio kirjattaisiin tulosvaikutteisesti tilikaudelle.		

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖ HELSINGIN SÄHKÖTALO

Korkojohdannaiset 1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Koronvaihtosopimus		
- Sopimusten maturiteetti pisimmillään 7 vuotta		
Nimellisarvo	24 500	24 500
Käypä arvo	1 132	-223
Johdannaisilla suojataan vaihtuvakorkoisten lainojen tulevia korkokustannuksia ja valuuttakurssieroja		

HELSINGIN KAUPUNGIN ASUNNOT -KONSERNI

Korkojohdannaiset 1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Koronvaihtosopimus		
- Voimassa 19.12.2023 asti		
Nimellisarvo	22 159	23 544
Käypä arvo	262	-995
Tilikauden päättyessä voimassa oleva koronvaihtosopimus on tehty vain kohteena olevan lainan korkomenojen suojaamisen tarkoituksessa. Pitkäaikaisen lainan vaihtuva korko on sidottu koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Yhtiöllä ei ole spekulatiivisia johdannaissopimuksia. Korkotason alhaisuudesta johtuen korkosuojaus on tappiollinen. Myös negatiivinen korkotaso aiheuttaa maksuvelvoitteen. Koronvaihtosopimuksen osalta korkojen 1 prosenttiyksikön nousulla kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan olisi seuraavan 12 kuukauden aikana yhtiön tulokseen positiivinen vaikutus 156,4 tuhatta euroa.		

AURORANLINNA KOY

Korkojohdannaiset 1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Koronvaihtosopimus		
Nimellisarvo	10 000	10 000
Käypä arvo	228	-486
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.6.2024, eikä sopimuksessa ole purkuehtoa. Korko maksetaan kaksi kertaa vuodessa.		

HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT -KUNTAYHTYMÄ

Korkojohdannaiset 1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Skandinaviska Enskilda Banken AB		
Koronvaihtosopimus 1029580ST/R050		
Koronvaihtosopimus on purettu vastakaupalla; sopimus 20671916SA. Sopimus erääntyi 31.10.2022.		
Sopimuksen nimellisarvo	0	8 634
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-871
Koronvaihtosopimus 1198312ST/R055		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 0-6%. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 9.1.2023.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	288	863
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-74	-94
Koronvaihtosopimus 35177409ST		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyi 2.1.2022.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	11 512
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-2
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	9 107	9 794
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 097	-604
Danske Bank Oyj		
Koronvaihtosopimus 20671916SA		
Koronvaihtosopimuksella on purettu sopimus 1029580ST/R050. Sopimus erääntyi 31.10.2022		
Sopimuksen nimellisarvo	0	8 634
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	549
Koronvaihtosopimus 1488390/2033453		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan Sopimus erääntyy 15.6.2023.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	14 390	14 390
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	135	-238
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	15 276	15 940
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 749	-771

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Korkojohdannaiset 1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	16 012	16 640
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 866	-861
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	9 107	9 794
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 045	-669
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143		
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.		
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	292	365
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-51	-39

HUS-KONSERNI

1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Sopimusvastuut		
Muu sopimusvastuu	1 410	2 724
Koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus 1		
- korkoriskin suojaaminen, kohdistus yksittäiseen lainaan - muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.9.2022 asti - osa lainan pääomasta suojattu, koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla - lainan korkokausi 6 kk, suojauksen korkokausi 3 kk - korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 763,01 euroa - negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuosille 2022		
Nimellisarvo	0	3 620
Käypä arvo	0	-53
Sähköjohdannaiset		
Osa sähkönkulutuksesta suojataan: sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa. Sähköjohdannailla suojaudutaan fyysisen sähkönhankinnan hintavaihteluita vastaan. Sopimuksia 31 kpl, joista suurin osa tehty kalenterivuosille 2023, 2024, 2025 ja 2026		
Ostettu MWh	128	121
Käypä arvo	6 392	1 857

MAANKÄYTTÖSOPIMUKSET

Maankäyttösopimukset eivät tuo kaupungille velvoitteita, jotka olennaisesti poikkeavat Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista yleisistä asemakaavan toteuttamisvelvoitteista. Maankäyttösopimuksilla kaupunki perii yksityisiltä maanomistajilta korvaukset, jotka keskimäärin vastaavat heidän maiden osuutta asemakaavojen toteuttamisesta kaupungille aiheutuvista kuntainfran kustannuksista (yleisten alueiden ja tonttien hankinta, katujen ja puistojen rakentaminen, johtosiirot ym.).

Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

KAUPUNKI

Servean sopimusriita

Kaupunki purki Servea Oy:n kanssa tekemänsä sopimuksen kolme kuukautta sopimuskauden 1.3.2017 alkamisen jälkeen Servea Oy:n sopimusrikkomusten johdosta. Servea Oy katsoo kanteessaan kaupungin purkaneen sopimuksen perusteetta ja vaatii noin 1,9 miljoonan euron vahingonkorvausta kaupungilta. Kaupunki on vastineessaan kiistänyt Servea Oy:n vaateet kokonaisuudessaan. Pääkäsittely asiassa pidettiin 12.10-28.10.2021 välisenä aikana. Käräjäoikeuden tuomio annettiin 14.1.2022. Käräjäoikeus hylkäsi Servean ensisijaista ja mainehaittaa koskevat korvausvaateet kokonaisuudessaan. Käräjäoikeus hyväksyi toissijaisen vaatimuksen osittain 213 882 euron suuruisena. Kaupunki on ilmoittanut tyytymättömyyttä tuomioon. Asian käsittely jatkuu hovioikeudessa vastauksin vastapuolen oikeudenkäyntikuluja koskevaan vastavalitukseen.

Metron automatisointihankintaa koskevien sopimusten purkaminen ja niihin liittyvä vahingonkorvausvaatimus

HKL:n johtokunta oikeutti 18.12.2014 HKL:n purkamaan HKL:n ja Siemens-konsortion väliset metron automatisointia koskevat hankintasopimukset. HKL purki hankintasopimukset 21.1.2015.

Purettu Helsingin metron automatisointia koskeneen hankintasopimuksen kauppahinta oli 99,9 miljoonaa euroa. HKL suoritti ko. hankintasopimuksen perusteella Siemensille maksueriä yhteensä 24,6 miljoonaa euroa. HKL:n suoritukset sisälsivät vuonna 2012 sovitun etenemissopimuksen mukaisia ns. LOP-maksuja 1,8 miljoonaa euroa. Metrovarikon laajennuksen automatisointia koskevan hankintasopimuksen kauppahinta oli 18,1 miljoonaa euroa. Ko. sopimuksen perusteella HKL on suorittanut Siemensille maksueriä 13,4 miljoonaa euroa.

Purettu Länsimetron automatisointia koskeneen hankintasopimuksen kauppahinta oli 56,3 miljoonaa euroa, ko. sopimuksen perusteella Länsimetro Oy on suorittanut Siemensille maksueriä 11,3 miljoonaa euroa. Länsimetron koskevat maksuerät eivät ole HKL:n kirjanpidossa.

HKL on vaatinut Siemensiä purun johdosta palauttamaan koko maksetun kauppahinnan. HKL ja Länsimetro nostivat asiassa kanteen Siemensiä vastaan Helsingin käräjäoikeudessa 2015. Siemens nosti asiassa vastakanteen alkuvuodesta 2016. HKL:n ja Siemensin vastakkaiset vaatimukset purkuriita-asiassa ovat suuruudeltaan merkittävät, HKL:llä noin 200 miljoonaa euroa ja Siemensillä noin 175 miljoonaa euroa. HKL ja Siemens tekivät loppuvuodesta 2016 sopimuksen eräiden HKL:n käyttöön pysyvästi jäävien laitteiden lunastamisesta. Sopimuksen mukaan kummankin osapuolen vaateet toisiaan kohtaan alentuivat lunastettavan omaisuuden määrän mukaisesti noin 14 miljoonalla eurolla.

Helsingin käräjäoikeus antoi maaliskuussa 2020 välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Välituomion jälkeen asian käsittely jatkui käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus antoi tuomion 16.11.2021, jossa se on katsonut:

Hankintasopimus Helsingin metron automatisoinnista:

- Siemens on velvollinen maksamaan HKL:lle vahingonkorvausta yhteensä 4.939.430,14 euroa perustuen hankintasopimuksen purkamisesta aiheutuneeseen vahinkoon.
- Muilta osin HKL:n väittämät vahingot eivät ole aiheutuneet hankintasopimuksen purkamisesta tai HKL:llä ei muutoin ole oikeutta saada vahingonkorvausta taikka sopimuksen vahinkojen korvaamista rajoittavat sopimusmääräykset ovat esteenä HKL:n korvausvaatimusten menestymiselle.
- Siemens on velvollinen maksamaan HKL:lle hankintasopimuksen kauppahinnan palautuksena 102.512,03 euroa (sisältäen arvonalisäveron) lain mukaisine viivästyskorkoineen 17.7.2015 lukien.
- Muut asianosaisten vahingonkorvaus- ja maksunpalautusvaatimukset kyseistä hankintasopimusta koskien on hylätty.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Hankintasopimus Helsingin metrovarikon laajennuksen automatisoinnista eli varikkosopimus:

- HKL on velvollinen maksamaan Siemensille korvaukseksi varikkosopimuksen jo toimitettujen osien purkamisesta, poisviennistä ja hävittämisestä sekä tilojen kunnostamisesta syntyneistä kustannuksista (10.094,16 euroa) lain mukaisine viivästyskorkeineen 12.6.2020 lukien.
- Siemens on velvollinen maksamaan HKL:lle varikkosopimuksen kauppahinnan palautuksena 3.129.166,54 euroa (sisältäen arvonlisäveron) lain mukaisine viivästyskorkeineen, Siemens Osakeyhtiö 11.8.2015 lukien ja Siemens SAS 14.9.2015 lukien.
- Muut asianosaisten vahingonkorvaus- ja maksunpalautusvaatimukset varikkosopimusta koskien on hylätty.

Sopimus länsimetron automatisoinnista eli länsimetrosopimus:

- Länsimetro Oy:n vahvistus-, kauppahinnan palautus- ja vahingonkorvausvaatimukset on hylätty.
- HKL:n vahingonkorvausvaatimukset on hylätty.
- Siemensin vahingonkorvausvaatimukset on hylätty.

Oikeudenkäyntikulut

HKL:n oikeudenkäyntikuluvaatimus ja Siemensin HKL:ään kohdistama oikeudenkäyntikuluvaatimus on hylätty. Sekä HKL että Siemens saavat siten pitää oikeudenkäyntikulunsa käräjäoikeudessa vahinkonaan.

HKL on yhdessä Helsingin kaupunginkanslian kanssa arvioinut, että käräjäoikeuden tuomioon on haettava muutosta hovioikeudelta. Käräjäoikeuden tuomioon ei voida tyytyä, kun otetaan huomioon, että käräjäoikeus on välituomiossaan todennut, että HKL:llä on ollut oikeus purkaa riidan kohteena olevia sopimuksia. HKL katsoo kärsineensä enemmän taloudellista vahinkoa kuin mihin käräjäoikeus päätyi. HKL valitti käräjäoikeuden tuomiosta alkuvuonna 2022. Myös Siemens on valittanut tuomiosta. Osapuolet jättivät vastauksensa toistensa valituksiin marraskuussa 2022. Asian käsittely jatkuu seuraavaksi hovioikeudessa. Käsittelyaikataulu ei ole vielä tiedossa.

Opetusviraston tietoteknisiin hankintoihin liittyvä petos

Vuosina 2006–2016 opetusviraston tietoteknisiin hankintoihin liittyviä laitteita on oikeudettomasti välitetty eteenpäin. Asiassa epäillään törkeää petosta, rahanpesua sekä törkeää virka-aseman väärinkäyttämistä. Vahingonkorvausvaatimukset: 6 648 637,40 euroa sekä oikeudenkäyntikulut.

Asiassa on useita epäilyjä ja syytekohtia. Syyttäjä antoi haasteen käräjäoikeudelle 12.5.2020 ja asia käsiteltiin Helsingin käräjäoikeudessa marras-joulukuussa 2021. Kansliatuomio annettiin 14.1.2022. Tuomio oli pääosin syytteen mukainen, pois lukien yksi vastaaja, jonka osalta näyttö ei riittänyt. Kaupungin vahingonkorvausvaatimukset toteutuvat pääsääntöisesti vaaditun mukaisina, pois lukien mainittu hylätty syyte, jonka osalta vahingonkorvauksiakaan ei tuomittu. Tuomio ei ole lainvoimainen. Asian käsittely jatkuu hovioikeudessa toukokuussa 2023.

KONSERNI

Helsingin Bussiliikenne Oy:tä koskeva tutkintamenettely Euroopan komissiossa

Nobina Finland Oy ja Nobina Sverige Ab jättivät lokakuussa 2011 Euroopan komissiolle kantelun, joka koski mahdollista perusteetonta valtiontukea Helsingin Bussiliikenne Oy:lle (14.12.2015 alkaen Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy). Euroopan komissio on antanut 28.6.2019 päätöksen C(2019) 3152 valtiontuesta SA.33846 Helsingin Bussiliikenne Oy:lle ja määrännyt 54,2 miljoonan euron suuruiseksi arvioimansa tuen takaisin perittäväksi. Euroopan unionin yleinen tuomioistuimien antoi asiassa ratkaisun 14.9.2022, jolla se pysytti komission päätöksen. Helsingin Bussiliikenne Oy on hakenut ratkaisuun muutosta, joten asian käsittely on edelleen kesken, eikä komission päätös ole lainvoimainen.

Käsittelyn keskeneräisyydestä huolimatta komission kielletyksi valtiontueksi katsoma tuki on peritty täysimääräisesti takaisin Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä ja Helsingin Bussiliikenne Oy:ltä. Loppusuoritukset saatiin 3.2.2022 ja ne olivat määrältään 59,2 miljoonaa euroa. Kaikkien saatujen suoritusten yhteismäärä vastaa komission vuonna 2019 antamassa päätöksessä todettua kielletyksi valtiontueksi katsottua tuen määrää viivästyskorkeineen.

Arvonlisäveron palautusvastuu

Helsingin kaupungilla on palautusvastuu uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenojen arvonlisäverosta, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan käyttöön.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2022 ei ole tiedossa tilikaudella 2022 realisoituvia arvonlisäveron palautusvastuita.

Konsernin tytäryhteisöjen ilmoittama arvonlisäveron palautusvastuu 31.12.2022 on 94,2 miljoonaa euroa (78,6 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Päästöoikeudet

Helen Oy:lle on myönnetty päästöoikeuksia vuosille 2022-2026 yhteensä 1,3 miljoonaa tonnia CO₂. Arvio vuoden 2022 toteutuneista päästöistä on 2,7 miljoonaa tonnia CO₂. Vuonna 2022 kaupankäynnissä päästöoikeuksien ostoa päätyi toimitukseen 2,1 miljoonaa päästöoikeutta. Taseen aineettomissa oikeuksissa päästöoikeuksia ja niitä vastaavia oikeuksia on 31.12.2022 yhteensä 0,03 miljoonaa tonnia CO₂ kun vuoden 2022 käyttö on vähennetty. Kirjanpidossa päästöoikeudet käsitellään KILAn ohjeen 1767/2005 mukaisesti ns. nettomenettelyllä.

4.5 Ympäristövastuut

41. EHDOLLINEN YMPÄRISTÖVELKA

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Entisten kaatopaikkojen kunnostaminen	20 500	15 500
Maaperän puhdistaminen	3 200	3 200
Helsingin kaupungilla on Helen Oy:n vuokra-alueiden osalta vastuu vuokra-aikana alueelle toteutettavien suurten hankkeiden pilaantuneen maan kunnostuksen kustannuksista. Ns. pienten hankkeiden, muun muassa tavanomaisten johtokaivantojen tai pienten rakennelmien, toteutuksen yhteydessä kaivettavat pilaantuneet maat ovat vuokrasopimuksen mukaan Helenin vastuulla. Voimalaitosalueilla ei nykykäytössä ole kunnostustarvetta, mutta alueiden käyttötarkoituksen muuttuessa ja alueiden palautuessa kaupungin hallintaan, on kaupungin vastuulla kunnostaa alueet suunniteltuun uuteen käyttöön soveltuvaksi. Maankäytön muutosprosessin yhteydessä arvioidaan muutoksen aiheuttamat pilaantuneen maan kustannukset. Euromääräistä tietoa ei ole vielä saatavissa.		
Helsingin kaupunki julkaisee vuosittain ympäristöraportin. Ympäristöraportissa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutuminen ja toiminnan vaikutuksia ympäristöön sekä ympäristötilinpitoon kuuluvat talousluvut.		

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.2022

	Kaupunki							
	Vakinaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Keskushallinto	3 768	3 827	623	519	43	53	4 434	4 399
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	9 178	11 071	5 413	3 637	108	168	14 699	14 876
Kaupunkiympäristön toimiala	2 180	3 469	216	177		7	2 396	3 653
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	1 486	1 585	425	322	47	85	1 958	1 992
Sosiaali- ja terveystoimiala	10 562	11 081	3 662	3 567	194	301	14 418	14 949
Yhteensä	27 174	31 033	10 339	8 222	392	614	37 905	39 869

43. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Palkat ja palkkiot	1 543 573	1 545 706
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	348 636	353 986
Muut henkilösivukulut	59 027	62 156
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	1 951 236	1 961 848
Luontoisetujen raha-arvo	7 559	8 106
Henkilöstökulut yhteensä	1 958 795	1 969 954
Tuloslaskelman henkilöstökuluihin sisältyy aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin aktivoituja henkilöstökuluja yhteensä	32 054	42 898

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

44. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETTY LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
Kansallinen Kokoomus	99	152
Vihreä liitto	90	152
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	93	99
Vasemmistoliitto	58	76
Perussuomalaiset	38	35
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	22	28
Suomen Keskusta	8	9
Suomen Kristillisdemokraatit	2	6
Piraattipuolue	1	1
Liberaalipuolue, vapaus valita	0	3
Feministinen Puolue	0	2
Suomen Kommunistinen Puolue	0	0
Itsenäisyyspuolue	0	0
Avoin puolue	1	3
Luottamushenkilömaksut yhteensä	412	566

45. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 euroa	Kaupunki	
	2022	2021
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	116	111
Tilintarkastajan lausunnot	202	110
Muut palkkiot	765	866
Palkkiot yhteensä	1 083	1 087

INTRESSITAHOLIIKETAPAHTUMAT

Intressitahoilla tarkoitetaan kaupungin kanssa määräysvalta- tai osakkuusyhteyssuhteessa olevaa tahoa. Intressitahoihin luetaan kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsen, sekä kunnan muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat. Kaupungin liitetietona esitetään tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, siinä tapauksessa, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona esitetään myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot silloin, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi kunnan taloudellisen aseman arvioimisen kannalta.

Merkittävimpiä intressitaholiiketoimia seuraavien yhtiöiden kanssa:

- Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Helsingin kaupungin asunnot Oy
- Helen Oy

Taulukon intressitahot ovat kaupungin konserniyhteisöjä. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty kokonaisuudeksi oikean ja riittävän kuvan esittämiseksi.

46. INTRESSITAHOLIIKETOIMET

1 000 euroa	Konserni	
	2022	2021
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden myynti intressitahoille		
- Myyntituotot	6 915	4 079
- Palvelumaksutuotot	821	546
- Vuokratuotot	93 710	82 677
- Liiketoiminnan muut tuotot	322	631
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden ostot intressitahoilta		
- Palvelujen ostot	234 226	161 342
- Muut ostot	75 800	74 786
- Maksetut vuokrat	92 709	90 599
Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta		
- Korkotuotot	35 652	35 967
- Osinkotuotot	19 093	75 191
- Korko- ja rahoituskulut	113	113
Kaupungin antamat lainat intressitahoille		
- Lainoja yhteensä	1 449 852	1 018 781
- Lainojen korot ovat 0-6 % ja lainat ovat vakuudettomia		
- Lisäksi välitettyjä valtion lainojen yhteensä	61 008	69 045
Kaupungin antamat avustukset intressitahoille		
- Avustukset konserniyhteisöille	45 050	48 685
Muut liiketoimet intressitahojen kanssa		
1) Kaupunkikonsernissa on käytössä konsernitili		
2) Vuosaaren Urheilutalo Oy on vapautettu tontin vuokrasta		
3) Lisäeläkejärjestelyn vuosikulu Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy	(*)	1 033
*) Siirretty kokoisuudessaan Helsingin kaupungin vastattavaksi		

Eriytetty tilinpäätökset

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Kunnallisten liikelaitosten tilinpäätökset

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS (HKL)

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO		
Tuki kaupungilta	3 377 689,35	24 777 480,00
Liikennöintikorvaukset	52 287 863,63	99 726 077,27
Infrakorvaukset	62 503 619,58	82 995 350,38
Muut myyntituotot	15 607 412,77	12 980 194,36
	133 776 585,33	220 479 102,01
Valmistus omaan käyttöön	527 117,54	7 146 427,54
Liiketoiminnan muut tuotot	7 680 911,78	19 028 943,08
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 380 502,85	-22 834 314,64
Ulkopuoliset palvelut		
SLL-korvaus	-278 088,68	-4 123 980,62
Muiden palvelujen ostot	-87 507 746,19	-38 612 982,53
	-90 166 337,72	-65 571 277,79
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 287 715,08	-53 180 009,14
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-589 228,57	-12 351 855,06
Muut henkilösivukulut	-227 895,90	-2 111 277,58
	-6 104 839,55	-67 643 141,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 816 535,61	-52 066 039,21
	-31 816 535,61	-52 066 039,21
Liiketoiminnan muut kulut		
Liiketoiminnan muut kulut	-2 832 383,78	-27 955 632,63
	-2 832 383,78	-27 955 632,63
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	11 064 517,99	33 418 381,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0,00	65 960,66
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 324 280,65	-2 159 717,28
Muille maksetut korkokulut	-2 851 770,48	-3 136 672,69
Korvaus peruspääomasta	-3 794 984,00	-8 442 000,00
Infrakorko	0,00	-18 960 584,84
Muut rahoituskulut	-22 627,42	-18 525,46
	-7 993 662,55	-32 651 539,61
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 070 855,44	766 841,61
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	14 165 584,53	2 829 720,12
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 616 777,43	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	18 853 217,40	3 596 561,73
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	1,2	2,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, prosenttia	1,2	1,2
Voitto, prosenttia	2,3	0,3

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	11 064 517,99	33 418 381,22
Poistot ja arvonalentumiset	31 816 535,61	52 066 039,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-3 794 984,00	-8 442 000,00
Infrakorko	0,00	-18 960 584,84
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 324 280,65	-2 159 717,28
Muut	-2 874 397,90	-3 089 237,49
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	191 184,16
	34 887 391,05	53 024 064,98
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit	-71 119 231,14	-242 890 708,53
Siirrot osakeyhtiöön	757 832 598,68	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	22 824 113,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 219,66	0,00
	686 717 587,20	-220 066 594,73
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	721 604 978,25	-167 042 529,75
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset, pitkäaikainen		
Muilta saatujen lainojen lisäys	0,00	0,00
Kunnalta saatujen lainojen vähennys	-155 955 420,28	-14 209 897,71
Muilta saatujen lainojen vähennys	-91 198 090,97	-13 084 883,45
Lainakannan muutokset, lyhytaikainen		
Kunnalta saatujen lainojen muutos	-11 709 897,71	0,00
Muilta saatujen lainojen muutos	-1 132 075,47	0,00
	-259 995 484,43	-27 294 781,16
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoman ja tilikauden ylijäämien muutos	-264 350 790,90	0,00
	-264 350 790,90	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	5 823 956,81	557 070,58
Saamisten muutos kunnalta	7 035 521,91	-74 942,93
Saamisten muutos muilta	37 107 150,90	9 383 277,60
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-4 703 074,89	6 724 492,44
Yhdystilivelkojen muutos kunnalta	-185 052 839,78	182 297 570,22
Korottomien velkojen muutos muilta	-57 469 350,27	-4 550 180,36
	-197 258 635,32	194 337 287,55
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-721 604 910,65	167 042 506,39
RAHAVAROJEN MUUTOS	67,60	-23,36
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	98,84	31,24
Rahavarat 1.1.	31,24	54,60
	67,60	-23,36
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	0	0
Investointien tulorahoitus, prosenttia	-5,1	24,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,6
Lainanhoitokate	0,2	1,8
Kassan riittävyys, pv	0,0	0,0
Quick ratio	0,1	0,1
Current ratio	0,1	0,1

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	719 079,13	2 725 816,32
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	7 154 225,22
Ennakkomaksut	109 068,06	2 165 661,04
	828 147,19	12 045 702,58
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	177 983 101,47	228 861 531,09
Kiinteät rakenteet ja laitteet	96 144 743,12	253 492 479,19
Koneet ja kalusto	203 286 302,54	356 618 902,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	48 688 121,21	374 854 782,49
	526 102 268,34	1 213 827 695,14
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	21 893 884,08	41 485 024,70
	21 893 884,08	41 485 024,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	3 393 170,43	9 217 127,24
	3 393 170,43	9 217 127,24
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	6 241 168,89	9 965 629,30
	6 241 168,89	9 965 629,30
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 640 643,11	41 759 623,95
Saamiset kunnalta	0,00	7 035 521,91
Muut saamiset	1 540 334,48	760 186,70
Siirtosaamiset	2 811 262,51	855 119,94
	9 992 240,10	50 410 452,50
Rahat ja pankkisaamiset	98,84	31,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	568 450 977,87	1 336 951 662,70

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	37 474 181,23	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	113 224 011,56	286 213 492,66
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	48 941,78	31 483 746,11
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	18 853 217,40	3 596 561,73
	169 600 351,97	415 097 925,47
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	38 921 579,80	53 087 164,33
Vapaaehtoiset varaukset	3 579 934,10	5 196 711,53
	42 501 513,90	58 283 875,86
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	37 500 000,00	193 455 420,28
Lainat rahoituslaitoksilta	149 584 857,74	240 782 948,71
	187 084 857,74	434 238 368,99
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	143 920 841,76	340 683 579,25
Lainat rahoituslaitoksilta	11 952 807,98	13 084 883,45
Ostovelat	545 680,03	43 055 422,68
Korottomat velat kunnalle	3 227 411,12	7 930 486,01
Muut velat	14 019,80	1 139 238,22
Siirtovelat	9 603 493,57	23 437 882,77
	169 264 254,26	429 331 492,38
Vieras pääoma yhteensä	356 349 112,00	863 569 861,37
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	568 450 977,87	1 336 951 662,70
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, prosenttia	37,3	35,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	251,9	360,6
Vastuut ja velat, prosenttia käyttötuloista	252,2	360,7
Kertynyt ylijäämä/ alijäämä (-)	18 902	35 080
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	342 959	788 007
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	343 535	788 452
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	521	1 200

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: Liike- ja toimitilojen ulosvuokraus	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIKEVAIHTO	0,00		0,00	
Liiketoiminnan muut tuotot	2 037 998,92		6 077 831,37	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-71 711,93		-503 597,84	
Palvelujen ostot	-633 513,47	-705 225,40	-715 008,64	-1 218 606,47
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-21 524,39		-83 905,71	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 666,84		-19 208,43	
Muut henkilösivukulut	-893,06	-26 084,28	-3 462,51	-106 576,65
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-514 939,89		-874 918,56	
Arvonalentumiset	0,00	-514 939,89	0,00	-874 918,56
Liiketoiminnan muut kulut		-20 838,07		-3 170 368,06
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	770 911,29		707 361,63	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkokulut	-166 413,54		-42 382,01	
Muut rahoituskulut	-120,41	-166 533,94	-68,83	-42 450,84
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	604 377,34		664 910,79	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	604 377,34		664 910,79	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	604 377,34		664 910,79	

Laskelma sisältää HKL:n asemakiinteistöjen liiketilat, joilla on ulkopuolisia vuokralaisia. Tuloissa on huomioitu liiketilojen vuokratulot. Menoissa on mukana kiinteistökohteiden kaikki menot. HKL:n sisäisen laskennan perusteella kohdistetut vyörytysmenot on huomioitu kohdassa Liiketoiminnan muut kulut. Korot on laskettu kirjanpitoarvoille 31.12.2022 käyttäen 30.12.2022 korkotasoa (12 kk euribor). Laskelmassa kiinteistöjen kokonaismenot on kohdistettu pinta-alan suhteessa (liiketilán pinta-alan osuus koko kiinteistön pinta-alasta). Vuonna 2021 laskelmassa oli mukana myös varikkotiloja, jotka ovat siirtyneet vuoden 2022 alussa Kaupunkiliikenne Oy:lle.

PALVELUKESKUSLIIKELAITOS

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO	107 517 676,28	97 160 165,05
Liiketoiminnan muut tuotot	1 178 106,42	1 064 742,34
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 420 896,84	-24 762 134,40
Palvelujen ostot	-19 764 945,16	-15 457 503,40
	-45 185 842,00	-40 219 637,80
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-45 955 718,83	-41 310 890,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-10 545 798,04	-9 653 229,25
Muut henkilösivukulut	-1 729 649,41	-1 643 404,57
	-58 231 166,28	-52 607 524,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-158 050,68	-151 606,80
	-158 050,68	-151 606,80
Liiketoiminnan muut kulut	-4 981 527,25	-4 939 551,84
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	139 196,49	306 586,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	291 843,60	0,00
Korvaus peruspääomasta	-80 000,00	-80 000,00
Muut rahoituskulut	-15 490,42	-8 678,99
	196 353,18	-88 678,99
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	1 000 000,00
	0,00	1 000 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	335 549,67	1 217 907,62

Tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	0,19	0,44
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, prosenttia	0,19	0,43
Voitto, prosenttia	0,31	1,25

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliikäämä (-alijäämä)	139 196,49	306 586,61
Poistot ja arvonalentumiset	158 050,68	151 606,80
Rahoitustuotot ja -kulut	196 353,18	-88 678,99
Satunnaiset erät		1 000 000,00
	493 600,35	1 369 514,42
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-631 259,42	-10 613,25
	-631 259,42	-10 613,25
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-137 659,07	1 358 901,17
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	63 541,27	-21 950,81
Yhdystilisaamiset kunnalta	-1 479 711,84	-1 868 391,79
Saamisten muutos kunnalta	-37 153,01	33 083,70
Saamisten muutos muilta	-350 683,38	193 012,74
Korottomien velkojen muutos kunnalta	9 583,17	5 675,70
Korottomien velkojen muutos muilta	1 940 801,42	307 914,46
	146 377,63	-1 350 656,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	146 377,63	-1 350 656,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 718,56	8 245,17
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	33 774,67	25 056,11
Rahavarat 1.1.	25 056,11	16 810,94
	8 718,56	8 245,17
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, 1 000 euroa	7 666	15 328
Investointien tulorahoitus, prosenttia	78,19	3 481,60
Quick ratio	5,3	5,9
Current ratio	5,4	6,0

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	39 928,91	58 569,92
	39 928,91	58 569,92
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	617 568,94	125 719,19
	617 568,94	125 719,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	850 810,61	914 351,88
	850 810,61	914 351,88
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	635 673,36	514 989,53
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	92 441,90	55 288,89
Saamiset kunnalta/lähetetili	83 633 060,89	82 153 349,05
Muut saamiset	1 425 560,85	1 230 523,72
Siirtosaamiset	41 222,62	6 260,20
	85 827 959,62	83 960 411,39
Rahat ja pankkisaamiset	33 774,67	25 056,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 370 042,75	85 084 108,49
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	69 936 952,70	68 719 045,08
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	335 549,67	1 217 907,62
	71 272 502,37	70 936 952,70
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	3 917 253,19	3 258 484,92
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	9 583,17	0,00
Muut velat	1 880 346,12	1 843 048,93
Siirtovelat	10 290 357,90	9 045 621,94
	16 097 540,38	13 833 565,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 370 042,75	85 084 108,49
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, prosenttia	81,6	83,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	14,8	14,4
Kertynyt ylijäämä/alijäämä (-)	71 273	70 937
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	14,8	14,4

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Taloushallintopalvelu kaupungin tytäryhtiöille (Työmaahuolto Oy Ab ja Koy Ab Pakkalantie 30)	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIKEVAIHTO	23 672,00		23 996,00	
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	-4 223,55	-4 223,55	-3 724,16	-3 724,16
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-12 851,94		-12 243,40	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 978,21		-2 815,47	
Muut henkilösivukulut	-526,63	-16 356,78	-507,99	-15 566,86
Liiketoiminnan muut kulut				
Liiketoiminnan muut kulut	-2 841,52	-2 841,52	-3 173,27	-3 173,27
LIIEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	250,15		1 531,71	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	250,15		1 531,71	

Laskelma tehty toteutuneiden työtuntien ja järjestelmäkustannusten mukaan. Muut kulut on osuus toimiston yleiskustannuksista.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
Toiminta: Ravintoloiden ulkoinen myynti				
LIIVEVAIHTO	2 596 119,03		2 513 522,82	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 034 312,97		-979 783,76	
Palvelujen ostot	-159 374,09	-1 193 687,06	-101 810,93	-1 081 594,69
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-882 129,63		-837 502,65	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-207 257,70		-193 756,16	
Muut henkilösivukulut	-36 429,88	-1 125 817,21	-34 937,17	-1 066 195,98
Liiketoiminnan muut kulut				
Liiketoiminnan muut kulut	-616 566,78	-616 566,78	-542 846,34	-542 846,34
LIIEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-339 952,03		-177 114,19	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-339 952,03		-177 114,19	

Laskelmaan on kerätty ravintoloiden ulkoinen liikevaihto lisättyinä henkilöstölounaisiin liittyvillä subventioilla. Kulut on laskettu siinä suhteessa, kuin saatu liikevaihto on kyseisen kohteen kokonaisliikevaihtoon. Yhteiskustannuksissa on käytetty Palvelukeskuksen toteutunutta suhdelukua: yhteiset kustannukset/liikevaihto. Tulos on negatiivinen, koska ulkoinen myynti ei ole toteutunut suunnitellusti; koronan jälkeen asiakkaat eivät ole vielä palanneet käyttämään ravintolapalveluita hoitoalan ravintoloissa.

RAKENTAMISPALVELULIIKELAITOS

TUOSLASKELMA	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
LIKEVAIHTO	228 169 257,54	228 885 227,95
Liiketoiminnan muut tuotot	5 891 248,84	5 250 241,98
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 447 093,97	-32 766 875,49
Palvelujen ostot	-116 368 779,01	-111 397 663,62
	-147 815 872,98	-144 164 539,11
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-56 032 514,36	-57 178 352,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-12 701 017,79	-13 256 817,21
Muut henkilösivukulut	-2 103 059,02	-2 258 520,43
	-70 836 591,17	-72 693 690,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 319 408,23	-3 410 147,75
Arvonalentumiset	-6 128,03	0,00
	-3 325 536,26	-3 410 147,75
Liiketoiminnan muut kulut		
	-12 748 558,49	-13 076 652,50
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-666 052,52	790 439,99
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	212 802,97	0,00
Korvaus peruspääomasta	-1 944 000,00	-1 944 000,00
Muut rahoituskulut	-7 920,49	-7 019,42
	-1 739 117,52	-1 951 019,42
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-2 405 170,04	-1 160 579,43
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	-2 405 170,04	-1 160 579,43
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-2 405 170,04	-1 160 579,43
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	-1,0	1,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, prosenttia	-1,0	1,1
Voitto, prosenttia	-1,0	-0,5

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliikäämä (-alijäämä)	-666 052,52	790 439,99
Poistot ja arvonalentumiset	3 325 536,26	3 410 147,75
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 739 117,52	-1 951 019,42
Satunnaiset erät	-397 114,28	-426 527,25
	523 251,94	1 823 041,07
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-5 037 924,30	-1 603 918,25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	424 969,98	426 527,25
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 089 702,38	645 650,07
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-388 804,24	1 133 529,52
Saamisten muutos kunnalta	2 558 121,34	-479 312,42
Saamisten muutos muilta	-1 560 350,69	614 101,78
Korottomien velkojen muutos kunnalta	30 534,33	297,00
Korottomien velkojen muutos muilta	3 450 201,64	-1 914 265,95
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 089 702,38	-645 650,07
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00
Tunnusluvut		
Investointien tulo-rahoitus, prosenttia	18,3	212,6
Quick ratio *		
Current ratio *		

* Tilikauden tunnusluvut eivät ole laskettavissa, liikelaitoksella ei ole omia rahatilejä.

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 932 122,59	1 511 292,57
Koneet ja kalusto	10 342 025,98	9 115 329,96
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	149 179,00	112 172,70
	12 423 327,57	10 738 795,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 484 545,09	2 095 740,85
	2 484 545,09	2 095 740,85
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 869 526,72	799 217,73
Saamiset kunnalta	85 952 413,96	88 510 435,30
Muut saamiset	3 499 492,75	3 155 085,19
Siirtosaamiset	338 890,26	193 356,12
	91 660 323,69	92 658 094,34
Rahat ja pankkisaamiset		
Maksukorttisaamiset	0,00	0,00
	0,00	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 568 196,35	105 492 630,42
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	24 300 000,00	24 300 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	45 857 159,75	47 017 739,18
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	-2 405 170,04	-1 160 579,43
	67 751 989,71	70 157 159,75
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	4 742 919,74	4 708 625,73
	4 742 919,74	4 708 625,73
Lyhytaikainen		
Ostovelat	14 512 806,87	10 234 707,17
Korottomat velat kunnalta	30 831,33	297,00
Muut velat	3 466 223,22	3 242 472,17
Siirtovelat	16 063 425,48	17 149 368,60
	34 073 286,90	30 626 844,94
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 568 196,35	105 492 630,42
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, prosenttia	66,5	68,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	14,6	13,8
Kertynyt ylijäämä /alijäämä(-), 1000 euroa	43 452	45 857

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: STARA Rakennustekniikka	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO	149 049,37	275 285,09
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-20 772,19	-24 529,56
Palvelujen ostot	-31 585,99	-176 135,58
		-200 665,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-45 598,44	-23 704,58
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-10 546,92	-5 425,98
Muut henkilösivukulut	-1 860,42	-58 005,78
		-979
		-30 109,56
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0	-274
		-519,36
Liiketoiminnan muut kulut	-5 873	-43 412,03
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	32 538,41	579
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	32 538,41	579

Rakennustekniikan toiminta sisältää metallitekniikan, korjausrakentamisen ja rakennusprojektien yksiköiden tekemiä töitä.

Palvelujen ostot 31.586 euroa sisältää asiantuntijapalveluita, työvoiman vuokrausta, urakoita sekä rahti- ja kuljetuspalveluita.

Palkat ja palkkiot perustuvat kirjattuihin työtunteihin:

$1.278,70 \text{ h} \times 35,66 \text{ euroa/h}$ keskimääräinen pakkakustannus per työtunti = 45.598,44 euroa.

Henkilösivukulut perustuvat Stara-tasoiseen henkilösivukuluprosenttiin 27,21 prosenttia:

$1.278,70 \text{ h} \times 35,66 \text{ euroa/h} \times 27,21 \% = 12.407,34 \text{ euroa}$.

Suunnitelman mukaiset poistot tulevat osaston poistoprosentista:

$(139.802 \text{ € poistot } 2022 / 75.948.189 \text{ € kokonaiskulut } 2022) \times 149.049 \text{ euroa} = 274 \text{ euroa}$.

Liiketoiminnan muut kulut sisältää:

Liikelaitoksen hallinnon kustannukset: hallintokulu 3,94 % $\times 149.049 \text{ euroa} = 5.873 \text{ euroa}$.

Pääkirjatilillä 900580 oleva 28,88 euroa on yksittäisen kaasujousen hankinta, joten se on sisällytetty aineiden ja tarvikkeiden toteumaan 20.772,19 euroa.

Ylijäämällä 32.538,41 euroa maksetaan osaston yleisiä kustannuksia.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: STARA Ympäristöhoito	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIIVEVAIHTO	208 568,83		251 910,72	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-54 670,99		-41 869,72	
Palvelujen ostot	-22 773,19	-77 444,18	-24 911,43	-66 781,15
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-72 516,96		-89 167,75	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-16 858,7		-20 623,99	
Muut henkilösivukulut	-29 67,91	-92 343,57	-3 701,07	-113 492,81
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-641,68		-601,77	
Arvonalentumiset	0	-641,68	0	-601,77
Liiketoiminnan muut kulut	-57 958,91		-73 464,79	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-19 819,51		-2 429,80	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-0,65	-0,65	0	-4,07
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-19 820,16		-2 433,87	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-19 820,16		-2 433,87	

Ympäristönhoidon toiminta sisältää luonnonsuojelualueiden, ympäristön ja viheralueiden hoitoa. Ulkoinen myynti on otettu SAP:n raporteilla jokaisesta tulosityksiköstä erikseen. Kulujen eriyttämisprosentti on saatu laskemalla mikä on ulkoisen myynnin osuus liikevaihdosta jokaisesta tulosityksiköstä erikseen. Saadulla prosentilla on saatu eriytettävään myyntiin liittyvät kustannukset jokaisen tulosityksikön tuloslaskelmaexcelistä. Liiketoiminnan muut kulut sisältää muun muassa vuokratuloja, palkkakohdistuksia sekä Staran ja osastojen sisäisiä kustannuksia. Laskelmassa ei ole mukana HSY:n sallittua myyntiä 126 787,27 euroa.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: STARA Kaupunkitekniikan rakentaminen	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIKEVAIHTO	0		0	
Liiketoiminnan muut tuotot	134 598,16		57 750,32	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	0		-4 605,33	
Palvelujen ostot	-29 729,12	-29 729,12	-28 984,12	-33 589,45
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-33 284		-11 164,13	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-7 698,2		-2 555,47	
Muut henkilösivukulut	-1 361,7	-42 343,9	-461,08	-14 180,68
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 033,82		-79,73	
Arvonalentumiset	0	-4 033,82	0	-79,73
Liiketoiminnan muut kulut	-4 6171,01		-7 801,76	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	12 320,31		2 098,70	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	12 320,31		2 098,70	

Kaupunkitekniikan rakentamisen toiminta sisältää katujen, puistojen sekä kunnallistekniikan rakentamisen. Lisäksi osastolla toimii pienempiä asiantuntijayksiköitä, jotka tuottavat mm. mittauspalveluita. Hankkeet perustetaan SAPin projekti-osioon. Yksityisten myyntien osalta on haettu kaikki asiakkaat, joita vuoden aikana on laskutettu, pois lukien kaupungin sisäinen ja Staran sisäinen laskutus. Projektiraportilta S_ALR_87013542 saadaan työmaihin suoraan kohdistuvat tuotot ja kustannukset. Näiden lisäksi hankkeisiin kohdistuu joitain yleiskululuontoisia kustannuksia, kuten yksikön toimitilakustannuksia, osaston esikunnan ja teknisen tuen kustannuksia, sekä hallinto-osaston kustannukset, jotka sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Ne jyvitetään hankkeille koko yksikön kustannuksista samassa suhteessa, kuin yksityinen myynti on koko yksikön liikevaihdosta. Samoin toimitaan poistojen suhteen. Nämä kustannukset saadaan kustannuspaikka- ja tulosityksikkö-raporteilta. Liiketoiminnan muut kulut sisältää lisäksi sisäiset ja ulkoiset vuokrat.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: STARA Logistiikka	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIIKEVAIHTO	729 492		1 154 403	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-337 821		-379 773	
Palvelujen ostot	0	-337 821		-379 773
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-122 556		-154 208	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-28 347		-35 298	
Muut henkilösivukulut	-5 000	-155 903	-6 369	-195 875
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-70 732		-209 025	
Arvonalentumiset	0	-70 732	0	-209 025
Liiketoiminnan muut kulut	-187 962		-378 004	
LIIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-22 927		-8 273	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-22 927		-8 273	

Logistiikan toiminta sisältää korjaamo-, kuljetus ja kierrätyspalveluita sekä varastomyymlän ja kalustovuokraamon. Kaikki tiedot on saatu tuloslaskelmasta, S_PLO_86000028 raportista Sapista. Nämä tiedot on siirretty exceliin ja eriytettävä kirjanpito on tehty laskennallisesti. Laskentatapa johtuu toiminnan luonteesta, esimerkiksi työtuntien kohdistaminen asiakkaille on mahdotonta (Vähittäiskauppareiminen toiminta). Näin ollen laskelma on järkevä tehdä laskennallisesti. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät sisäisiä kuluja, sisäisiä palkkakohdistuksia ja vuokratuloja sekä muita toimintakuluja. Kaikilla LOGin osastoille samalla periaatteella laskettu ulkoisen myynnin osuus. Käytetyn kaluston myynti (918.000 euroa) Kiertoa Oy:n kautta suodatettiin vuoden 2022 laskelmasta pois. Vuonna 2021 se sisältyi laskelmaan (257.000 euroa).

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: STARA Kaupunkitekniikan ylläpito	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIKEVAIHTO	0		0	
Liiketoiminnan muut tuotot	1 323 843,19		1 001 815,13	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-79 521,27		-150 205,65	
Palvelujen ostot	-241 455,3	-320 976,57	-515 752,25	-665 957,9
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-307 166,67		-130 654,2	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-71 047,65		-29 906,75	
Muut henkilösivukulut	-12 532,4	-390 746,72	-5 396,02	-165 956,96
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 406,61		-453	
Arvonalentumiset	0	-1 406,61	0	-453
Liiketoiminnan muut kulut	-403 606,09		-118 752,91	
LIIEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	207 107,2		50 694,36	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-10 472,64	-10 472,64	-2 914,14	-2 914,14
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	196 634,56		47 780,22	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	196 634,56		47 780,22	

Kaupunkitekniikan ylläpidon toiminta sisältää katujen ja puistojen ylläpidon, kunnossapidon ja hoidon. Yhteiskustannusten jakoperusteena on projekteille kirjatut toimintolajitunnit suhteessa kaikki kirjatut toimintolajitunnit. Liiketoiminnan muut kulut sisältää yleiskustannuslisän ja kaluston kunnossapidon sekä vahingonkorvaukset.

TALOUSHALLINTOPALVELULIIKELAITOS

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO	33 827 862,13	30 592 583,63
Liiketoiminnan muut tuotot	98 612,59	453 515,64
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 186,40	-63 222,35
Palvelujen ostot	-11 257 367,30	-9 355 759,58
	-11 369 553,70	-9 418 981,93
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-17 028 612,49	-15 138 107,98
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 879 427,60	-3 522 609,23
Muut henkilösivukulut	-636 284,51	-597 851,16
	-21 544 324,60	-19 258 568,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-258 778,61	-215 355,24
Arvonalentumiset	-888,11	0,00
	-259 666,72	-215 355,24
Liiketoiminnan muut kulut	-1 760 105,32	-1 716 656,99
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-1 007 175,62	436 536,74
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	20 332,60	0,00
Korvaus peruspääomasta	-56 000,00	-56 000,00
Muut rahoituskulut	-782,51	-31,37
	-36 449,91	-56 031,37
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-1 043 625,53	380 505,37
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	-1 043 625,53	380 505,37
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-1 043 625,53	380 505,37
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	-47,0	18,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, prosenttia	-47,0	18,0
Voitto, prosenttia	-3,1	1,2

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-1 007 175,62	436 536,74
Poistot ja arvonalentumiset	259 666,72	215 355,24
Rahoitustuotot ja -kulut	-36 449,91	-56 031,37
	-783 958,81	595 860,61
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-225 254,24	-179 887,54
	-225 254,24	-179 887,54
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 009 213,05	415 973,07
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	992 090,47	-1 510 586,37
Saamiset kunnalta	45 678,00	-16 996,25
Saamisten muutos muilta	7 112,58	88 655,34
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-243 141,78	243 141,78
Korottomien velkojen muutos muilta	207 473,78	779 812,43
	1 009 213,05	-415 973,07
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 009 213,05	-415 973,07
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 euroa	-804	272
Investointien tulorahoitus, prosenttia	-348,0	331,2
Kassan riittävyys, pv ¹		
Quick ratio ¹		
Current ratio ¹		

1 Tilikauden tunnusluvut eivät ole laskettavissa, liikelaitoksella ei ole omia rahatilejä.

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	325 686,80	274 918,38
Muut pitkävaikutteiset menot	16 292,84	55 922,10
	341 979,64	330 840,48
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	11 034,09	56 585,73
	11 034,09	56 585,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	91 292,66	78 064,50
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	6 764 045,26	7 802 092,68
Muut saamiset	206 358,30	234 552,28
Siirtosaamiset	11 279,99	3 147,80
	7 072 976,21	8 117 857,26
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 425 989,94	8 505 283,47
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	694 901,28	694 901,28
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	1 925 753,00	1 545 247,63
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	-1 043 625,53	380 505,37
	1 577 028,75	2 620 654,28
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	592 720,12	398 262,93
Korottomat velat kunnilta	0,00	243 141,78
Muut velat	868 034,70	689 864,77
Siirtovelat	4 388 206,37	4 553 359,71
	5 848 961,19	5 884 629,19
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 848 961,19	5 884 629,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 425 989,94	8 505 283,47
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, prosenttia	-21,2	30,8
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista ²	17,2	19,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	-	-
Kertynyt ylijäämä/ alijäämä (-)	882	1 926
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	4 197	5 587
Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas	6	8

2 Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan tunnuslukua ei esitetä tilinpäätöksestä 2020 alkaen

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: Oy-tiimin palvelujen myynti	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIIVEVAIHTO	888 311,30		614 174,97	
Liiketoiminnan muut tuotot	376,72		-1 314,12	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-2 560,89		-2 011,09	
Palvelujen ostot	-239 809,71	-242370,6	-111 586,15	-113 597,24
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-445 322,62		-381 253,50	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-99 933,25		-84 190,44	
Muut henkilösivukulut	-19 735,47	-564991,34	-18 087,58	-483 531,52
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	1516,76	-1 516,76		-2 059,35
Liiketoiminnan muut kulut	-36 528,04		-33 358,11	
LIIEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	43281,28		-19 685,37	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus jäännöspääomasta	-1 204,00			
Korkokulut	12,71			
Muut rahoituskulut	0	-1191,29		
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	42089,99		-19 685,37	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	42089,99		-19 685,37	

Oy-tiimin kustannukset on laskettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti ja jakoperusteena on käytetty htv-lukua. Näin ollen eriytetyn tilinpäätöksen tuloslaskelma antaa oikean kuvan taloudellisen toiminnan kannattavuudesta.

TYÖTERVEYSLIIKELAITOS

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO	16 518 725,21	18 271 120,74
Liiketoiminnan muut tuotot	126 161,97	727 388,92
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-316 797,82	-335 623,16
Palvelujen ostot	-7 893 420,99	-7 488 364,49
	-8 210 218,81	-7 823 987,65
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 293 551,14	-7 513 135,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 432 732,01	-1 749 694,16
Muut henkilösivukulut	-233 450,23	-297 943,67
	-7 959 733,38	-9 560 773,66
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-78 818,12	-46 958,76
	-78 818,12	-46 958,76
Liiketoiminnan muut kulut	-1 253 076,12	-1 191 102,68
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-856 959,25	375 686,91
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 134,75	0,00
Korvaus peruspääomasta	-40 000,00	-40 000,00
Muut rahoituskulut	-80,43	-850,42
	-23 945,68	-40 850,42
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-880 904,93	334 836,49
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, prosenttia	-32,3	12,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, prosenttia	-31,0	12,8
Voitto, prosenttia	-5,3	1,8

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliikäämä (-alijäämä)	-856 959,25	375 686,91
Poistot ja arvonalentumiset	78 818,12	46 958,76
Rahoitustuotot ja -kulut	-23 945,68	-40 850,42
	-802 086,81	381 795,25
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-107 469,18	-117 719,52
	-107 469,18	-117 719,52
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-909 555,99	264 075,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	1 310 245,52	331 897,34
Saamisten kunnalta	124 583,99	-63 056,28
Saamisten muutos muilta	17 839,37	4 266,63
Korottomien velkojen muutos muilta	-543 112,89	-537 183,42
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	909 555,99	-264 075,73
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	528	2 068
Investointien tulorahoitus, prosenttia	-746,3	324,3
Kassan riittävyys, pv ¹		
Quick ratio ¹		
Current ratio ¹		

1 Tunnusluvut eivät ole laskettavissa, liikelaitoksella ei ole omia rahatilejä.

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	169 047,08	137 416,02
	169 047,08	137 416,02
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 960,00	8 940,00
	5 960,00	8 940,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	142 159,76	170 266,37
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	4 022 080,86	5 456 910,37
Muut saamiset	164 597,12	122 897,16
Siirtosaamiset	19 651,59	51 084,31
	4 348 489,33	5 801 158,21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 523 496,41	5 947 514,23
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	500 000,00	500 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/ alijäämä (-)	2 596 890,28	2 262 053,79
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä (-)	-880 904,93	334 836,49
	2 215 985,35	3 096 890,28
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	650 396,27	668 761,60
Muut velat	321 944,45	383 325,90
Siirtovelat	1 335 170,34	1 798 536,45
	2 307 511,06	2 850 623,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 307 511,06	2 850 623,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 523 496,41	5 947 514,23
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, prosenttia	49,0	52,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	13,9	15,0
Kertynyt ylijäämä/ alijäämä (-)	1 716	2 597
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	14 946	16 373
Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas	22	25

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA		01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
Toiminta: Työterveyspalvelut ei-lakisääteisille asiakkaille					
LIKEVAIHTO		1 079 547,29		1 525 705,89	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-21 384,75			-20 059,92	
Palvelujen ostot	-534 063,32	-555 448,07		-481 244,80	
				-501 304,72	
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-366 354,92			-460 310,75	
Henkilösivukulut					
Muut henkilösivukulut	-96 014,22	-462 369,14		-124 452,93	
				-584 763,68	
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 749,18	-4 749,18		-2 893,83	
Liiketoiminnan muut kulut		-81 030,27		-71 934,77	
LIIEKYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)		-24 049,37		364 808,89	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)		-24 049,37		364 808,89	

Laskelmaan on huomioitu tytäryhtiöiden suoriteperusteinen myynti ja kustannuslaskenta on toteutettu vastaamaan aiheuttamisperiaatetta prosenttiperusteista jakotapaa käyttäen. Eriytetyn tilinpäätöksen tuloslaskelma antaa oikean kuvan taloudellisen toiminnan kannattavuudesta.

5.2 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat

ASUNTOTUOTANTORAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	97 817,43
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-472 497,45	-234 601,98
	-472 497,45	-234 601,98
Liiketoiminnan muut kulut	-215 050,00	-727 105,11
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-687 547,45	-863 889,66
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3 165 237,82	2 630 081,58
Muut rahoitustuotot	21 875,46	66 653,80
Muut rahoituskulut	-46 238,57	-19 794,14
	3 140 874,71	2 676 941,24
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2 453 327,26	1 813 051,58
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-) ENNEN VARAUKSIA	2 453 327,26	1 813 051,58
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 453 327,26	-1 813 051,58
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyjäjä/ alijäämä (-)	-687 547,45	-863 889,66
Rahoitustuotot ja -kulut	3 140 874,71	2 676 941,24
	2 453 327,26	1 813 051,58
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 453 327,26	1 813 051,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muille	-16 841 019,00	-15 962 175,00
Antolainasaamisten vähennys muille	3 239 337,72	2 948 061,34
	-13 601 681,28	-13 014 113,66
Oman pääoman muutokset	128 000,00	3 286 686,14
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	11 407 182,03	8 021 476,38
Saamisten muutos muilta	-385 516,73	-128 285,37
Korottomien velkojen muutos kunnalta	15 205,50	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	-16 516,78	21 184,93
	11 020 354,02	7 914 375,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 453 327,26	-1 813 051,58

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	154 607 012,41	141 005 331,13
	154 607 012,41	141 005 331,13
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	245,70	0,00
Lainasaamiset	44 597,54	34 836,77
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	90 303 913,46	101 711 095,49
Muut saamiset	18 237,83	22 030,65
Siirtosaamiset	1 432 176,58	1 052 873,50
	91 799 171,11	102 820 836,41
VASTAAVAA YHTEENSÄ	246 406 183,52	243 826 167,54
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	243 776 696,98	238 676 959,26
Rahastopääoman lisäys/vähennys (-)	128 000,00	3 286 686,14
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-) ennen varauksia	2 453 327,26	1 813 051,58
	246 358 024,24	243 776 696,98
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	32 953,78	49 470,56
Korottomat velat kunnalta	15 205,50	0,00
	48 159,28	49 470,56
Vieras pääoma yhteensä	48 159,28	49 470,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	246 406 183,52	243 826 167,54

URHEILU- JA ULKOILULAITOSRAHASTO

TUOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	1 357,73	0,00
	1 357,73	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 357,73	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Rahoitustuotot ja -kulut	1 357,73	0,00
	1 357,73	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 357,73	0,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muille	-15 155 400,00	-54 243 500,00
Antolainasaamisten vähennys muille	8 999 432,87	7 372 757,84
	-6 155 967,13	-46 870 742,16
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	6 153 058,02	46 862 733,48
Saamisten muutos muilta	1 551,38	8 008,68
	6 154 609,40	46 870 742,16
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 357,73	0,00

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	213 018 473,74	206 862 506,61
	213 018 473,74	206 862 506,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	5 911,48	7 462,86
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	39 755 928,36	45 908 986,38
	39 761 839,84	45 916 449,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	252 780 313,58	252 778 955,85
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	252 778 955,85	252 778 955,85
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-) ennen varauksia	1 357,73	0,00
	252 780 313,58	252 778 955,85
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	252 780 313,58	252 778 955,85

VAKUUTUSRAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Liiketoiminnan muut kulut	-460 449,43	15 456,61
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-460 449,43	15 456,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2 189 135,94	2 441 008,50
	2 189 135,94	2 441 008,50
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 728 686,51	-2 456 465,11
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikeliiketoiminta/ alijäämä (-)	-460 449,43	15 456,61
Rahoitustuotot ja -kulut	2 189 135,94	2 441 008,50
	1 728 686,51	2 456 465,11
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 728 686,51	2 456 465,11
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	-1 037 504,54	-1 910 716,30
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-691 181,97	-545 748,81
	-1 728 686,51	-2 456 465,11
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 728 686,51	-2 456 465,11

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	65 595 303,12	64 557 798,58
	65 595 303,12	64 557 798,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ	65 595 303,12	64 557 798,58
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	63 406 167,18	60 949 702,07
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-) ennen varauksia	1 728 686,51	2 456 465,11
	65 134 853,69	63 406 167,18
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Korottomat velat kunnalta	460 449,43	1 151 631,40
	460 449,43	1 151 631,40
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	460 449,43	1 151 631,40
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	65 595 303,12	64 557 798,58

INNOVAATORAHASTO

TUOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 197,95	-135 316,67
Palvelujen ostot	-764 608,58	-890 442,46
	-785 806,53	-1 025 759,13
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-478 903,89	-734 250,82
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-110 918,48	-168 070,03
Muut henkilösivukulut	-19 598,24	-30 324,58
	-609 420,61	-932 645,43
Liiketoiminnan muut kulut	-2 577 424,37	-2 825 276,09
Liikelyijäämä/alijäämä (-)	-3 972 651,51	-4 783 680,65
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	3 972 651,51	4 783 680,65
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyijäämä/ alijäämä (-)	-3 972 651,51	-4 783 680,65
	-3 972 651,51	-4 783 680,65
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 972 651,51	-4 783 680,65
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Oman pääoman muutokset	0,00	30 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	4 138 453,47	-25 473 659,11
Saamisten muutos muilta	-1 872,43	2 382,79
Korottomien velkojen muutos muilta	-163 929,53	254 956,97
	3 972 651,51	-25 216 319,35
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 972 651,51	4 783 680,65

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	53 070 055,87	57 208 509,34
Muut saamiset	42 397,02	40 524,59
	53 112 452,89	57 249 033,93
VASTAAVAA YHTEENSÄ	53 112 452,89	57 249 033,93
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	56 878 878,65	31 662 559,30
Rahastopääoman lisäys/vähennys (-)	0,00	30 000 000,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-) ennen varauksia	-3 972 651,51	-4 783 680,65
	52 906 227,14	56 878 878,65
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	206 225,75	370 155,28
	206 225,75	370 155,28
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	206 225,75	370 155,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	53 112 452,89	57 249 033,93

OSALLISUUSRAHASTO

TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-172 564,68	-105 974,51
Palvelujen ostot	-161 918,62	-404 559,61
	-334 483,30	-510 534,12
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-149 432,86	-118 545,88
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-34 330,16	-27 066,36
Muut henkilösivukulut	-6 104,07	-4 895,90
	-189 867,09	-150 508,14
Liiketoiminnan muut kulut	-444 223,95	-1 516 750,02
LIIKKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-968 574,34	-2 177 792,28
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	968 574,34	2 177 792,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMA	2022	2021
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyijäämä/ alijäämä (-)	-968 574,34	-2 177 792,28
	-968 574,34	-2 177 792,28
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-828 028,97	-518 945,02
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	444 191,74	1 515 879,11
	-383 837,23	996 934,09
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 352 411,57	-1 180 858,19
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Yhdystilisaamiset kunnalta	1 376 426,68	1 190 631,40
Saamisten muutos muilta	-26 805,79	14 944,19
Korottomien velkojen muutos kunnalta	400,00	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	2 390,68	-24 717,40
	1 352 411,57	1 180 858,19
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 352 411,57	1 180 858,19

TASE	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 083 596,82	699 759,59
	1 083 596,82	699 759,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	35 085 076,65	36 461 503,33
Muut saamiset	43 767,06	16 961,27
	35 128 843,71	36 478 464,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	36 212 440,53	37 178 224,19
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot		
Rahastopääoma 1.1.	37 105 727,53	39 283 519,81
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-) ennen varauksia	-968 574,34	-2 177 792,28
	36 137 153,19	37 105 727,53
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	74 887,34	72 496,66
Korottomat velat kunnalta	400,00	0,00
	75 287,34	72 496,66
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	75 287,34	72 496,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	36 212 440,53	37 178 224,19

5.3 Kilpailulain 30 d § mukaan eriytetyt toiminnot, kaupunki

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: Liiketoimintapalvelut 1444800	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO	175 895,87	90 936,38
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-3 831,50	-1 949,74
Palvelujen ostot	-91 412,15	-47 687,95
	-95 243,65	-49 637,69
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-109 474,54	-59 732,29
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-25 321,44	-13 689,60
Muut henkilösivukulut	-4 478,27	-2 455,96
	-139 274,24	-75 877,85
Liiketoiminnan muut kulut	0	-2 040,00
LIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-58 622,02	-36 619,16
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-58 622,02	-36 619,16

Liiketoimintapalveluille vyörytettiin Stadin ao:n hallinnon, Kaskon hallinnon ja LAV yhteisten menot. Menojen vyörytysperiaatteena on toiminnan menojen suhde Stadin ao:n menoista. Vyörytyksissä huomioitu kohdistumattomat palkkakulut. Stadin ao:n hallinnon kustannukset 2022 (ilman ulkopuolisia hankemenoja) ovat yhteensä 47 964 955 euroa, josta Liiketoimintapalvelujen osuus 62 269 euroa. Kustannukset vyörytettiin Stadin ao:n hallinnon sisäiseltä tilaukselta 1444900010. Kaskon hallinnon Stadin ao:n osuus vuonna 2022 on noin 8,1 miljoona euroa, josta Liiketoimintapalvelujen osuus 10 563 euroa. Kustannukset vyörytettiin Kaskon hallinnon sisäiseltä tilaukselta 1480000010. Lav yhteisten Stadin ao:n osuus vuonna 2022 on 256 435 euroa, josta Liiketoimintapalvelujen osuus 333 euroa. Kustannukset vyörytettiin LAV yhteisten sisäiseltä tilaukselta 1440000010.

Kaupunkiympäristön toimiala

LASKENNALLINEN TULOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
Toiminta: Asuntotuotanto				
LIKEVAIHTO	21 451 173,00		21 009 363,46	
Liiketoiminnan muut tuotot	14 183,00		11 182,59	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-59 880,00		-64 428,72	
Palvelujen ostot	-3 718 578,00		-4 131 433,30	
			-4 195 862,02	
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 417 371,00		-4 494 133,53	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 268 191,00		-1 037 998,03	
Muut henkilösivukulut	-222 150,00		-186 239,95	
			-5 718 371,51	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-94 717,00		-58 036,14	
Arvonalentumiset	0,00		0,00	
			-58 036,14	
Liiketoiminnan muut kulut	-4 973 340,00		-4 206 799,60	
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	5 711 129,00		6 841 476,78	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	5 711 129,00		6 841 476,78	

Talousarviokohdan mukainen asuntotuotannon tuloslaskelma.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
Toiminta: Asuntovuokraus				
LIKEVAIHTO	4 127 089,00		4 230 715,58	
Liiketoiminnan muut tuotot	44 857,00		0,00	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-85 056,00		-281 177,28	
Palvelujen ostot	-720 168,00	-805 224,00	-1 083 134,57	-1 364 311,85
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-96 823,00		-72 487,40	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 2508,00		-16 653,90	
Muut henkilösivukulut	-3922,00	-123 253,00	-2962,22	-92 103,51
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-330 289,00		-469 859,42	
Arvonalentumiset	0,00	-330 289,00	0,00	-469 859,42
Liiketoiminnan muut kulut	-2 434 804,00		-2 482 855,04	
LIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	478 376,00		-178 414,25	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus jäännöspääomasta	-4 463,00		-244 002,93	
Korkokulut	-50 671,00		-25 465,63	
Muut rahoituskulut	0,00	-55 134,00	0,00	-269 468,56
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	423 242,00		-447 882,81	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	423 242,00		-447 882,81	

Ulkoisessa vuokrauksessa olevien asuntojen eriyttämislaskelma. Laskelmassa kiinteistöjen tilikauden välittömät kustannukset ja poistot kohdistetaan laskelmaan kiinteistön pääasiallisen käyttäjätyypin mukaisesti. Välilliset kustannukset kohdistetaan laskelmaan kiinteistökannan huoneistoneiliöiden suhteessa. Rahoituskulut kohdistetaan laskelmaan kiinteistökannan tasearvojen suhteessa. Korvaus jäännöspääomasta on 3 prosenttia tasearvosta.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: Yritystilojen vuokraus	01.01.–31.12.2022		01.01.–31.12.2021	
LIIEVAIHTO	49 149 385,00		44 948 383,97	
Liiketoiminnan muut tuotot	879 656,00		486 019,97	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-8 675 457,00		-6 778 956,00	
Palvelujen ostot	-13 114 548,00	-21 790 005,00	-8 810 087,67	-15 589 043,67
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 399 563,00		-1 937 817,78	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-325 728,00		-446 687,21	
Muut henkilösivukulut	-57 216,00	-1 782 507,00	-79 286,92	-2 463 791,92
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 254 284,00		-14 145 293,88	
Arvonalentumiset	0,00	-19 254 284,00	0,00	-14 145 293,88
Liiketoiminnan muut kulut	-22 211 956,00		-23 153 718,32	
LIIEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-15 009 711,00		-9 917 443,85	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus jäännöspääomasta	-4 942 884,00		-4 711 883,27	
Korkokulut	-912 073,00		-515 235,28	
Muut rahoituskulut	0,00	-5 854 957,00	0,00	-5 227 118,55
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-20 864 668,00		-15 144 562,39	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-20 864 668,00		-15 144 562,39	

Ulkoisessa vuokrauksessa olevien toimitilojen eriyttämislaskelma. Laskelmassa kiinteistöjen tilikauden välittömät kustannukset ja poistot kohdistetaan laskelmaan kiinteistön pääasiallisen käyttäjätyypin mukaisesti. Välilliset kustannukset kohdistetaan laskelmaan kiinteistökannan huoneistoneliöiden suhteessa. Rahoituskulut kohdistetaan laskelmaan kiinteistökannan tasearvojen suhteessa. Korvaus jäännöspääomasta on 3 prosenttia tasearvosta.

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA Toiminta: Väestösuojien vuokratoiminta	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
LIKEVAIHTO	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	2 427 741,00	2 264 687,70
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-341 746,51	-29 520,06
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-703 283,03	-522 448,16
Palvelujen ostot	-121 213,22	-169 393,62
	-1 166 242,76	-721 361,84
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-94 229,07	-191 835,10
Henkilösivukulut		-52 591,40
Eläkekulut	-21 828,64	0,00
Muut henkilösivukulut	-3 853,97	0,00
	-119 911,68	-244 426,50
Liiketoiminnan muut kulut	-1 093 975,54	-1 099 275,55
LIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	47 611,02	199 623,81
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	47 611,02	199 623,81

Vuokraustoiminto on pelastuslaitoksen ainoa eriytettävä toiminto. Vuokraustoiminnon tuotot ja kustannukset on kohdennettu kirjanpidon ja haltiarekisterin perusteella. Toiminta on hinnoiteltu markkinaperusteisesti kilpailuttamalla kohteet. Hinta kattaa välittömät ja välilliset kustannukset. Väestösuojia ei ole rakennettu vuokraustoimintaa varten, vaan väestönsuojelua varten. Väestönsuojien kustannuksista suuri osa syntyy vuokraustoiminnasta riippumatta ja niiden ylläpito kuuluu pelastuslaitokselle. Tuottovaatimusta ei ole väestönsuojien vuokraustoimintaan, pyritään vain lisäkustannuksien kattamiseen. Hinnoittelu perustuu vuokrattavaan neliömäärään ja tilan käytettävyyteen. Hinta kattaa tuotannontekijöiden kulut. Vuokraushinnoittelu perustuu markkinahintaan ja/tai tila vuokrataan kilpailutuksen perusteella.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

LASKENNALLINEN TUOSLASKELMA	01.01.–31.12.2022	01.01.–31.12.2021
Toiminta: Museokauppojen eriyttäminen		
LIKEVAIHTO	424 206,00	307 280,00
Liiketoiminnan muut tuotot	611,00	624,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-185 920,00	-131 034,00
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-24 278,00	23 644,00
Palvelujen ostot	-48 979,00	-69 651,00
	-259 177,00	-177 041
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-221 663,00	-147 201,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-13 956,00	-9 275,00
Muut henkilösivukulut	-46 381,00	-30 498,00
	-282 000,00	-186 975,00
Liiketoiminnan muut kulut	-146 187,00	-140 233,00
LIKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-262 548,00	-196 344,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	-262 548,00	-196 344,00

Näissä laskennallisissa tuloslaskelmissa on yhdistetty Helsingin kaupunginmuseon ja HAM taidemuseon museokaupat. Tulojen osalta on sisällytetty kauppojen sisäisten tilauksien sekä Biennaalin pari projektin toteumat ja muutamia laskennallisia eriä prosenttiosuuksilla. Palkkojen osalta laskenta on tehty käyttäen aukioloaikoihin liittyvää henkilötyövuosilaskelmaa sekä vyörytyksiä eri prosenttiosuuksilla. Muiden kulujen osalta on sisällytetty tiettyjen sisäisten tilausten eri prosenttiosuuksilla eri kirjanpidon tilien osalta. Hallinnon kustannukset on vyörytetty laskennallisesti ensin museoille ja siitä prosenttiosuus museokaupoille.

5.4 Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen

Tuloslaskelma – yhdistely 1 000 euroa	Tuloslaskelmat			Eliminointi- ja oikaisukirjaukset			Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
	Kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset yhteensä	Rahastot yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset yhteensä	Rahastot yhteensä	
Toimintatuotot							
Myyntituotot							
Ulkoiset	160 156	256 871		-108 009			309 019
Sisäiset	52 745	263 068		-52 745	-263 068		
Maksutuotot							
Ulkoiset	196 694	776					197 470
Sisäiset	8 057	626		-8 057	-626		
Tuet ja avustukset							
Ulkoiset	130 730	788					131 518
Sisäiset (kunnalta)	594			-594			
Muut toimintatuotot	1 028 694	12 656		-511 597	-3 083		526 670
Valmistus omaan käyttöön	11 062	527		108 009			119 598
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 785 760	-164 677	-799	75	-75		-1 951 236
Palvelujen ostot							
Ulkoiset	-2 162 899	-227 567	-1 328				-2 391 794
Sisäiset	-303 514	-15 503	-71	303 514	15 503	71	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-173 036	-59 677	-194	8 048	1 215	29	-223 616
Avustukset							
Ulkoiset	-302 137	-1	-2 237				-304 375
Sisäiset	-3 378		-444	3 378		444	
Muut toimintakulut	-741 345	-23 597	-1 016	497 854	12 365	702	-255 037
Toimintakate	-3 883 336	44 290	-6 089	239 875	-237 769	1 245	-3 841 784
Verotulot	4 099 817						4 099 817
Valtionosuudet	377 643						377 643
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot							
Ulkoiset	70 494		3 165				73 659
Sisäiset	2 487	541		-2 487	-541		
Muut rahoitustuotot							
Ulkoiset	39 370		23				39 393
Sisäiset	5 915		2 189	-5 915		-2 189	
Korkokulut							
Ulkoiset	-12 485	-2 852					-15 336
Sisäiset	-541	-1 324		541	1 324		
Korvaus peruspääomasta		-5 915			5 915		
Muut rahoituskulut	-505	-24	-46		0		-576
Vuosikate	698 858	34 715	-758	232 014	-231 071	-944	732 815
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-351 323	-35 639					-386 962
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot	1 098						1 098
Satunnaiset kulut							
Tilikauden tulos	348 633	-923	-758	232 014	-231 071	-944	346 952

Liikelaitosten ja rahastojen vaikutus toiminnan rahoitukseen

Rahoituslaskelma – yhdistely 1 000 euroa	Rahoituslaskelmat			Eliminointi- ja oikaisukirjaukset			Kaupungin rahoitus- laskelma tilinpäätöksessä
	Kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset yhteensä rahoituslas- kelma	Rahastot yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitoksia ja rahastoja	Liikelaitokset yhteensä rahoituslas- kelma	Rahastot yhteensä	
Toiminnan rahavirta							
Tulorahoitus							
Vuosikate	698 858	34 715	-758	232 014	-231 071	-944	732 815
Satunnaiset erät	1 098						1 098
Tulorahoituksen korjauserät	-80 866	-393	444				-80 815
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-954 224	-77 121	-828				-1 032 173
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 125						8 125
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	326 692	758 258		-229 319			855 631
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	-317	715 459	-1 142	2 695	-231 071	-944	484 681
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-510 590		-31 996				-542 586
Antolainasaamisten vähennykset	260 338		12 239	-167 665			104 911
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194 245	-79 245					115 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-64 969	-179 618			167 665		-76 922
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 132	-1 132					0
Oman pääoman muutokset							
Oman pääoman muutos	20 970	-264 351	128	229 319		-128	-14 061
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	115 910						115 910
Vaihto-omaisuuden muutos	-13 474	5 499					-7 976
Saamisten muutos	-251 894	45 771	-413	-4 426	-10 549		-221 512
Korottomien velkojen muutos	344 860	-242 373	21 184	7 708	190 202	-21 362	300 219
Rahoituksen rahavirta	96 528	-715 450	1 142	64 936	347 318	-21 490	-227 016
Rahavarojen muutos	96 212	9	-0	67 631	116 247	-22 434	257 665
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12.	1 405 541	34					1 405 575
Rahavarat 1.1.	1 147 885	25					1 147 910
	257 656	9					257 665

Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

6 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Helsingissä maaliskuun 20 päivänä 2023
HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

Paavo Arhinmäki

Marcus Rantala

Jussi Halla-Aho

Nasima Razmyar

Anniina Iskanius

Sari Sarkomaa

Elisa Gebhard

Daniel Sazonov

Minja Koskela

Anni Sinnemäki

Johanna Nuorteva

Reetta Vanhanen

Tuomas Rantanen

Maarit Vierunen

Juhana Vartiainen
Pormestari
Hallituksen puheenjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä huhtikuun päivänä 2023

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Jorma Nurkkala
JHT, KHT

**Luettelo
kirjanpitokirjoista
ja tositelajeista
sekä niiden
säilytystavasta**

7 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavasta

Luettelot kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavoista sisältyvät Helsingin kaupungin tilinpäätöksen erittelyt -sidottuun kirjaan. Kirjaan sisältyvät myös liikelaitosten allekirjoitetut tilinpäätökset sekä sitovien toiminnan tavoitteiden toteumatietojen dokumentointikuvaukset.

Tilintarkastuskertomus 2022

8 Tilintarkastuskertomus 2022

TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot toimintakuluista, prosenttia	61,2	60,9	23,3	27,1
Vuosikate, miljoonaa euroa	1 360	1 336	733	757
Vuosikate, prosenttia poistoista	150	142	189,4	185,3
Vuosikate, euroa / asukas	2 046	2 029	1 102	1 150
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa	- 1 631,7	-789,3	503,9	264,3
Investointien tulo-rahoitus, prosenttia	51,5	67	71,6	87,9
Lainanhoitokate	3,9	3,9	8,1	8,2
Kassan riittävyys, päivää	60	60	77	70
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Omavaraisuusaste, prosenttia	59,4	61,6	80,7	81,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	93,6	88,3	45,3	40,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	6 957	6 555	7 215	6 864
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa / asukas ¹	10 478	9 955	10 850	10 425
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	6 516	5 891	951	913
Lainat, euroa / asukas ¹	9 800	8 946	1 431	1 387
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa ²	7 575	6 853	1 561	1 501
Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas ^{1 2}	11 393	10 407	2 348	2 279
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	525	488	2 318	1 880
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa / asukas ¹	789	741	..	..
Asukasmäärä 31.12.			664 921	658 457

¹ Vertailuvuoden 2021 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää.

Vastaava päivitys on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

² Vertailuvuoden 2021 vuokravastuiden määrä on korjattu vastaamaan todellista määrää.

Vastaavat päivitykset on tehty vuoden 2021 tunnuslukuihin.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \times \text{vuosikate} / (\text{poistot} + \text{arvonalentumiset})$

Vuosikate euroa/ asukas = $\text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Investointien tulo-rahoitus, prosenttia = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (päivää) = $365 \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, prosenttia =

$100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen vastattavien loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia =

$100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{verotuotot} + \text{valtionosuudet})$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas =

$[\text{edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä } 31.12.$

Lainakanta 31.12. (miljoonaa euroa) = $\text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$

Lainat euroa/asukas= $\text{lainakanta } 31.12. / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat}) + \text{vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas = $\text{Lainat ja vuokravastuut} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Konsernin lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainasaamiset euroa /asukas = $\text{lainasaamiset } 31.12. / \text{asukasmäärä } 31.12.$

The logo consists of the word "Helsinki" in a white, sans-serif font, enclosed within a white speech bubble shape with a small tail pointing downwards.

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki

Postiosoite
PL 20, 00099 Helsingin kaupunki

Puhelinvaihde (09) 310 1641
kaupunginkanslia@hel.fi
www.hel.fi/kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin tilinpäätös 2022
www.hel.fi
www.hel.fi/tilinpaatos